

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Plan działania

Opracował zespół:

- Elżbieta Rekowska-Klassa, Gmina Miasta Lębork
- Kamilla Pięta, Justyna Płotka, Gmina Miasta Lębork
- Hanna Kowalska, Powiat Lęborski
- Joanna Klein, Gmina Łęczyce
- Bartłomiej Zambrzycki, Gmina Nowa Wieś Lęborska
- Agnieszka Stenka, Gmina Wicko
- Alicja Rojek, Gmina Miejska Łeba
- Agnieszka Pasztaleniec-Szczerkowska, Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
- Anna Hasiuk, Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
- Adam Marynkiewicz, Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
- Piotr Borkowski, Agencja Rozwoju Pomorza S.A.

Agencja Rozwoju Pomorza S.A.

Spółka Samorządu
Województwa Pomorskiego

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Przyjęta koncepcja metodologiczna opracowania	7
3.	Diagnoza Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka	8
3.1.	Położenie MOF Lęborka, powiązania funkcjonalne, opis partnerstwa	8
3.2.	Sfera społeczna	11
3.2.1.	Demografia.....	11
3.2.2.	Rynek pracy.....	14
3.2.3.	Edukacja	16
3.2.4.	Kultura.....	24
3.2.5.	Ochrona zdrowia.....	28
3.2.6.	Sport i rekreacja.....	33
3.2.7.	Integracja społeczna	35
3.3.	Sfera gospodarcza.....	39
3.3.1.	Liczba i struktura podmiotów.....	39
3.3.2.	Podmioty gospodarki narodowej.....	42
3.3.3.	Przedsiębiorczość mieszkańców	44
3.3.4.	Oferta inwestycyjna MOF Lęborka.....	47
3.3.5.	Oferta turystyczna	50
3.4.	Sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa	56
3.4.1.	Transport i dostępność komunikacyjna	57
3.4.2.	Infrastruktura techniczna	108
3.4.3.	Energetyka	112
3.4.4.	Środowisko naturalne.....	117
4.	Wyniki badania ankietowego.....	126
5.	Bilans strategiczny	127
5.1.	Sfera społeczna	127
5.2.	Sfera gospodarcza.....	127
5.3.	Sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa	128
6.	Analiza SWOT	131
7.	Identyfikacja obszarów wsparcia oraz wspólnych celów rozwojowych.....	136
8.	Założenia rozwojowe.....	138
8.1.	Misja i wizja rozwoju MOF Lęborka do roku 2030	138
8.2.	Cele strategiczne, operacyjne i kierunki interwencji.....	138

8.3.	Projekty rozwojowe i źródła finansowania projektów	145
8.3.1.	Projekty strategiczne	145
8.3.2.	Projekty uzupełniające	150
9.	Opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji	154
10.	System wdrażania	157
10.1.	Założenia wdrożeniowe	157
10.2.	Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych	157
10.3.	Struktura i mechanizmy zarządzania	158
10.4.	Monitoring i ewaluacja	162
11.	Zbieżność Strategii z obowiązującymi dokumentami strategicznymi w kraju i regionie	164
12.	Spis tabel	176
13.	Spis wykresów	177
14.	Spis rysunków	180
15.	Bibliografia	181
16.	Załączniki	182

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Łęborka 2030+ jest narzędziem realizacji wspólnej polityki społeczno-gospodarczej z wykorzystaniem zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych.

Strategia (Plan Działania ZIT) powstała na podstawie przepisów art. 29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. i zawiera wszelkie niezbędne elementy wskazane w/w dokumentach, tj.:

- obszar geograficzny, którego dotyczy dana Strategia,
- analizę potrzeb rozwojowych i potencjał danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych,
- opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru,
- opis udziału partnerów w przygotowaniu Strategii i jej realizacji,
- plan finansowy Strategii.

Zasięg terytorialny analiz danych statystycznych oraz realizacji badań ilościowych i jakościowych pokrywa się z obszarem MOF Łęborka z włączeniem w uzasadnionych przypadkach gmin Wicko i Łeba uczestniczących w ZIT w roli obserwatora. Zakres analizy rozszerzony na obszary obejmujące województwo pomorskie i cały kraj dotyczyć będzie w szczególności trendów demograficznych i gospodarczych oraz zapisów zawartych w dokumentach strategicznych, odnoszących się do badanego tematu.

Dane niezbędne do przeprowadzenia diagnozy i wyciągnięcia strategicznych wniosków gromadzone były na podstawie analiz danych statystycznych i dokumentów zastanych – gotowych raportów, sprawozdań, dokumentów strategicznych, a także badań realizowanych wśród mieszkańców MOF Łęborka. Dane te stanowiły podstawę do wypracowania wniosków i wskazania rekomendacji dotyczących kierunków rozwoju i wyzwań strategicznych dla MOF Łęborka na lata 2022-2030+, które to poddano weryfikacji w trakcie konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych z interesariuszami MOF. Opracowano również założenia projektów strategicznych i uzupełniających, w tym obszarze inwestycji i działań wpływających na rozwój MOF Łęborka oraz opracowania system zarządzania proces wdrażania Strategii i jej ewaluacji.

Sprawną realizacją Strategii wymagać będzie zintegrowanego zarządzania, na które składa się współpraca i koordynacja prac poszczególnych samorządów terytorialnych tworzących obszar funkcjonalny. Koordynacja działań i wielosektorowa współpraca przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i utrzymania rozwoju MOF Łęborka. Strategia przygotowana została w wyniku współpracy samorządów tworzących MOF Łęborka z ekspertami zewnętrznymi. Proces budowy Strategii wsparty został metodą konsultacji i partycypacji społecznej. Opracowanie Strategii obejmowało szereg analiz i wyodrębnienie działań strategicznych dla lokalnego rozwoju, przy aktywnym udziale szerokiej grupy odbiorców z terenów MOF Łęborka (mieszkańcy, lokalne grupy

działania, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, przedsiębiorcy, lokalne władze samorządowe itd.), zachowując transparentność prac nad Strategią oraz działając zgodnie z zasadą dobrego rządzenia (społeczeństwo obywatelskie).

Strategia Rozwoju MOF Lęborka 2030 pozwoli na efektywne pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania poszczególnych projektów, w tym funduszy europejskich (w tym realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych), jak również środków od inwestorów prywatnych, np. w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

2. Przyjęta koncepcja metodologiczna opracowania

Część diagnostyczna przedmiotowej Strategii opracowana została z wykorzystaniem *analizy ex post* następujących rodzajów danych i dokumentów źródłowych (*desk research*):

- dokumenty strategiczne – europejskie, krajowe, powiatowe i gminne, w tym m.in. strategie rozwoju oraz raporty,
- publicznie dostępne dane statystyczne.

Analiza *desk research* uzupełniona została badaniem ankietowym zrealizowanym na obszarze MOF Lęborka, zarówno w formule on-line, jak również w formie dystrybucji papierowej. Badanie pozwoliło na poznanie opinii mieszkańców MOF odnośnie aktualnego potencjału i zasobów MOF Lęborka, jak również oczekiwanych kierunków zmian i rozwoju w obszarze środowiska naturalnego i infrastruktury, kultury i rekreacji, ochrony zdrowia, gospodarki, rynku pracy czy też oferty turystycznej.

Badania ankietowe pogłębione zostały rozmowami i warsztatami z przedstawicielami kluczowych organizacji i społeczności funkcjonujących na terenie MOF Lęborka, z wykorzystaniem włączających, kreatywnych metod i narzędzi pracy, takich jak Design Thinking, co zapewniło uwzględnianie w procesie tworzenia poszczególnych celów strategicznych i projektów rzeczywistych potrzeb odbiorców poszczególnych działań rozwojowych specyficznych dla całego obszaru objętego instrumentem ZIT.

3. Diagnoza Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka

Analizę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka przeprowadzono zasadniczo w 3 obszarach:

- sfera społeczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa.

3.1. Położenie MOF Lęborka, powiązania funkcjonalne, opis partnerstwa

Pierwsza delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych przeprowadzona została na terenie województwa pomorskiego w 2013 roku¹ i została potwierdzona w aktualnych dokumentach strategicznych województwa pomorskiego:

- Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030,
- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa 2030.

Delimitacja wskazuje, iż obszar funkcjonalny przy Lęborku ma charakter ponadlokalny, ze wskazaniem Lęborka jako ośrodka węzłowego o znaczeniu ponadlokalnym. Gminy wchodzące w skład MOF Lęborka zawierają się w obrębie wyznaczonego obszaru obsługi, a ich badane relacje przestrzenne (suburbanizacja, dojazdy do pracy, dojazdy do szkół, połączenia komunikacyjne) były i są silne lub bardzo silne.

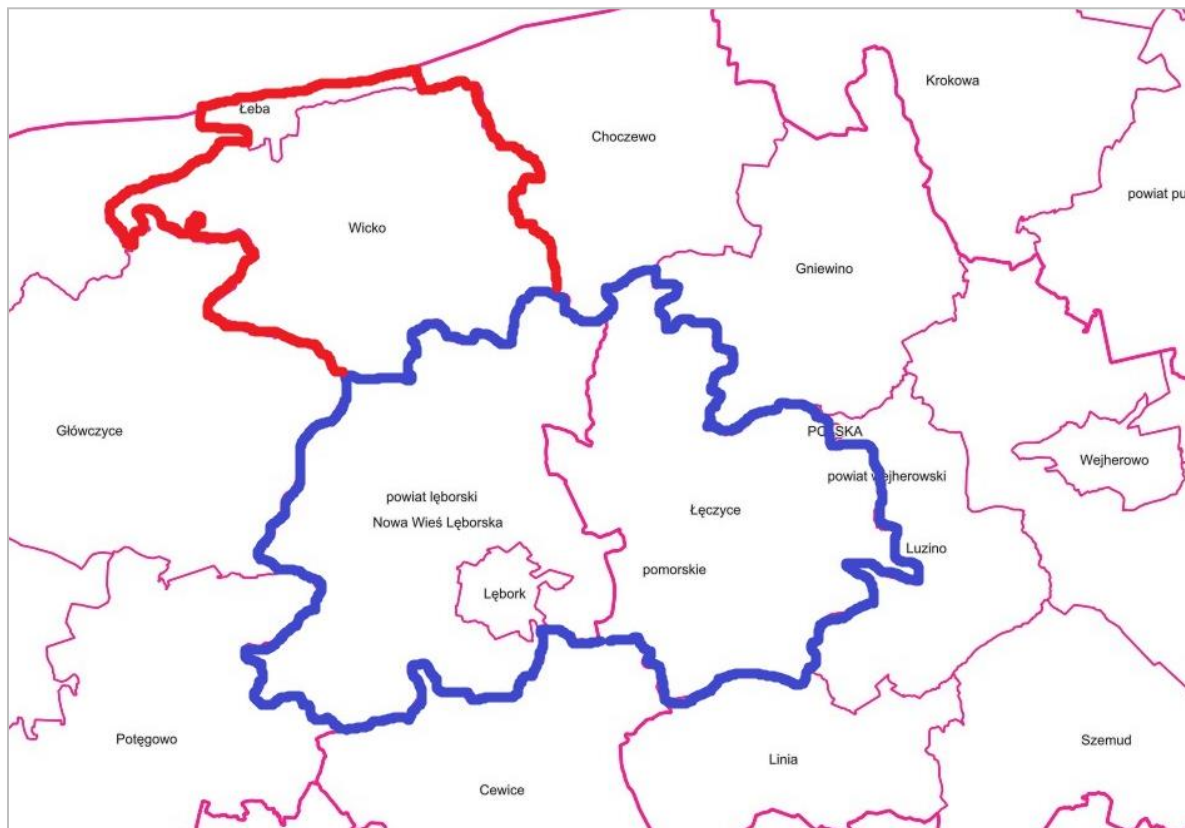
Na podstawie delimitacji obszar MOF Lęborka obejmuje 2 gminy powiatu lęborskiego (Gmina Miasto Lębork, Gmina Nowa Wieś Lęborska) oraz 1 gminę powiatu wejherowskiego (Gmina Łęczyce) o łącznej powierzchni 521 km² (2,84% powierzchni województwa pomorskiego) oraz oddziałuje na obszar dwóch gmin – Gmina Miejska Łeba (17 km²) i Gmina Wicko (215 km²) (Rysunek 1). Miasto Lębork uznane zostało za miasto z obszarem obsługi przekraczającym granice powiatu, oddziaływującym na Partnerów i świadczącym funkcje usługowe, w tym głównie w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego, usług publicznych i zdrowotnych dla poszczególnych Partnerów MOF, których terytoria stanowią obszar powiązany z nimi funkcjonalnie.

---

¹ Koncepcja zrównoważonej polityki miejskiej województwa pomorskiego, Gdańsk, marzec 2013

Rysunek 1. Obszar MOF Łęborka wraz z Gminą Wicko i Gminą Miejską Łeba ze statusem obserwatorów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html

Miasto Łębork jest jedną z 5 gmin powiatu łębskiego i zajmuje obszar o wielkości 17 km². Aktualizacja delimitacji miast średnich, opracowana w 2018 roku przez PAN wskazuje, iż Miasto Łębork jest miastem zagrożonym marginalizacją (umiarkowane powiększenie niekorzystnego dystansu rozwojowego oraz umiarkowanie zła sytuacja społeczno-gospodarcza w roku 2018 w stosunku do roku 2008).²

Na podstawie Porozumienia i powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Łęborka mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego w ramach MOF Łęborka z dnia 21.06.2022 roku, Partnerami MOF Łęborka są następujące jednostki samorządu terytorialnego:

- Gmina Miasto Łębork,
- Gmina Nowa Wieś Łęborska,
- Gmina Łęczycze,
- Gmina Miejska Łeba,
- Gmina Wicko,

² Aktualizacja delimitacji miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, listopad 2019, s.13

- Powiat Łęborski.

Zgodnie z ustaleniami Porozumienia Gmina Miejska Łeba i Gmina Wicko mają status obserwatorów.

Powiązania funkcjonalne pomiędzy obszarem MOF Łęborka a Gminą Miejską Łeba i Gminą Wicko dotyczą głównie połączeń transportowych, w tym w zakresie rozwoju ponadlokalnego systemu tras pieszo-rowerowych (wzdłuż trasy DK6), a także w zakresie poprawy efektywności energetycznej (efekt skali termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w ujęciu ekonomicznym – „*value for money*” i środowiskowym – wpływ redukcji gazów cieplarnianych na cały obszar MOF) oraz ochrony środowiska naturalnego w obszarze zapobiegania zagrożeniom powodziowym i suszom. Należy również podkreślić, iż ważnym aspektem powiązań funkcjonalnych między Gminą Miejską Łeba, Gminą Wicko a MOF Łęborka jest również współpraca samorządowa i realizacja projektów partnerskich, których efekty oddziałują na cały obszar MOF, np.:

- aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu łęborskiego (Gmina Nowa Wieś Łęborska, Miasto Łębork, Miasto Łeba, Gmina Wicko, Gmina Cewice, organizacje pozarządowe),
- aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców powiatu łęborskiego (Gmina Nowa Wieś Łęborska, Miasto Łębork, Miasto Łeba, Gmina Wicko, Gmina Cewice, organizacje pozarządowe),
- Pomorskie Szlaki Kajakowe - Rzeka Łeba - Uwolnij Energię Natury (Gmina Łęczyce, Gmina Miasto Łębork, Gmina Wicko, Gmina Nowa Wieś Łęborska, Gmina Miejska Łeba).³

Bardziej szczegółowa analiza powiązań funkcjonalnych w poszczególnych obszarach (społecznym, gospodarczym i przestrzenno-infrastrukturalnym), wynikająca z analizy *desk research*, została przedstawiona w dalszej części diagnozy MOF.

Porozumienie z dnia 21.06.20222 roku wskazuje, iż Partnerzy MOF Łęborka, wraz z Gminą Miejską Łeba i Gminą Wicko w roli obserwatorów, zawarli przedmiotowe Porozumienie w celu:

- utworzenia Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
- opracowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
- wspólnej realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na obszarze Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka.

Liderem Partnerstwa jest Miasto Łębork. Będzie ono reprezentowało Partnerów w procesie programowania, negocjacji i przygotowania dokumentów strategicznych oraz wszelkich innych dokumentów niezbędnych do realizacji ZIT w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, w tym przed Zarządem Województwa Pomorskiego oraz innymi organami, a także w realizacji i rozliczaniu projektów, których jest Liderem.

Strukturę organizacyjną Związku ZIT tworzy głównie Grupa Robocza, i powołany Zespół Doradczo-Konsultacyjny ZIT MOF Łęborka, w których skład wchodzi przedstawiciele m.in. lokalnych NGO,

---

³ Dane Partnerów MOF Łęborka.

organizacji zrzeszających przedsiębiorstwa, liderzy społeczno-gospodarczy. Zespół opiniuje i współuczestniczy w tworzeniu Strategii ZIT, zarówno na poziomie diagnostycznym, jak i strategicznym, w tym w zakresie wyboru projektów strategicznych.

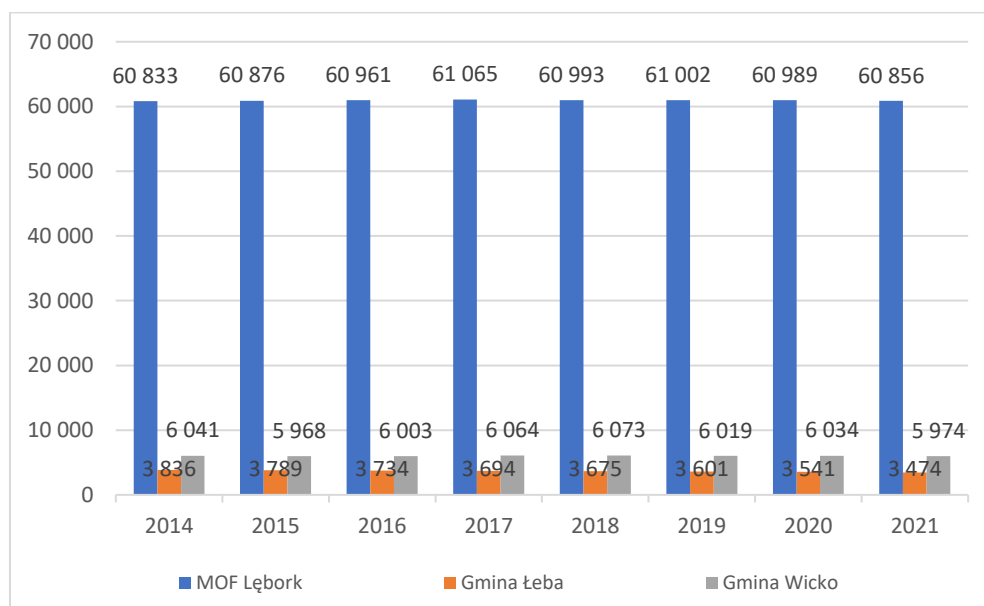
Biuro ZIT zapewnia obsługę merytoryczną, administracyjną i techniczną dla powstałego Związku. Funkcję Biura pełni Wydział Współpracy i Rozwoju usytuowany w strukturze Urzędu Miejskiego w Lęborku.⁴

3.2. Sfera społeczna

3.2.1. Demografia

Liczba ludności MOF Lęborka w 2021 roku wyniosła 60 856 osób (Wykres 1), co stanowi 2,59% ogółu ludności województwa pomorskiego. Gęstość zaludnienia wynosi średnio 116 mieszkańców na 1 km² (dane Bank Danych Lokalnych GUS, 2021). Liczba kobiet mieszkających na terenie MOF Lębork przewyższała liczbę mężczyzn w całym okresie analizy (Wykres 1). Liczba ludności w całym okresie analizy charakteryzowała się śladową tendencją rosnącą (0,04% w całym badanym okresie).

Wykres 1. Liczba ludności MOF Lęborka wg płci w latach 2014-2021 (osoba)

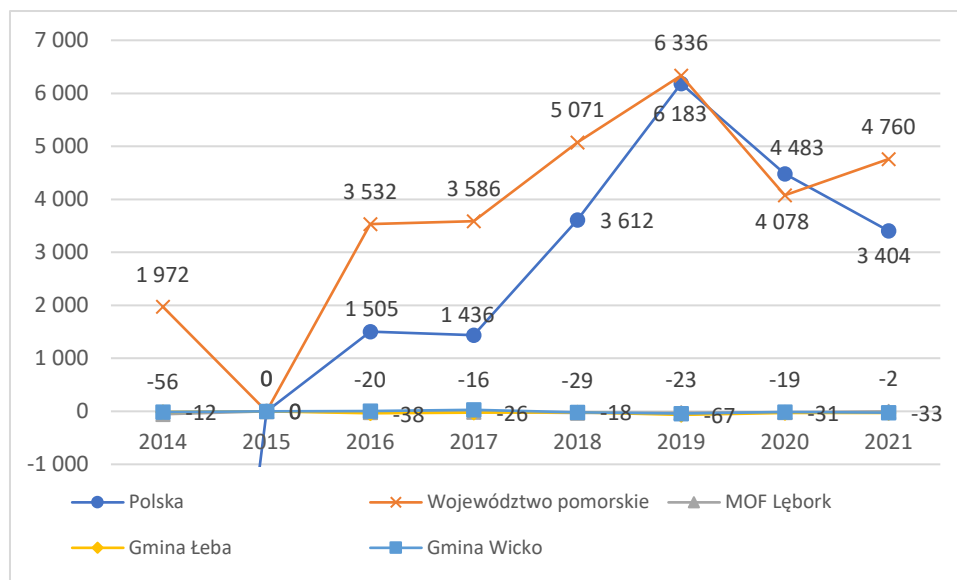
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W celu przedstawienia ruchów migracyjnych na terenie MOF Lęborka przeanalizowano saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych na całym obszarze funkcjonalnym w porównaniu do danych krajowych i wojewódzkich. W całym okresie analizy na obszarze MOF Lęborka odnotowano ujemne saldo migracji, utrzymujące się na stosunkowo stałym poziomie (Wykres 2). Dodatkowo saldo migracji odnotowano na terenie całego województwa pomorskiego. W skali krajowej saldo migracji było

⁴ Szczegółowy opis struktur i procesów zarządzania w ramach Partnerstwa przedstawiony jest w punkcie 8.3 niniejszego dokumentu.

ujemne w pierwszym analizowanym roku (2014), natomiast do roku 2021 uzyskiwało już wartości dodatnie. Dla roku 2015 dane migracyjne nie są dostępne.

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

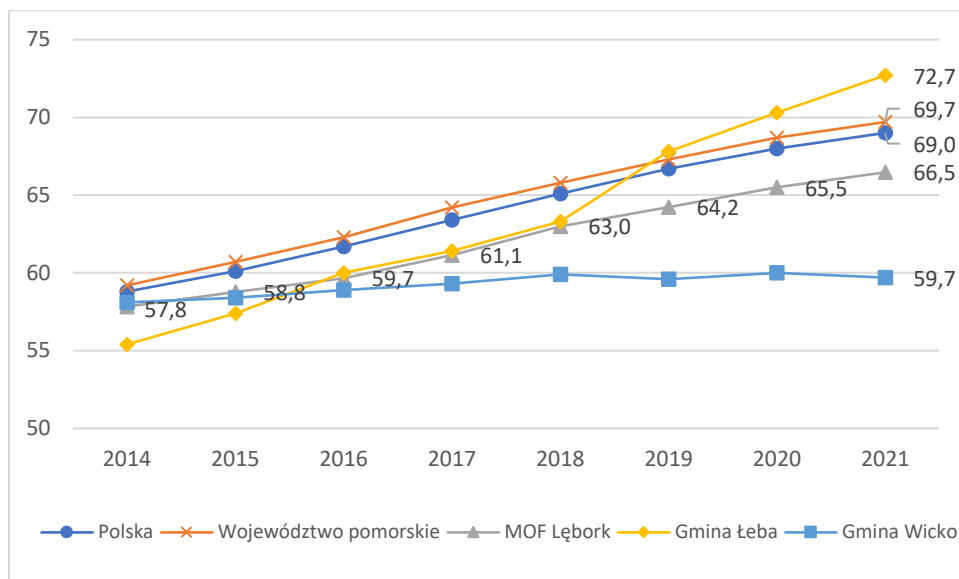
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Analizując wskaźnik obciążenia demograficznego⁵ stwierdzić można, iż sytuacja w MOF Łębork kształtuje się korzystniej od sytuacji krajowej i wojewódzkiej - w roku 2021 na 100 osób w wieku produkcyjnych przypadało na terenie MOF Łębork 66,5 osoby w wieku nieprodukcyjnym (69,7 osoby na terenie województwa pomorskiego, Wykres 3). Należy podkreślić, iż MOF Łębork wpisuje się w rosnący trend liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym, co spowodowane jest głównie zjawiskiem starzenia się społeczeństwa.

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie MOF Łębork wpisuje się w ogólnokrajowy negatywny trend rosnący (Wykres 4), przy czym sytuacja MOF Łębork w tym zakresie kształtuje się korzystnie w porównaniu do danych krajowych (92,3 osoby w stosunku do wyników krajowych 124,2 osoby w 2021 roku). Natomiast wskaźnik ten liczony dla Gminy Miejskiej Łeba istotnie wzrósł, co wskazuje na istotność problemu starzenia się społeczności lokalnej.

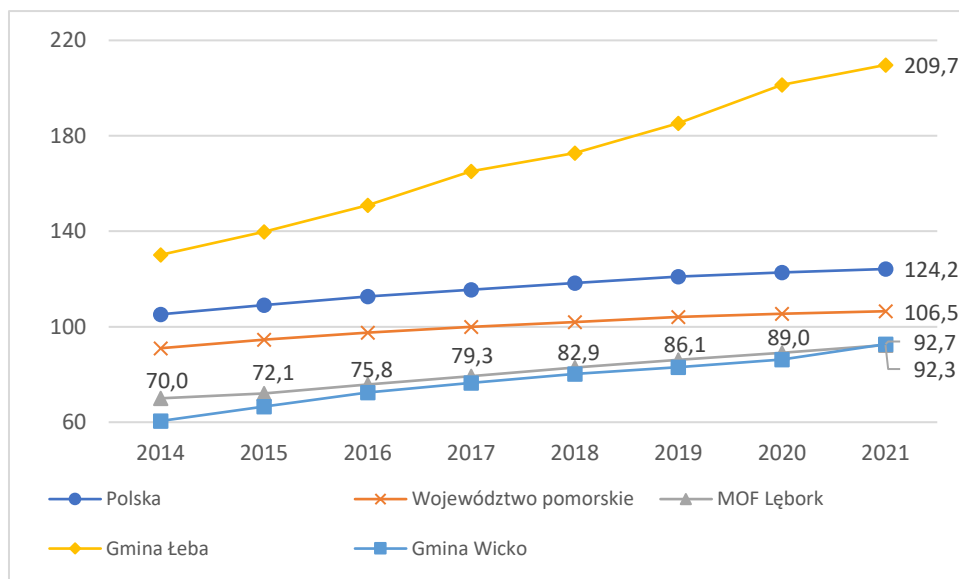
⁵ Wskaźnik obciążenia demograficznego wyrażony jest jako stosunek liczby osób w wieku, gdy są one nieaktywne lub bierne zawodowo, czyli w wieku nieprodukcyjnym (liczba dzieci w wieku 0-14 lat, liczba osób w wieku 60 lub 65 lat i więcej) do liczby osób będących w wieku produkcyjnym (liczba osób w wieku 15-59 lub 64 lata).

Wykres 3. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoby)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 4. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Migracje

W latach 2014-2021 na terenie MOF Lęborka odnotowywano niewielkie ujemne saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych, co świadczyło o odpływie ludności z tego obszaru (-33 osoby w 2021 roku). W Gminie Miejskiej Łeba saldo było również ujemne i wyniosło -33 osoby w 2021 roku. Dla obydwu obszarów tendencja salda migracji jest zniżkowa (Wykres 2).

Wybuch wojny na Ukrainie spowodował masowy napływ uchodźców na terytorium Polski⁶, w tym na terytorium MOF Lębork. Z uwagi na fakt, iż nie wszyscy uchodźcy rejestrują się w poszczególnych urzędach gminy, a część z tychże osób opuszcza terytorium MOF Lębork bez poinformowania danej jednostki podanie precyzyjnej liczby uchodźców z Ukrainy w chwili obecnej jest trudne, a posiadane dane statystyczne obciążone są błędem statystycznym. Na podstawie danych podanych przez Partnerów MOF Lębork szacuje się, iż w chwili obecnej na terenie MOF przebywa ok. 1 400 uchodźców z Ukrainy, w tym w około 90% są to kobiety i dzieci. W związku z faktem, iż konflikt zbrojny w Ukrainie może trwać jeszcze od kilku miesięcy do kilku lat, co może spowodować wzrost liczby uchodźców z tamtych terenów na obszarze MOF Lębork, niezwykle ważnym aspektem jest budowanie systemu integracji migrantów w MOF, który obejmować będzie zarówno część infrastrukturalną, jak i usługową (pakiety usług).

3.2.2. Rynek pracy

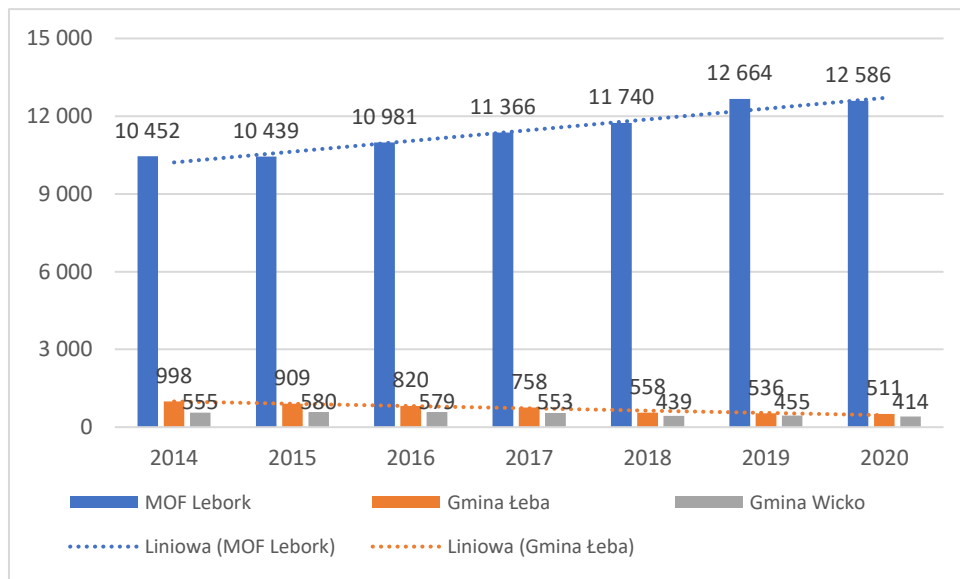
Podstawowym elementem kształtującym rynek pracy jest aktywność ekonomiczna ludności. Obejmuje ona zarówno liczbę osób pracujących, bezrobocie oraz bierność zawodową.

Liczba osób pracujących w okresie od 2014 do 2020 roku wzrosła na terenie MOF Lęborka o 20,42% (Wykres 5). W tym samym okresie liczba pracujących w Polsce wzrosła o 8,99%, a w województwie pomorskim 12,58% co oznacza, że na diagnozowanym obszarze występuje pozytywny trend dotyczący liczby pracujących. Natomiast w przypadku Gminy Miejskiej Łeba w analizowanym okresie liczba pracujących uległa obniżeniu aż o 48,80%, a w Gminie Wicko spadła o 25,41% co wskazuje na negatywny wpływ zmian demograficznych na rynek pracy (dane od 2000 r. dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących).

---

⁶ Saldo na dzień 7 lipca wyniosło 1,934 mln osób

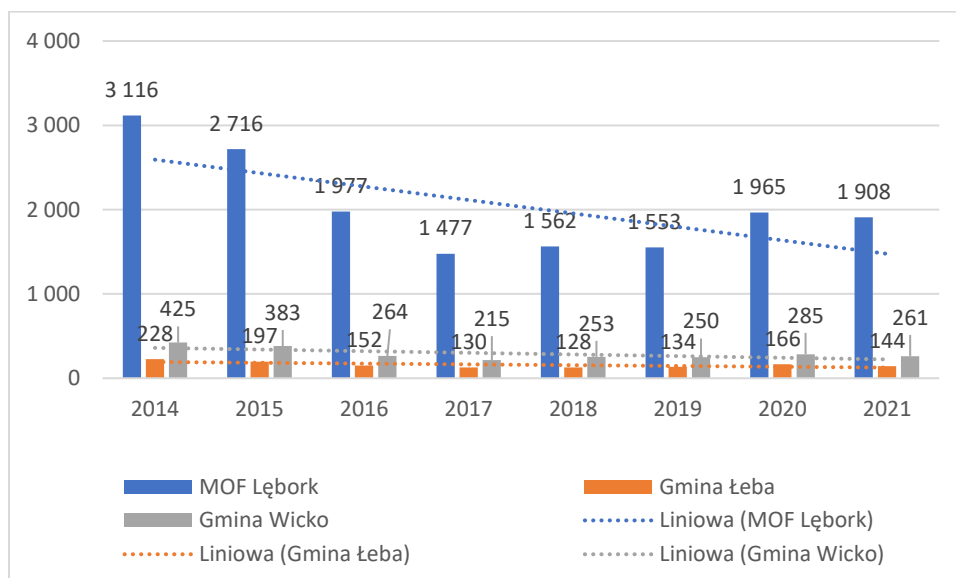
Wykres 5. Liczba pracujących na terenie MOF Łębork w latach 2014-2020⁷ (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W analizowanym okresie lat 2014-2021 bezrobocie rejestrowane na terenie MOF Łęborka charakteryzuje się tendencją malejącą – spadek o 38,77%, w Gminie Miejskiej Łeba spadek o 36,84%, w Gminie Wicko spadek o 38,59% (Wykres 6), co spowodowane było ogólnym wzrostem gospodarczym, który jednak w okresie pandemii COVID-19 nieco wyhamował. W obydwu obszarach spadek bezrobocia był niższy niż na terenie kraju i województwa, gdyż w tym samym okresie w Polsce bezrobocie spadło o 50,95%, a województwie pomorskim o 50,72%.

Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie MOF Łęborka 2014-2021 (osoba)

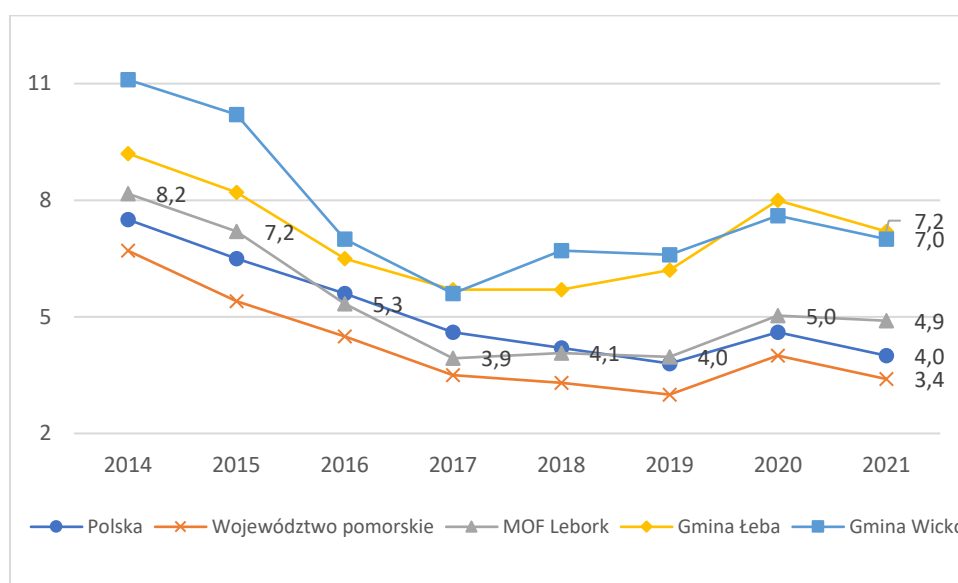

⁷ Brak danych za 2021 rok

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Sytuacja na rynku pracy MOF Lęborka kształtuje się nieco gorzej w stosunku do sytuacji na krajowym i wojewódzkim rynku pracy - w 2021 roku udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie MOF Lębork wyniósł 4,9% (w Gminie Miejskiej Łeba 7,2%, w Gminie Wicko 7,0%), przy średniej stopie bezrobocia kształtującej się na poziomie 4,0% w kraju oraz 3,4% w województwie pomorskim, gdzie dane kształtuje głównie trójmiejski rynek pracy (Wykres 8). Należy również zwrócić uwagę, że negatywne zjawisko wzrostu udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w ostatnim badanym okresie, tj. roku 2020, zostało zniwelowane w 2021 roku.

Wykres 7. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

3.2.3. Edukacja

Edukacja a rynek pracy

Edukacja stanowi jeden z najważniejszych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej MOF Lęborka. Występowanie wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej determinuje jakość kapitału ludzkiego, kapitału strukturalnego, kapitału społecznego i kapitału relacyjnego – składowych kapitału intelektualnego.

Jednym z działań Powiatowych Urzędów Pracy w Lęborku oraz w Wejherowie (Gmina Łęczyce – Partner MOF Lębork) jest coroczne stworzenie barometru zawodów deficytowych na terenie powiatu. Efektem końcowym prac zespołu eksperckiego jest lista zawodów dla których wystąpi niedobór pracowników, nadmiar lub równowaga popytu i podaży pracy na terenie powiatu.

Na podstawie barometrów przygotowanych w roku 2022 przez Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku oraz Powiatowym Urzęd Pracy w Wejherowie, można zaobserwować niedobór pracowników w takich zawodach jak m.in.:

- betoniarze i zbrojarze,
- biolodzy, biotechnolodzy i diagnosty laboratoryjni,
- blacharze i lakiernicy samochodowi,
- cieśle i stolarze budowlani,
- dekarze i blacharze budowlani,
- elektrycy, elektromechanicy i elektrycy,
- fizjoterapeuci i masażyści,
- fryzjerzy,
- inżynierowie budownictwa,
- kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych,
- kierownicy budowy,
- kosmetyczki,
- kucharze, szefowie kuchni, pomoce kuchenne,
- krawcy i pracownicy produkcji odzieży,
- lekarze, pielęgniarki i położne,
- magazynierzy,
- mechanicy pojazdów samochodowych,
- murarze i tynkarze,
- nauczyciele, pedagodzy,
- opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej,
- piekarze,
- pracownicy socjalni,
- ogrodnicy i sadownicy,
- pracownicy służb mundurowych,
- pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych,
- przetwórcy mięsa i ryb,
- psychologowie i psychoterapeuci,
- ratownicy medyczni,
- robotnicy budowlani,
- rolnicy i hodowcy,
- spawacze, ślusarze,
- sprzętaczkę i pokojowe,
- weterynarze.

Należy podkreślić, że występują znaczące dysproporcje w ilości zawodów deficytowych pomiędzy powiatami lęborskim (67 zawodów) i wejherowskim (30 zawodów), na niekorzyść powiatu lęborskiego.

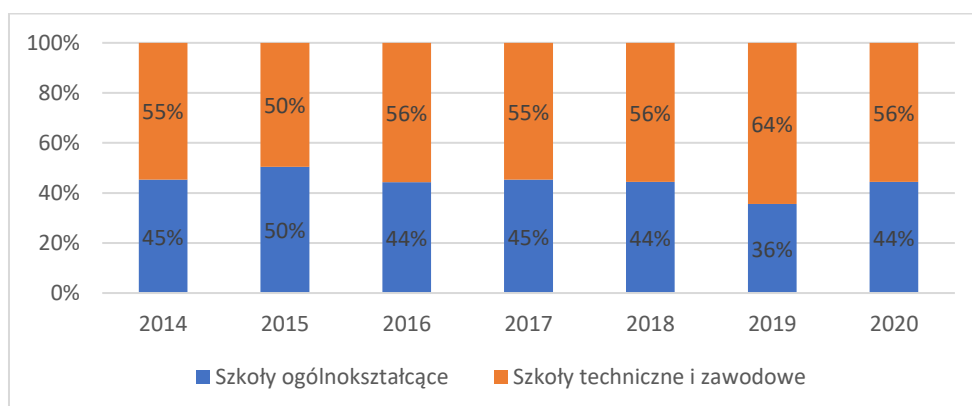
Wśród grup zawodów deficytowych znalazła się m.in. szeroka gama zawodów z sektora usług budowlanych, a także pozostałych technicznych zawodów jak np. elektrycy, spawacze, ślusarze. Deficyt występuje również wśród zawodów nauczycielskich, związanych z opieką zdrowia oraz gastronomią. W celu zapewnienia większego dopasowania kierunków kształcenia w szkołach MOF Lęborka

do potrzeb rynku pracy, konieczna jest współpraca między przedsiębiorcami, a instytucjami publicznymi (takimi jak Powiatowy Urząd Pracy) i szkołami. Biorąc pod uwagę grupy zawodów deficytowych, istotnym elementem dopasowania edukacji do rynku pracy jest podnoszenie poziomu kształcenia, w szczególności na poziomie szkół ponadpodstawowych, przygotowujących do zawodów (szkoły zawodowe i szkoły szczebla średniego o profilu technicznym).

Szkolnictwo ogólnokształcące, techniczne i branżowe

Na terenie MOF Lęborka szkoły dysponują bogatą ofertą edukacyjną, zarówno w zakresie kształcenia zawodowego jak i ogólnokształcącego. Młodzież może dokonywać wyboru oferty edukacyjnej spośród publicznych liceów ogólnokształcących, techników, szkół branżowych i szkół policealnych. Struktura kształcenia w szkołach, zainteresowanie ofertą edukacyjną oraz liczebność absolwentów w poszczególnych typach szkół, wskazują na niewiele wyższe zainteresowanie ofertą edukacyjną szkół technicznych i branżowych w porównaniu do oferty edukacyjnej szkół ogólnokształcących (Wykres 8). Oczekiwania rynku pracy, pociągają za sobą konieczność unowocześnienia zaplecza praktycznego kształcenia w zawodzie w stosunku do uczniów oraz budowania nowoczesnych programów i współpracy z pracodawcami w zakresie dokształcania młodocianych pracowników. Wskazane działania powinny mieć na celu zwiększenie zainteresowania ofertą szkół technicznych i branżowych wśród młodzieży.

Wykres 8. Udział absolwentów poszczególnych typów szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020⁸

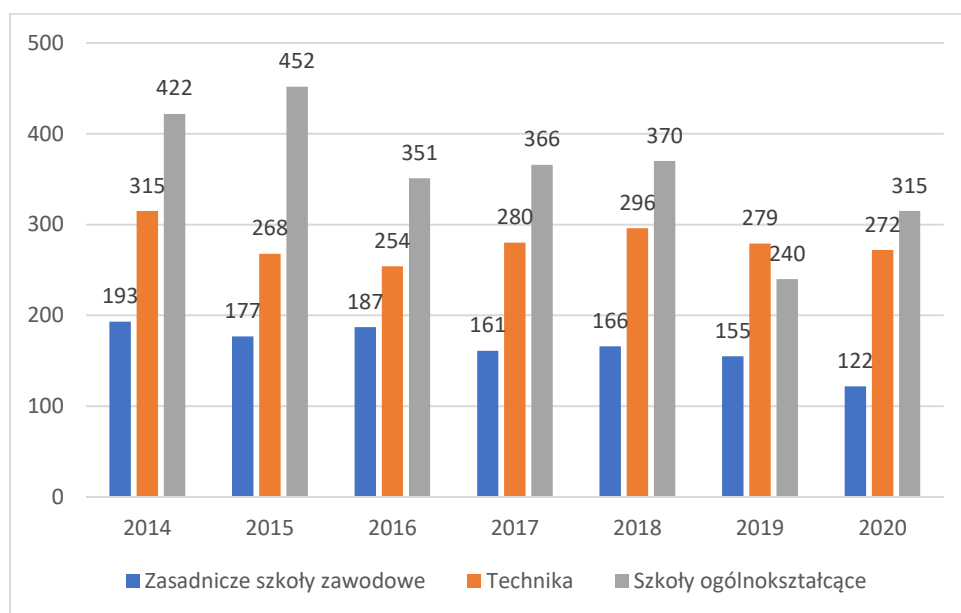

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

⁸ Brak danych za rok 2021

Mimo zachowania podobnego udziału absolwentów szkół technicznych i branżowych, spośród wszystkich absolwentów szkół ponadpodstawowych (wyjątek stanowi rok 2019), liczba absolwentów szkół technicznych i branżowych w roku 2020 zmalała o 114 osób (22,4%) w stosunku do roku 2014. Warto zauważyć, iż na poziomie szkół ogólnokształcących, liczba absolwentów zmniejszyła się o 107 osób (25,4%). Na wskazane zmiany wpływ mają czynniki demograficzne. Szczegółowe dane dotyczące liczby absolwentów w poszczególnych typach szkół przedstawiono na poniższym wykresie (Wykres 9).

Wykres 9. Liczba absolwentów poszczególnych typów szkół na terenie MOF Lębork w latach 2014-2020 (osoba)⁹

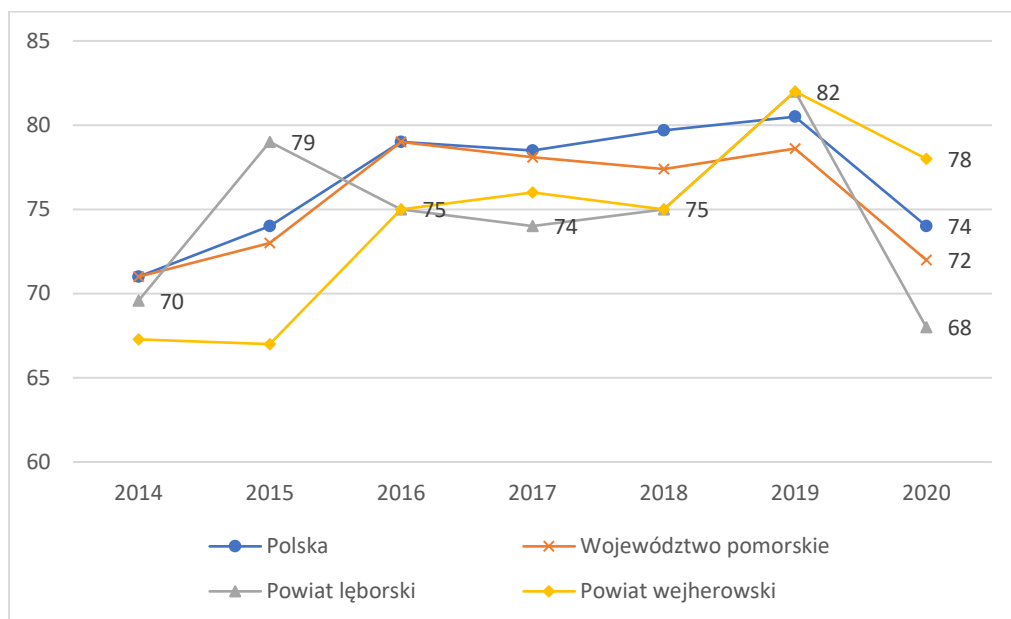

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Zdawalność egzaminów maturalnych przez uczniów z terenu MOF Lęborka (dostępność danych w układzie powiatowym) historycznie kształtowała się na poziomie zmiennym w stosunku do wyników krajowych i wojewódzkich. W roku 2019 wskaźnik zdawalności egzaminów maturalnych przekroczył poziom krajowy i wojewódzki, po czym w roku 2020 uległ ogólnokrajowej tendencji spadkowej i osiągnął poziom zdecydowanie poniżej porównywanych obszarów. Natomiast w powiecie wejherowskim w 2020 roku zanotowano wysoki poziom zdawalności egzaminu maturalnego (78%), wyższy niż krajowy (74%) i wojewódzki (72%) (Wykres 10). Może być to sygnał dotyczący podjęcia działań w kierunku poprawy jakości nauczania w powiecie lęborskim.

⁹ Brak danych za rok 2021

Wykres 10. Zdawalność egzaminu maturalnego w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020¹⁰(%)

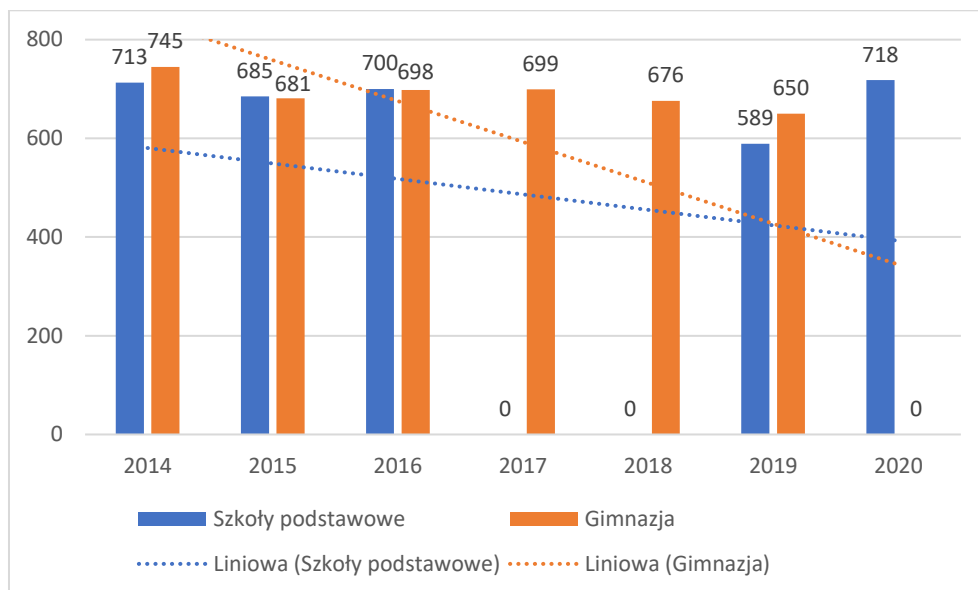
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS (dane krajowe i wojewódzkie) oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku (powiaty)

Edukacja podstawowa i gimnazjalna

Na terenie MOF Łębork funkcjonują 23 szkoły podstawowe (dane z 2020 roku). Natomiast w Gminie Miejskiej Łeba funkcjonuje 1 szkoła podstawowa. Z roku na rok maleje jednak liczba ich absolwentów (Wykres 12), co świadczy o procesie tzw. „starzenia się” społeczeństwa MOF Łęborka (w przypadku szkół podstawowych – brak danych o absolwentach za lata 2017-2018).

¹⁰ Brak danych za rok 2021

Wykres 11. Liczba absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie MOF Łęborka w latach 2014-2020¹¹ (osoba)

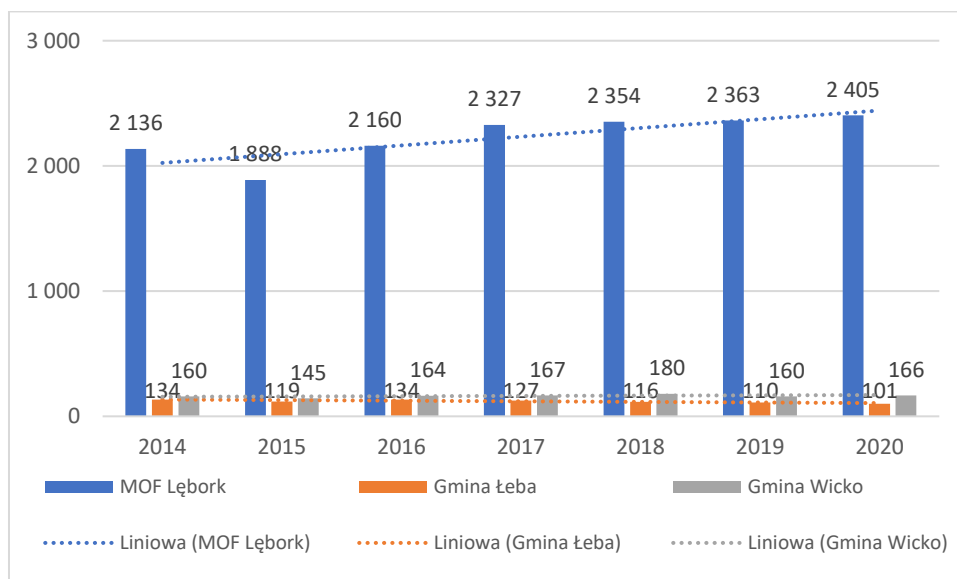
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Edukacja przedszkolna

Na terenie MOF Łęborka funkcjonuje 21 przedszkoli, które w 2020 roku objęły opieką 2 405 dzieci (Wykres 13). Na terenie Gminy Miejskiej Łeba działają trzy przedszkola z 101 dziećmi w 2020 roku, a w Gminie Wicko są 2 przedszkola z 166 dziećmi. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż liczba dzieci w przedszkolach na terenie MOF Łęborka wykazuje wzrostowy trend, co świadczyć może przede wszystkim o wzroście zainteresowania tymi placówkami wychowawczo-opiekuńczymi wśród aktywnych zawodowo rodziców.

¹¹ Brak danych za rok 2021

Wykres 12. Liczba dzieci w przedszkolach na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020¹² (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Szkoły wyższe

Od ponad 10 lat na terenie MOF Lęborka funkcjonuje 1 szkoła wyższa - Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego (oddział zamiejscowy). Uczelnie proponuje studia na 6 specjalnościach:

- Agrobiznes (nowy kierunek),
- Pedagogika Społeczna (nowy kierunek),
- Informatyka w Zarządzaniu,
- Zarządzanie Przedsiębiorstwem,
- Zarządzanie w Turystyce,
- Zarządzanie w Administracji Publicznej.¹³

Szkolnictwo specjalne

Na terenie MOF Lęborka funkcjonują następujące szkoły i ośrodki specjalne:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Lęborku,
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Lęborku,

¹² Brak danych za rok 2021

¹³ <https://wsaib.pl/kandydaci/filia-w-leborku>

- Specjalna Szkoła Przesposabiająca do Pracy w Lęborku.

Kształcenie ustawiczne oraz doszkalające

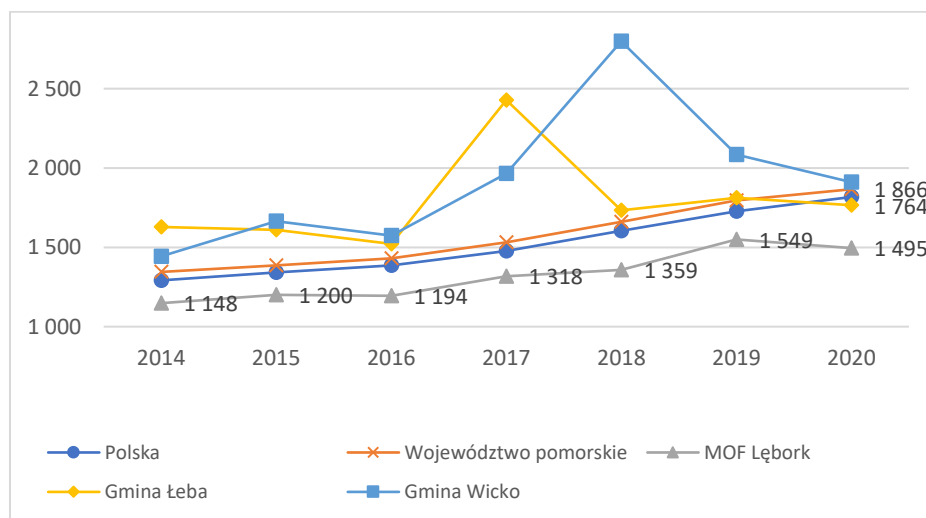
Należy również zaznaczyć, iż na terenie MOF Lęborka funkcjonują:

- Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Lęborku,
- DWCom Ośrodek Szkoleń,
- Ośrodek Szkolenia Zawodowego Powiatowego Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Słupsku Ośrodek Kształcenia w Lęborku,
- Cassubia Promocja Kultury w Łęczycach.

Wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Analizując wydatki ogółem na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca podkreślić należy, iż na terenie MOF Lęborka mają tendencję rosnącą (30,20% w badanym okresie czasu lat 2014-2020), podobnie jak pozostałe badane obszary. Poziom wydatków jest nieco niższy, zarówno od średniej krajowej (8,28%), jak i wojewódzkiej (10,69%). Wydatki w MOF Lębork są również niższe niż w Gminie Miejskiej Łeba (5,54%). Natomiast wydatki na oświatę w Gminie Wicko są wyższe (1 910 zł/os.) niż w pozostałych obszarach (Wykres 14).

Wykres 13. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie na 1 mieszkańca w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020¹⁴ (PLN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

¹⁴ Brak danych za rok 2021

3.2.4. Kultura

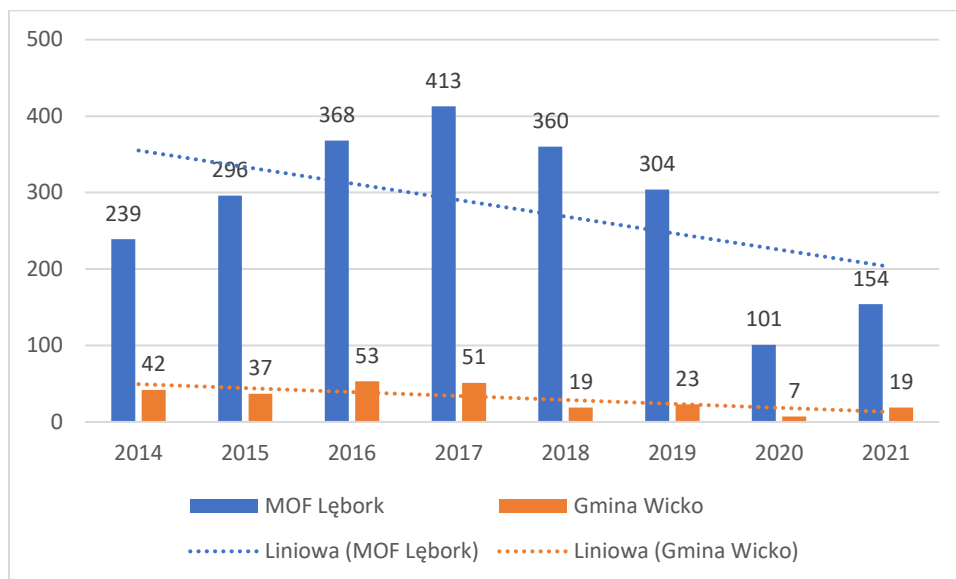
Zadania z zakresu rozwoju i promocji kultury na terenie MOF Lęborka realizowane są przez gminne i miejskie ośrodki kultury, świetlice wiejskie i inne jednostki organizacyjne. Do najważniejszych imprez kulturalnych na terenie MOF Lębork należą m.in.:

- Lęborskie Dni Jakubowe,
- Ogólnopolski Konkurs Literacki im. M. Stryjewskiego,
- Repliki Festiwalu Filmowego w Gdyni,
- Noc Muzeów w Lęborku,
- Święto Łeby,
- Ogólnopolski Festiwal Tańca Nowoczesnego Łeba,
- Lato z Książką w Łebie,
- Festiwal Działań Kreatywnych - Podwodne Żagle w Łebie,
- Nadmorskie Letnie Kursy Muzyczne w Łebie,
- Bibliotego Go. Błękitny Szlak,
- Pomorski Przegląd Kaszubskich Kolęd i Pastoralek,
- Festiwal Piosenki Zimowej,
- Międzynarodowe spotkania z folklorem "Muzyka Regionów",
- Finał WOŚP,
- Legendy Błękitnej Krainy,
- Konkurs im. Grzesiaka.

Liczba imprez o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie MOF Lęborka wykazuje tendencję malejącą, podobnie jak malejąca liczba uczestników tychże imprez. Dane roku 2020-2021 uwzględniają już ograniczenia w organizacji imprez masowych z powodu pandemii COVID-19. Jednak dane z lat wcześniejszych wskazują na negatywne zjawisko zmniejszającej się ilości imprez i ich uczestników, już od roku 2018 (Wykres 14, 15) (brak danych dla gminy Łeba). Niezwykle istotną kwestią jest ciągłe udoskonalanie obecnych oraz rozwój nowych wydarzeń i usług z zakresu kultury na terenie MOF Lęborka, w szczególności imprez o charakterze ponadlokalnym, które mogą zainteresować turystów z odleglejszych obszarów województwa czy kraju.

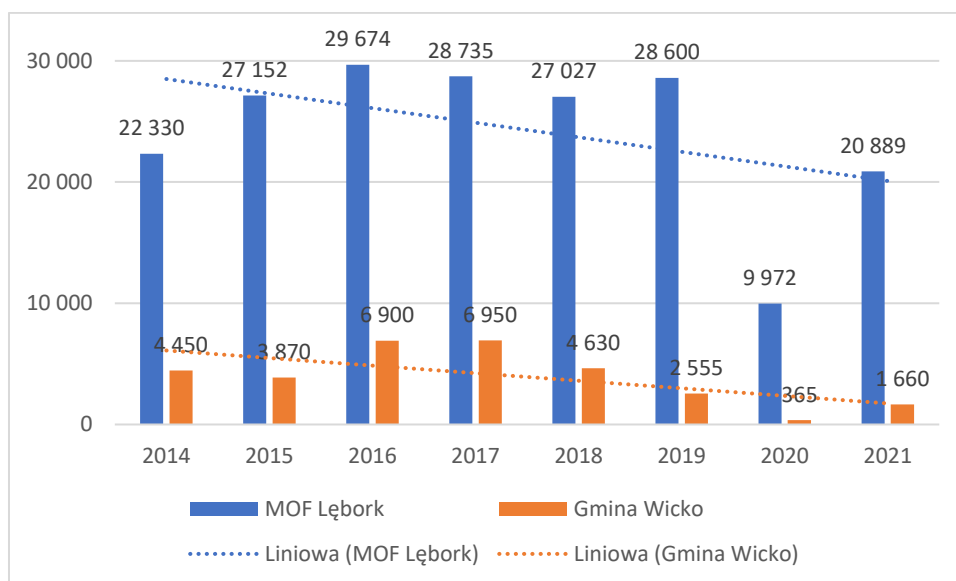

Wykres 14. Liczba imprez o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie MOF Lęborka i Gminy Wicko w latach 2014-2021¹⁵ (sztuka)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 15. Liczba uczestników imprez o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie MOF Lęborka i Gminy Wicko w latach 2014-2021¹⁶ (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

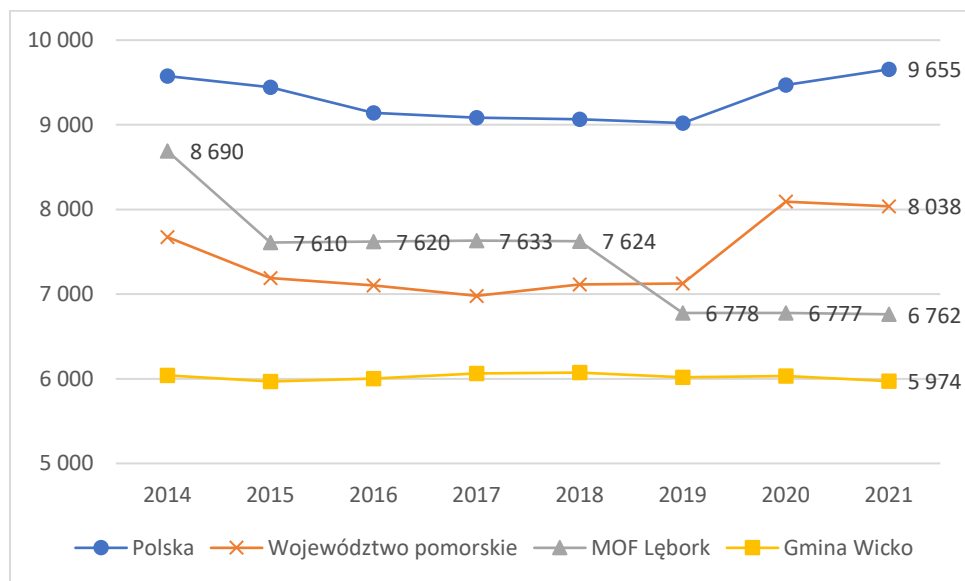
¹⁵ Brak danych dla Gminy Łeba

¹⁶ Brak danych dla Gminy Łeba

Liczba ludności przypadająca na 1 obiekt kultury (domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice)

Liczba ludności przypadająca na 1 obiekt kultury na terenie MOF Lęborka kształtowała się na poziomie istotnie niższym od wartości krajowych i wojewódzkich, co statystycznie oznacza większą dostępność obiektów kultury na terenie MOF Lęborka w porównaniu z analizowanymi obszarami (Wykres 16). W 2019 roku zauważalne jest pogorszenie się sytuacji MOF Lęborka w zakresie omawianego wskaźnika.

Wykres 16. Ludność przypadająca na 1 obiekt kultury w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

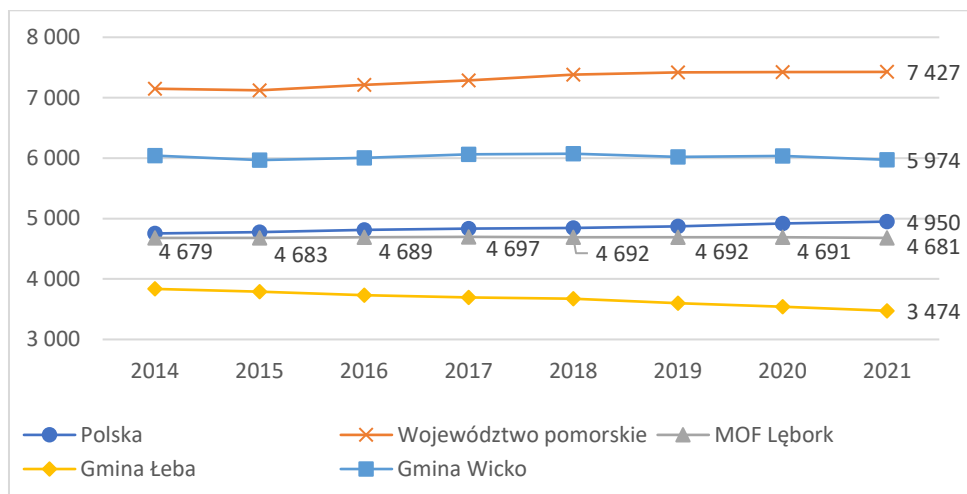

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Biblioteki

W 2021 roku na terenie MOF Lębork funkcjonowało 13 bibliotek i filii bibliotecznych. Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną na terenie MOF Lęborka w 2021 roku wyniosła 4 681 osób i była względnie stała w badanym okresie czasu. Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną na terenie MOF Lębork w latach 2014-2021 kształtowała się korzystnie, poniżej wartości wojewódzkich i krajowych (Wykres 17).

Wykres 17. Ludność przypadająca na 1 placówkę biblioteczną w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

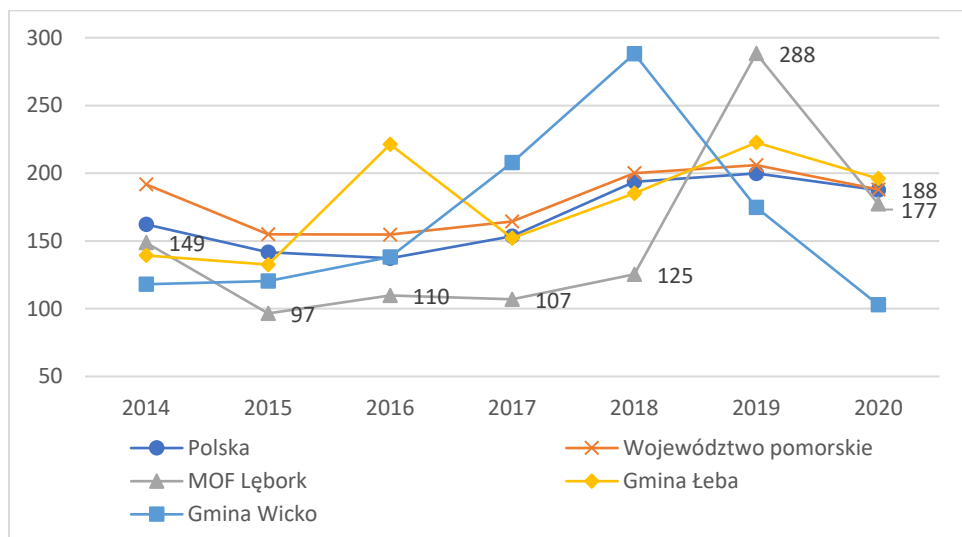

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca MOF Łęborka kształtują się na poziomie nieco niższym od średniej krajowej i wojewódzkiej i w 2020 roku wyniosły one 177,34 zł/ 1 mieszkańca MOF Łębork, podczas gdy wartość ta na poziomie krajowym wyniosła 187,44 zł, a na poziomie wojewódzkim 187,89 zł (Wykres 18).

Wykres 18. Wydatki na 1 mieszkańca na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w latach 2014-2020¹⁷ (PLN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

¹⁷ Brak danych za rok 2021

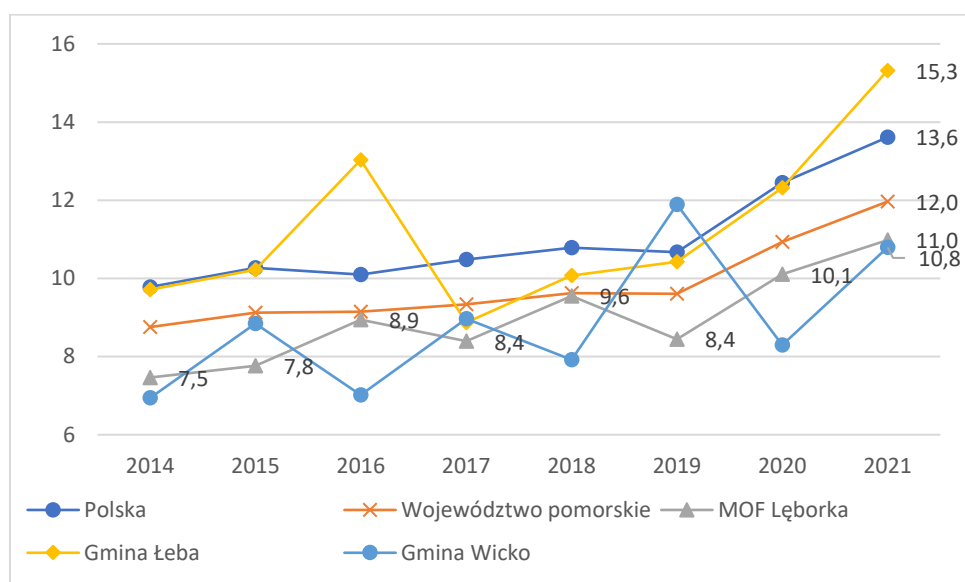
3.2.5. Ochrona zdrowia

Stan zdrowia

Stan zdrowia mieszkańców terenów MOF Łęborka przeanalizowano na podstawie współczynnika zgonów na 1000 mieszkańców oraz przyczyn zgonów wśród ogółu społeczeństwa, co kierunkować może przyszłe akcje profilaktyczne i prozdrowotne.

Współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców na terenie MOF Łęborka w latach 2014-2021 kształtował się na poziomie niższym niż średnia krajowa i wojewódzka. Natomiast wskaźnik ten dla Gminy Miejskiej Łeba w 2021 roku istotnie przekroczył wartości krajowe (Wykres 19). Zauważalna jest również tendencja wzrostowa wartości wskaźnika w badanym okresie we wszystkich analizowanych obszarach.

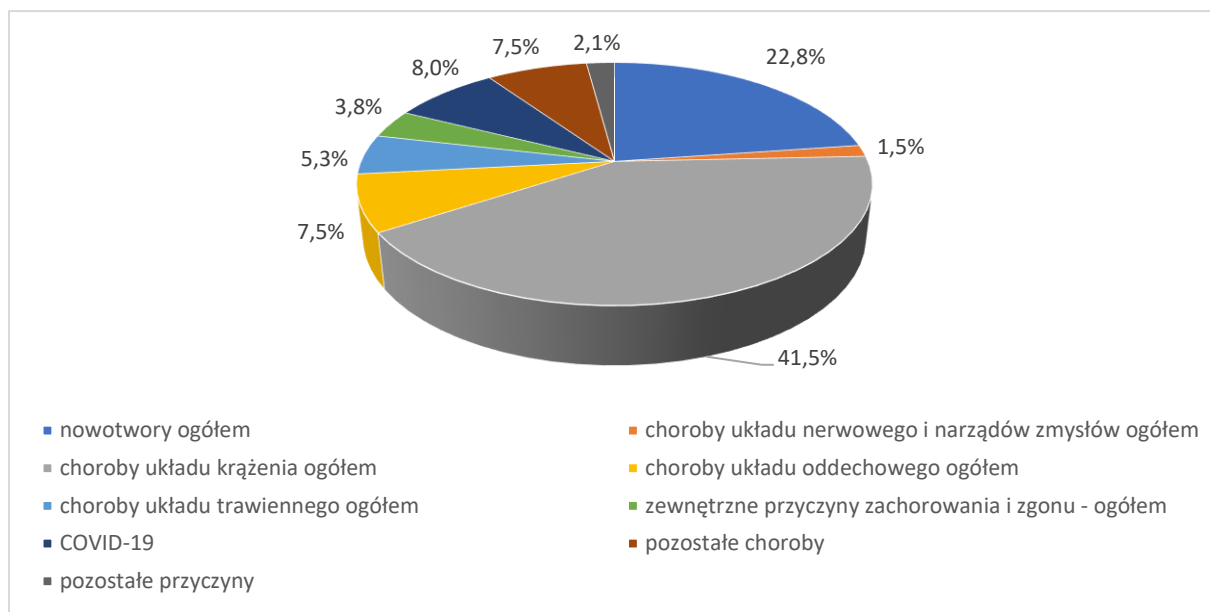
Wykres 19. Współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

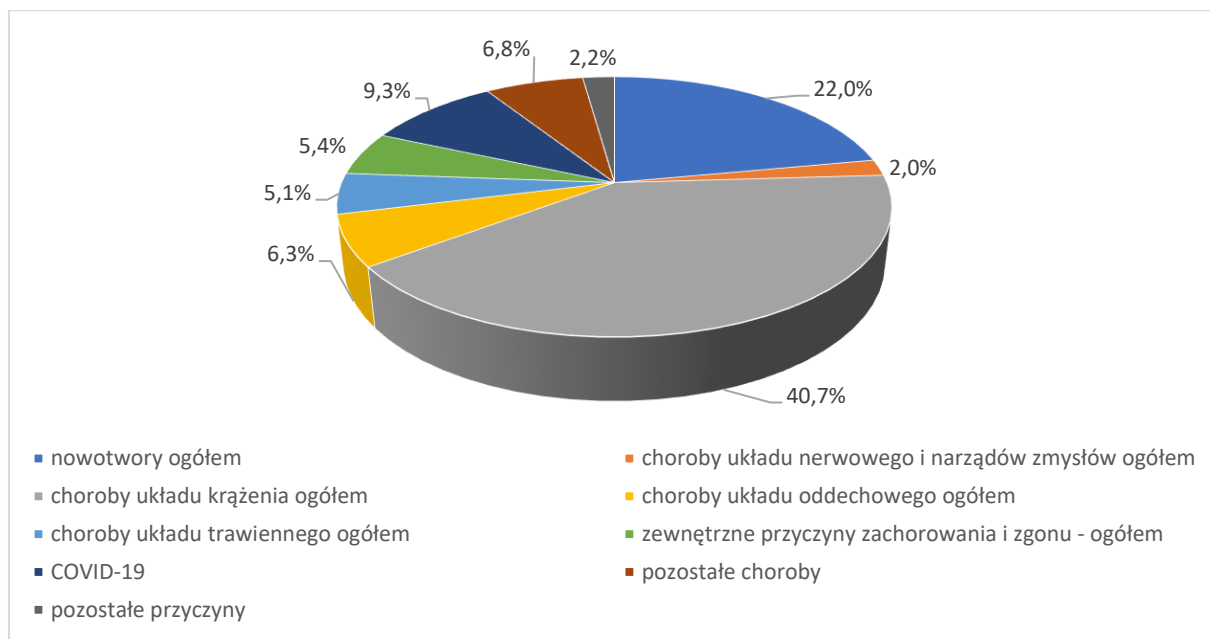
Główną przyczyną zgonów mieszkańców na terenie powiatów łęborskiego i wejherowskiego w roku 2020 były choroby układu krążenia, które powodowały odpowiednio 41,5% i 40,7% ogólnej liczby zgonów (Wykres 20). Przyczyną 22,8% i 22,0% wszystkich zgonów były w 2020 roku na terenie obydwu powiatów choroby nowotworowe. Zarówno choroby układu krążenia, jak i choroby nowotworowe należą do chorób cywilizacyjnych XXI wieku.

Wykres 20. Przyczyny zgonów na terenie powiatu lęborskiego w roku 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 21. Przyczyny zgonów na terenie powiatu wejherowskiego w roku 2020

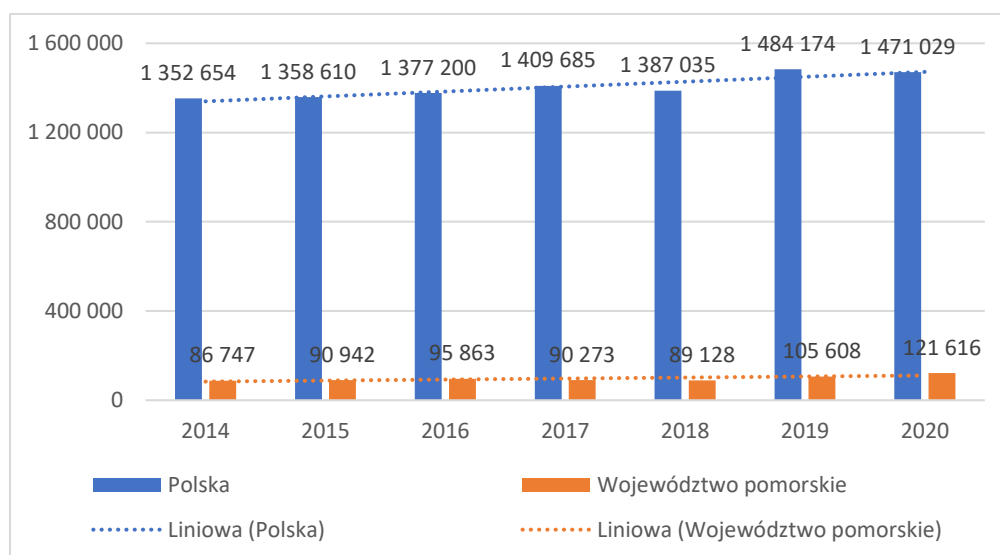

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Niezwykle ważnym obszarem dotyczącym stanu zdrowia ludności jest ich zdrowie psychiczne, szczególnie w okresie po pandemicznym oraz zagrożenia działaniami wojennymi ze strony Federacji Rosyjskiej. W latach 2014-2020 na terenie województwa pomorskiego z roku na rok rosła liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania, osiągając wartość ponad 121 tys. osób

w 2020, tj. o ponad 40% więcej niż w roku 2014 (Wykres 22)¹⁸. Dane dotyczące województwa pomorskiego wyprzedzają de facto trendy krajowe (wzrost o 8,8% w roku 2020 w porównaniu do roku 2014), a tym samym trendy na terenie MOF Łębork¹⁹. Przedstawione dane nie obejmują lat 2020-2022- lat pandemii, wybuchu wojny na Ukrainie, które to wydarzenia miały zdecydowanie negatywny wpływ na stan zdrowia psychicznego ludności Polski, województwa pomorskiego i MOF. Należy podkreślić, iż w chwili obecnej na terenie MOF Łęborka funkcjonują jedynie 2 poradnie zdrowia psychicznego (w Łęborku), które nie są w stanie pomóc wszystkim zgłaszającym się pacjentom w wymaganym dla poprawy zdrowia psychicznego czasie. Wpływ pandemii na stan psychiczny populacji można precyzyjnie określić. Jest to nieodzowne do zaplanowania krótko- i długoterminowej interwencji w obszarach: organizacyjnym, informacyjnym, medycznym.²⁰ Niezwykle ważnym aspektem jest więc konieczność rozwoju systemu, w tym w obszarze infrastrukturalnym, ochrony zdrowia psychicznego na terenie MOF Łęborka.

Wykres 22. Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (bez uzależnień) ogółem na terenie Polski i województwa pomorskiego w latach 2014-2020 (osoba)²¹

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Infrastruktura ochrony zdrowia

Liczba ludności z terenów MOF Łęborka przypadająca na 1 przychodnię zmniejszyła się w 2021 roku w stosunku do roku 2014 o 17,11% i wyniosła 1 739 osób/ 1 przychodnię i osiągnęła lepszy wynik, niż wskaźnik dla województwa pomorskiego (2050 mieszkańców na 1 przychodnię w 2021 roku). Średnia krajowa to 1 733 osoby przypadające na 1 przychodnię. Generalnie tendencja wskaźnika jest korzystna w analizowanym okresie. Natomiast w Gminie Miejskiej Łeba w całym analizowanym okresie czasu ilość mieszkańców przypadających na 1 przychodnię jest zdecydowanie niższa niż w pozostałych obszarach i w 2021 roku wynosił 695 osób, a w Gminie Wicko aż 5 974 osoby

¹⁸ Brak danych

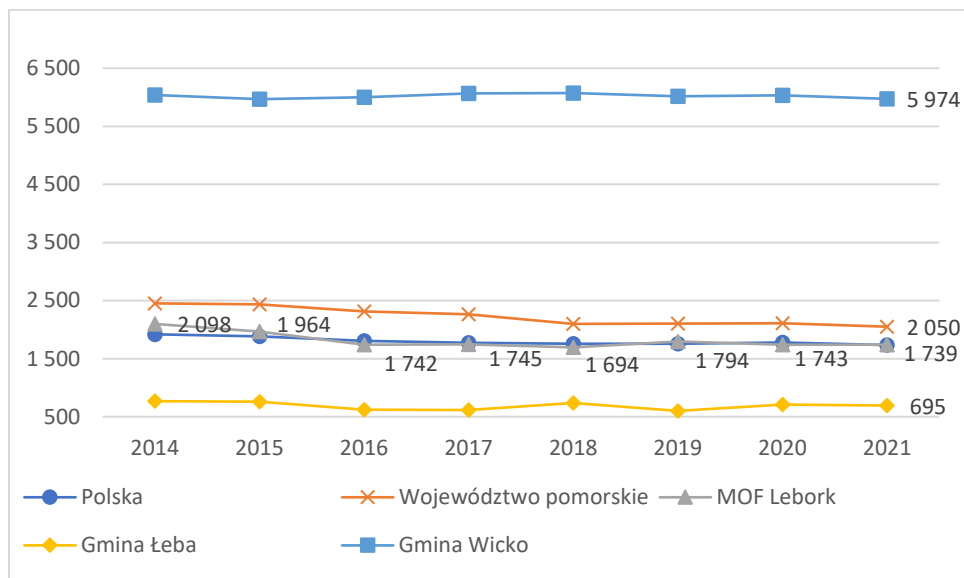
¹⁹ Brak danych wyłącznie dla gmin tworzących MOF.

²⁰ Wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne, Janusz Heitzman, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Klinika Psychiatrii Sądowej, 2020

²¹ Brak danych za rok 2021

(Wykres 23). Niezwykle ważnym aspektem w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców MOF, w kontekście przedstawionego wskaźnika, jest konieczność rozwoju i modernizacji placówek i systemu Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

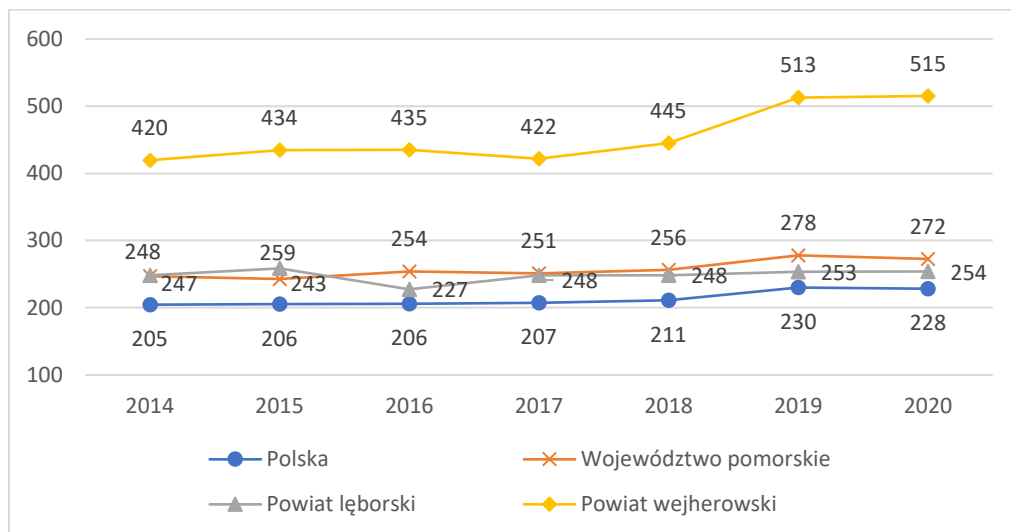
Wykres 23. Liczba ludności przypadająca na 1 przychodnię w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Średnia liczba ludności przypadająca na 1 łóżko szpitalne w latach 2014-2020 na terenie powiatu lęborskiego kształtowała się nieco powyżej tego parametru dla kraju oraz poniżej średniej wojewódzkiej (254 osoby na 1 łóżko szpitalne w 2020 roku, w stosunku do 272 osób w województwie i 228 w Polsce). W powiecie wejherowskim ilość osób przypadających na 1 łóżko szpitalne wynosiła w 2020 roku aż 515 osób i jest to najwyższa wartość parametru w badanych obszarach. Generalnie w całym badanym okresie i obszarach występuje niekorzystna tendencja wzrostu ilości osób na 1 łóżko szpitalne (Wykres 24).

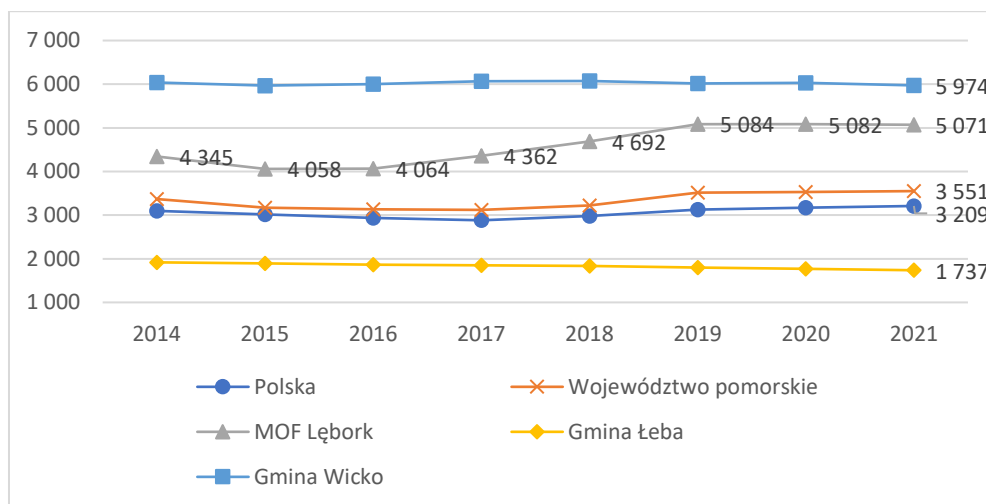
Wykres 24. Liczba ludności przypadająca na 1 łóżko szpitalne w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020²² (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Średnia liczba ludności przypadającej na 1 aptekę ogólnodostępną na terenie MOF Łęborka w latach 2014-2021 była istotnie wyższa od średnich krajowych i wojewódzkich. Na obszarze MOF obserwowana jest tendencja o charakterze zbliżonym do krajowego i wojewódzkiego tj. wzrostu ilości mieszkańców przypadających na jedną aptekę ogólnodostępną (pozytywny wyjątek stanowi Gmina Miejska Łeba). W Gminie Wicko pod tym względem sytuacja jest bardzo trudną, gdyż na 1 aptekę przypada aż 5 974 mieszkańców. Taka tendencja jest wypadkową zmniejszającej się populacji oraz spadkiem ilości aptek (Wykres 25).

Wykres 25. Liczba ludności przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

²² Brak danych za rok 2021

3.2.6. Sport i rekreacja

Na terenie MOF Łęborka w 2018 roku zarejestrowanych było 16 klubów i stowarzyszeń sportowych, przy czym żaden nie występował w najwyższej klasie rozgrywkowej w swojej dyscyplinie.

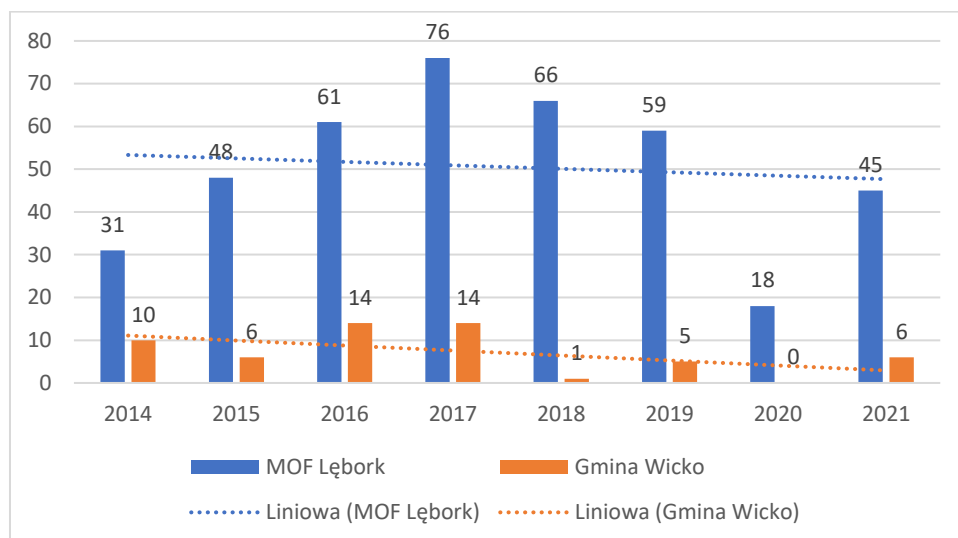
Główna infrastruktura sportowa i rekreacyjna znajduje się w największym miastach MOF Łęborka, tj. Łęborka i Łeby. Odpowiednio gminy wiejskie oraz sołectwa w ich ramach dysponują uboższą infrastrukturą sportową i rekreacyjną.

Miasta i wsie na terenie MOF Łębork oferują szereg obiektów sportowych, m.in.:

- kąpieliska i przystań jachtową,
- ściankę wspinaczkową,
- hale sportowe (Łębork, Łeba),
- boiska do piłki nożnej typu Orlik,
- boiska do koszykówki,
- bieżnie do uprawiania joggingu i organizowania zawodów biegowych,
- siłownie,
- stadion i kort tenisowy,
- wiejskie boiska sportowe,
- siłownie plenerowe.

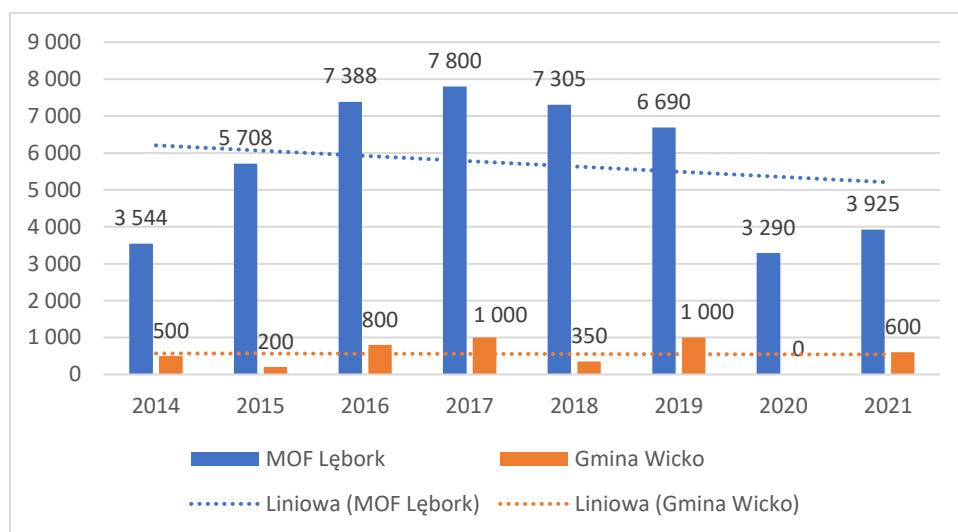
Liczba imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, organizowanych przez centra, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w latach 2014-2021 na terenie MOF Łęborka charakteryzowała się malejącym trendem (Wykres 26 – dostępne dane wyłącznie dla gmin: Nowa Wieś Łęborska, Wicko i Łęczyce), przy trendzie wzrostowym liczby uczestników tychże imprez (Wykres 27). Okres pandemii COVID-19, szczególnie rok 2020, wpłynął na zmniejszenie ilości zarówno imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, jak i ilości ich uczestników. Natomiast w roku 2021 obserwujemy wzrost ilości imprez i dynamiczny wzrost liczby uczestników (4 525 osób).

Wykres 26. Liczba imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2021 (sztuka)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 27. Liczba uczestników imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2021 (osoba)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

3.2.7. Integracja społeczna

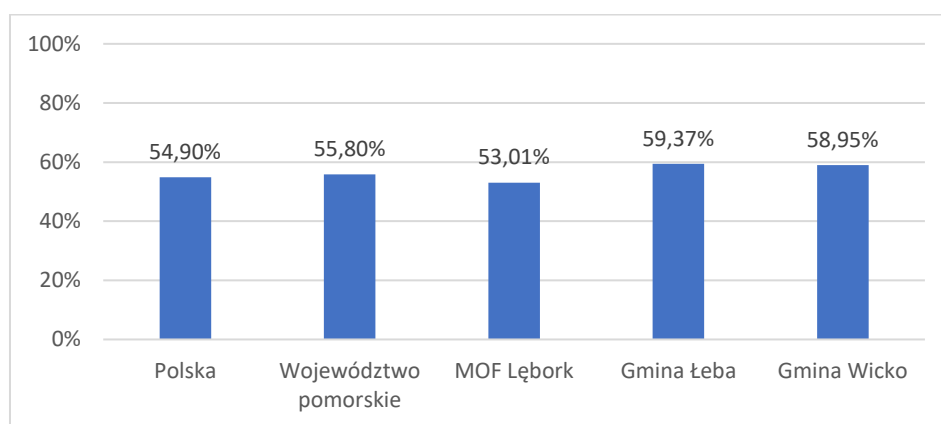
Aktywność społeczna

Ważnym elementem rozwoju kapitału społecznego jest zaangażowanie mieszkańców MOF Łęborka w życie społeczno-polityczne regionu.

W latach 2018-2020 na terenie kraju odbyły się wybory samorządowe, wybory do Sejmu i Senatu oraz wybory prezydenckie. W celu zbadania aktywności społecznej mieszkańców, dokonano porównania frekwencji w poszczególnych wyborach, w odniesieniu do frekwencji na terenie województwa pomorskiego oraz frekwencji na poziomie całego kraju.

W wyborach samorządowych w roku 2018, średnia frekwencja na terenie całego kraju wyniosła 54,90%, natomiast w województwie pomorskim 55,80%. Na podstawie danych z poszczególnych gmin wchodzących w skład MOF Łęborka, obliczono frekwencję w wyborach, która wyniosła 53,01%, Gmina Miejska Łeba uzyskała frekwencję na poziomie 59,37%, a Gmina Wicko 58,95% (Wykres 28).

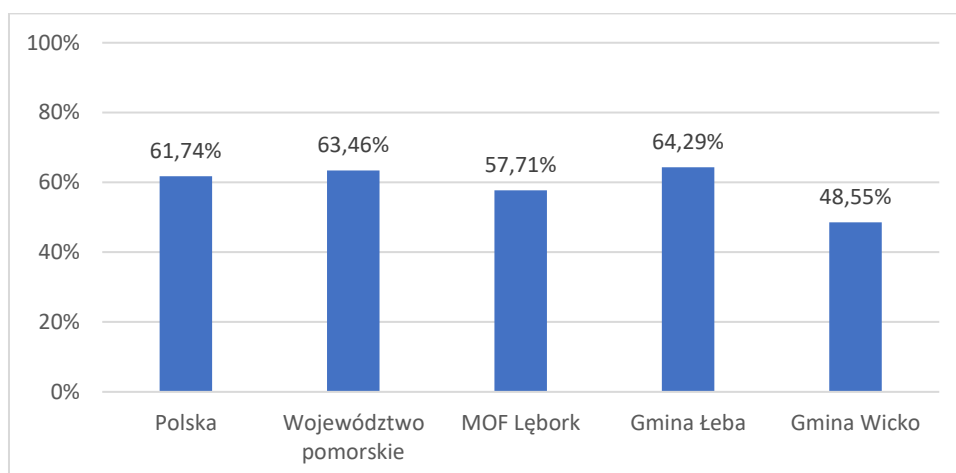
Wykres 28. Wybory samorządowe w roku 2018 – frekwencja na poszczególnych obszarach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.wybory.gov.pl

Kolejnymi wyborami, które odbyły się na terenie kraju były wybory do Sejmu i Senatu w roku 2019. Frekwencja na terenie całego kraju wyniosła 61,74%, natomiast w województwie pomorskim 63,46%. Także we wskazanych wyborach, frekwencja na obszarze MOF Łęborka była niższa, niż na poziomie województwa oraz kraju i wyniosła 57,71%. Wysoką frekwencję zaobserwowano na terenie Gminy Miejskiej Łeba, która wyniosła 64,29%, a najniższą w Gminie Wicko 48,55% (Wykres 29).

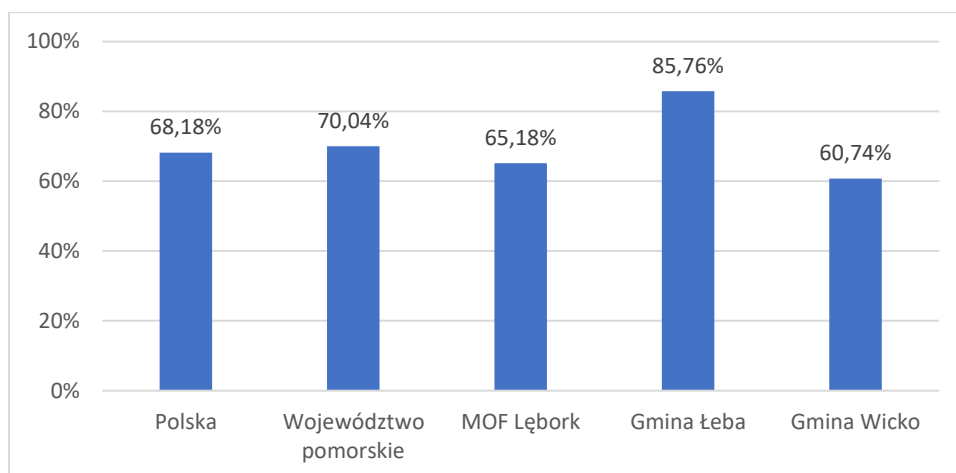
Wykres 29. Wybory do Sejmu i Senatu w roku 2019 – frekwencja na poszczególnych obszarach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.wybory.gov.pl

Wyborami, które cieszyły się najwyższą frekwencją wśród mieszkańców kraju były wybory prezydenckie w roku 2020. Frekwencja, na terenie całego kraju wyniosła 68,18%, natomiast w województwie pomorskim 70,04%. Frekwencja na terenie MOF Łęborka była wyższa niż w poprzednich wyborach, natomiast nadal zauważalnie niższa w stosunku do frekwencji na poziomie całego kraju oraz województwa, wyniosła 65,18%. We wskazanych wyborach, frekwencja na terenie Gminy Miejskiej Łeba znacznie przekroczyła wyniki notowane w pozostałych badanych obszarach i wyniosła 85,76%. Najniższy wynik wyborczy uzyskała Gmina Wicko 60,74% (Wykres 30).

Wykres 30. Wybory prezydenckie 2020 – frekwencja na poszczególnych obszarach

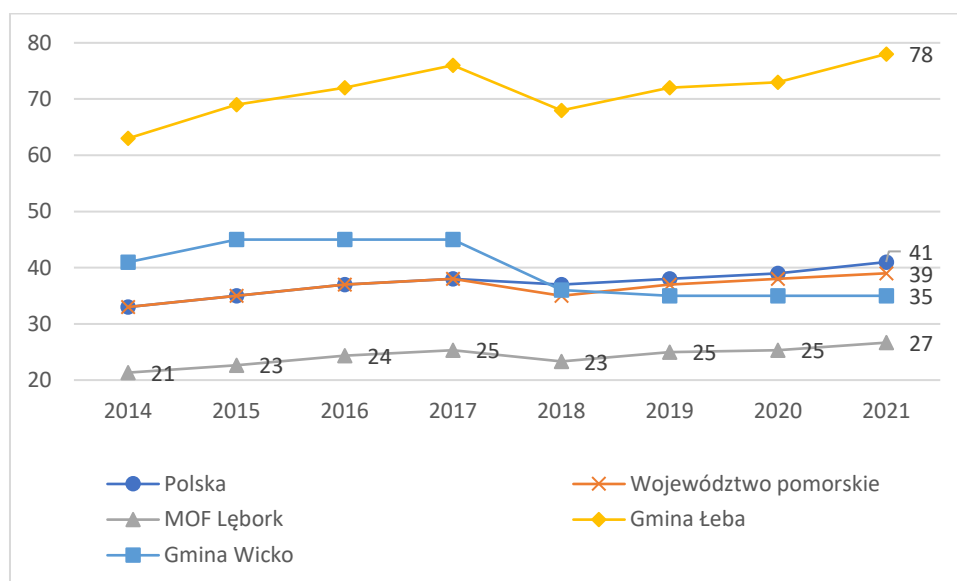
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.wybory.gov.pl

Na podstawie przeprowadzonych analiz można zaobserwować, iż aktywność społeczna mieszkańców MOF Łęborka (wyjątkiem jest Gmina Miejska Łeba) jest zauważalnie niższa niż aktywność społeczna mieszkańców województwa i mieszkańców całego kraju.

Organizacje pozarządowe

Średnia liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 10 tys. mieszkańców na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2021 kształtowała się na niższym poziomie od średnich krajowych i wojewódzkich (Wykres 31). Na uwagę zasługuje poziom wskaźnika dla Gminy Miejskiej Łeba, który około 2-krotnie przewyższa wartości średnie dla kraju i województwa i ponad 2,7-krotnie poziom wskaźnika dla MOF Lęborka.

Wykres 31. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (sztuki)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Pomoc społeczna

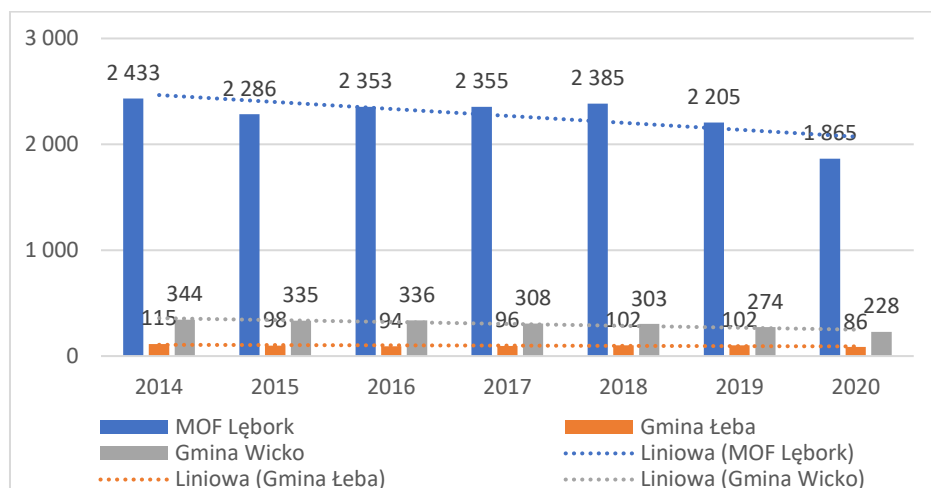
Do najważniejszych instytucji wspierających rodziny oraz potrzebujące pomocy osoby indywidualne z terenów MOF Lęborka i gmin o statusie obserwatora należą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łebie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku.

Na terenie MOF Lęborka funkcjonowało w 2021 roku 6 stacjonarnych placówek pomocy społecznej wraz z filiami, dysponujących łącznie 279 miejscami obsadzonymi w 100% (dane GUS).

W latach 2014-2020 na terenie MOF Lęborka liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci charakteryzowała się tendencją spadkową, odnotowując ponad 23,35%-wy spadek w roku 2020 w stosunku do roku 2014 (Wykres 32), co świadczyć może o skuteczności działań instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy i integracji społecznej i aktywizacji zawodowej społeczeństwa z terenów MOF Lęborka.

Wykres 32. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020²³ (rodzina)

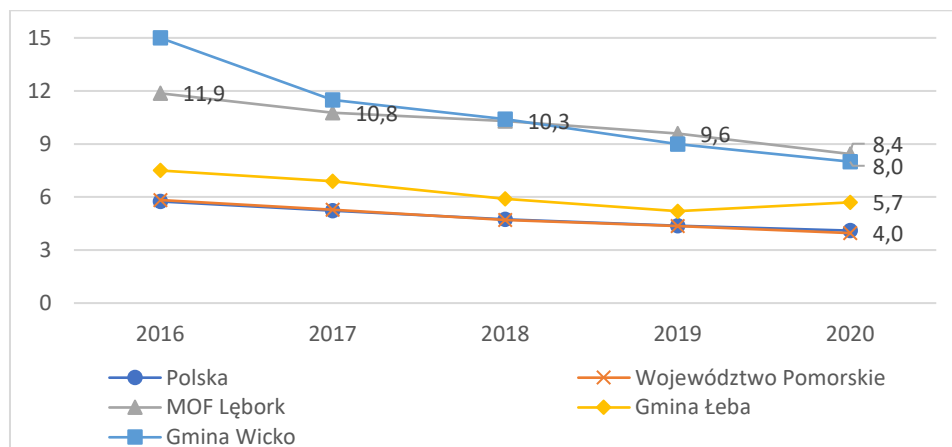

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wskaźnik udziału osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem na terenie MOF Lęborka w latach 2016-2020 charakteryzuje się tendencją spadkową (o 3,4 punktu procentowego). Jednak wskaźnik ten w stosunku do średniej krajowej i wojewódzkiej przyjmuje wyższe wartości. W Gminie Łeba odsetek korzystających przekracza wskaźniki dla MOF Lęborka. Zauważalny jest trend spadkowy wskaźnika udziału osób korzystających ze świadczeń społecznych (Wykres 33).

²³ Brak danych za rok 2021

Wykres 33. Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem w wyszczególnionych obszarach w latach 2016-2020²⁴ (%)²⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Statystycznego Vademecum Samorządowca oraz danych Banku Danych Lokalnych GUS

3.3. Sfera gospodarcza

Na obszarze Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2021 roku funkcjonowało 7 518 podmiotów gospodarki narodowej, co stanowi 2,26% w odniesieniu do liczby podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanej na terenie całego województwa pomorskiego oraz 20,07% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w powiecie łęborskim i wejherowskim. Dominowały podmioty najmniejsze, liczące do 9 pracowników, których liczba wynosiła 7 304 podmioty (97,157% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów na obszarze MOF Łęborka). Podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowiły 2,18% wszystkich zarejestrowanych podmiotów, a te zatrudniające powyżej 50 pracowników stanowiły 0,67% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw (50 podmiotów). Na terenie Gmin Łeba i Wicko, mających status obserwatorów, w 2021 zarejestrowane były 2 063 podmioty gospodarki narodowej, z czego ponad 98% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. W ostatnich ośmiu latach liczba podmiotów gospodarczych charakteryzowała się liniowym trendem wzrostowym, w latach 2014-2021 średnia liczba przedsiębiorstw na terenie MOF Łęborka funkcjonowały 6 956 podmioty (1 005 podmiotów w gminach Łeba i Wicko).

3.3.1. Liczba i struktura podmiotów

W roku 2021 w stosunku do roku 2014 liczba przedsiębiorstw na terenie MOF Łęborka wzrosła o 876 podmiotów (13,19%) (Wykres 34). Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu CAGR w latach 2014-2021 dla MOF Łęborka wyniósł 1,56 %, w Gminie Miejskiej Łeba i Wicko 0,31% (mniejsza dynamika wzrostu).

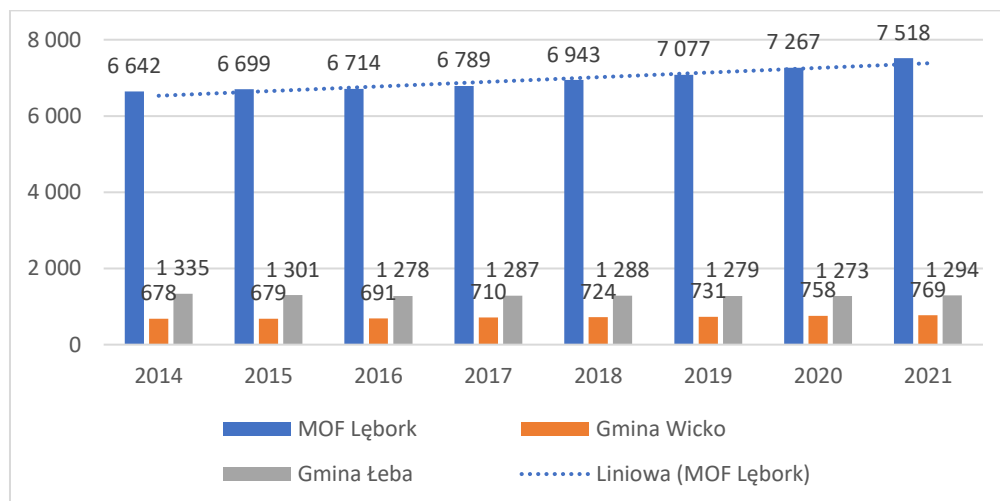
²⁴ Brak danych za lata 2014-2015 oraz 2021

²⁵ Dane dla MOF Łęborka i Gminy Łeba na podstawie Statystycznego Vademecum Samorządowca – Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem, dane dla Polski i Województwa pomorskiego na podstawie danych Banku Danych Lokalnych – Osoby, którym decyzjom przyznano świadczenia.

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka 2030+

W okresie odniesienia dane dla całego województwa pomorskiego nie wykazywały takich samych kierunków zmian jak na terenie MOF Łęborka – w całym okresie prognozy odnotowano coroczny wzrost liczby przedsiębiorstw. Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu CAGR w latach 2014-2021 dla województwa pomorskiego wyniósł 2,33%.

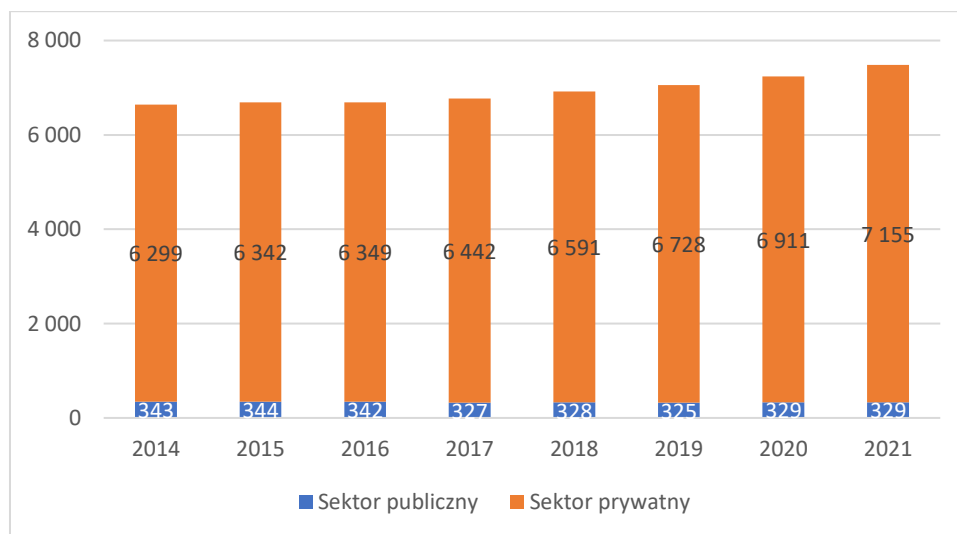
Wykres 34. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Łęborka i gmin Wicko i Łeba w latach 2014-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W strukturze własności zarejestrowanych podmiotów dominują podmioty prywatne. W 2021 roku 7 615 przedsiębiorstw należało do tego sektora, co stanowiło 95,6% ogólnej liczby przedsiębiorstw (odpowiednio 99% w gminach Wicko i Łeba, Wykres 35).

Wykres 35. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Łęborka w latach 2014 – 2021 w podziale na sektory własnościowe

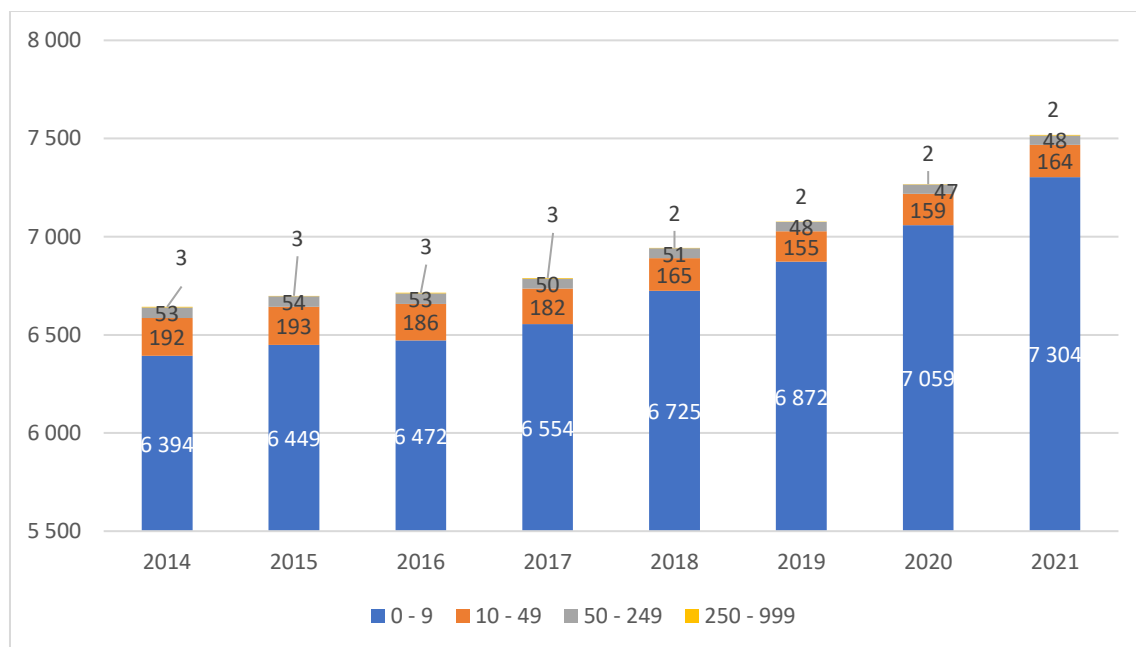
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Struktura wielkości przedsiębiorstw wskazuje na dominację najmniejszych podmiotów zatrudniających do 9 osób. Odsetek mikroprzedsiębiorstw na terenie MOF Lęborka w roku 2021 wyniósł 97,15% (Wykres 37) i jest zbliżony do wartości najmniejszych podmiotów w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w województwie pomorskim, która wynosi 96,96%. W analizowanym okresie liczba podmiotów w tej klasie wielkości charakteryzowała się rosnącym trendem liniowym, co niewątpliwie świadczy o pro-przedsiębiorczych postawach wśród mieszkańców MOF Lęborka. Zmiany w segmencie najmniejszych firm miały największy wpływ na zmianę ogólnej liczby przedsiębiorstw w terenie MOF Lęborka.

Liczba podmiotów zatrudniających powyżej 250 osób jest stabilna w analizowanym okresie. W klasie wielkości od 10 do 49 zatrudnionych odnotowano trend rosnący, natomiast w klasie od 50 do 249 zatrudnionych odnotowano trend spadkowy. W okresie od 2014 do 2021 roku liczba przedsiębiorstw w tej klasie wielkości spadła odpowiednio o 9,43 %. Odsetek małych przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 pracowników w 2021 roku wynosi 2,18% i odpowiada danym województwa pomorskiego (2,44%). Odsetek podmiotów o średniej wielkości (od 50 do 249 zatrudnionych) w 2021 wyniósł 0,64% i jest wyższy w porównaniu z danymi dla województwa pomorskiego (0,54%). Liczba przedsiębiorstw zatrudniających ponad 250 pracowników jest bardzo stabilna i w analizowanym okresie wahała się między 2 a 3 podmioty. Odsetek dużych przedsiębiorstw na terenie MOF Lęborka wynosi jedynie 0,03% %. Wartość ta jest niższa od odsetka dużych przedsiębiorstw w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w województwie pomorskim, który wynosi 0,06%.

Wykres 36. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka w latach 2014 – 2021 według klas wielkości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

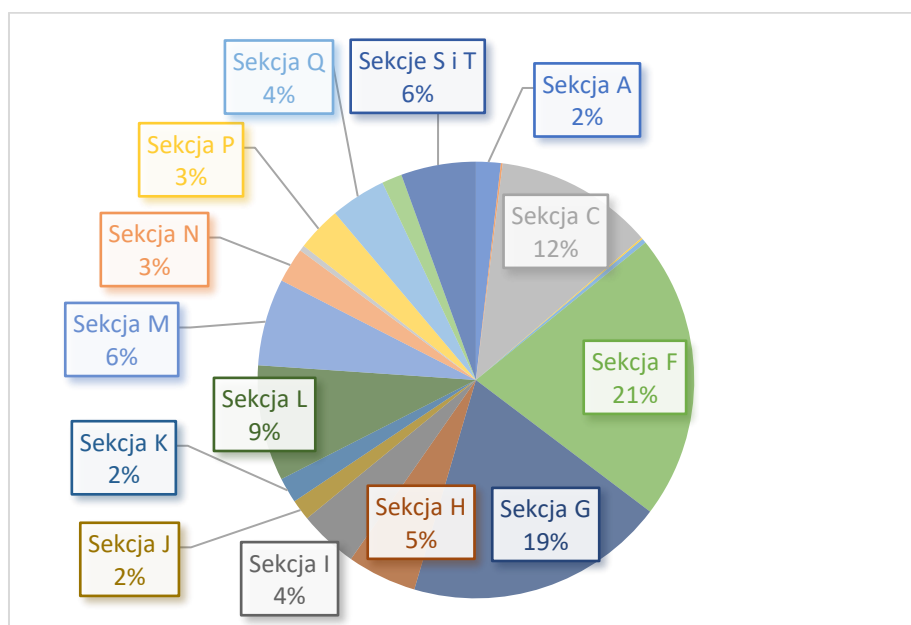
Struktura wielkości podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka, a także gmin Łeba i Wicko odzwierciedla strukturę wielkości przedsiębiorstw na terenie województwa pomorskiego. Przeważają mikroprzedsiębiorstwa, a udział dużych przedsiębiorstw jest niewielki. Taka struktura

sprawia, że rynek pracy oraz wpływy podatkowe są bardziej stabilne i przewidywalne. Udział dużych podmiotów w ogólnej liczbie przedsiębiorstw jest na tyle niski, że upadek zakładu lub przeniesienie produkcji nie są obciążone najwyższym ryzykiem w zakresie wpływu na gospodarkę MOF Lęborka. Niepokojącym trendem, który został odnotowany jest spadek liczby średnich przedsiębiorstw, które mają istotne oddziaływanie na rynek pracy i stanowią element wpływający na konkurencyjność obszaru MOF.

3.3.2. Podmioty gospodarki narodowej

Analiza przedsiębiorstw pod kątem klas działalności pozwala określić dominujące na danym obszarze branże. W 2021 roku najwięcej podmiotów na terenie MOF Lęborka prowadziło działalność związaną z budownictwem (21%), handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19%), kolejna branża to przetwórstwo przemysłowe (12%) (Wykres 37).

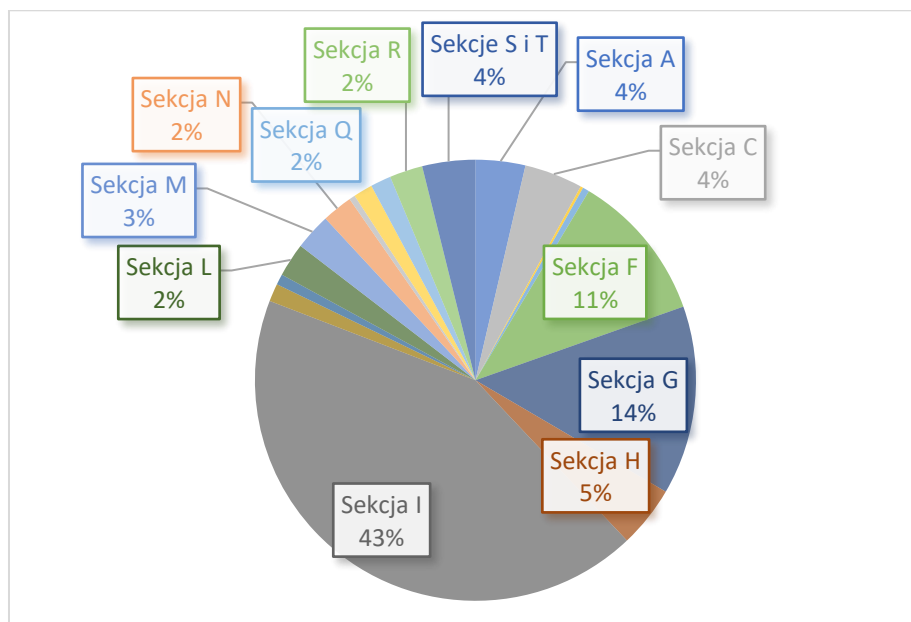
Wykres 37. Podmioty gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka w roku 2021 według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie gmin Łeba i Wicko w 2021 roku najwięcej podmiotów prowadziło działalność związaną z działalnością związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (43%), handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (14%) i przetwórstwem budownictwem (11%, Wykres 38). Taka struktura prowadzonej działalności wynika z faktu, iż Łeba jest miejscowością turystyczną, w ramach której funkcjonuje co najmniej dwudniowa oferta/ produkt turystyczny. Wyżej wymienione branże działalności gospodarczej na terenie gmin Łeba i Wicko wpisują się w sektory wiodące zidentyfikowane na terenie MOF Lęborka, co niewątpliwie stanowi o powiązaniu funkcjonalnym MOF Lęborka oraz gmin Wicko i Łeba, mających status obserwatora.

Wykres 38. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gmin Łeba i Wicko w roku 2021 według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Sekcje według Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- A. rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- B. górnictwo i wydobywanie,
- C. przetwórstwo przemysłowe,
- D. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- E. dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- F. budownictwo,
- G. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- H. transport i gospodarka magazynowa,
- I. działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- J. informacja i komunikacja,
- K. działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- L. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,
- M. działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- N. działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- O. administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- P. edukacja,

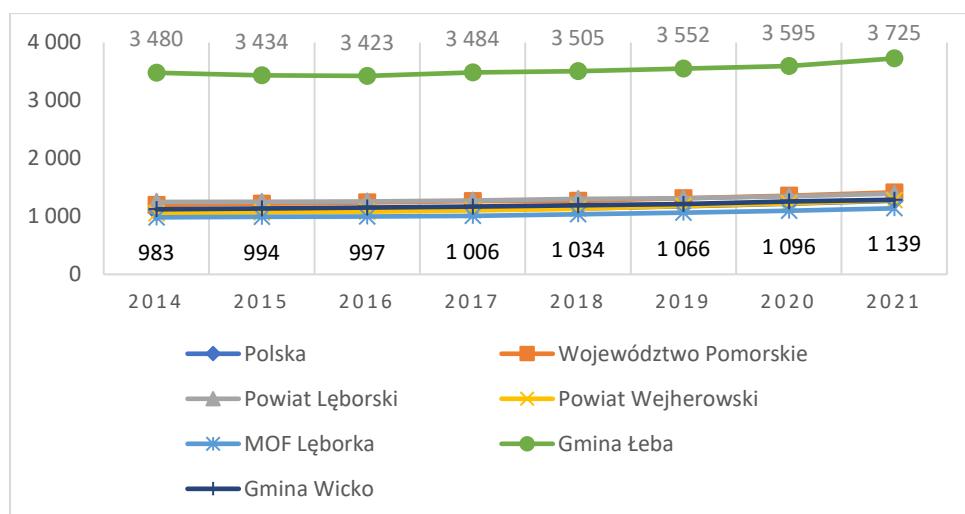
- Q. opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- R. działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- S. pozostała działalność usługowa,
- T. gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- U. organizacje i zespoły eksterytorialne.

3.3.3. Przedsiębiorczość mieszkańców

Poziom przedsiębiorczości mieszkańców jest istotnym elementem wpływającym na liczbę przedsiębiorstw, poziom bezrobocia oraz dochody mieszkańców. W celu porównania poziomu przedsiębiorczości na różnych obszarach stosuje się między innymi wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy ludności. Na terenie MOF Łęborka wartość przedmiotowego wskaźnika jest niższa od wartości wskaźnika w województwie pomorskim, w Polsce czy też w powiecie łębarskim i wejherowskim (Wykres 39). Podkreślić należy, iż najwyższy poziom wskaźnika w latach 2014-2021 odnotowano na terenie gmin Łeba i Wicko, przy czym to właśnie Gmina Miejska Łeba była liderem w licznie podmiotów zarejestrowanych na 10 tys. ludności (3 725 podmiotów w roku 2021), głównie z uwagi na prowadzoną na tym obszarze działalność turystyczną. Przewaga województwa pomorskiego wynika głównie z różnic w poziomie urbanizacji (Trójmiejski Obszar Metropolitalny), które stwarzają dobre warunki dla rozwoju działalności handlowej i usługowej.

W 2021 roku liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON na 10 tysięcy ludności na terenie MOF Łęborka wyniosła 1 139 podmiotów (1 414 w województwie pomorskim). Wskaźnik ten jest o ponad 10% niższy niż na obszarze województwa pomorskiego. Wskazuje to na możliwie istniejący jeszcze potencjał w zakresie aktywizacji gospodarczej mieszkańców MOF Łęborka.

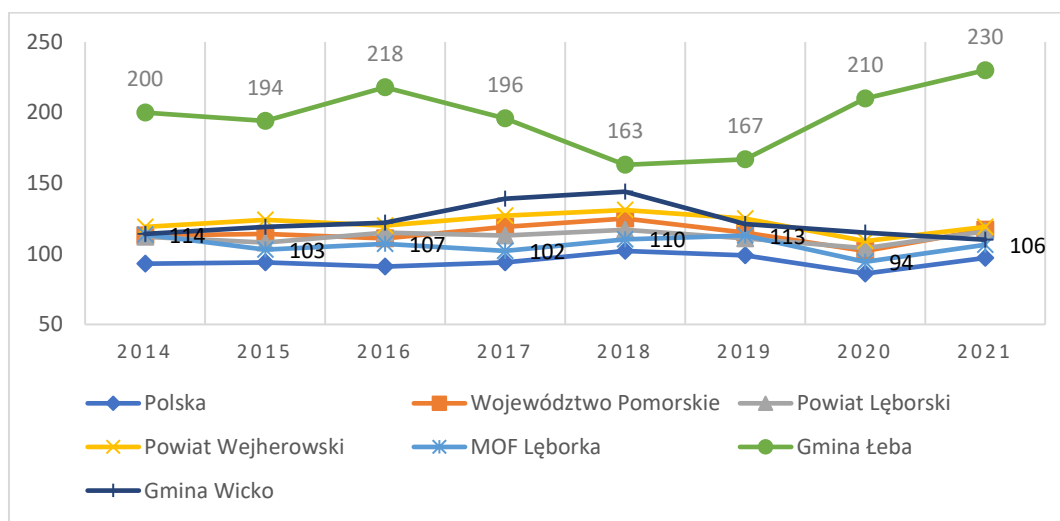
Wykres 39. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

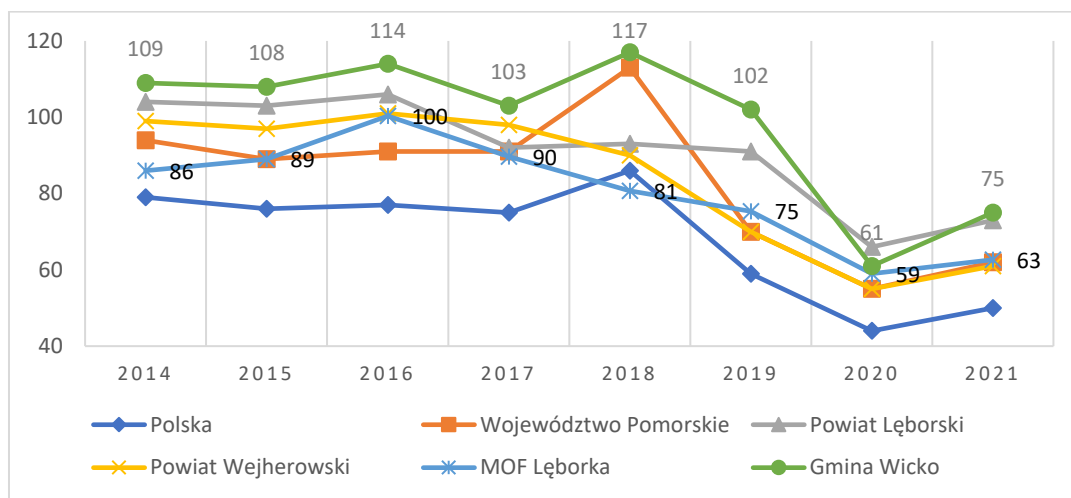
W analizowanym okresie liczba nowych podmiotów rejestrowanych w REGON na terenie MOF Łęborka nieznacznie spadła (spadek o 6,9% w roku 2021 w porównaniu do roku 2014, Wykres 40), jednak w tożsamym okresie liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON spadła w roku 2021 w porównaniu do roku 2014 o ponad 37% (Wykres 41), co świadczy o stabilizacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o różne formy prawne. Sytuacja na terenie MOF Łęborka jest podobna do trendów odnotowanych na obszarze województwa pomorskiego, analizowanych powiatów i Polski, odmienna natomiast od sytuacji w Gminie Miejskiej Łeba, gdzie w analizowanym okresie odnotowano wzrost liczby nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców, przy jednoczesnym spadku wskaźnika spadku wartości wskaźnika liczby wyrejestrowanych podmiotów na 10 tys. ludności. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 we wszystkich analizowanych obszarach nastąpił wzrost liczby podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności, co spowodowane było głównie negatywnymi skutkami pandemii Covid-19. Koniecznym jest wdrożenie przedsięwzięć przeciwdziałającym negatywnym zjawiskom makroekonomicznym, z wykorzystaniem narzędzi, którymi dysponują gminy oraz lokalne i regionalne Instytucje Otoczenia Biznesu (np. PSSE) w celu pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem potencjału MOF Łęborka (np. turystyka, kultura, dostępność komunikacyjna, tereny inwestycyjne).

Wykres 40. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

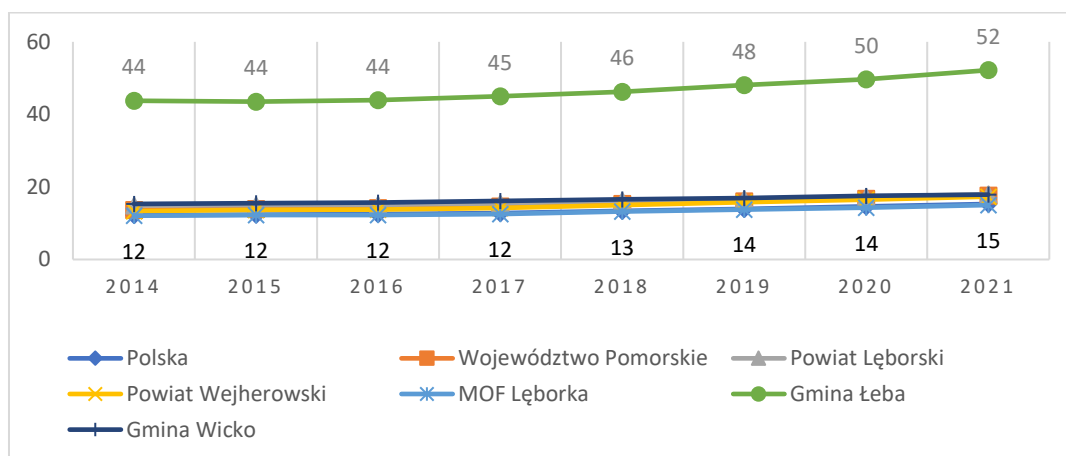
Wykres 41. Podmioty gospodarki narodowej wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

O stosunkowo niskiej przedsiębiorczości ludności MOF Lęborka, świadczy również liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, która jest niższa niż wskaźniki dla wszystkich obszarów porównawczych, za wyjątkiem Polski (Wykres 42). Warto zaznaczyć jednak, że liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym jest stabilna w analizowanym okresie i dotychczas nie podlegała wahaniom uzależnionym od cykli koniunkturalnych, co może ulec zmianie w związku z obecnym kryzysem gospodarczym.

Wykres 42. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021

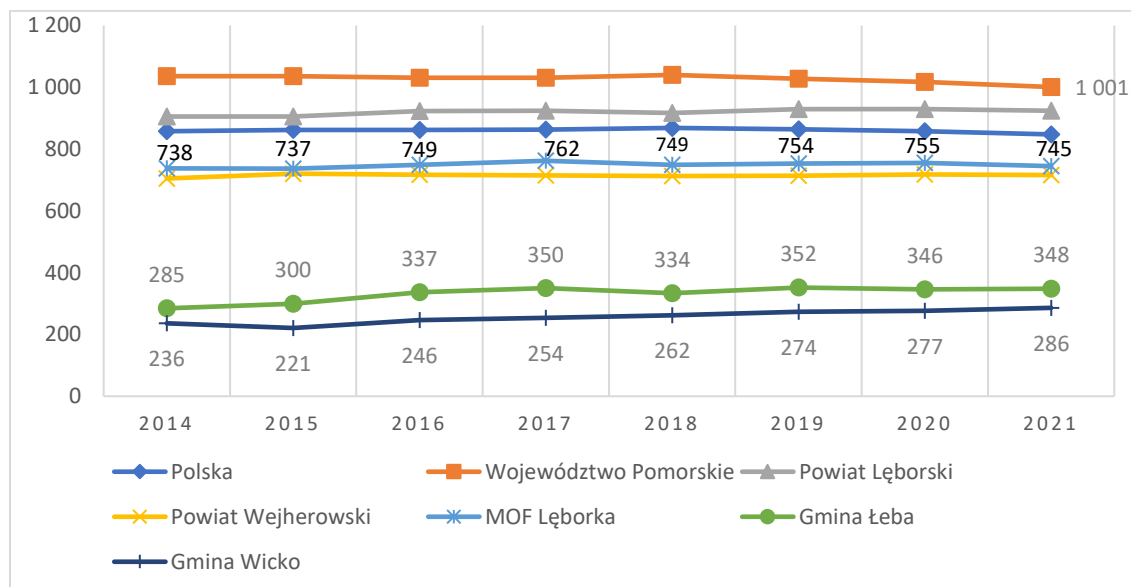

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

W celu pobudzenia przedsiębiorczości i stworzenia dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej jednostki wchodzące w skład MOF Lęborka podejmują szereg działań bezpośrednio wpływających na liczbę podejmowanych inicjatyw gospodarczych, m.in. wspólna organizacja

i promowanie przedsiębiorców podczas święta miasta „Łęborskie Dni Jakubowe”. Organizacje pozarządowe, w tym będące Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB), otrzymały również dotacje na projekty wspierające lokalną przedsiębiorczość. Niezwykle ważne w tym zakresie jest wsparcie instytucji otoczenia biznesu, głównie tych lokalnych, jak również regionalnych, realizujących projekty dla przedsiębiorców. Wartość wskaźnika liczby instytucji otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Łęborka w latach 2014-2021 kształtowała się na poziomie zbliżonym do wartości wskaźnika odnotowanym na terenie powiatu wejherowskiego, poniżej wartości wskaźnika odnotowanego na terenie województwa pomorskiego, kraju, powyżej wartości wskaźnika odnotowanego na terenie gmin Łeba i Wicko (najniższa wartość wskaźnika, Wykres 43). Świadczy to o stosunkowo słabo rozwiniętej sieci IOB na terenie MOF Łęborka, a także na terenie gmin Łeba i Wicko. Rozwój tychże instytucji może determinować dynamikę i poziom dywersyfikacji wsparcia lokalnych przedsiębiorców i pobudzania przedsiębiorczości w czasie złej koniunktury gospodarczej.

Wykres 43. Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

3.3.4. Oferta inwestycyjna MOF Łęborka

Jednym z istotnych elementów kształtujących sytuację gospodarczą w regionie są inwestycje bezpośrednio realizowane na obszarze MOF Łęborka. Gminy tworzące MOF dysponują niewielką podażą terenów inwestycyjnych, które mogą być oferowane inwestorom (Tabela 1).²⁶

²⁶ Opracowano na podstawie <https://investinpomerania.pl/inwestycje> oraz <https://baza.paih.gov.pl/>, <https://www.sse.slupsk.pl/index.php/pl/oferta>

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Tabela 1. Dostępne tereny inwestycyjne na obszarze MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Wyszczególnienie	Lokalizacja i powierzchnia	Odległość od portu morskiego	Odległość od lotniska: Gdańsk - Rębiechowo	Odległość od Autostrady/ drogi szybkiego ruchu	Przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego	Specjalna Strefa Ekonomiczna
Gmina Miasto Lębork	Działka przemysłowa nr 80/5 81/1 81/6, ulica Kaszubska, 2,09 ha	60 km	75 km	0,9 km (S6)	Produkcja, magazyny, usługi/ budynki komercyjne	Słupsk
Gmina Nowa Wieś Lęborska	-	-	-	-	-	-
Gmina Łęczyce	-	-	-	-	-	-
Gmina Miejska Łeba	Działka przemysłowa nr 932/3, 933/3 i 934/3, obr 1 Łeba, Aleja Św. Mikołaja, 1,512 ha	Gdynia - 98 km, Łeba - 1,5 km	97 km	32 km (S6)	Produkcja, magazyny, usługi/ budynki komercyjne	PSSE
Gmina Wicko	-	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://investinpomerania.pl/inwestycje> oraz <https://baza.paih.gov.pl/>

W 2018 roku w Polsce wprowadzono tzw. Polską Strefę Inwestycji (PSI). Program ten stanowi rozszerzenie Specjalnych Stref Ekonomicznych – ulgi podatkowe są dostępne dla inwestycji w każdej lokalizacji w Polsce, a tym samym na całym obszarze MOF Lęborka. Nowy program został wprowadzony na mocy następujących aktów prawnych:

- Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (weszła w życie 30.06.2018 r.),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji (weszło w życie 05.09.2018 r.).

Od momentu wdrożenia nowych przepisów inwestorzy mogą korzystać ze zwolnień z podatku dochodowego w związku z realizacją nowych inwestycji zlokalizowanych w dowolnym miejscu Polski, a tym na terenie MOF Lęborka. Zapewnia ona możliwość przyznania zwolnień podatkowych dla wszystkich inwestycji na okres 10, 12 lub 15 lat, pod warunkiem, że spełnią one określone kryteria kwalifikowalności.²⁷

MOF Lęborka oraz gminy Łeba i Wicko leżą na obszarze podlegającym zarządowi Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSSE), która realizuje zadania PSI m.in. poprzez:

- udzielanie decyzji o wsparciu, która uprawnia przedsiębiorcę do zwolnienia z podatku dochodowego w wysokości od 35% do 55% wartości kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji (decyzja udzielana jest pod warunkiem spełnienia kryteriów ilościowych i jakościowych opisanych w dziale – warunki uzyskania zwolnienia z podatku dochodowego),
- umożliwienie dostępu do bazy niezabudowanych nieruchomości przemysłowych położonych również na terenie MOF Lęborka,
- umożliwienie zakupu lub wynajmu hal produkcyjnych, magazynowych czy powierzchni biurowych,
- udzielanie wsparcia w kwestiach prawnych i organizacyjnych związanych z realizacją nowej inwestycji,
- udzielanie wsparcia w zakresie innych form pomocy dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje.

W celu pozyskania nowych inwestycji, w tym inwestycji zagranicznych, Partnerzy MOF Lęborka powinny na bieżąco współpracować zarówno ze SSSE, jak również Polską Agencją Inwestycji i Handlu oraz inicjatywą Invest in Pomerania i Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego- podmioty te realizują szereg projektów wspierających pozyskanie inwestycji, w tym m.in. w zakresie dystrybucji grantów na uzbrojenie terenów inwestycyjnych, czy też grantów relokacyjnych. W latach 2019-2022 Gmina Miasta Lęborka, uczestniczyła w projekcie realizowanym przez Agencję Rozwoju

---

²⁷ Polska Strefa Inwestycji, Colliers International, PAIH, EY, 2019, s. 4.

Pomorza S.A. pn. „Podniesienie standardów obsługi inwestora” - przedstawiciele poszczególnych samorządów nabywały wiedzę i umiejętności w zakresie efektywnej obsługi inwestora.

MOF Lęborka, z uwagi na stosunkowo małą dostępność terenów inwestycyjnych, charakteryzuje się niską atrakcyjnością dla działalności przemysłowej. MOF Lęborka wraz z gminami Łeba i Wicko powinny wykorzystać potencjał inwestycyjny tkwiący w walorach przyrodniczych, tworząc produkty np. w zakresie aktywnej turystyki, ściągając tym samym inwestorów z branży turystycznej. Warto zauważyć, że MOF Lęborka należy do obszarów o generalnie korzystnej charakterystyce sektora rolniczego. Dominuje rolnictwo wielkoobszarowe a gminy pełnią funkcje mieszane rolnicze i pozarolnicze – szczególnie w otoczeniu Lęborka: Nowa Wieś Lęborska oraz Łęczyce. Województwo pomorskie wyróżnia wysoki procent hodowli ryb łososiowatych, udział w tym mają liczne hodowle z obszaru MOF.²⁸

3.3.5. Oferta turystyczna

Walory środowiska naturalnego są wspólnym atutem wszystkich gmin MOF oraz gmin Wicko i Łeba. Wyróżnikiem są wyjątkowe krajobrazy związane z przybrzeżnym położeniem, chronione za pomocą różnych form prawnych. Gmina Miejska Łeba jest znanym z piaszczystych bałtyckich plaż kurortem, sąsiadującym ze słynnymi ruchomymi wydmiami oraz malowniczymi, dużymi, choć płytkimi jeziorami przybrzeżnymi (Sarbsko, Łebsko). Położone wśród morenowych pagórków jeziora genezy polodowcowej, występują szczególnie na zachodzie (w Gminie Łęczyce). Te ostatnie należą do rzadko spotykanego, szczególnie cennego florystycznie typu jezior – lobeliowych. Środkowa część MOF przedstawia typowy krajobraz pradolin rzecznych. Na tych falistych, bogatych w tereny podmokłe obszarach rozwinęło się rolnictwo ze znacznym udziałem użytków zielonych. Charakterystycznym elementem są również obszary podmokłe i torfowiska o zróżnicowanej genezie. Tereny MOF porastają zwarte kompleksy leśne różnych typów co jest wynikiem zróżnicowania gleb i form powierzchniowych. Występują tu zarówno świeże bory sosnowe jak i lasy liściaste m.in. buczyna pomorska oraz związane z terenami podmokłymi łągi i olsy.²⁹

Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe w MOF chronionych jest ponad 41% gruntów. Należy jednak zwrócić uwagę, że zdecydowana większość terenów chronionych to obszary chronionego krajobrazu (prawie 99% całej powierzchni chronionej) – a więc forma mało restrykcyjna. Są one związane przede wszystkim z terenami leśnymi Puszczy Kaszubskiej, wchodzącej w skład korytarzy ekologicznych. Obszary bardziej restrykcyjnej ochrony przyrody mają większe znaczenie w dwóch gminach – Łebie oraz Wicku (Parki Narodowe stanowią odpowiednio 54% i 94% powierzchni chronionej, rezerваты przyrody odpowiednio 46% i 6% powierzchni chronionej³⁰). Są to tereny Słowińskiego Parku Narodowego, którego większą część stanowią wody jeziora Łebsko.

W porównaniu z podobnymi powiatami to właśnie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko wyróżnia się terenami zaliczanymi do grona najcenniejszych:

- Słowiński Park Narodowy (częściowo w MOF: gminy Łeba i Wicko) – od 1977 roku należy do sieci Światowych Rezerwatów Biosfery UNESCO, a w 1995 roku został wpisany na listę

²⁸ Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka, Geoprofit, Warszawa-Lębork, listopad 2014, s. 32

²⁹ Ibidem, s. 21

³⁰ Dane BDL GUS

terenów chronionych konwencją ramsarską o obszarach wodno-błotnych o znaczeniu międzynarodowym. Na terenie parku chronione są elementy charakterystyczne dla wybrzeża typu mierzejowo-zalewowego, w tym słynne ruchome wydmy. Na terenie gmin Łeba oraz Wicko teren Parku to przede wszystkim wody Jeziora Łebsko, zabagnione tereny wokół jego brzegów oraz lasy. Główna atrakcja parku – ruchome wydmy – znajduje się w sąsiedniej Gminie Smołdzino, jednak Łeba jest główną bazą dla wycieczek na ten teren.

- Jedenaście rezerwatów przyrody, w tym Czarne Bagno (Nowa Wieś Łęborska), Karwickie Źródłiska (Cewice) i Mierzeja Sarbska (częściowo: Łeba, Wicko). Większość rezerwatów ziemi łęborskiej chroni niewielkie obszary o charakterze wodno-błotnym (torfowiska wysokie, zarastające jeziora dystroficzne, obszary źródliskowe) – ekosystemy typowe dla obszarów nisko położonych pradolin. Kilka rezerwatów powstało również w celu ochrony naturalnych siedlisk leśnych. Największym i najbardziej znanym rezerwatem jest Mierzeja Sarbska, gdzie chronione są m.in. ruchome wydmy paraboliczne i ujście rzeki Chełst. Co ważne rezerwat ten znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie centrum turystycznego tego obszaru – Łeby.
- Cztery obszary chronionego krajobrazu – Choczewsko-Saliński (częściowo na terenie Gminy Łęczycze), Doliny Łeby, Fragment Pradoliny Łeby i Wzgórza Łęborskie na południe od Łęborka (częściowo: Cewice, Łębork, Nowa Wieś Łęborska), Pradolina Łeby-Redy (częściowo: Łęczycze). Dwa ostatnie obejmują przede wszystkim zróżnicowane krajobrazowo tereny pradolin, wraz z przełomami niewielkich cieków. Główną atrakcją pierwszego jest zaś kompleks największych w województwie jezior lobeliowych oraz cenne, zwarte obszary leśne.
- Obszary Sieci Natura 2004, które często pokrywają się zasięgiem z innymi formami ochrony przyrody w MOF (park narodowy, rezerваты). Obszary ochrony siedlisk są zazwyczaj niewielkie, rozproszone po całym terenie. Obszary ochrony ptaków, skupione głównie wzdłuż wybrzeża morskiego obejmują większe powierzchnie.³¹

MOF Łęborka oraz gminy Wicko i Łeba można uznać za obszar dysponujący ponadprzeciętnymi walorami środowiskowymi. Zróżnicowanie krajobrazów, bliskość Morza Bałtyckiego, obecność obszarów chronionych o międzynarodowym znaczeniu sprawiają, że część gmin uznaje właśnie walory tego rodzaju za swój turystyczny atut. Jednocześnie rozsądnie wyznaczona sieć obszarów chronionych o różnej randze nie prowadzi jak na razie do eskalacji znacznej liczby konfliktów o przestrzeń. Należy jednak pamiętać o ryzyku zbyt intensywnego wykorzystania tych walorów na skutek skupienia funkcji turystycznej tylko na małym terenie wybrzeża. Dlatego też funkcja turystyczna bazująca na cennych walorach przyrodniczych powinna być też szerzej wprowadzana w „nieodkrytych” jak dotąd przez turystów gminach MOF, których większą część powierzchni pokrywają lasy oraz obszary chronionego krajobrazu, mogących się jednocześnie pochwalić występowaniem licznych malowniczych jezior.³²

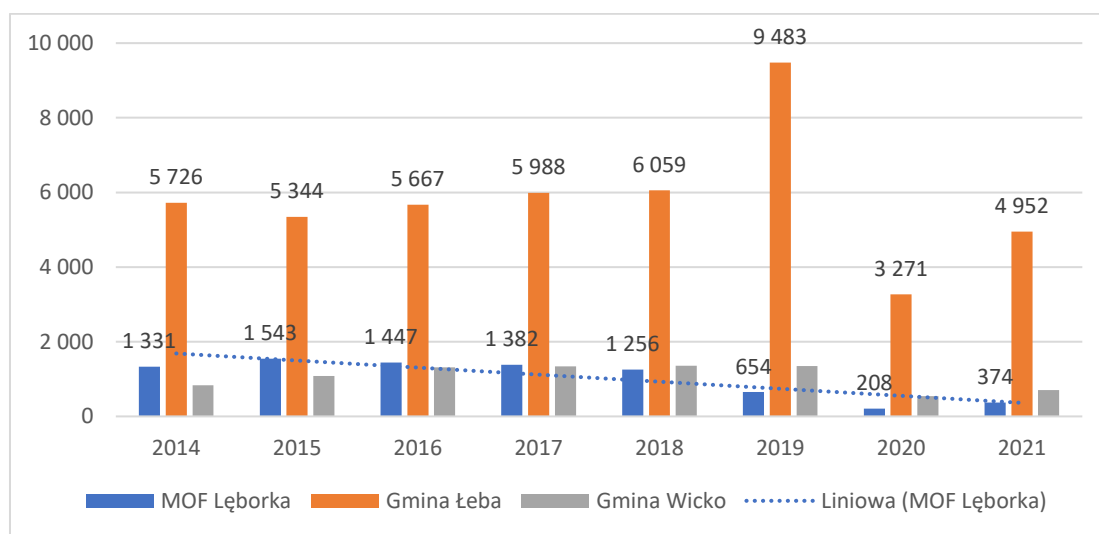
Działalność turystyczna jest silnie skoncentrowana w północnej części powiatu łęborskiego, wzdłuż wybrzeża Morza Bałtyckiego. Łeba mająca dostęp do morza należy do najbardziej znanych kurortów wypoczynkowych w kraju. Gospodarka Gminy nastawiona jest na świadczenie usług turystycznych

³¹ Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka, op. cit., s. 22-23

³² Ibidem s.24

w stopniu znacznie wyższym niż w przypadku pozostałych gmin obszaru funkcjonalnego, o czym świadczy liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym (Wykres 44). W latach 2014-2021 zauważalny jest malejący trend liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznych na terenie MOF Lęborka, na co wpływ miała również pandemia Covid-19 (zauważalny znaczny spadek liczby noclegów udzielonych w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 w Gminie Miejskiej Łeba). Usługi turystyczne w Łebie mają istotne znaczenie dla rynku pracy w gminie. Miasto odczuwa równocześnie sezonowość ruchu turystycznego, co jest cechą powszechną nadmorskich kurortów w Polsce.

Wykres 44. Liczba udzielonych noclegów turystom w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko istnieją również inne atrakcje turystyczne, w tym obiekty historyczne, szlaki rowerowe, które stanowią o wysokim potencjale turystycznym tychże terenów i pozwalają na rozwój całorocznej oferty turystycznej (specjalizacje takie, jak turystyka historyczno-kulturowa, aktywna, w tym wodna, turystyka wypoczynkowa, weekendowa).

Tabela 2. Dostępne atrakcje turystyczne na obszarze MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Atrakcja	Opis
Zabytki architektury sakralnej (Miasto Lębork, Gmina Cewice)	Kościół św. Jakuba w Lęborku: najstarszy i najbardziej wartościowy obiekt architektoniczny w Lęborku, zbudowany w stylu gotyckim, zachował się w oryginalnym kształcie. Jego powstanie datuje się na przełom XIV i XV wieku.
Miejsca pamięci i stanowiska archeologiczne (Miasto Lębork, Gmina Cewice,	Cmentarzysko w Czarnówku: teren cmentarzyska zajmuje powierzchnię ponad 2,5 ha. Najstarsze ze znalezionych tu eksponatów pochodzą z II w. p.n.e. W czasie 40-tu lat badań archeolodzy odkryli kilka tysięcy przedmiotów związanych z kulturą oksywską, takich jak broń, biżuteria czy fragmenty garderoby.

Gmina Nowa Wieś Lęborska)	<p>Cmentarzysko w Czarnówku jest największym i najlepiej zbadanym tego typu obiektem w całej Polsce. Łącznie na stanowisku w Czarnówku wyeksplorowano niemal 3 tys. obiektów archeologicznych. Liczba zabezpieczonych zabytków nieporównywalna jest z żadnym innym cmentarzyskiem z późnej starożytności w Europie Środkowej. Prace koordynowane były przez Muzeum w Lęborku, które m.in. dzięki tym doświadczeniom aspiruje do pełnienia funkcji Centrum Dziedzictwa Kulturowego.</p> <p>Cmentarz ofiar „Marszu Śmierci” w Krępie Kaszubskiej: miejsce pochówku ponad 700 więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof. „Marsz śmierci” (1945 rok) upamiętniony został Izbą Pamięci Ofiar znajdującą się przy cmentarzu.</p>
Obiekty militarne (Miasto Lębork, Miasto Łeba)	<p>Zamek krzyżacki w Lęborku: obecnie siedziba Sądu Rejonowego. Wybudowany w 1363 roku budynek był początkowo miejscem urzędowania krzyżackiego wójta Lęborka. Zachowany do dzisiaj obiekt to część klasztorna, która wielokrotnie przebudowywana utraciła swój oryginalny kształt.</p> <p>Wieża Ciśnień w Lęborku: wybudowana w Parku Chrobrego w 1912 roku wraz z systemem wodociągowym, przez dziesiątki lat zaopatrująca mieszkańców w wodę. W latach 2019-2020 została wyremontowana i przebudowana oraz zmieniła swoją dawną funkcję. Z powstałej platformy widokowej można podziwiać miasto i okolice.</p> <p>Mury obronne i Baszta Bluszczowa w Lęborku: wyjątkową w skali Pomorza atrakcją są mury obronne wzniesione w drugiej połowie XIV wieku. Baszta Bluszczowa, będąca elementem fortyfikacji, wyróżnia się na tle pozostałych tego typu obiektów swoją specyficzną konstrukcją.</p>
Trasy kajakowe, szlaki rowerowe, stadniny koni (Gmina Cewice, Gmina Łęczyce, Gmina Nowa Wieś Lęborska, Miasto Lębork, Miasto Łeba)	<p>Jezioro Sarbsko – w otoczeniu bogata fauny i flory objęta różnymi formami ochrony przyrody. Akwen znany jest przede wszystkim miłośnikom sportów wodnych – windsurfingu, kajakarstwa czy rowerów wodnych.</p> <p>Trasa kajakowa na rzece Łebie: przełomowy odcinek rzeki Łeby we wsi Łęczyce, rekomendowany kajakarzom posiadającym podstawowe umiejętności, oznaczany jako średnio-trudny. Od wsi Bożepole Małe popłynąć można przez Łęczyce do Lęborka, a stamtąd dalej w kierunku jeziora Łebsko.</p> <p>Szlaki rowerowe w Gminie Łęczyce: jedna ze ścieżek prowadzi aż do Trójmiasta. Powstała w 2004 roku z inicjatywy Nadleśnictw: Strzebielino, Gdańsk i Lębork, a także Gimnazjum im. A. Loreta w Łęczycach i Leśnego Schroniska „Łowców Przygód” w Porzeczu</p>

---

trasa ma długość ok. 75km. Stopień trudności poszczególnych odcinków jest zróżnicowany.

Stadniny koni – Lubowidz, Chocielewko, Małoszyce: obiekty zlokalizowane w Gminie Nowa Wieś Łęborska oferują możliwość aktywnego wypoczynku wielbicielom zwierząt. Wśród propozycji stadnin znajdują się m.in.: nauka jazdy konnej, zajęcia hipoterapii, półkolonie, a także wakacje w siodle.

Obiekty rozrywkowe, rekreacyjne i edukacyjne (Miasto Łeba, Gmina Wicko, Gmina Nowa Wieś Łęborska)

Labirynt Park Łeba: jedyny w Polsce labirynt 3D, zajmuje powierzchnię 5000 m² i posiada ofertę przeznaczoną dla zróżnicowanej grupy odbiorców. Oprócz elementów edukacyjnych, znajduje się tu również szereg atrakcji sportowych i ogród gier wielkoformatowych. Dodatkowo kompleks posiada własne zaplecze gastronomiczne i przestrzeń wypoczynku.

Park dinozaurów „Łeba Park” w Nowęcinie: obiekt zajmuje powierzchnię 20ha. Na jego terenie znajdują się eksponaty dinozaurów o rzeczywistych wymiarach – największy z nich, Seismozaur, ma 45m długości. Ze względu na zróżnicowanie terenu, dużą powierzchnię i liczne zbiorniki wodne, park zwiedzać można także pojazdami, rowerem wodnym czy łódką.

Park Rekreacyjno - Edukacyjny Sea Park w Sarbsku: miejsce związane przede wszystkim z fauną mórz i oceanów, nawiązujące do historii i kultury Pomorza. Oprócz możliwości podglądania przedstawicieli takich gatunków jak np. foka szara, odwiedzić można muzeum marynistyczne, a także prehistoryczne oceanarium z kinem 5D.

Nowowiejski park Nordic Walking: miejsce sprzyjające aktywnemu wypoczynkowi, posiada ponad 30km tras do nordic walking. Proponowane ścieżki mają zróżnicowany stopień trudności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka.

Wskazane wyżej atrakcje turystyczne, w tym głównie historyczne i kulturowe, a także te z zakresu turystyki aktywnej (trasy rowerowe i kajakowe) uzupełniają sieciowe projekty turystyczne MOF, pozwalające na rozwój turystyki poza Gminą Miejską Łeba.

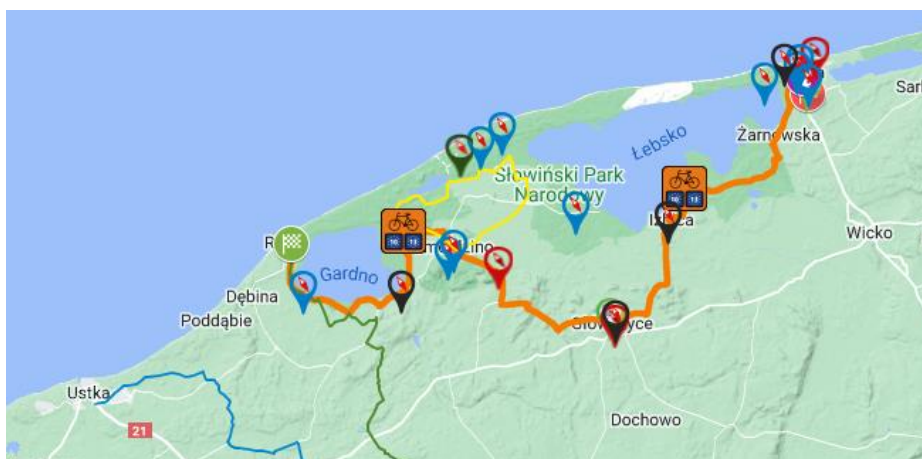
Do najważniejszych dla MOF projektów sieciowych, ze względu na ścisły związek historyczny i kulturowy, należy m.in. Pomorska Droga św. Jakuba (Rysunek 2). Tradycyjnie szlak związany jest z pielgrzymkami z Inflant do hiszpańskiej Composteli, obecnie stanowi atrakcję turystyczną obszaru MOF i Gminy Miejskiej Łeba. Wartością dodaną rozwoju tegoż produktu turystycznego jest aktywizowanie społeczności lokalnej i pobudzenie tradycyjnej gospodarki obszaru. Dzięki przywróceniu ruchu pielgrzymkowego przez Ziemię Łęborską możliwe jest włączenie się mieszkańców w upowszechnianie tradycji rzemieślniczych i kulinarnych. Ponadto zwiększy to możliwość ich uczestnictwa w poznawaniu specyfiki kulturowej innych państw.

Kolejnym przedsięwzięciem strategicznym z punktu widzenia regionu, oddziałujące głównie na Gminę Miejską Łeba, ale w sposób pośredni, poprzez rozwój kolejnych tras rowerowych o charakterze komunikacyjnym, również na MOF są Pomorskie Drogi Rowerowe – Pomorskie EuroVelo, czyli wycinek znacznie większej sieci międzynarodowych tras rowerowych, w województwie pomorskim można jechać trasami EV na dystansie około 700 km. Z oficjalnych 17 tras EuroVelo, trzy wiodą przez województwo pomorskie, w tym jedna z tras wiedzie przez Gminę Miejską Łeba (Rysunek 4).

Rysunek 4. Przebieg trasy EV 1/13, Etap 2

Źródło: <https://pomorskie.travel/eurovelo/trasy/ev10-13-etap-2/>, dostęp 14 lipca 2022.

Kolejnymi strategicznymi przedsięwzięciami sieciowymi województwa pomorskiego jest realizacja projektów pn. "Pomorska Turystyka Konna" i "Pomorskie kąpieliska", które swoim zasięgiem będą obejmować i oddziaływać na tereny MOF Łęborka oraz gminy o statusie obserwatora.

W celu pełnego wykorzystania pozytywnych cech MOF konieczne jest rozwój i modernizacja infrastruktury obejmującej między innymi trasy rowerowe i infrastrukturę wodną. Już teraz przez teren MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko przebiegają trasy rowerowe (Tabela 2, Rysunek 4), które stanowią niewątpliwą atrakcję dla turystów aktywnie spędzających wolny czas, ale również stanowią o poprawie dostępności komunikacyjnej MOF, zostały szerzej opisane w punkcie 3.4 przedmiotowej Strategii. Diagnoza w obszarze turystyki zidentyfikowała specjalizacje, które przy odpowiednim wsparciu mogą znacznie pobudzić gospodarkę MOF Łęborka.

3.4. Sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa

Analiza w/w obszaru dotyczy m.in. transportu i dostępności komunikacyjnej MOF Łęborka, wraz z powiązanymi z gminami Łeba i Wicko, istniejącej infrastruktury technicznej (oczyszczalnie ścieków, sieć gazowa, kanalizacyjna i wodociągowa), a także aspektów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, w tym efektywności energetycznej oraz stanu i środowiska naturalnego.

3.4.1. Transport i dostępność komunikacyjna

Zagospodarowanie przestrzenne

MOF Łęborka znajduje się w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych województwa pomorskiego – Gdyni i Słupska. Miasto Łębork pełni funkcję subregionalnego ośrodka węzłowego Funkcjonalnego Obszaru Miejskiego, o charakterze ponadgminnym, obsługującym gminy: Nowa Wieś Łęborska, Łęczyce oraz Cewice, Wicko i miasto Łeba, które należą do strefy zewnętrznej – bez ukształtowanego własnego obszaru funkcjonalnego.

Miasto Łębork znajduje się w korytarzu transportowym drogowym i kolejowym, łączącym stolicę województwa pomorskiego ze Szczecinem (wschód-zachód) oraz na szlaku północ-południe, łączącym Łebę z województwem kujawsko-pomorskim.

Infrastrukturę transportową na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko przedstawiają poniższe mapy (Rysunek 5 i 6).

Rysunek 5. Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego – MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko na tle województwa pomorskiego

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030.

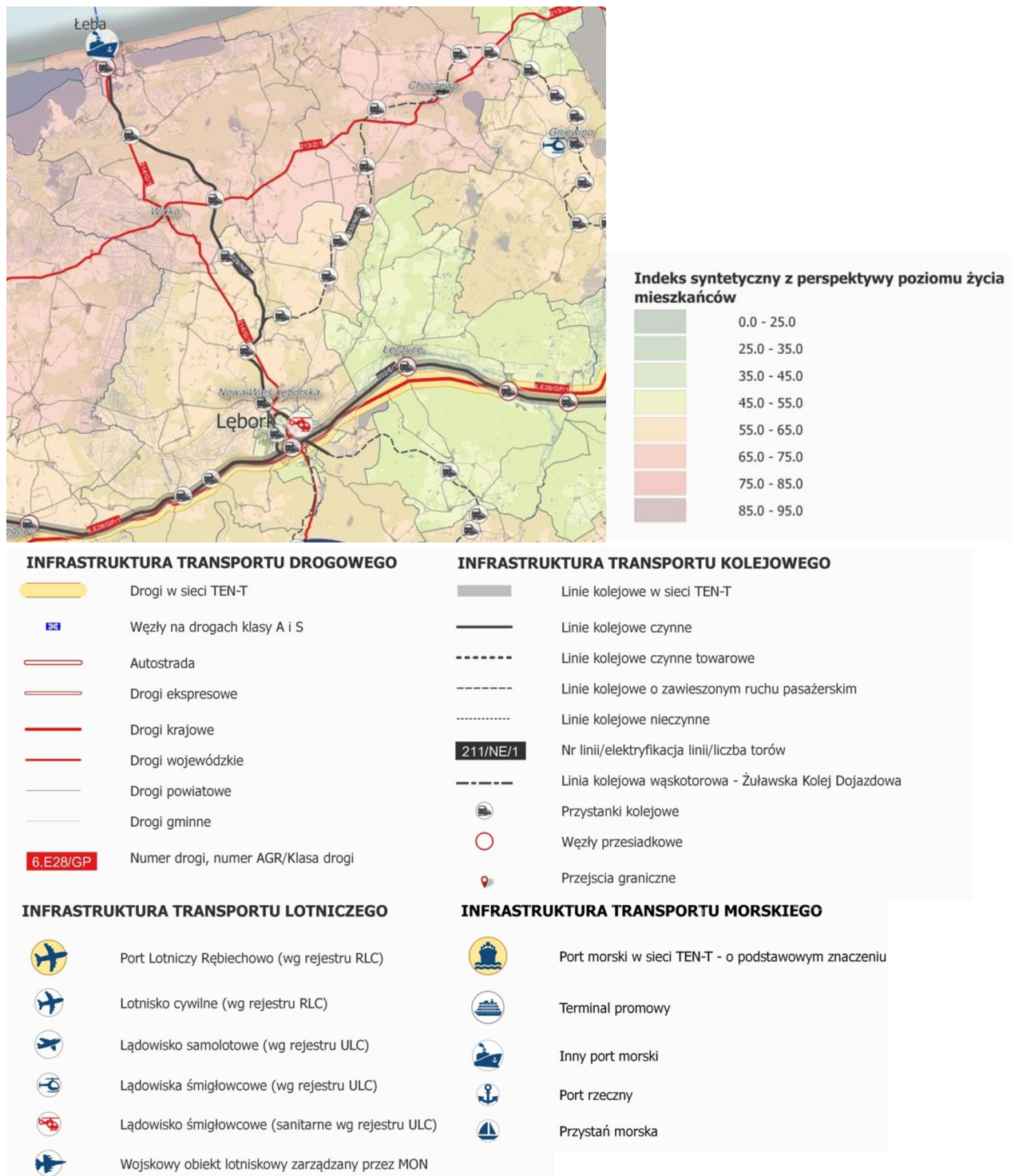
Gmina Nowa Wieś Łęborska otacza granice miasta Łęborka. Przez jej obszar prowadzi droga krajowa nr 6 oraz droga wojewódzka 214. Docelowo przez gminę ma być poprowadzona trasa przyszłej drogi ekspresowej S6. Przez gminę przechodzi również linia kolejowa 202 (z przystankami kolejowymi: Łębork Mosty, Leśnice i Pogorzelice) z pasażerskimi przewozami regionalnymi oraz linia kolejowa 229 (z przystankami: Nowa Wieś Łęborska, Garczegorze, Lędziechowo, Steknica i Łeba).

Gmina Łęczyce jest skomunikowana z Miastem Łębork drogą krajową DK 6 oraz linią kolejową 202, łączącą Trójmiasto ze Szczecinem.

Do Miasta Łeba można dojechać z Łęborka drogą wojewódzką 214 oraz linią kolejową 229, funkcjonującą w sezonie turystycznym.

Gmina Wicko jest skomunikowana z Łęborkiem DW 214. Przez teren gminy przebiega również droga wojewódzka 213, łącząca Krokową ze Słupskiem, zyskująca na znaczeniu w sezonie turystycznym oraz linia kolejowa 229, z przystankami Wrzeście i Stęknica, obsługująca ruch pasażerski również w sezonie turystycznym.

Rysunek 6. Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego – MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030.

Infrastruktura drogowa

Sieć dróg publicznych w MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko tworzą: droga krajowa, drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne (Rysunek 7). W układzie komunikacyjnym analizowany obszar posiada dostęp do drogi krajowej DK6 łączącej Szczecin - Kołobrzeg - Koszalin - Słupsk - Łębork - Gdynia - Gdańsk – Rusocin (połączenie z autostradą A1). Droga ta tylko w części odpowiada standardom drogi ekspresowej (S6), co powoduje długi czas przejazdu z Łęborka do stolicy województwa pomorskiego. Mimo stosunkowo niewielkiej odległości około 85 km przejazd zajmuje od ok. 1 godz. i 30 minut do 2 godzin, w zależności od pory dnia (stopnia zatłoczenia na drodze S6).

Obecnie realizowana jest inwestycja dotycząca zaprojektowania i budowy drogi ekspresowej S6 Słupsk – Gdańsk na odcinku Łębork (wraz z Obwodnicą Łęborka w ciągu drogi wojewódzkiej nr 214 w celu wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza miasto Łębork) – Obwodnica Trójmiasta. Celem jej jest poprawa warunków komunikacyjnych, rozwój ruchu turystycznego oraz wsparcie rozwoju gospodarczego regionu.

Pozostałe ważne drogi to w szczególności:

- droga wojewódzka nr 214 - łącząca Łebę i Warlubie (województwo kujawsko-pomorskie), biegnąc przez miejscowości Wicko, Nowa Wieś Łęborska, Łębork, Osowo Łęborskie, a następnie przez Sierakowice, Kościerzynę do Warlubia,
- droga wojewódzka nr 212 – łącząca się z DW 214 oraz miejscowości Osowo Łęborskie, Bytów i Zamarte (droga krajowa nr 25),
- droga wojewódzka nr 213 – łącząca Słupsk i Celbowo, przechodząca w północnej części powiatu łęborskiego przez Strzeszewo i Wicko.

Wyżej wymienione drogi zapewniają połączenia i dostęp do siedzib poszczególnych gmin: Nowa Wieś Łęborska i Łęczyce oraz Łeba i Wicko z Łęborkiem.

Oprócz dróg krajowej i wojewódzkich sieć komunikacyjną MOF Łębork oraz gmin Łeba i Wicko uzupełniają:

- drogi powiatowe – które zapewniają powiązanie gmin z powiatem oraz pełnią funkcję głównych powiązań pomiędzy miejscowościami na obszarze gminy,
- drogi gminne – które wspomagają podstawowy układ komunikacyjny na terenie poszczególnych gmin, zapewniają dojazdy do szkół, pracy, miejsc rekreacyjnych.

Na terenach gmin występują również drogi rolnicze – polne o statusie dróg wewnętrznych. Stan tych dróg oraz trasy zależą jednak od właścicieli terenów, po których przebiegają.

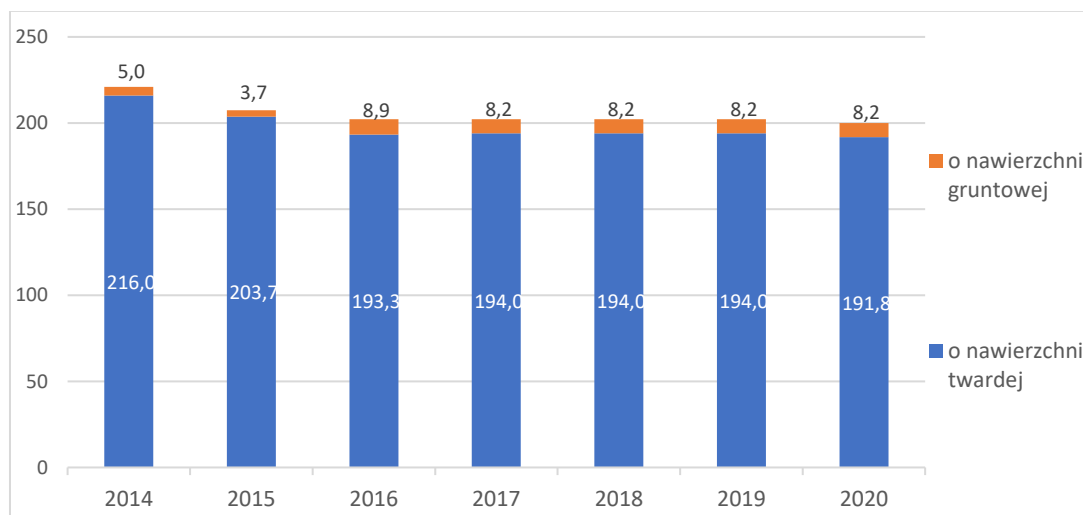
Rysunek 7. Sieć drogowa w powiecie łębarskim

Źródło: <https://powiatleborg.pl-portal.pl/>

W okresie 2014-2020 łączna długość publicznych dróg powiatowych w powiecie łębarskim zmalała z 221 km do 200 km (Wykres 45). W ciągu 7 lat sukcesywnie zmniejszała się długość dróg o nawierzchni twardej o 24,2 km, zaś przybyło dróg gruntowych o 3,2 km.

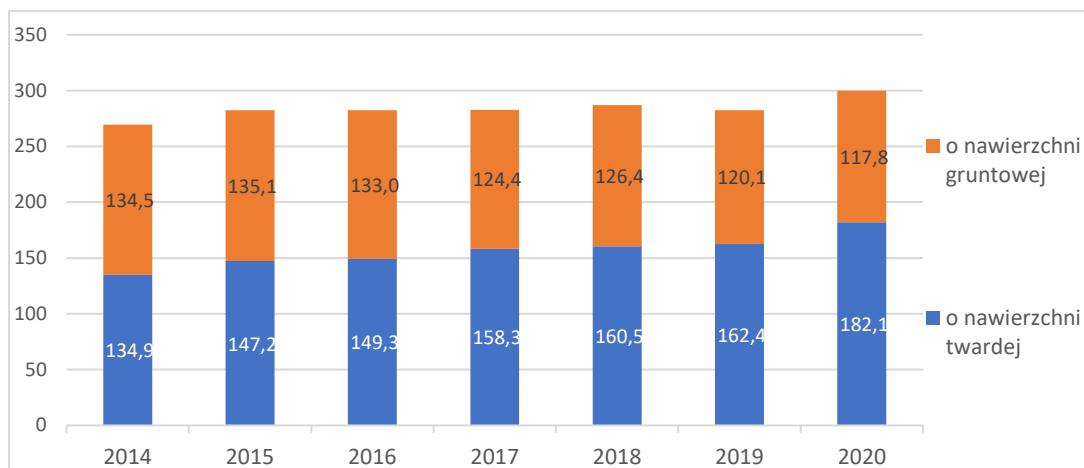
Wykres 45. Drogi publiczne powiatowe w powiecie łębarskim w latach 2014-2020 [km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Odmierna sytuacja ma miejsce w przypadku dróg gminnych (Wykres 46). Ich długość istotnie wzrosła z 269,4 km w 2014 r. do 299,9 km w 2020 r. (o 30,5 km). Po części jest to efekt przekazywania dróg powiatowych gminom oraz zmian kategorii drogi. Oznacza również poprawę stopnia skomunikowania, szczególnie że zwiększyła się długość dróg utwardzonych (o 47,2 km).

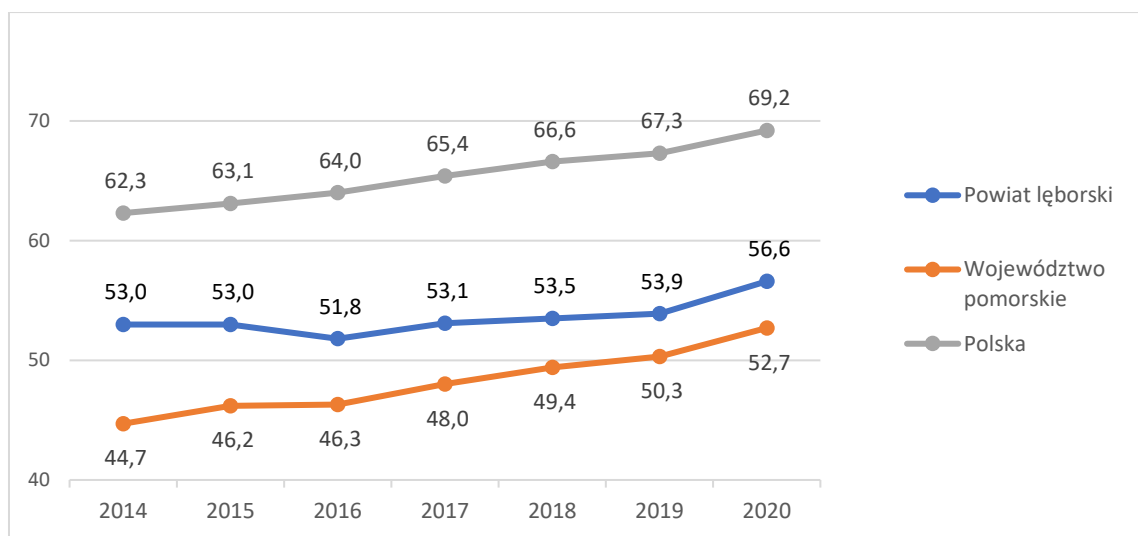
Wykres 46. Drogi publiczne gminne w powiecie lęborskim w latach 2014-2020 [km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Pozytywnym trendem jest wzrost wskaźnika długości dróg powiatowych i gminnych o twardej nawierzchni na 10 tys. mieszkańców, który wzrósł z 53 km w 2014 r. do 56,6 km w 2020 r. (Wykres 47). Warto wskazać, iż wskaźnik ten jest wyższy niż dla województwa pomorskiego, jednak znacznie poniżej średniej krajowej.

Wykres 47. Wskaźnik - drogi publiczne powiatowe i gminne na 10 tys. mieszkańców w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i kraju [km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura kolejowa

Przez MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko przebiegają dwie linie kolejowe (Rysunek 8):

- zelektryfikowana, jedno- i dwutorowa linia kolejowa nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński (na terenie województwa pomorskiego i zachodniopomorskiego), obsługująca ruch pasażerski oraz towarowy. Na trasie w MOF znajdują się trzy przystanki/stacje: Lębork Mosty, Leśnice, Pogorzelice. PKP PLK planują budowę drugiego toru na odcinku Lębork – Słupsk³³ (ok. 50 km), która zwiększy przepustowość linii, skrócić czas podróży o 10 minut i zwiększyć komfort pasażerów w codziennych podróżach do pracy lub szkoły, ale także na trasie Trójmiasto – Szczecin. Prace planowane są w 2022 r., a zakończenie w 2026 r.
- niezelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa nr 229 Pruszcz Gdański – Łeba o znaczeniu lokalnym. Ruch pasażerski obecnie jest prowadzony tylko w sezonie turystycznym na odcinku Lębork – Łeba.

Rysunek 8. Sieć kolejowa na terenie MOF Lęborka

Źródło: <https://kurier-kolejowy.pl/> (materiał PKP PLK)

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego zakłada, że linia kolejowa nr 229 na odcinku Lębork – Łeba zostanie zrewitalizowana oraz że dworzec kolejowy w Lęborku stanowić będzie centrum integracji transportu zbiorowego w subregionie (miasto węzłowe)³⁴.

Infrastruktura morska

Na analizowanych obszarze znajduje się jeden port morski w Łebie, który pełni funkcję rybacką i turystyczną. W porcie znajduje się przystań jachtowa oraz nabrzeża rybackie, 3 baseny portowe. W sezonie letnim (VI-IX) port obsługuje jednostki wycieczkowe, oferujące krótkie rejsy po morzu. Maksymalna wielkość statków wchodzących do portu to 50 m długości.

³³ <https://kolejowyportal.pl/pkp-plk-wybuduja-drugi-tor-na-odcinku-lebork-slupsk/>

³⁴ Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu lęborskiego na lata 2015-2025, 2015 r.

Infrastrukturą portową administruje Urząd Morski w Słupsku. Obszarem mariny jachtowej zarządza spółka miasta Łeby – Port Jachtowy w Łebie sp. z o.o. Przejście graniczne dla ruchu osobowego dla pływań sportowych i ruchu towarowego dla polskiego rybołówstwa obsługuje placówka Straży granicznej.

Infrastruktura lotnicza

Na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko nie występuje żaden port lotniczy. Najbliższe lotnisko znajduje się Gdańsku Rębiechowo i oddalone jest od Łęborka o ok. 70 km. Kolejne lotniska to Szczecin - Dąbie (285 km), Warszawa - Okęcie (434 km), Warszawa Modlin (382 km).

Planowane inwestycje w infrastrukturę transportową

W Tabeli 3 zestawiono planowane inwestycje w infrastrukturę transportową na terenie objętym analizą, umożliwiające rozwój mobilności i komunikacji w regionie.

Tabela 3. Planowane inwestycje w infrastrukturę transportową na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Lp.	Inwestycja	Dokument
1	Budowa drogi ekspresowej S6 DK nr 6 – początek Obwodnicy Trójmiasta (40,9 km)	Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)
2	Budowa drogi ekspresowej S6 odc. Łębork – Bożepole Wielkie (22 km)	
3	Rewitalizacja linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Łeba	Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.
4	Rewitalizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Nowa Wieś Łęborska	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. - Zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku
5	Rewitalizacja linii kolejowej nr 229 Kartuzy - Sierakowice - Łębork wraz z elektryfikacją - Etap II - odcinek Sierakowice - Łębork	
6	Budowa dróg na Osiedlu Łębork Wschód	Wieloletni Plan Finansowy Gminy Miasta Łębork
7	Elektromobilność w Gminie Miasto Łębork - zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą ładowania	
8	Przebudowa układu komunikacyjnego w m. Łeba	Wieloletni Plan Finansowy Gminy Miejskiej Łeba

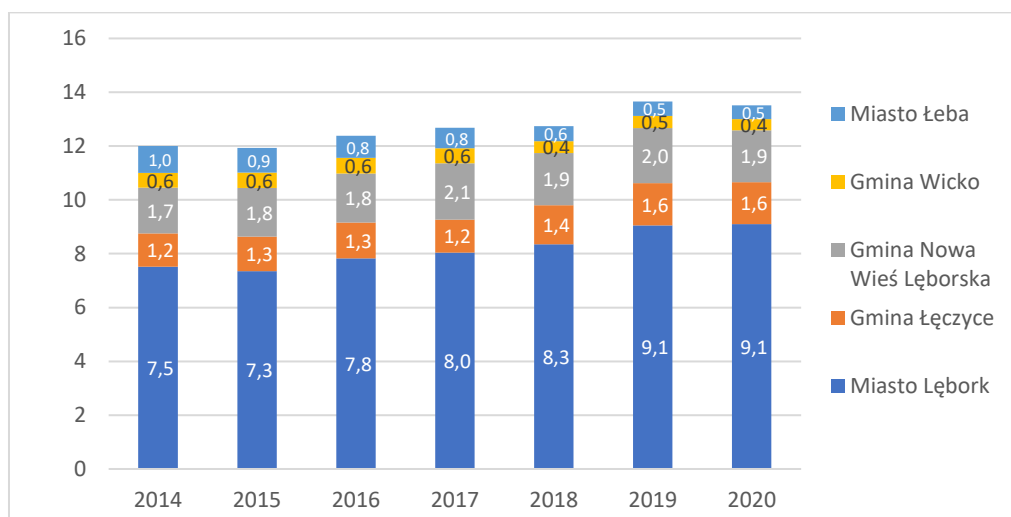
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. oraz Wieloletnich Planów Inwestycyjnych Gmin MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko.

Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Na terenie MOF Łęborka mieszka 60,9 tys. osób, zaś na terenie gmin Łeba i Wicko łącznie 9,4 tys. osób (więcej informacji z podrozdziału 3.2.1). Na obszarach tych działalność prowadzi 9,5 tys. podmiotów sektora prywatnego i publicznego, o 882 więcej niż w 2014 r. Największą grupę przedsiębiorstw, bo aż 97%, stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Na terenie MOF Łębork funkcjonuje 164 małych przedsiębiorstw, 48 średnich i 2 duże firmy.³⁵

W ostatnich latach rośnie również liczba pracujących na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko – z 12 tys. osób w 2014 r. do 13,5 tys. w 2020 r.³⁶ (Wykres 48). Wzrost zatrudnionych występuje głównie w Gminie Miasto Łębork, gdzie pracuje 67% ogółu osób na analizowanym obszarze. Najniższy poziom pracujących jest w gminach Łeba i Wicko, które charakteryzują się przede wszystkim sezonową działalnością turystyczną.

Wykres 48. Liczba pracujących na terenie MOF Łęborka i gminach Łeba oraz Wicko [tys. osób]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS, dotyczących podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2016 rok liczba przyjeżdżających do pracy do Łęborka wyniosła niemal 2,5 tys. osób i była wyższa niż wyjeżdżających mieszkańców Łęborka do pracy w innych gminach (Tabela 4 i Rysunek 9).

Zdecydowanie więcej wyjeżdżających niż przyjeżdżających jest z gmin: Nowa Wieś Łęborska, Łęczyce i Wicko. Z kolei Łeba – z racji specyfiki miasta – cechowała się wyższą liczbą przyjeżdżających do pracy (głównie sezonowej) w stosunku do dojeżdżających do innych miejscowości.

³⁵ Dane Banku Danych Lokalnych GUS, 2021 r.

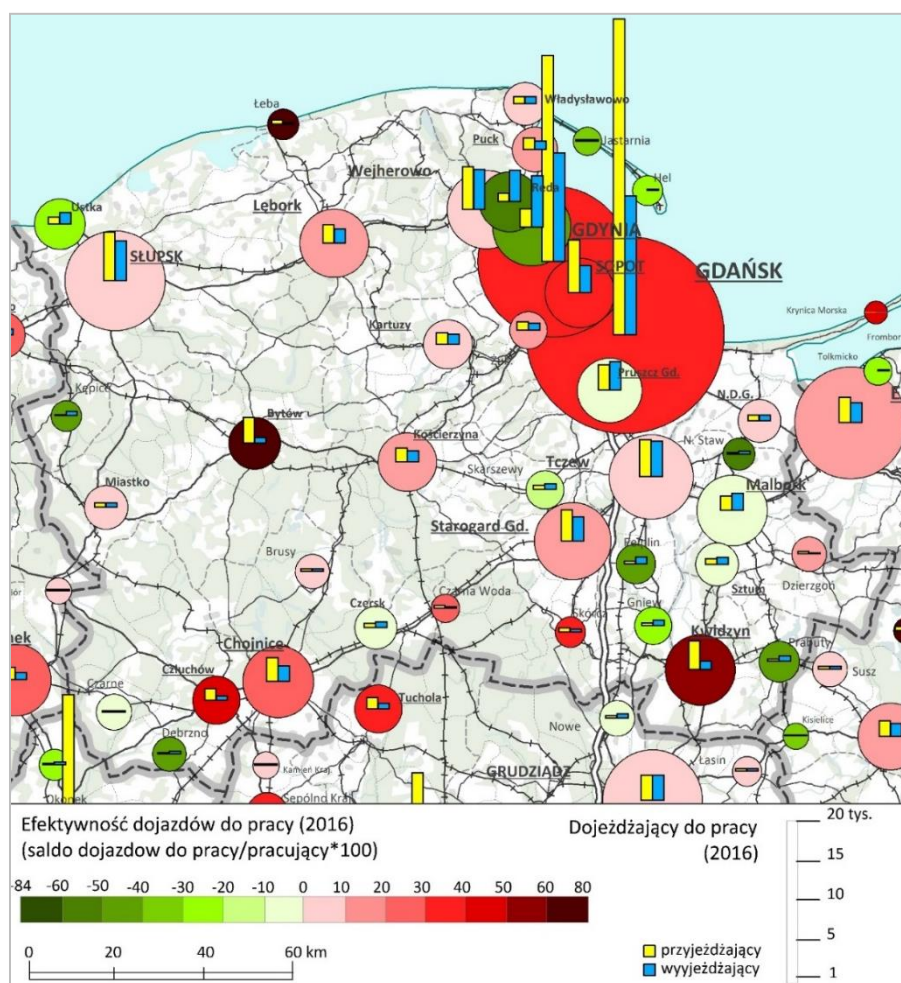
³⁶ Dane GUS dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

Tabela 4. Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 r. [osoby]

Gmina miejsca zamieszkania	Liczba wyjeżdżających do pracy	Liczba przyjeżdżających do pracy	Saldo
Miasto Łębork	1 769	2 462	693
Gmina Nowa Wieś Łęborska	1 463	670	-793
Miasto Łeba	128	512	384
Gmina Łęczycze	1 254	497	-757
Gmina Wicko	633	95	-538
łącznie	5 247	4 236	-1011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS. Uwaga – brak danych na lata 2017-2020.

Rysunek 9. Wskaźnik domknięcia rynku pracy (efektywność dojazdów do pracy) [%]

Źródło: Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, 2019 r.

Większość zakładów zlokalizowana jest w trzech obszarach Łęborka: strefie przemysłowo-składowej w rejonie pomiędzy ul. Abrahama i torami kolejowymi, przy ul. Pionierów oraz przy ul. Kossaka. Pozostałe przedsiębiorstwa znajdują się w różnych miejscowościach MOF. W Łęborku zlokalizowane są także największe placówki oświatowe, w tym wszystkie większe publiczne szkoły ponadpodstawowe. W mieście jest również jedyna uczelnia w MOF – ośrodek zamiejscowy Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni.

W centrum miasta znajduje się większość ośrodków usługowych o znaczeniu ponadgminnym, stąd jest celem podróży w załatwianiu spraw urzędowych. Role takie pełnią również Miasto Łeba i Gmina Wicko. Łeba jest ponadto znaną w kraju i nie tylko miejscowością turystyczną, stąd też w okresie od wiosny do późnej jesieni nasila się ruch turystyczny.

Ważną rolę, jako źródła ruchu ponadgminnego, odgrywają także ośrodki zdrowia i szpitale. Na terenie MOF występuje tylko jeden szpital w Łęborku. W poszczególnych gminach funkcjonują ośrodki zdrowia o znaczeniu lokalnym.

Istotnym celem podróży są również większe centra handlowe oraz miejsca spędzania czasu wolnego (placówki kulturalne i sportowe). Większość dużych obiektów handlowych, jak i placówek kulturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, znajduje się w Łęborku. Obiekty sportowe zlokalizowane są przede wszystkim w Łęborku i Łebie oraz w ośrodkach gminnych o znaczeniu lokalnym.

Lokalizacja w szczególności miejsc pracy, obiektów użyteczności publicznej oraz rekreacyjnych determinuje kierunki podróży i zachowania transportowe mieszkańców. Istotnym czynnikiem wpływającym na mobilność i potrzeby transportowe mieszkańców jest również struktura i prognozy demograficzne.

Według prognoz demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego w powiecie łębarskim będzie malała liczba ludności w kolejnych latach (Tabela 5). W 2035 r. zmniejszy się ludność zamieszkująca miasta o 2,9 tys. w stosunku do 2020 r., przy niewielkim wzroście ludności na wsi o 0,6 tys. Zgodnie z tendencją krajową znaczące spadki dotyczyć będą ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym³⁷. Wzrastać natomiast będzie grupa osób w wieku poprodukcyjnym, co ma istotne znaczenie dla kształtowania przyszłej infrastruktury i systemu transportu zbiorowego.

---

³⁷ Według GUS: wiek przedprodukcyjny obejmuje okres od urodzenia do 17 lat, wiek produkcyjny – osoby od 18 roku życia do 59 lat w przypadku kobiet i do 64 roku życia dla mężczyzn, wiek poprodukcyjny – dla mężczyzn to 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat i więcej.

Tabela 5. Prognozowana liczba ludności zamieszkującej powiat łęborski [osoby]

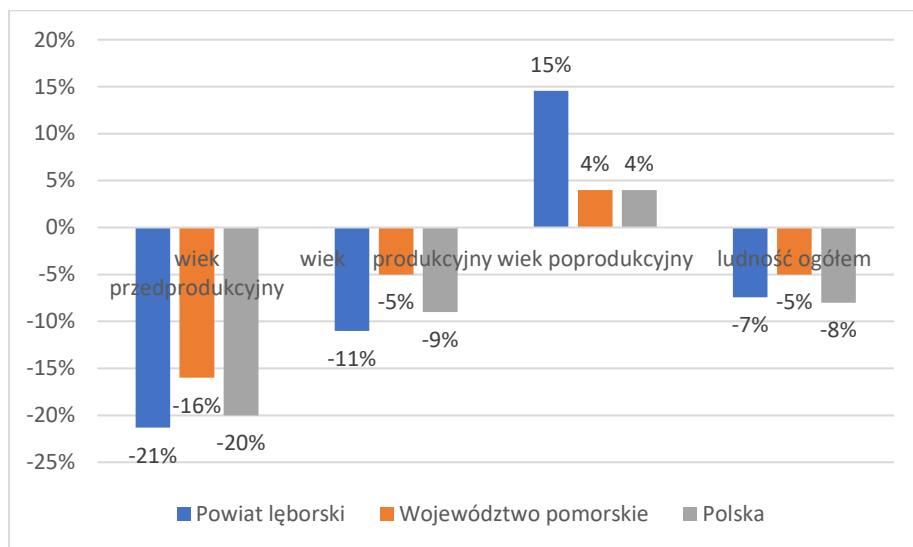
Rok	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Ogółem
Ludność ogółem				
2020	12 821	41 236	11 975	66 032
2025	12 409	39 729	13 513	65 651
2030	11 420	39 166	14 299	64 885
2035	10 762	38 490	14 475	63 727
Zmiana 2035/2020	-16%	-7%	21%	-3%
Ludność w miastach				
2020	6 650	23 815	8 050	38 515
2025	6 286	22 480	8 978	37 744
2030	5 622	21 899	9 269	36 790
2035	5 232	21 195	9 221	35 648
Zmiana 2035/2020	-21%	-11%	15%	-7%
Ludność na wsi				
2020	6 171	17 421	3 925	27 517
2025	6 123	17 249	4 535	27 907
2030	5 798	17 267	5 030	28 095
2035	5 530	17 295	5 254	28 079
Zmiana 2035/2020	-10%	-1%	34%	2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Do 2025 roku prognozowane jest zmniejszenie liczby mieszkańców powiatu łęborskiego o 2,3 tys. osób. Szacowana jest wyższa dynamika spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, mieszkającej w miastach, niż w województwie pomorskim i całym kraju (Wykres 50). Przekłada się to na szybszy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym.

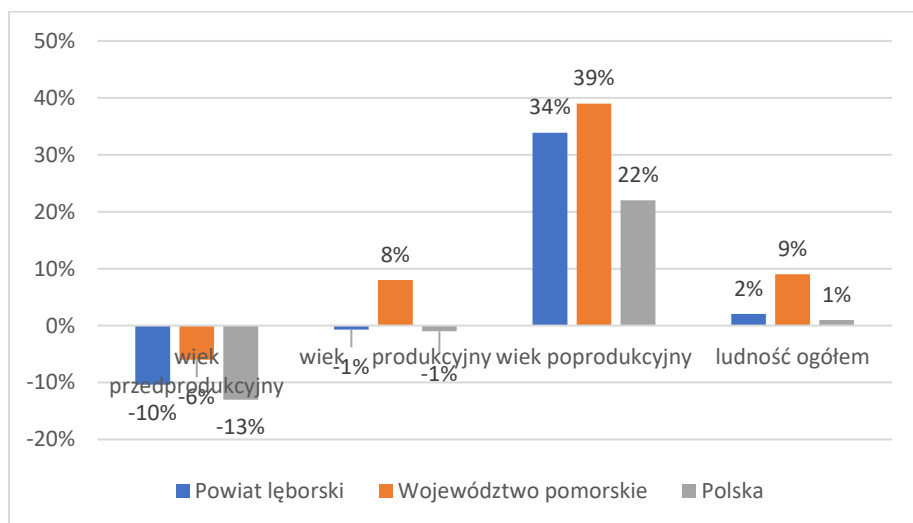
W przypadku wsi szybciej ubywać będzie ludności w wieku przedprodukcyjnym niż w województwie pomorskim. Stosunkowo stabilna będzie grupa osób produkcyjnych i rosnąć będzie grupa osób starszych, lecz wolniej niż w pomorskim.

Wykres 49. Prognozowana dynamika zmian w liczbie ludności zamieszkującej miasta w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i Polsce w 2035 r. wobec 2020 r. [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 50. Prognozowana dynamika zmian w liczbie ludności zamieszkującej wsie w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i Polsce w 2035 r. wobec 2020 r. [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Prognozowane zmiany w strukturze wiekowej ludności oraz miejsc zamieszkania (miasta/wsie) winny być uwzględniane w projektowaniu rozwoju infrastruktury transportowej i oferty przewozowej.

Zachowania transportowe mieszkańców

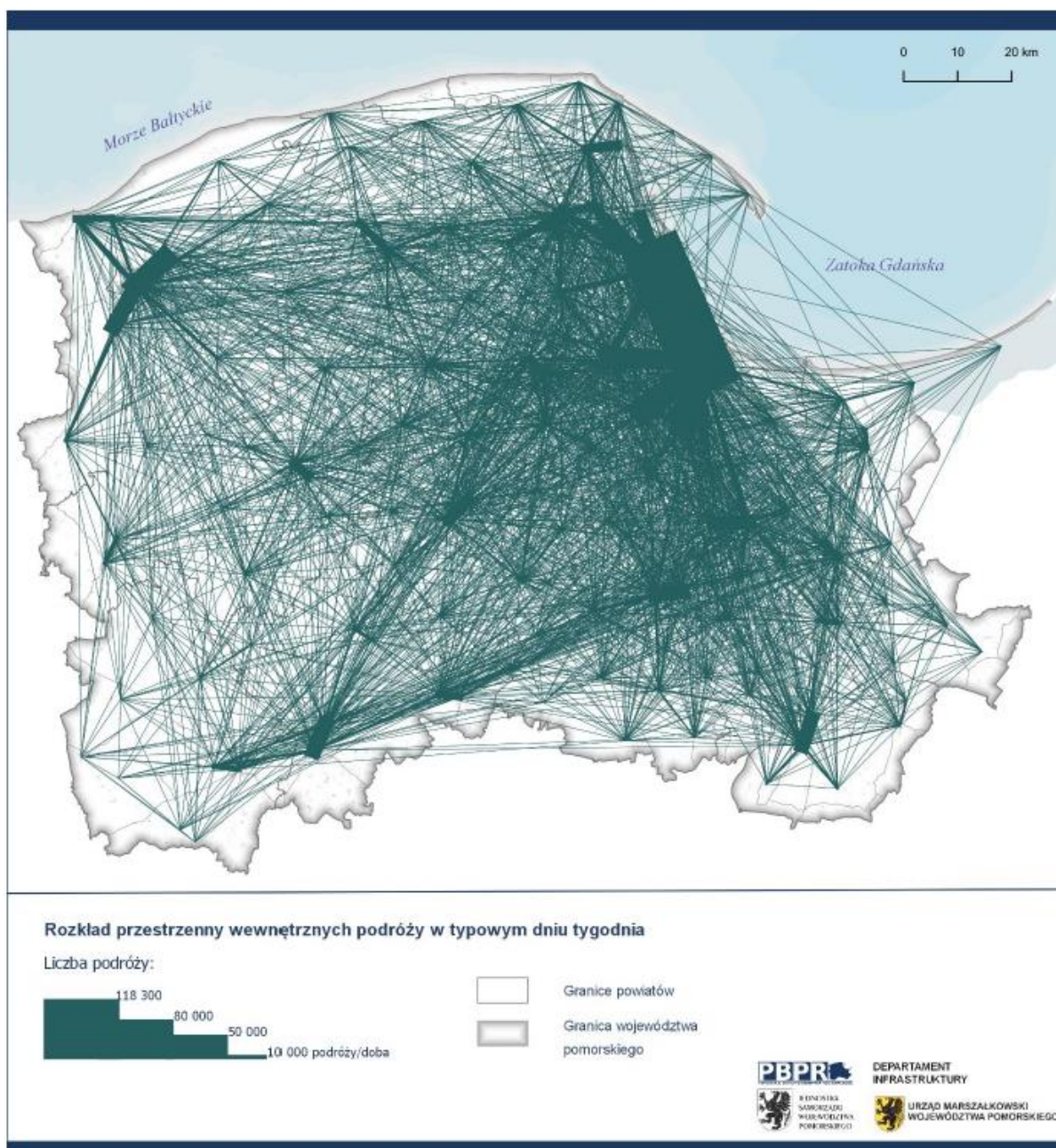
Głównymi kierunkami podróży mieszkańców MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko są miejsca pracy, placówki edukacyjne, instytucje, ośrodki zdrowia, obiekty handlowe, placówki kulturalne, sportowe, miejsca odpoczynku i rekreacji. Są to przejazdy o charakterze zarówno gminnym, jak i ponadgminnym, odbywającym się przede wszystkim w trzech kierunkach: do Trójmiasta, miasta

Na podstawie danych o przemieszczeniach mieszkańców pozyskanych z bazy GSM (sieci telefonii komórkowej) na Rysunku 9 przedstawiono ogólny rozkład przestrzenny przemieszczeń w typowym dniu tygodnia (środa, czwartek, piątek) w 2019 roku (Rysunek 11). Głównym kierunkiem podróży mieszkańców MOF Łęborka, dokonywanych wzdłuż dróg i linii kolejowych, jest miasto Łębork, ośrodki gminne oraz Trójmiasto i Słupsk.

Rysunek 11. Rozkład przestrzenny wewnętrznych podróży w województwie pomorskim w typowym dniu tygodnia roku 2019

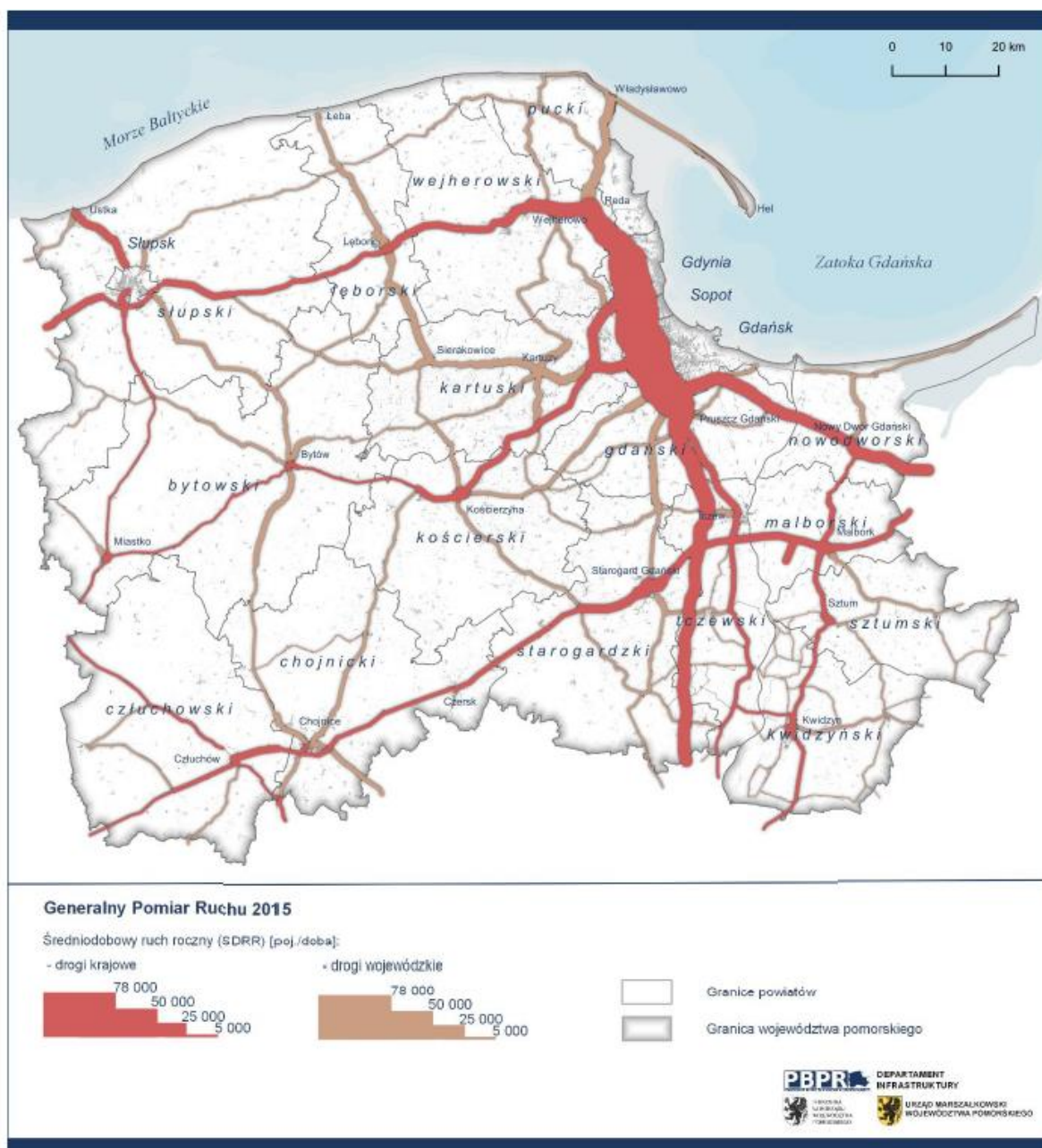
Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej na podstawie danych Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego)

Największe natężenie ruchu na terenie MOF Łęborka występuje na:

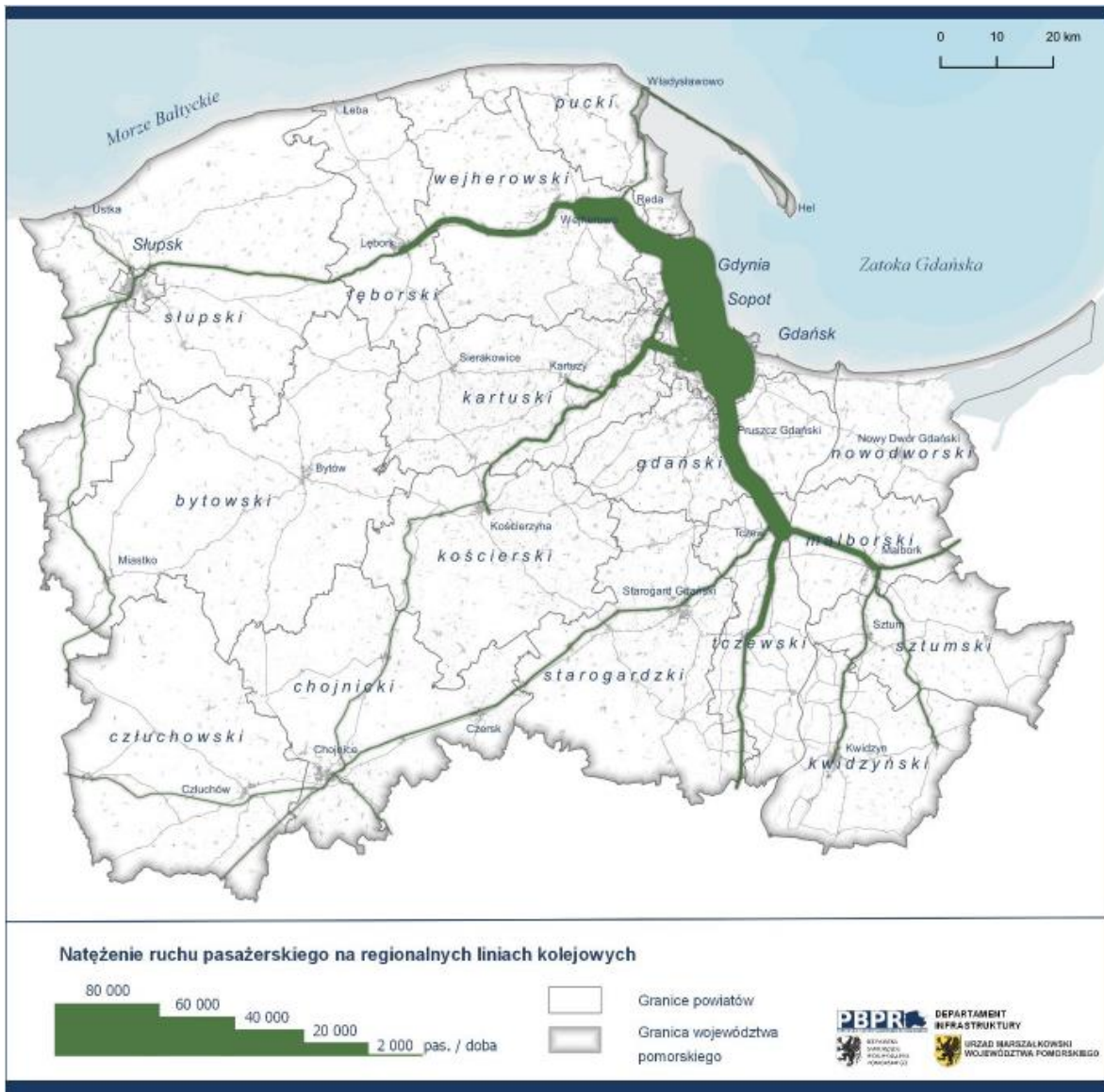
- drodze krajowej S6 oraz drogach wojewódzkich DW 214 i 213 (Rysunek 12) oraz
- linii kolejowej nr 202 w kierunku Trójmiasta (Rysunek 13).

Rysunek 12. Natężenie pasażerskiego ruchu drogowego w województwie pomorskim

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu z 2015 r.).

Rysunek 13. Natężenie pasażerskiego ruchu kolejowego w województwie pomorskim

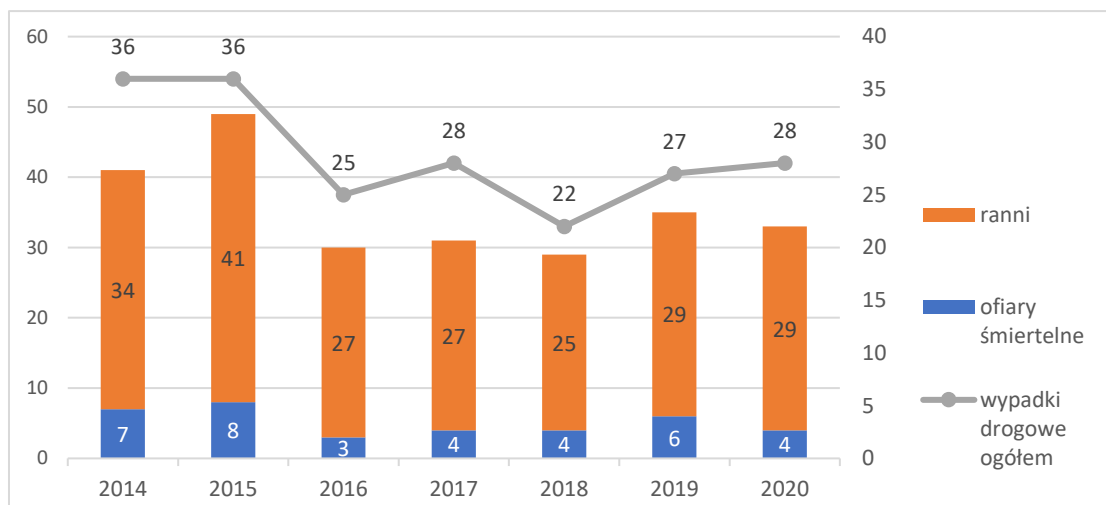
Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego, na podstawie danych PKP PLK S.A.).

Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Bezpieczeństwo ruchu drogowego zależy od szeregu czynników, jednak jednym z kluczowych jest natężenie ruchu, liczba pojazdów, która w ostatnich latach zwiększyła się zarówno w zakresie liczby zarejestrowanych w MOF aut osobowych i ciężarowych, jak i w ruchu tranzytowym, przebiegającym przez teren MOF w korytarzu wschód-zachód drogą krajową DK6 oraz północ-południe DW214.

Liczba wypadków drogowych na terenie powiatu łęborskiego w 2020 r. spadła o 22% w stosunku do 2014 r. Niestety wciąż są ofiary śmiertelne i utrzymująca się liczba rannych w wypadkach powyżej 25 osób (Wykres 51).

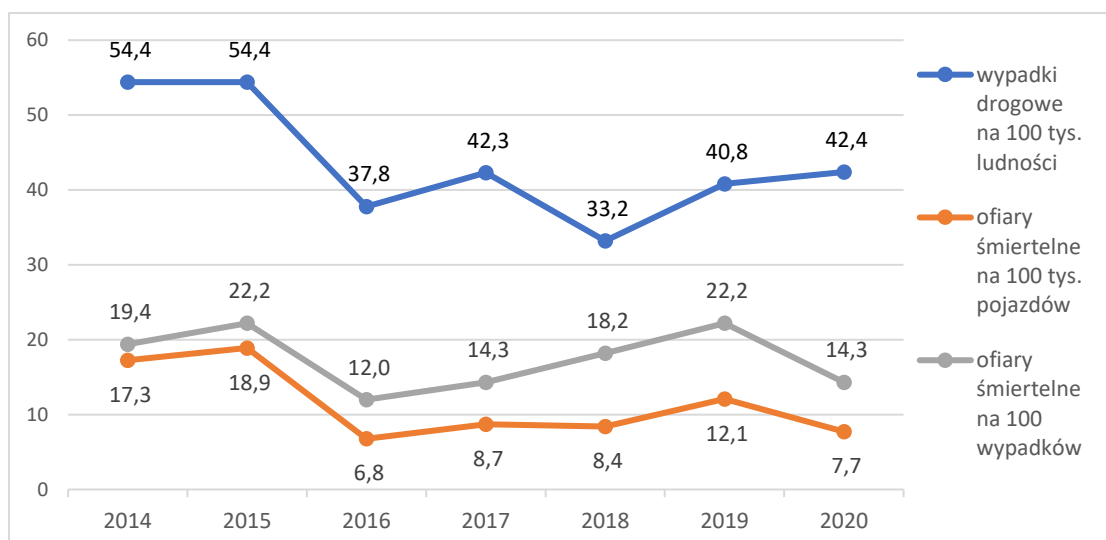
Wykres 51. Liczba wypadków drogowych w powiecie lęborskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

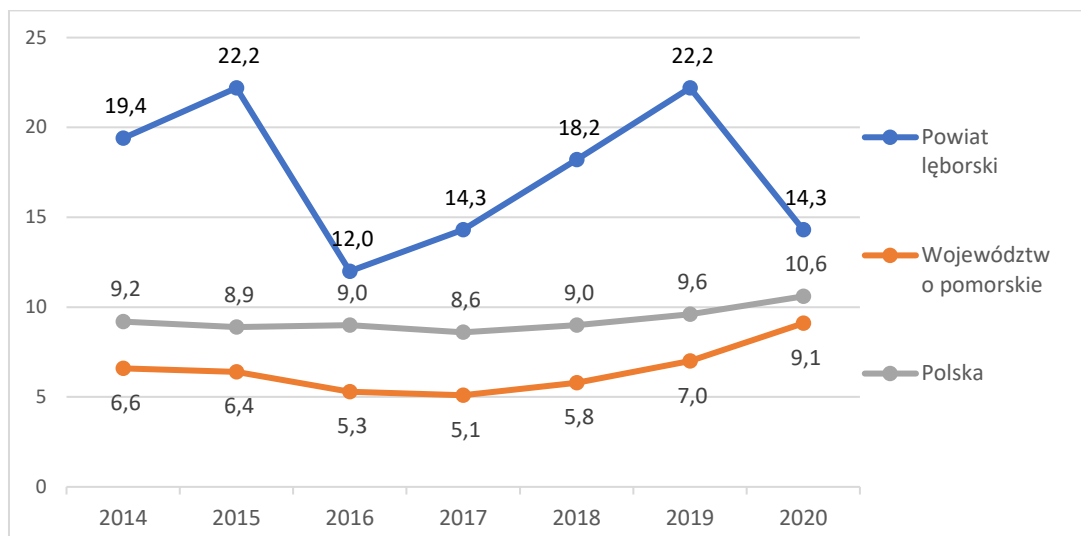
Odnosząc te dane jednak do rosnącej liniowo liczby pojazdów na drogach należy wskazać, iż liczba ofiar śmiertelnych na 100 tys. pojazdów w powiecie lęborskim istotnie zmalała w 2020 r. wobec 2018 i 2019 roku, aczkolwiek wskaźnik liczby ofiar na 100 wypadków jest wyższy niż dla województwa pomorskiego i całego kraju (Wykresy 52 i 53).

Wykres 52. Wskaźniki dotyczące wypadków drogowych w powiecie lęborskim w latach 2014-2020 [szt.]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 53. Liczba ofiar śmiertelnych na 100 wypadków drogowych w powiecie łęborskim, województwie pomorskim i Polsce w latach 2014-2020 [osoby]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Z analizy danych SEWIK³⁸ na temat zdarzeń drogowych w powiecie łęborskim w latach 2014-2020 wynika, że:

- 69% zdarzeń miało miejsce na terenie zabudowanym,
- 95% zdarzeń miało miejsce przy braku sygnalizacji świetlnej,
- 61% zdarzeń wynikało z przekroczenia prędkości dopuszczalnej 50 km/h,
- 86% zdarzeń miało miejsce z winy kierowcy, w tym 24% z nich wynikało z nieudzielenia pierwszeństwa przejazdu, 17% niezachowania bezpiecznej odległości między pojazdami, 14% dotyczyło nieprawidłowego cofania i 13% niedostosowania prędkości do warunków ruchu,
- 8% zdarzeń wystąpiło z powodu obiektów, zwierząt na drodze,
- zaledwie 1% zdarzeń wystąpił z winy pieszego, w wyniku nieostrożnego wejścia na jezdnię (przed jadącym pojazdem, zza pojazdu, przeszkody), chodzenia nieprawidłową stroną drogi, stania bądź leżenia na jezdni, przekraczania jezdni w miejscu niedozwolonym, wejścia na jezdnię przy czerwonym świetle.

Również według krajowych danych statystycznych wynika, iż zdecydowana większość wypadków w 2020 r. miała miejsce w obszarze zabudowanym (69%), jednak w wyniku wypadków mających miejsce w obszarze niezabudowanym zginęło więcej osób (56%). Przyczyn upatruje się przede

³⁸ System Ewidencji Wypadków i Kolizji, <http://www.sewik.pl/search>

wszystkim w nadmiernych prędkościach na obszarach niezabudowanych, braku bezpiecznych ciągów pieszo-rowerowych, zbyt późnej interwencji pomocy lekarskiej.³⁹

Kluczowe są zatem działania na rzecz ograniczania liczby przejazdów samochodowych wykonywanych na drogach MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko, szczególnie powiatowych i gminnych, między innymi poprzez zapewnienie dostępu do komunikacji zbiorowej oraz bezpiecznych tras rowerowych, co pozwoli na ograniczanie liczby wypadków drogowych.

Transport zbiorowy

Komunikacja autobusowa

Przewozy pasażerskie w ramach publicznego transportu zbiorowego klasyfikowane są na:

- gminne – wykonywane w granicach gminy (lub związku gmin) lub gminy i gmin sąsiadujących, które podpisały porozumienie o wspólnej organizacji transportu zbiorowego,
- powiatowe – wykonywane w granicach co najmniej dwóch gmin i jednocześnie w granicach powiatu (lub związku powiatów) lub powiatu i powiatów sąsiadujących, które podpisały porozumienie o wspólnej organizacji transportu zbiorowego.

Na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko transport publiczny realizowany jest przez:

- Zakład Komunikacji Miejskiej w Łęborku spółka z o.o., który obsługuje połączenia (8 linii autobusowych) na terenie miasta Łębork oraz okalające go miejscowości Gminy Nowa Wieś Łęborska (Kębłowo Nowowiejskie, Mosty, Lubowidz, Czarnówko, Redkowice, Chocielewko) – Rysunek 14,
- przedsiębiorstwa PKS, w tym PKS w Słupsku oraz PKS z Wejherowa i Bytowa, realizujące przewozy w oparciu o umowy z gminami, które przeznaczają dotację celową na pokrycie kosztów organizacji i świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego na ich terenie.

---

³⁹ Raport „Wypadki drogowe w Polsce w 2020 roku”, Komenda Główna Policji, Biuro Ruchu Drogowego, 2021 r.

Rysunek 14. Schemat linii komunikacyjnych ZKM w Lęborku

Źródło: <https://www.zkm.lebork.pl/strony/menu/23.dhtml>

Coraz większą popularnością cieszą się przewozy komercyjne, oferowane przez niewielkie firmy prywatne, przede wszystkim na trasach o dużych potokach pasażerskich, czyli łączących ośrodki gminne, powiatowe i wojewódzkie.

Obecnie na obszarze MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko w drogowych przewozach pasażerskich główną rolę odgrywają 4 przewoźnicy:

- PKS w Słupsku SA,
- Boguś Bus Przewozy Osób Boguśław Andrzejczak – przewoźnik prywatny z Lęborka,
- Trede Trans Prywatny Transport Samochodowy Zbigniew Treder – przewoźnik prywatny z Lęborka,
- PKS Gdynia SA.

Przewozy osób realizują ponadto firmy:

- Przewozy Autobusowe J. Balcerak & B. Balcerak (Balcerak Bus),
- WIOLKA Przewóz Osób Wiesław Adam Jażdżewski, Wiślany,
- P.T-U-H BOSMAN Ryszard Frankowski, Łeba,
- Usługi Transportowe – Przewóz Osób Maria Schodzińska, Wicko,
- Usługi Transportowe – Przewóz Osób Sławomir Strojek, Wicko,
- P.P.U.H. MAT-INSTAL Andrzej Matusik, Wicko,
- Usługi Hotelarskie – Pokoje Gościnne KUBUŚ Bożena Krawczyk, Łeba.

MOF Lęborka skomunikowany jest z innymi miastami w kraju poprzez sieć międzyregionalnych połączeń autobusowych, obsługiwanych przez następujące podmioty:

- PKS w Słupsku SA,
- PKS Gdynia SA,
- PKS w Bytowie SA,
- PKS w Elblągu Sp. z o.o.,
- PKS w Ostrołęce SA (Grupa Mobilis),
- PKS Turek SA,
- PO PKS Warmia SA,
- PKS w Białymstoku SA,
- Air-transfer.pl Koszalin – dojazdy na lotnisko w Gdańsku,
- PTUH „BOSMAN” Ryszard Frankowski – dojazdy na lotnisko w Gdańsku,
- A.D. Euro Trans/ PTHU Płomiński Travel.

Sieć autobusowych połączeń dalekobieżnych umożliwia dotarcie z Lęborka m.in. do miast: Białystok, Bydgoszcz, Częstochowa, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Elbląg, Kalisz, Kołobrzeg, Koszalin, Łódź, Olsztyn, Ostrowiec Świętokrzyski, Poznań, Katowice, Kraków, Toruń, Ustka, Wrocław i Zakopane. Wraz z rozpoczęciem sezonu turystycznego realizowane są przez przewoźników dodatkowe kursy z miast położonych w głębi Polski do miejscowości nadmorskich, w tym do Łeby.

Najlepiej skomunikowane ze stolicą MOF – Lęborkiem – są miejscowości:

- w Gminie Nowa Wieś Lęborska, obsługiwane przez lęborską komunikacją miejską,
- położone w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 214 z Lęborka do Łeby.

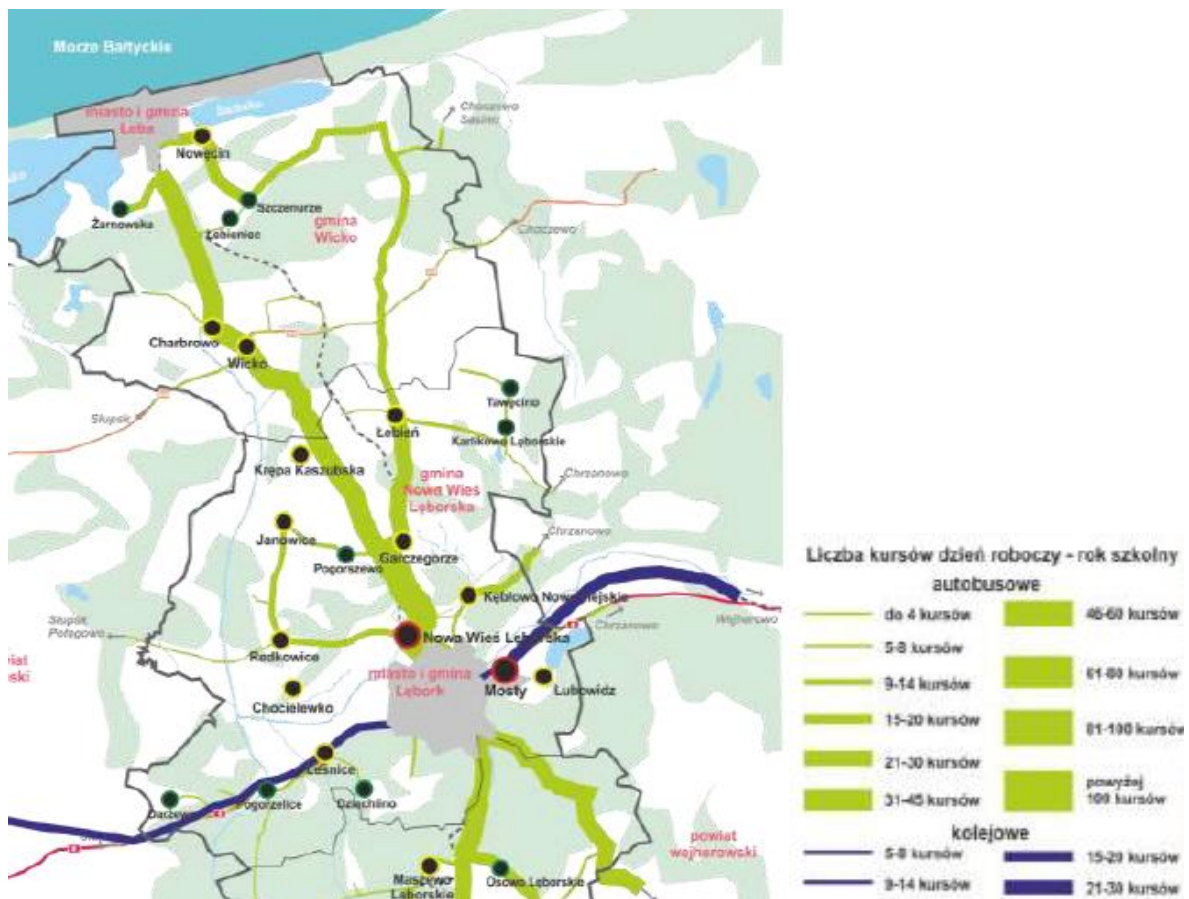
Dobrą komunikację z Lęborkiem mają również miejscowości położone:

- wzdłuż trasy Lębork – Ulinia – Łeba, drogi wojewódzkiej nr 212 do Kamieńca i dalej w kierunku do Siemirowic i Przerzytego, trasy Lębork – Linia,
- w pobliżu przystanków linii kolejowej nr 202.

Wszystkie miejscowości położone w oddaleniu od ww. tras komunikacyjnych mają wyraźnie słabsze skomunikowanie z miastem Lębork.

Sytuacja najtrudniejsza, istotne braki w komunikacji publicznej występują w zapewnieniu odpowiednich połączeń z Gminą Łęczycę (Rysunek 15).

Rysunek 15. Liczba połączeń autobusowych i kolejowych w dniu roboczym

Źródło: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu lęborskiego na lata 2015-2025.

Komunikacja z Lęborka do Łęczyc jest bardzo ograniczona. Możliwy jest dojazd koleją do stacji Godętowo (8 minut), skąd jest 1,4 km do Łęczyc, co istotnie zmniejsza mobilność mieszkańców.

Ośrodki gminne posiadają dobrą częstotliwość połączeń autobusowych z Lęborkiem. Jednak potrzeby mieszkańców pozostałych obszarów w zakresie transportu publicznego nie są dostatecznie zaspokajane. Muszą korzystać z własnych środków transportu (głównie samochodów osobowych), co skutkuje wyłączeniem społecznym grup mieszkańców, niemogących skorzystać z komunikacji publicznej.

Ważną kwestią decydującą o wyborze środka transportu – obok kosztów podróży i wygody – jest czas przejazdu. W przypadku dojazdów na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska, we względu na stosunkowo bliskie odległości, różnice między czasem dojazdu samochodem osobowym i komunikacją zbiorową nie są znaczące. Natomiast dla rejonów oddalonych od Lęborka, dla gmin Wicko i Łeba czas dojazdu transportem zbiorowym jest dłuższy o ok. 50% od przejazdu autem (Tabela 6).

Tabela 6. Czas dojazdu transportem zbiorowym z ośrodka gminnego do Lęborka

Gmina	Czas przejazdu
Nowa Wieś Lęborska	<= 15 minut
Wicko	25-35 minut
Łeba	> 35 minut

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu lęborskiego na lata 2015-2025.

W okresie 09.2021-09.2022 powiat lęborski, w ramach projektu grantowego, realizuje kompleksową usługę indywidualnego transportu door-to-door dla mieszkańców powiatu lęborskiego, którzy mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się wynikające z ograniczonej sprawności.⁴⁰ Dzięki usłudze mieszkańcy mogą bezpłatnie dojechać pojazdem dostosowanym do potrzeb użytkowników (w razie konieczności z opiekunem/asystentem) m.in. do placówki zdrowia, urzędów, instytucji kulturalnych i innych według potrzeb na terenie województwa pomorskiego. Projekt ma na celu poprawę aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców z ograniczoną mobilnością.

W celu poprawy połączeń funkcjonalnych należy zapewnić transport zbiorowy, integrujący dobrze skomunikowane gminy Nowa Wieś Lęborska i Lębork z Gminą Łęczycę, szczególnie w kontekście dojazdów do i z miejscowości: Kisewo, Brzeźno Lęborskie, Puzyce, Chrzanowo, Kaczkowo-Wysokie.

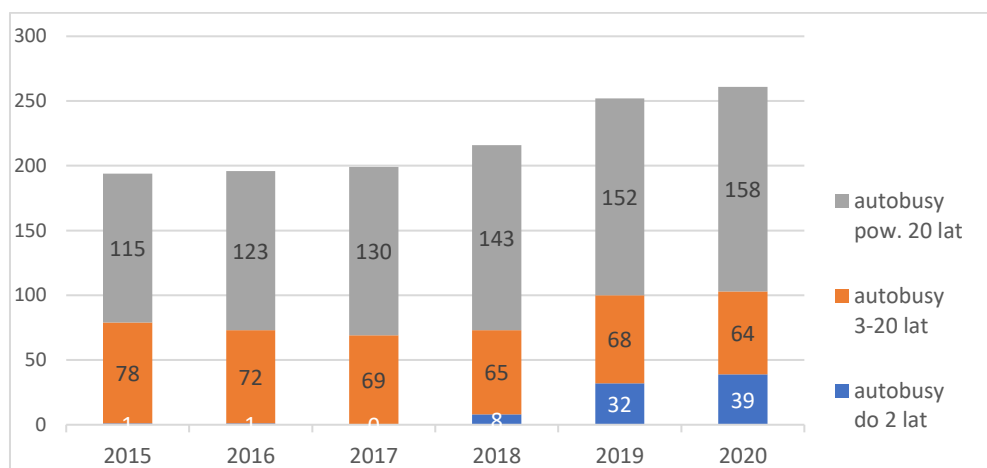
Ograniczenia w komunikacji zbiorowej przyczyniają się to do wzrostu wskaźnika liczby aut na 1000 mieszkańców, który w 2020 r. wyniósł 627 wobec 487 w 2014 r. Należy jednak wskazać, iż równolegle

⁴⁰ <https://www.powiat-lebork.com/starostwo/projekty/projekty-aktualnie-realizowane-przez-starostwo-powiatowe-w-leborku/aktywizacja-spoeczno-zawodowa-osob-z-potrzeba-wsparcia-w-zakresie-uslug-transportowych-door-to-door-z-terenu-powiatu-leborskiego/rozpoczeto-usluge-transportowa-door-to-door/>

rośnie liczba autobusów – na koniec 2020 r. przewozy realizowane były 261 pojazdami, o 67 więcej niż w 2014 r. (Wykres 54).

Pozytywnym trendem jest ponadto zmiana struktury wiekowej autobusów. Mimo wciąż dużej liczby pojazdów eksploatowanych powyżej 20 lat (61% udziału w 2020 r.) i zwiększa się ilość nowych autobusów (15% w wieku do 2 lat w 2020 r.). Tendencja ta jest korzystniejsza niż w przypadku struktury wiekowej autobusów w województwie pomorskim i Polsce, gdzie autobusy w wieku do 2 lat stanowiły w 2020 r. jedynie 5%, aczkolwiek udział taboru eksploatowanego powyżej 20 lat nie przekraczał 54%⁴¹.

Wykres 54. Liczba i struktura wiekowa autobusów w powiecie łęborskim [szt.]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

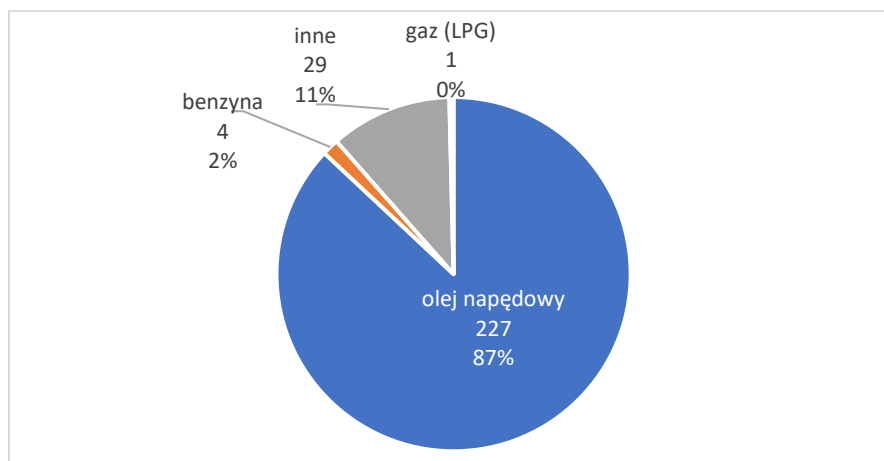
Zdecydowana większość, bo 87% autobusów w powiecie łęborskim napędzanych jest olejem napędowym, przy czym od 2018 roku rośnie udział pojazdów niskoemisyjnych (Wykres 55).

Struktura zasilania taboru w województwie pomorskim i całym kraju jest nieco korzystniejsza, gdyż udział autobusów napędzanych olejem napędowym jest niższy, odpowiednio na poziomie 76% i 79%⁴².

⁴¹ Bank Danych Lokalnych GUS.

⁴² Bank Danych Lokalnych GUS.

Wykres 55. Struktura autobusów w powiecie lęborskim według sposobu zasilania w 2020 r. [szt., %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W latach 2018-2019 ZKM w Lęborku dokonał zakupu niskoemisyjnego taboru autobusowego na potrzeby komunikacji miejskiej w Lęborku, w ramach projektu „Lęborski Węzeł Przesiadkowy” dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dostarczono 5 fabrycznie nowych autobusów niskopodłogowych Solaris, spełniających normę emisji spalin Euro 6, w pełni dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością. ZKM dysponuje łącznie 11 autobusami, w tym 10 niskopodłogowych i 1 niskowejściowym, umożliwiającym wygodne wsiadanie i wysiadanie wszystkim pasażerom⁴³.

W ramach realizacji Polskiej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju opracowano Program Rozwoju Elektromobilności oraz pakiet regulacji prawnych, wspierających rozwój elektromobilności oraz zastosowanie innych paliw alternatywnych (gazu ziemnego w formie LNG i CNG) w sektorze transportowym w Polsce. Przyczynia się to do zmiany struktury eksploatowanych pojazdów w transporcie zbiorowym. W 2020 r. w Polsce zarejestrowano 416 autobusów elektrycznych. Najnowsze dane z licznika e-busów Polskiej Izby Rozwoju Elektromobilności i TransInfo.pl wskazują, iż w 2022 r. jeździ już ponad 700 elektrycznych autobusów, w tym najwięcej w Warszawie (162) i Krakowie (78). Równolegle rozwijana jest infrastruktura – stacje do ładowania pojazdów. Według prognoz Polskiej Izby Rozwoju Elektromobilności do 2024 r. po polskich drogach jeździć będzie ponad 1350 autobusów elektrycznych.⁴⁴

ZKM w Lęborku nie posiada w swoim taborze autobusów elektrycznych, które przyczyniałyby się do realizacji krajowej polityki elektromobilności, a tym samym do dalszego rozwoju podmiejskiego transportu publicznego na terenie MOF w oparciu o nowoczesne, ekologiczne i wygodne dla mieszkańców rozwiązania.

Alternatywnymi źródłami zasilania pojazdów są również paliwa gazowe, takie jak gaz ziemny sprężony (CNG) i skroplony (LNG) oraz wodór. Mogą być one uzupełnieniem elektromobilności,

⁴³ <https://www.zkm.lebork.pl/>

⁴⁴ <https://pire.pl/juz-ponad-700-elektrycznych-autobusow-w-polsce/>

a także w określonych przypadkach korzystnym rozwiązaniem z punktu widzenia ekonomicznego i eksploatacyjnego.

Zaletą pojazdów zasilanych CNG może być niższy koszt eksploatacji i poziom hałasu w porównaniu do autobusów napędzanych tradycyjnymi paliwami. Wykorzystanie CNG umożliwi ograniczenie emisji zanieczyszczeń, co ma znaczenie w przypadku miast zagrożonych smogiem. Autobusy LNG, podobnie jak CNG, cechuje niska emisyjność i redukcja hałasu podczas jazdy.

W 2020 r. niemal co drugi sprzedawany autobus zasilany paliwem alternatywnym był napędzany gazem CNG. Na koniec 2021 r. łącznie eksploatowanych było ponad 800 takich pojazdów w Polsce, w tym głównie w transporcie publicznym w Tychach, Warszawie, Rzeszowie i Tarnowie.⁴⁵

Wodór – jako ekologiczne paliwo alternatywne – stosowany jest w motoryzacji od 90-tych lat XX wieku, jednak nie był wykorzystywany na masową skalę. Technologia zasilania wodorem, mimo obecnie wysokich kosztów, jest perspektywicznym rozwiązaniem. Wyprodukowany w Polsce zeroemisyjny miejski autobus wodorowy jest obecnie testowany (2022 r.), m.in. w Krakowie, Trójmieście i Wrocławiu. W Poznaniu powstała pierwsza w Polsce mobilna stacja tankowania wodoru. Następne mają się pojawić w kolejnych 20 miastach.⁴⁶

Komunikacja kolejowa

Stacja kolejowa Lębork stanowi węzeł kolejowy dla ruchu pasażerskiego, zatrzymują się na niej wszystkie pociągi pociągów pospiesznych. Jest ona obsługiwana przez 4 przewoźników:

- PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście, która realizuje połączenia z Trójmiasta do Słupska,
- PKP Intercity SA,
- POLREGIO SA,
- Koleje Mazowieckie - KM sp. z o.o.

Liczba i czasy połączeń są zróżnicowane. W poniższej tabeli ujęto czasy przejazdów na trasie Lębork – Gdańsk Główny (stolica województwa pomorskiego).

---

⁴⁵ Raport o gazomobilności w komunikacji miejskiej, Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej 2021 r.

⁴⁶ <https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/autobusy-wodor-polskie-miasta-testy-12087.html>

Tabela 7. Czas przejazdu komunikacją kolejową z Lęborka do Gdańska Głównego

Przewoźnik	Czas przejazdu na trasie Lębork – Gdańsk Główny
 <p>SKM szybka kolej miejska <small>PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście sp. z o.o.</small></p>	od 1 godz. 42 min do 2 godz. 6 min (częstotliwość i czasy połączeń są zmienne w zależności od pory dnia)
 <p>PKP INTERCITY</p>	od 1 godz. (EIP) do 1 godz. 20 min (TLK)
 <p>POLREGIO</p>	od 1 godz. 23 min do 1 godz. 46 min
 <p>Koleje Mazowieckie</p>	1 godz. 20 min

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rozkładów jazdy przewoźników kolejowych.

Bezpośrednie połączenia dalekobieżne dostępne w Lęborku obejmują takie kierunki jak: Trójmiasto, Warszawa, Szczecin, Kraków, Katowice, Białystok.

W sezonie letnim realizowane są połączenia kolejowe na trasie Lębork- Łeba (przez Nową Wieś Lęborską), obsługiwane przez POLREGIO SA (szynobus) i PKP Intercity SA (TLK). Dziennie wykonywanych jest 10 połączeń, przy czasie przejazdu od 43 do 50 minut.

Dostępność komunikacyjna

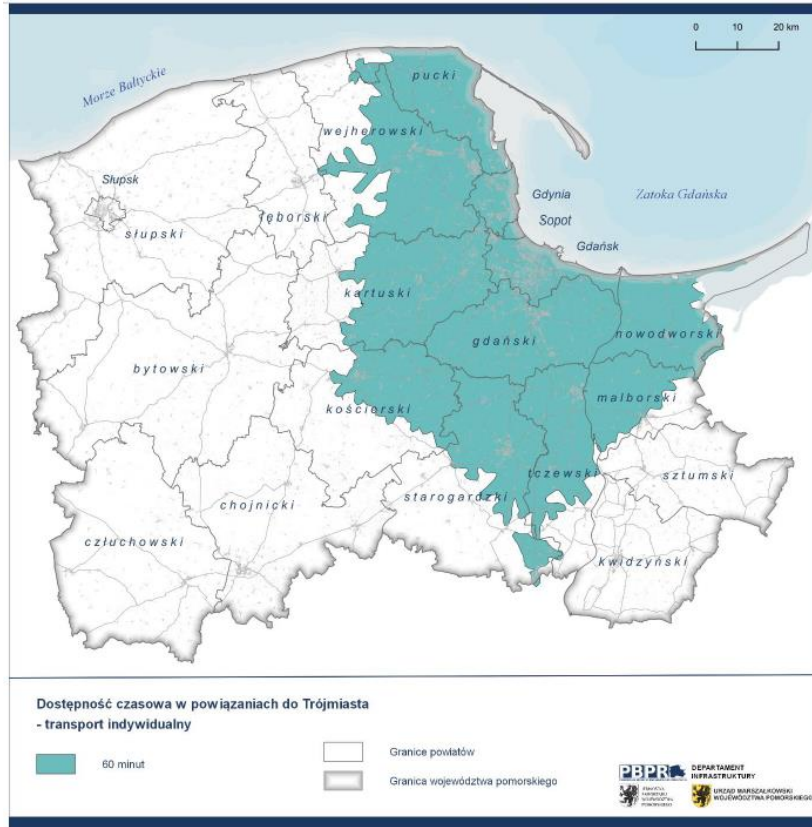
Dostępność czasową określonych ośrodków osadniczych można wyróżnić na następujących poziomach⁴⁷:

1. obszar o dostępności 60 minut transportem indywidualnym oraz 60 i 90 minut transportem zbiorowym w powiązaniach do Trójmiasta,
2. obszar o dostępności 30 minut transportem indywidualnym oraz 30 i 45 minut transportem zbiorowym w powiązaniach do najbliższej siedziby powiatu,
3. obszar o dostępności 20 minut transportem indywidualnym i transportem zbiorowym w powiązaniach do stolicy gminy.

⁴⁷ Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r.

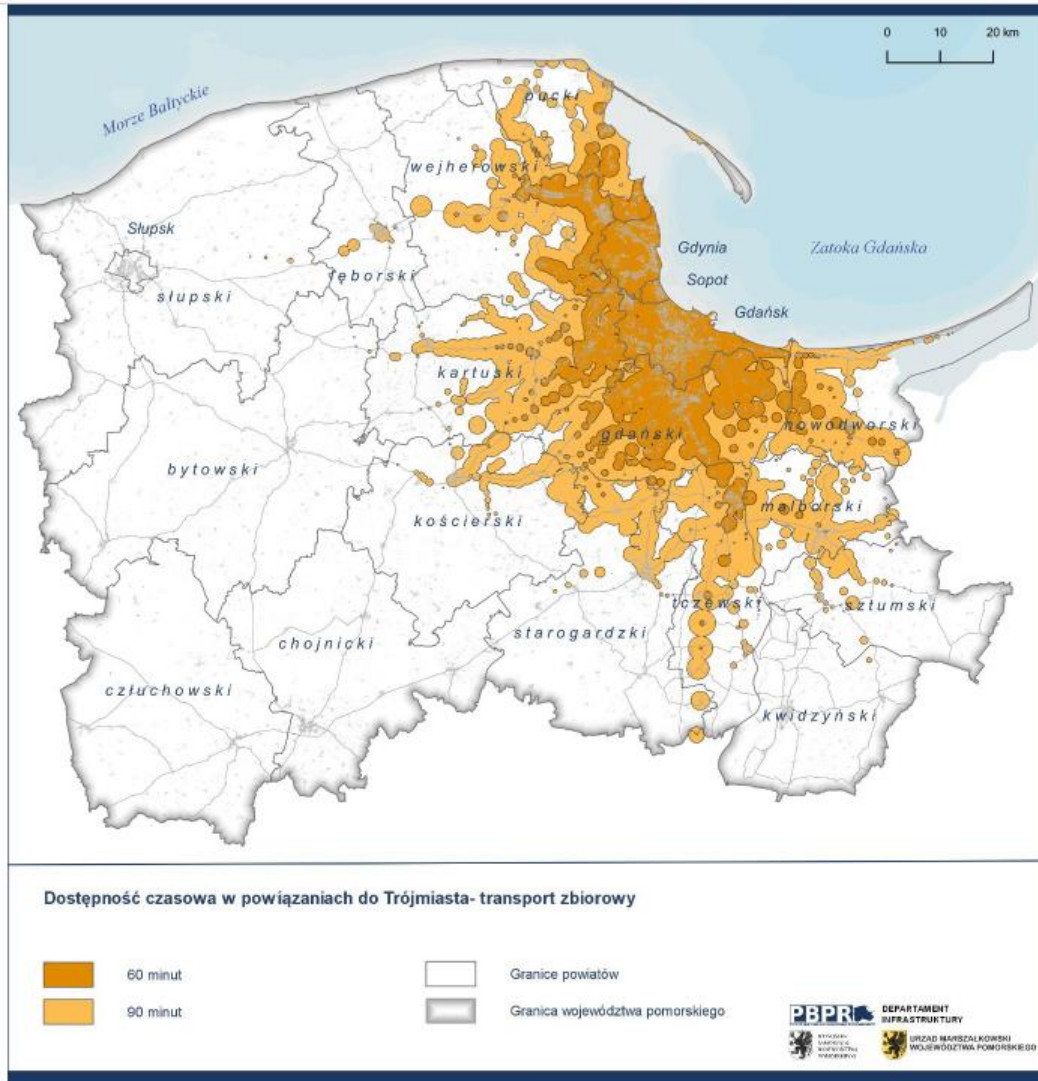
Dostępność ośrodków z terenu MOF Łęborka na 1 poziomie, tj. 60 minut indywidualnym transportem samochodowym oraz do 90 minut transportem zbiorowym do Trójmiasta, jest ograniczona do Łęczyc i Łęborka (Rysunki 16 i 17).

Rysunek 16. Dostępność czasowa 60 minut do Trójmiasta – indywidualny transport samochodowy

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

Rysunek 17. Dostępność czasowa 90 minut do Trójmiasta – transport zbiorowy

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

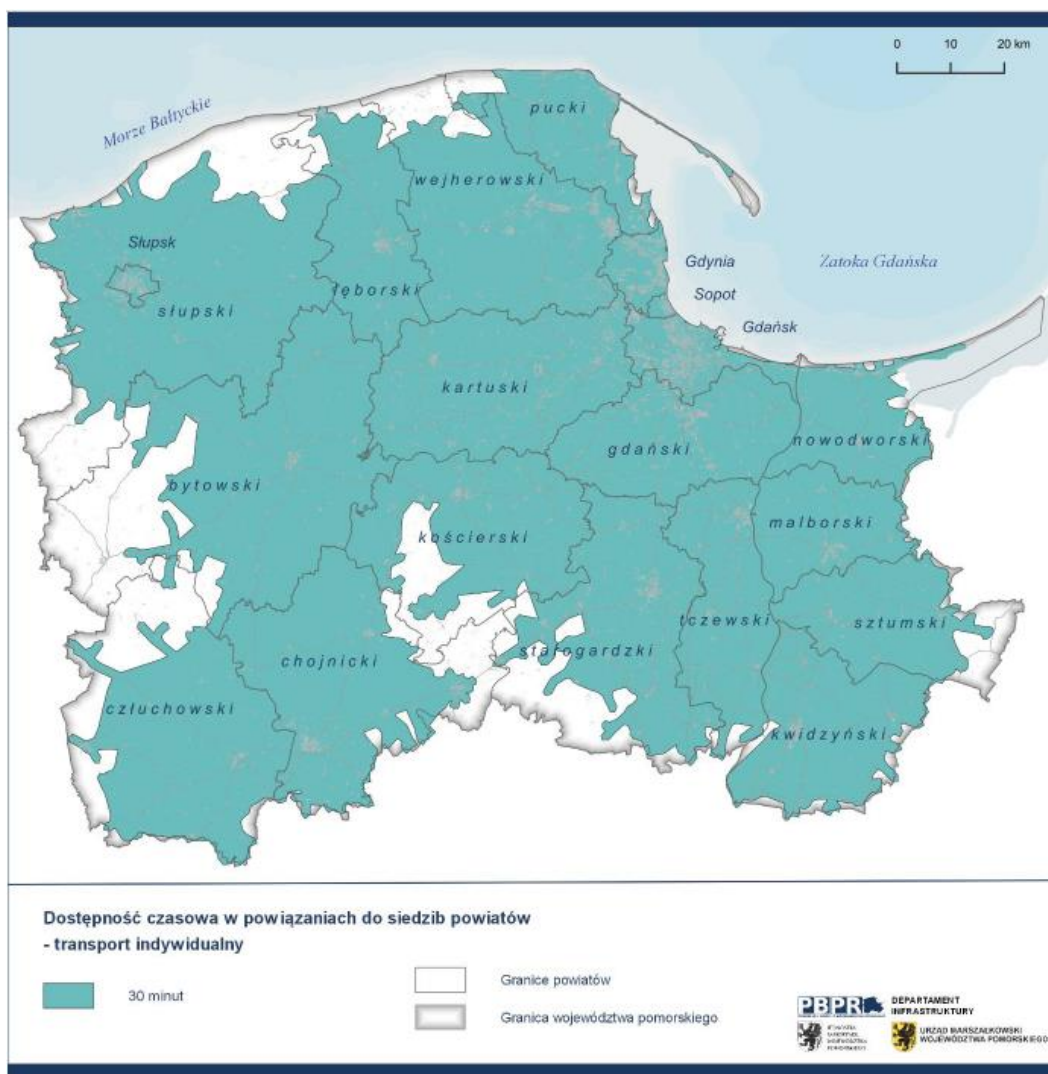

W ciągu 30 minut transportem indywidualnym do Łęborka można dojechać z całego terenu MOF Łęborka oraz Gminy Wicko (Rysunek 18). Ograniczenia występują dla:

- zachodnich, północnych i wschodnich terenów Gminy Wicko,
- zachodnich i wschodnich terenów Gminy Miejskiej Łeba.

Ograniczenie występuje dla części północnej, zachodniej i wschodniej Gminy Miejskiej Łeba (terenów oddalonych od drogi wojewódzkiej DW214).

Rysunek 18. Dostępność czasowa 30 minut do Łęborka – indywidualny transport samochodowy

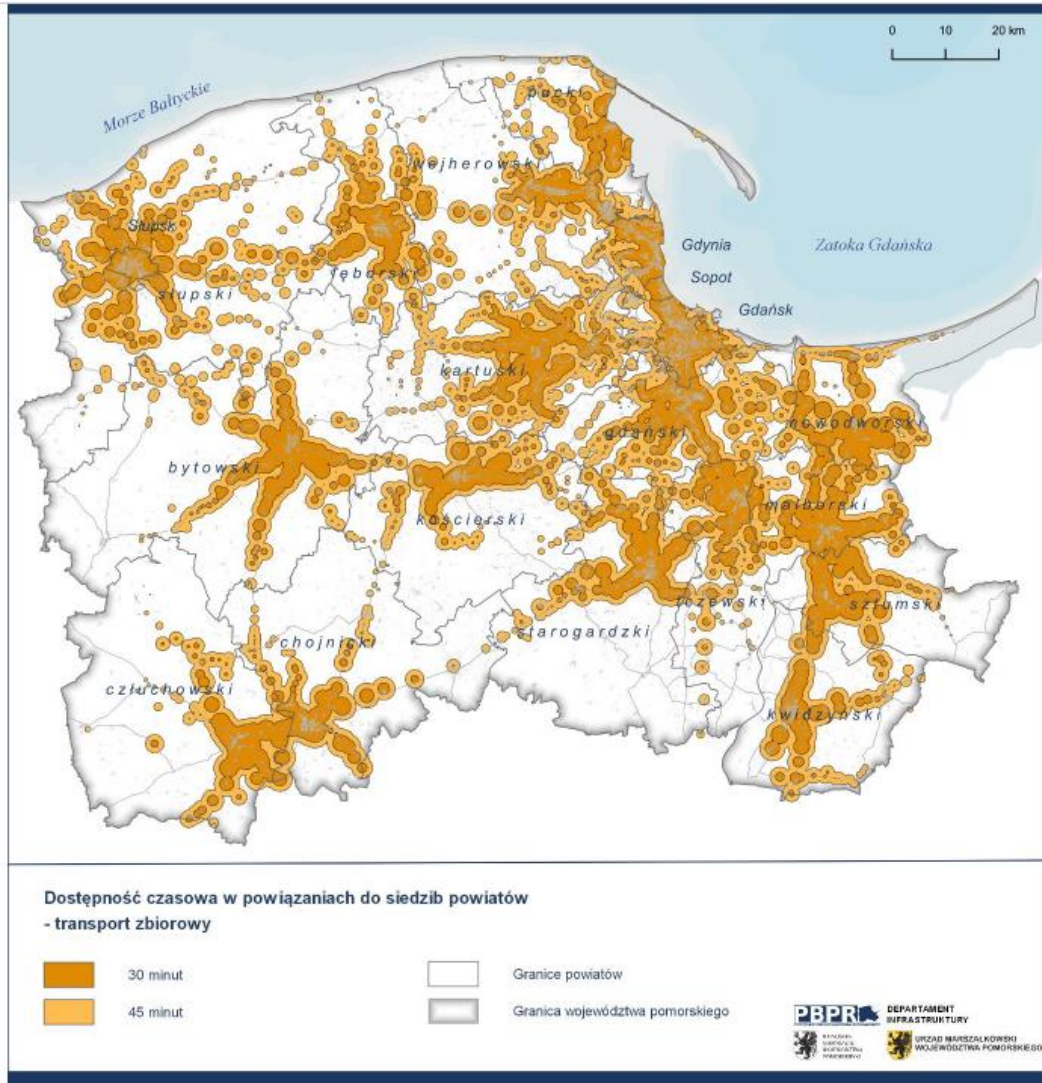

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

W przypadku transportu zbiorowego występuje ograniczona dostępność czasowa do 45 minut do miasta powiatowego z terenów gmin Łeba, Wicko i Łęczyce (Rysunek 19).

Rysunek 19. Dostępność czasowa 45 minut do Łęborka – transport zbiorowy

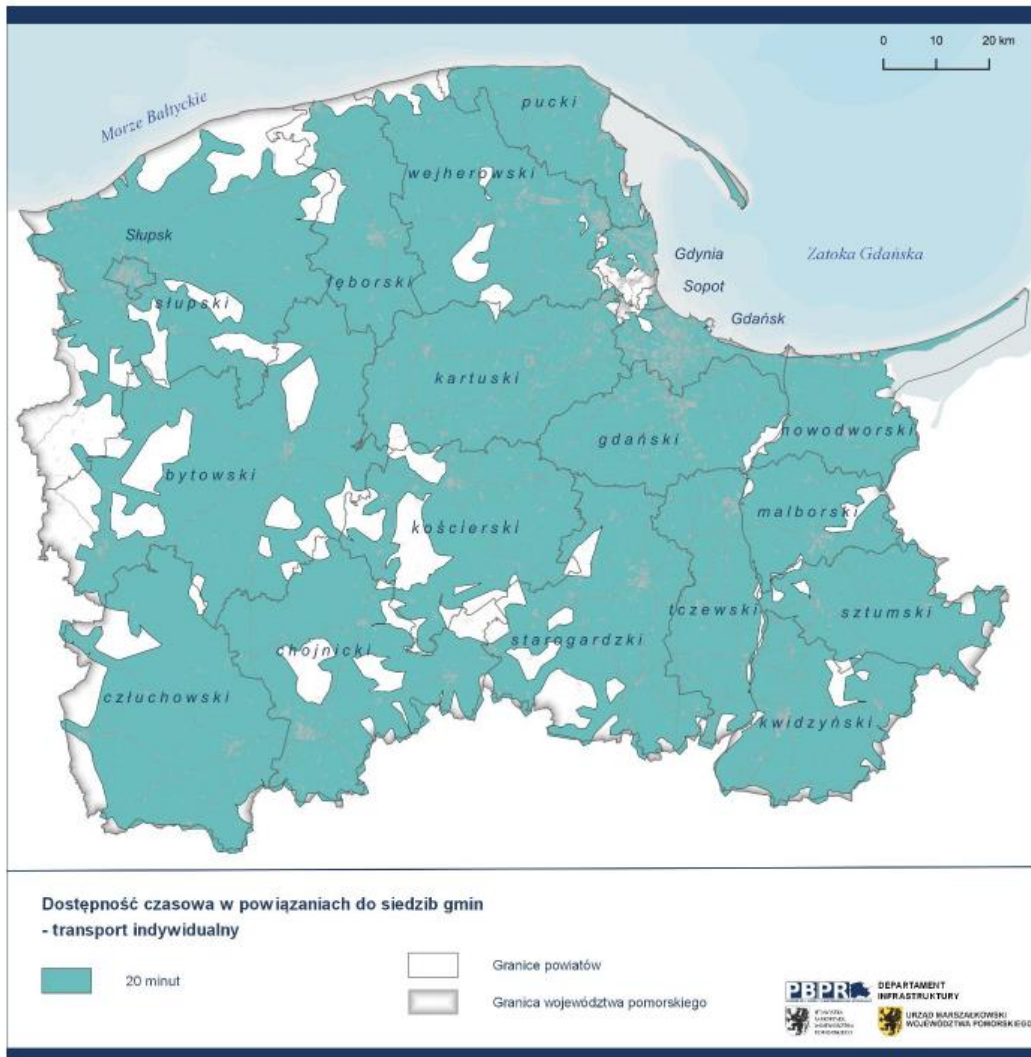
Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

W ciągu 20 minut mieszkańcy Lęborka i Gminy Łęczyce mogą dojechać transportem indywidualnym do siedzib gmin (Rysunek 20). Ograniczenia występują dla:

- zachodnich terenów Gminy Nowa Wieś Lęborska,
- zachodnich terenów Gminy Wicko,
- zachodnich i wschodnich terenów Gminy Miejskiej Łeba.

Rysunek 20. Dostępność czasowa 20 minut do siedzib gmin – indywidualny transport samochodowy

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

W przypadku transportu zbiorowego występuje ograniczona dostępność czasowa do 20 minut do siedzib gmin z większości analizowanego obszaru (Rysunek 21).

Rysunek 21. Dostępność czasowa 20 minut do siedzib gmin – transport zbiorowy

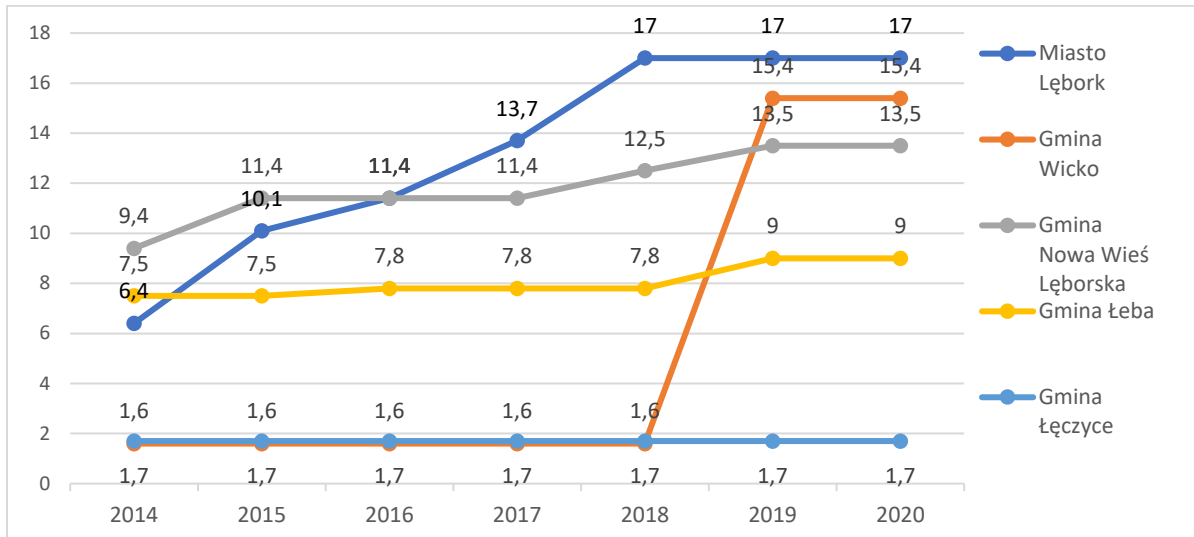
Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej).

Powyższa analiza wykazała stosunkowo dobrą dostępność czasową w przypadku korzystania z indywidualnego transportu samochodowego. Istotne ograniczenia w dostępności komunikacji zbiorowej wskazują na konieczność podjęcia działań na rzecz poprawy oferty przewozowej.

Transport rowerowy

Łączna długość tras rowerowych na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko w ciągu ostatnich 6 lat wzrosła ponad dwukrotnie – z 26,6 km w 2014 r. do 56,6 km w 2020 r. (Wykres 56).

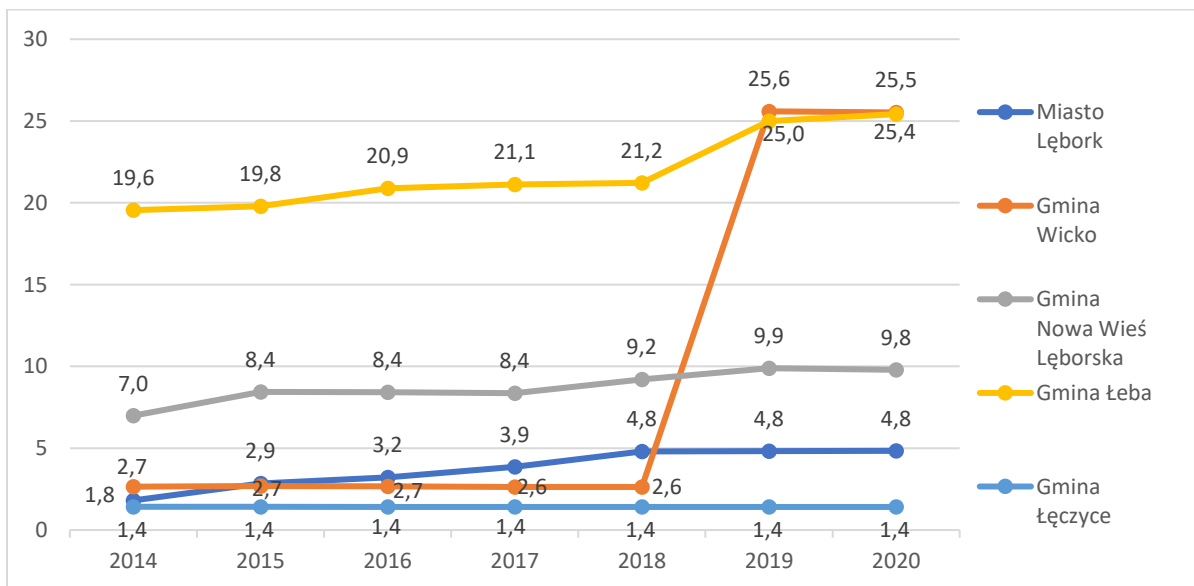
Wykres 56. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko [km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Największy przyrost ścieżek rowerowych nastąpił w gminie Wicko (skokowo w 2019 r.) oraz w Łęborku (sukcesywny rozwój od 2014 r.). Z kolei najwyższy wskaźnik długości dróg rowerowych, przypadających na 10 tys. mieszkańców, osiągają gminy Łeba i Wicko (Wykres 57).

Wykres 57. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka przypadające na 10 tys. ludności [km]

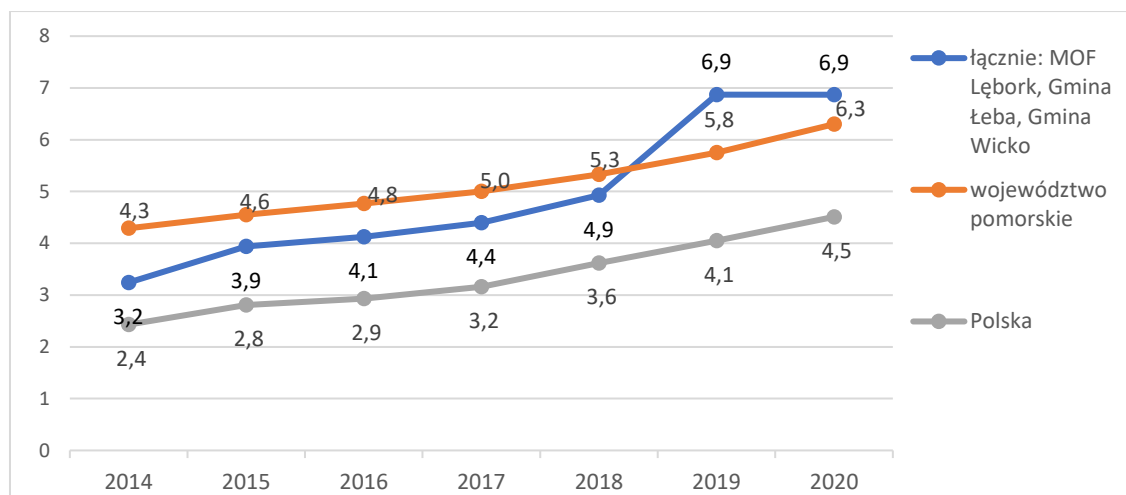

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Poczynione inwestycje w infrastrukturę rowerową na terenie gmin: Wicko, Łębork, Nowa Wieś Łęborska i Łeba przyczyniły się do wzrostu wskaźnika długości dróg rowerowych na 10 tys. mieszkańców, który w latach 2019-2020 był wyższy niż dla województwa pomorskiego i całego kraju (Wykres 58).

Wykres 58. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka, przypadające na 10 tys. ludności, na tle województwa pomorskiego i kraju [km]

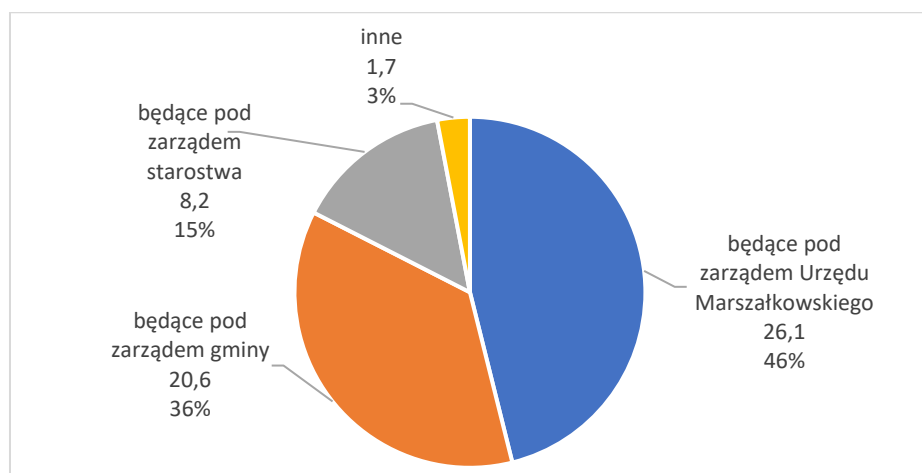

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Najniższy odsetek dróg rowerowych występuje w Gminie Łęczycze. Brak przedsięwzięć dotyczących rozwijania infrastruktury w tym zakresie negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców, szczególnie że dojazd komunikacją zbiorową z Łęczyc do Łęborka jest ograniczony do połączeń kolejowych do stacji Godętowo, skąd jest 1,4 km do Łęczyc.

Niemal połowa dróg rowerowych w MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko jest pod zarządem Urzędu Marszałkowskiego, zaś ponad 1/3 zarządzana jest przez poszczególne gminy (Wykres 59).

Wykres 59. Struktura dróg rowerowych w MOF Łęborka gmin Łeba i Wicko w 2020 r. [km, %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Układ tras rowerowych na terenie gmin miasta Lębork, Nowej Wsi Lęborskiej, Łeby, Wicka oraz Łęczyc tworzą w szczególności:

- regionalna trasa rowerowa nr 114: Wejherowo – Luzino – Łęczycy – Lębork – Nowa Wieś Lęborska – Wicko – Łeba (wzdłuż drogi wojewódzkiej 214 oraz dróg powiatowych nr 1456, 1322, 1318 i gminnych),
- regionalna trasa rowerowa nr 124: Choczewo – Lębork – Bytów (wzdłuż drogi powiatowej nr 1322),
- regionalna trasa rowerowa nr 130 na kolejowym szlaku: Miastko – Tuchomie – Bytów – Pomysk – Czarna Dąbrówka – Cewice – Nowa Wieś Lęborska – Lębork – Wicko - Łeba (wzdłuż dróg powiatowych nr 1309, 1315, 1322, 1325 oraz dróg gminnych),
- regionalna trasa rowerowa nr 145: Wschód-Zachód: Słupsk – Redzikowo – Domaradz – Poganice – Darżyno – Chlewnica – Pogorzelice – Bąkowo – Lębork (wzdłuż obecnej DK nr 6),
- międzynarodowa nadmorska trasa rowerowa tzw. „Hanzeatycka” R10, nazywana również Nadmorskim Szlakiem Hanzeatyckim to trasa łącząca 9 państw nad Bałtykiem: Danię, Niemcy, Polskę, Rosję, Litwę, Łotwę, Estonię, Finlandię i Szwecję,
- trasa rowerowa Kaszebe Velo 6, odcinek łączący południe z północą Kaszub, trasą z Kaszebe Velo 5: Leśno, Lipusz, Sulęczyno, Lębork.

Ponadto występuje szereg szlaków pieszych i rowerowych o walorach turystycznych, w tym m.in.:

- Szlak Północny (czerwony) o długości 86 km, w ciągu miast Łeba – Rowy – Ustka – Jarosławiec. Szlak dochodzi do wydm, gdzie włączając się w inne szlaki prowadzi aż do rezerwatu „Mierzeja Sarbska”,
- Szlak Stara Łeba (zielony) o długości 18 km w ciągu brzegu morskiego: Łącka Góra – Rąbki – Stara Łeba,
- Szlak Południowy (żółty) przebiega przez Słowiński Park Narodowy, o długości 32 km w ciągu miejscowości: Gardna Wielka – Smółdzino – Kluki – Izbica – Gać – Łeba,
- Szlak Krajobrazów Młodogłacjalnych (zielony) o długości 162 km w ciągu miast Miastko – Łeba.

Drogi rowerowe na terenie MOF Lębork oraz gmin Łeba i Wicko rozmieszczone są nierównomiernie i nie tworzą spójnego systemu. Kompleksowy system dróg rowerowych winien zaś obejmować trasy:

- główne, które komunikują cały obszar w osi północ-południe i wschód-zachód, zapewniają połączenia z transportem zbiorowym oraz gminami ościennymi,
- łącznikowe – uzupełniają sieć tras głównych, przenoszą ruch tranzytowy i rozprowadzają ruch lokalny,

- współpracujące, mające połączenie z trasami głównymi i łącznikowymi, które mają na celu obsługę ruchu lokalnego co określonych celów podróży.

W ramach przeprowadzonych w 2021 r. prac analitycznych i koncepcyjnych, dotyczących struktury przestrzennej tras rowerowych w województwie pomorskim, wskazano potrzeby rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie MOF Łęborka gmin Łeba i Wicko w celu poprawy komunikacji i mobilności mieszkańców gmin⁴⁸. W ostatnich latach najszybciej rozwinięto infrastrukturę rowerową w Gminie Miejskiej Łębork, natomiast wyraźne braki występują w Gminie Łęczycze (jedynie 1,7 km tras) oraz na terenach wiejskich.

W wypracowanej w 2021 r. koncepcji, po konsultacjach z MOF Łęborka, przedstawiono główne osie rowerowych tras transportowych dla MOF Łęborka oraz odcinki tras, dla których określono status:

- istniejący i wymagający modernizacji:
  - istniejący – zrealizowany lub planowany do realizacji,
  - wymagający modernizacji – droga rowerowa/ciąg pieszo-rowerowy wymagający modernizacji z uwagi na zły standard wykonania lub zły stan techniczny nawierzchni,
- wskazany do realizacji i uzupełnienia:
  - wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych - brak drogi rowerowej/ciągu pieszo-rowerowego,
  - rekomendowany do uzupełnienia - brak drogi rowerowej/ciągu pieszo-rowerowego, rekomendowany do uzupełnienia na dalszym etapie prac.
- zbieżne, częściowo zbieżne z trasą turystyczną (kategoria: turystyczna) lub nie przebiegające spójnie z trasą turystyczną.

Wykaz istniejących i rekomendowanych do realizacji/modernizacji rowerowych tras transportowych na terenie MOF Łębork przedstawiono w Tabeli 8 i na Rysunku 22.

---

⁴⁸ Koncepcja struktury przestrzennej rowerowych turystycznych tras krajowych i regionalnych oraz systemu transportu rowerowego Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim, 11. 2021.

Tabela 8. Istniejące i rekomendowane do realizacji/modernizacji rowerowe trasy transportowe na terenie MOF Lęborka

Główna oś transportowa	Lp.	Odcinek trasy	Status	Kategoria turystyczna
trasa wzdłuż DK 6	1	miejsowość Pogorzelice - miejscowość Bąkowo	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
	2	miejsowość Bakowo - miejscowość Dziecholino (wzdłuż DP 1325)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	3	miejsowość Dziecholino - Miasto Lębork (wzdłuż DP 1325G)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	4	wzdłuż DK 6 wewnątrz miasta Lębork	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	5	ul. Wieleńska - ul. Witosa	istniejący	nie
	6	od ul. Witosa - DK 6 (miejsowość Jamy)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
	7	miejsowość Jamy - Godętowo - Strzebielino	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
	8	miejsowość Strzebielino	istniejący	nie
	9	miejsowość Strzebielino - granica MOF	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
trasa wzdłuż DW 214	10	miejsowość Cewice - Miasto Lębork	rekomendowany do uzupełnienia	nie
	11	Miasto Lębork (gr. miasta - skrzyżowanie z ul. Kartuską)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
	12	ul. Krzywoustego (Lębork)	istniejący	częściowo
	13	Aleja Niepodległości (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	tak
	14	Aleja Wolności (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	15	ul. Waryńskiego (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	16	ul. Kossaka (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	17	ul. Kossaka (Lębork)	istniejący	nie

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

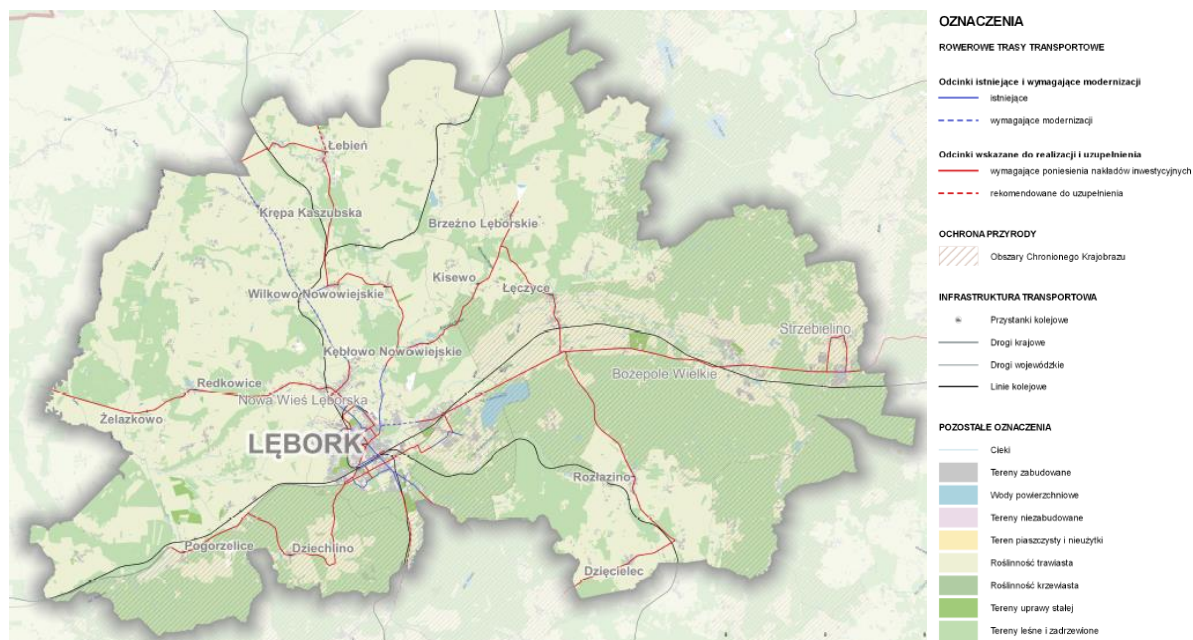
	18	wzdłuż DW 214 (Nowa Wieś Lęborska)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	19	miejsowość Nowa Wieś Lęborska - granica MOF	wymagający modernizacji	tak
trasa wzdłuż DP 1183G Nowa Wieś Lęborska - granica MOF	20	miejsowość Nowa Wieś Lęborska - granica MOF w stronę Michałowa	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
trasa wzdłuż DP 1329G	21	ul. Gdańska (Lębork)	wymagający modernizacji	tak
	22	ul. Długa (miejsowość Mosty)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
trasa Lębork - Godętowo - wzdłuż dróg powiatowych	23	ul. Kaszubska (Miasto Lębork)	istniejący	nie
	24	Miasto Lębork - Dziechno - Popowo - Dzieścielec - Nawcz - Rozłazino - Godętowo	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
trasa wzdłuż DP 1312G	25	skrzyżowanie na Brzeźno Lęborskie - miejscowość Łęczyce - miejscowość Godętowo	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
trasa wzdłuż DP 1309G, 1315G	26	DW 214 - miejscowość Garczegorze	istniejący	częściowo
	27	miejsowość Garczegorze - miejscowość Wilkowo Nowowiejskie do ul. Kębtowskiej	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
Trasa wzdłuż 1309G	28	miejsowość Garczegorze - miejscowość Łebień	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
	29	miejsowość Łebień - granica MOF w stronę Maszewska	rekomendowany do uzupełnienia	nie
trasa wzdłuż DP 1322G	30	ul. Syrokomli, ul. Kębtowska (Lębork)	istniejący	częściowo
	31	miejsowość Kębtowo Nowowiejskie - Brzeźno Lęborskie	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	nie
trasa wzdłuż DP 1312G Gać- Łebień	32	miejsowość Gać - miejscowość Łędziechowo - miejscowość Łebień	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

trasy wewnętrzne, uzupełniające - Nowa Wieś Lęborska, Lębork	33	ul. Słupska, ul. Kusocińskiego, ul. Mieszka I (Lębork)	istniejący	częściowo
	34	ul. Słupska, ul. Wojska Polskiego (częściowo) - (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	35	ul. Teligi (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	36	ul. Żeromskiego (Lębork)	istniejący	częściowo
	37	ul. Dworcowa (Lębork)	istniejący	tak
	38	ul. Dworcowa (brakujący odcinek), ul. Skargi (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	39	Aleja Wojska Polskiego (Lębork)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	40	ul. Czołgistów, ul. Komuny Paryskiej	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	41	ul. Lotników, ul. Weterynaryjna	istniejący	nie
	42	ul. Stryjewskiego, ul. Skarżyńskiego (Lębork/Nowa Wieś Lęborska)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	częściowo
	43	ul. Mostowa, ul. Nadmorska (Nowa Wieś Lęborska/Lębork)	istniejący	częściowo
	44	ul. Mostowa (Nowa Wieś Lęborska)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	tak
	45	ul. Ogrodowa (Nowa Wieś Lęborska)	wymagający poniesienia nakładów inwestycyjnych	tak
46	ul. K. Wielkiego (Lębork)	istniejący	nie	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w Koncepcji struktury przestrzennej rowerowych turystycznych tras krajowych i regionalnych oraz systemu transportu rowerowego Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim, 11. 2021.

Rysunek 22. Przebieg istniejących i rekomendowanych do realizacji/modernizacji rowerowych tras transportowych na terenie MOF Lęborka

Źródło: Koncepcja struktury przestrzennej rowerowych turystycznych tras krajowych i regionalnych oraz systemu transportu rowerowego Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim, 11. 2021.

Wśród wskazanych w tabeli nr 5 odcinków tras, które wymagają podjęcia działań inwestycyjnych, priorytetowym jest zapewnienie połączeń funkcjonalnych pomiędzy gminami Nowa Wieś Lęborska i Lębork z Gminą Łęczycze, która jest najstąbiej skomunikowana na terenie MOF. Kluczowe przedsięwzięcia obejmują zatem rowerowe trasy transportowe:

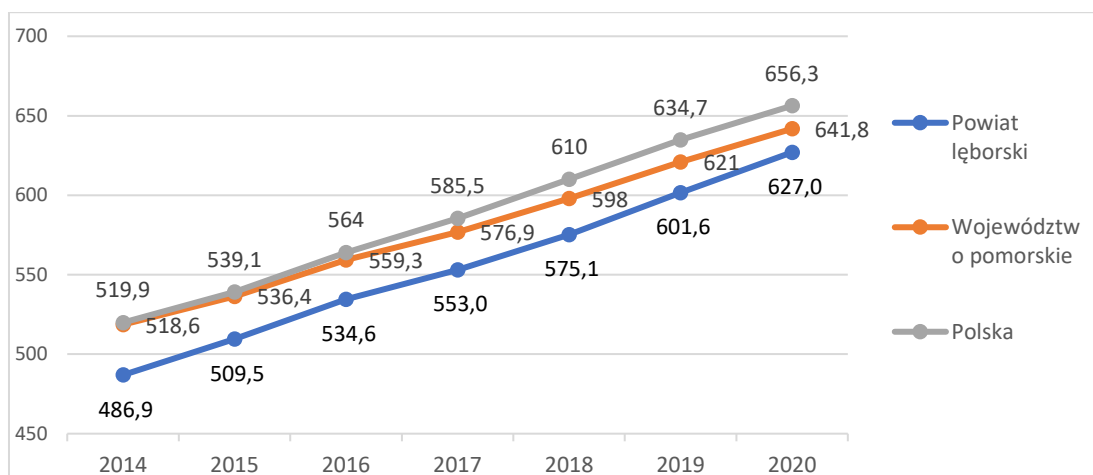
- wzdłuż drogi krajowej nr 6,
- wzdłuż dróg powiatowych, w tym w szczególności nr 1318G, 1322G, 1330G, 1420G, 1454G, 1455G, 1456G, 1457G, 1458G, 1315G, 1316G, 1329G oraz 1312G, która łączy Gminę Łęczycze z DW 214.

Konieczne jest zachowanie ciągłości istniejących, zmodernizowanych i nowych tras komunikacji rowerowej (likwidacja luk między istniejącą a nową infrastrukturą), stosowanie wysokiej jakości materiałów i dobre oznakowanie podczas projektowania i wykonawstwa nowych tras.

Indywidualny transport samochodowy

Liczba samochodów osobowych w powiecie lęborskim rośnie w stopniu liniowym - na koniec 2020 r. na tysiąc mieszkańców przypadało 627 aut (Wykres 60). Ilość ta jest na niższym poziomie niż średnia dla województwa pomorskiego i kraju, aczkolwiek dynamika zmian w stosunku do 2014 r. jest wyższa w powiecie lęborskim i wyniosła 29%, wobec 24% dla województwa pomorskiego i 26% dla Polski.

Wykres 60. Liczba samochodów osobowych w powiecie lęborskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wzrost liczby pojazdów wpływa na zwiększony ruch, kongestię na drogach, a także poziom emisji szkodliwych substancji do środowiska. Sytuację można poprawić poprzez zwiększenie dostępu do transportu zbiorowego, szczególnie realizowanego przez ekologiczny tabor oraz rozbudowę infrastruktury węzłowej i rowerowej.

Węzły przesiadkowe i parkingi

W wojewódzkim planie transportowym na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko wskazano dwa podstawowe, zintegrowane węzły przesiadkowe:

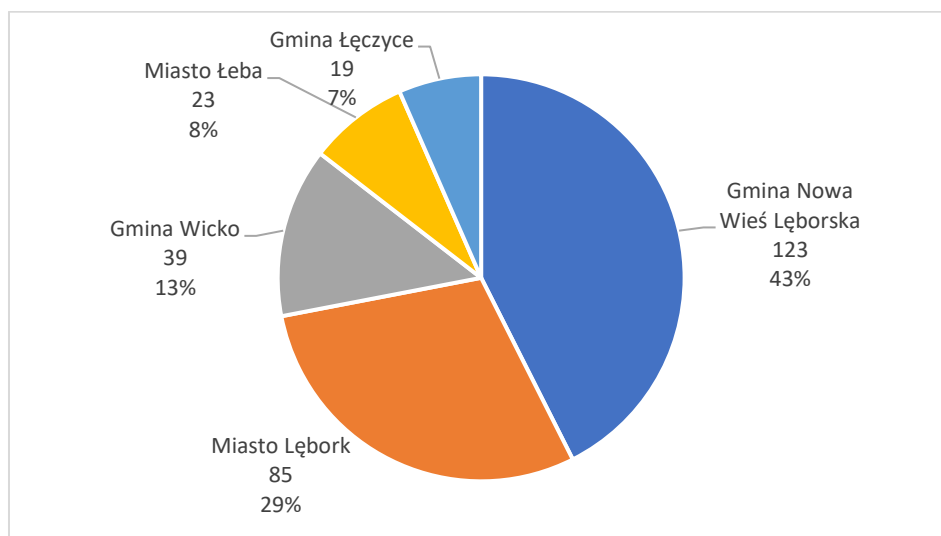
- Lębork (R-3) – regionalny węzeł integracyjny (dworzec kolejowy z przystankami autobusowymi przy ul. Dworcowej), który integruje wojewódzkie przewozy kolejowe z pasażerskim transportem autobusowym: wojewódzkim, powiatowym, komercyjnym dalekobieżnym i regionalnym, z transportem indywidualnym (w tym rowerowym) oraz z komunikacją miejską,
- Łeba (L-23) – lokalny węzeł integracyjny (dworzec kolejowy z przystankami autobusowymi), który integruje wojewódzkie przewozy kolejowe z pasażerskim transportem autobusowym: wojewódzkim, powiatowym i komercyjnym oraz z transportem indywidualnym (w tym rowerowym) i z komunikacją miejską.

Ważnym punktem przesiadkowym może być skrzyżowanie DW 214 z DP 1309G w miejscowości Garczegorze, gdzie przecina się także linia kolejowa nr 229, w szczególności przy modernizacji linii kolejowej nr 229 podczas budowy elektrowni jądrowej. Tu przecinają się także drogi rowerowe o znaczeniu transportowym oraz droga do Łeby, co daje podstawy do stworzenia punktu "park & ride".

Przystanki integrujące komunikację regionalną z komunikacją miejską są wspólne i znajdują się w Lęborku i w Gminie Nowa Wieś Lęborska.

Na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko na koniec 2020 r. zlokalizowanych było łącznie 289 przystanków, z czego najwięcej, bo 43% w Gminie Nowa Wieś Łęborska (123 przystanki w 2020 r. wobec 110 w 2019 r.) i 29% w Łęborku (Wykres 61).

Wykres 61. Liczba przystanków autobusowych na terenie MOF Łęborka w 2020 r. [szt., %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

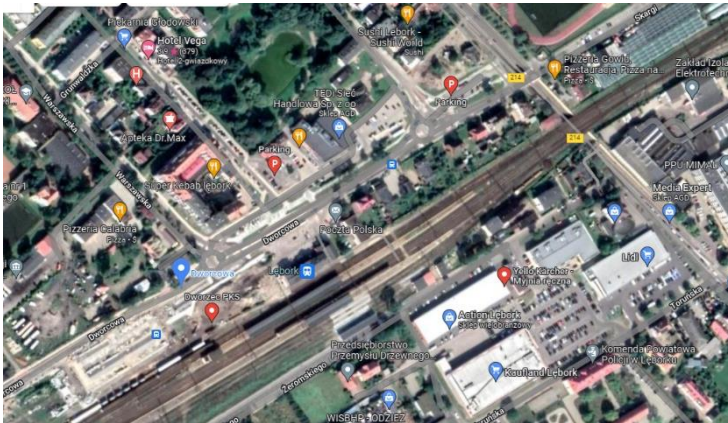
Przystanki w pozostałych miejscowościach obszaru pełnią głównie rolę obsługi wsiadających i wysiadających – nie stanowią miejsc przesiadkowych. Mogą jednak integrować drogowy transport zbiorowy z transportem indywidualnym – samochodowym i rowerowym. Funkcję taką mogą pełnić określone przystanki w większych ośrodkach gminnych – Wicku i Łęczycach oraz przystanki zlokalizowane w miejscach wysokiej częstotliwości kursów transportu publicznego i w miejscowościach docelowych kursów linii autobusowych obsługujących powiat.

Przy zintegrowanych węzłach przesiadkowych znajdują się następujące parkingi:

- w Łęborku – niewielki przy ul. Dworcowej 1 oraz duży przy ul. Bohaterów Monte Cassino 12 (Rysunek 23),
- w Łebie – miejsca parkingowe przy Placu Dworcowym oraz Alei Świętego Mikołaja (Rysunek 24).

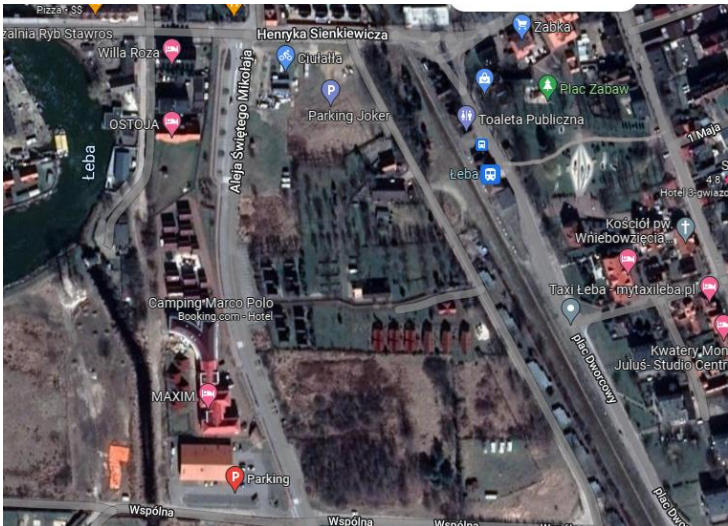

Rysunek 23. Parkingi przy stacji kolejowej w Lęborku

<https://www.google.pl/maps>

Rysunek 24. Miejsca parkingowe przy stacji kolejowej w Lebie.

<https://www.google.pl/maps>

W ośrodkach gminnych miejsca parkingowe ulokowane są:

- w Nowej Wsi Lęborskiej – przy Urzędzie Gminy (Rysunek 25),
- w Wicku – w pobliżu przystanku autobusowego (Rysunek 26),
- w Łęczycach – przy stacji kolejowej Godętowo (Rysunek 27).

Rysunek 25. Miejsca parkingowe przy Urzędzie Gminy nowa Wieś Lęborska

<https://www.google.pl/maps>

Rysunek 26. Miejsca parkingowe w Wicku

<https://www.google.pl/maps>

Rysunek 27. Miejsca parkingowe przy stacji kolejowej Godętowo

<https://www.google.pl/maps>

Transport towarów

Przez obszar MOF Łęborka odbywa się drogowy ruch tranzytowy drogą krajową nr 6, z którą w układzie prostokątnym łączy się droga wojewódzka nr 214, przebiegająca przez gminy Wicko i Łeba (istotny szlak dostaw towarów do Łeby w sezonie turystycznym).

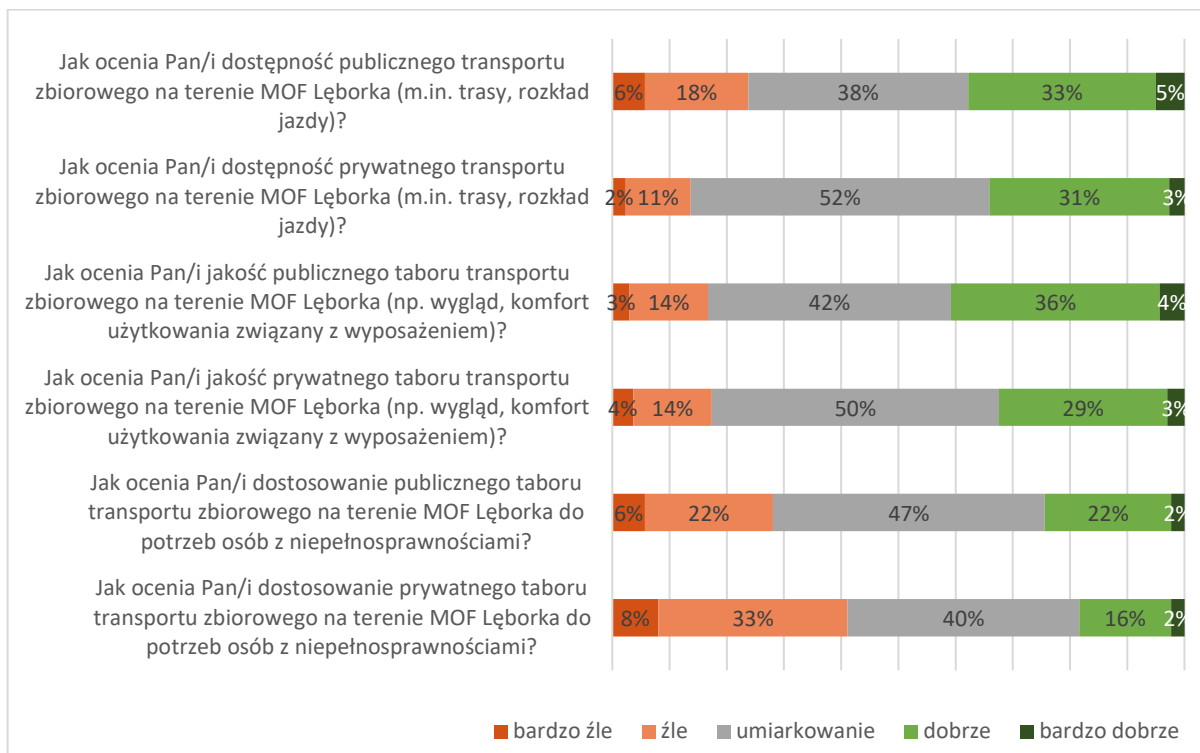
Zwiększający się w latach ruch pojazdów ciężarowych, wynikający przede wszystkim ze zwiększonej konsumpcji, produkcji i potrzeb transportowych, istotnie wpływa na zatłoczenie na drogach i emisję spalin w miejscowościach, które leżą na szlakach tranzytowych, w miejscach dostaw.

Szczególne znaczenie ma realizowana obecnie inwestycja dotycząca budowy drogi ekspresowej S6 na odcinku Łębork (wraz z Obwodnicą Łęborka w ciągu drogi wojewódzkiej nr 214) – Obwodnica Trójmiasta, która umożliwi wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto Łębork i poprawi warunki komunikacyjne na terenie MOF Łęborka.

Wyniki badań społecznych

Mieszkańcy gmin MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko pozytywnie oceniają dostępność transportu zbiorowego i jakość taboru, zarówno publicznego, jak i prywatnego. Natomiast 41% ankietowanych negatywnie ocenia dostosowanie prywatnego taboru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (Wykres 62).

Wykres 62. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie mieszkańców gmin MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko dotyczące transportu zbiorowego

Źródło: Raport z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach opracowania Strategii terytorialnej ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka 2030+, grudzień 2022 r.

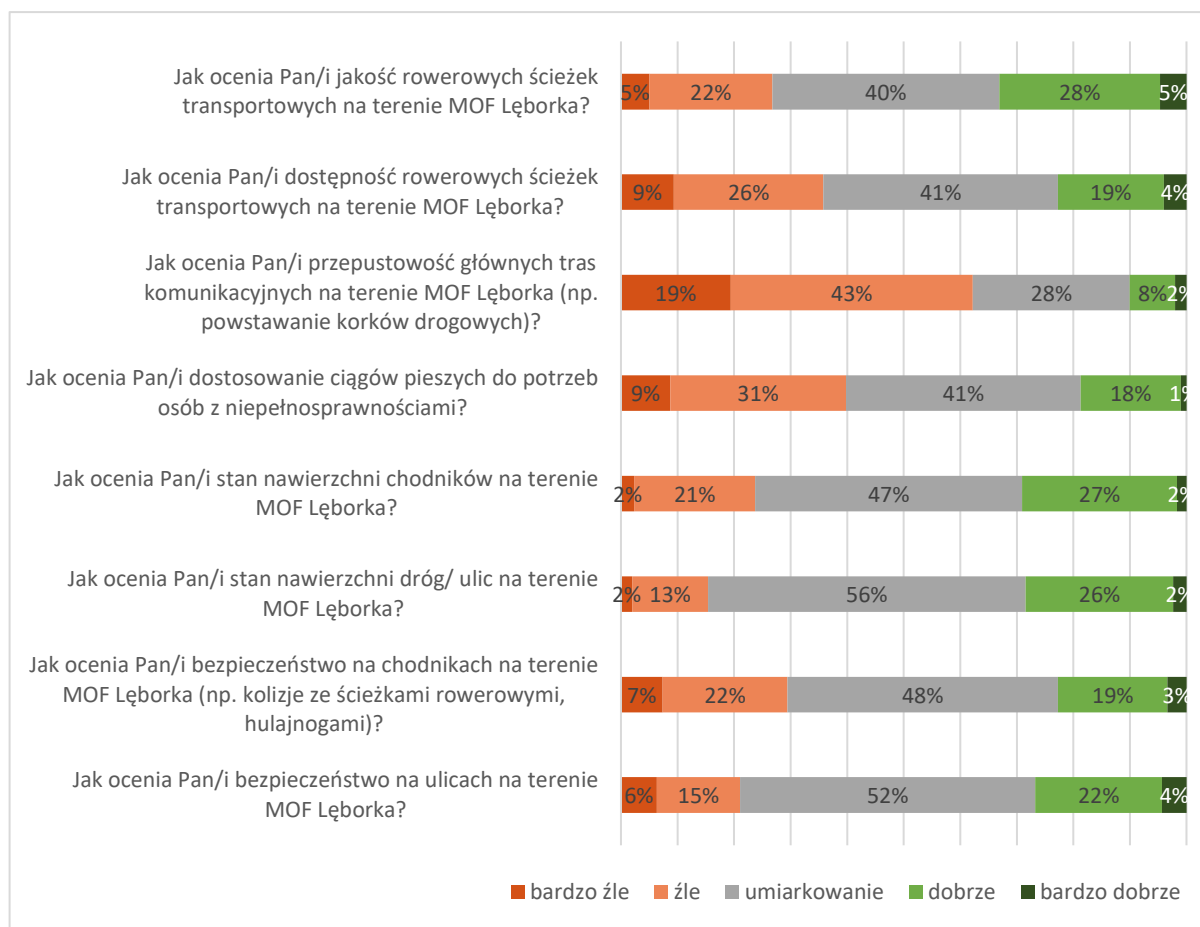
Negatywnie zostały ocenione również następujące kwestie (Wykres 63):

- przepustowość głównych tras komunikacyjnych (62%),
- dostosowanie ciągów pieszych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (40%),
- dostępność rowerowych ścieżek transportowych (35%),
- poziom bezpieczeństwa na chodnikach (29%).

Natomiast pozytywnie mieszkańcy oceniają:

- jakość obecnych tras rowerowych (33%),
- poziom bezpieczeństwa na ulicach (36%),
- stan nawierzchni dróg i ulic (28%) oraz chodników (29%).

Wykres 63. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie mieszkańców gmin MOF Lęborka oraz Łeby i Wicko dotyczące tras rowerowych, ciągów pieszych, dróg i bezpieczeństwa

Źródło: Raport z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach opracowania Strategii terytorialnej ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+, grudzień 2022 r.

W ramach pytań dotyczących ważności podjęcia określonych działań:

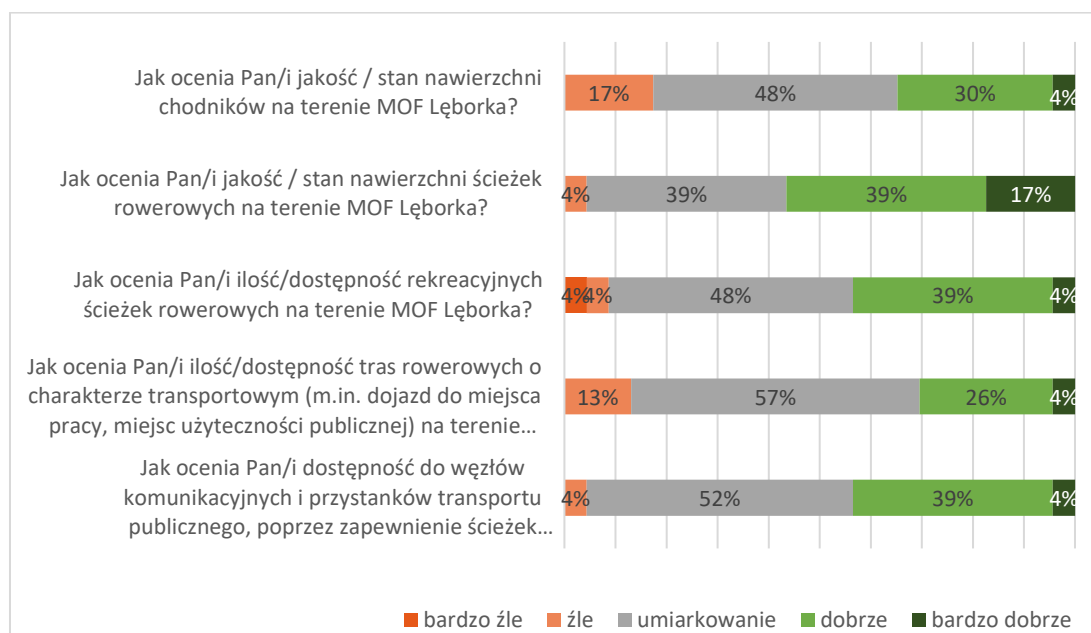
- 41% respondentów wskazało wysoki (i 39% średni) priorytet działań w zakresie rozwoju ścieżek rowerowych na terenie MOF Lęborka,
- 38% respondentów uznało rozwój i modernizację infrastruktury drogowej na terenie MOF Lęborka za bardzo ważne (a 43% za średni priorytet),
- 29% ankietowanych wskazało wysoki (i 47% średni) priorytet działań w zakresie poprawy dostępności połączeń w ramach publicznego taboru transportu zbiorowego,
- 26% ankietowanych uznało rozwój i modernizację taboru publicznego transportu zbiorowego za bardzo ważne (a 52% za średni priorytet).

Kolejne badanie, przeprowadzone wśród sołtysów, radnych gmin, miast oraz powiatów MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko, miało na celu pogłębienie diagnozy obszaru transportowego.

Większość badanych pozytywnie ocenia następujące aspekty (Wykres 64):

- jakość i stan obecnej nawierzchni ścieżek rowerowych (56% respondentów),
- ilość i dostępność tras rowerowych o charakterze transportowym (30%) i rekreacyjnym (43%),
- dostępność do węzłów komunikacyjnych i przystanków transportu zbiorowego (43%).

Wykres 64. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie sołtysów, radnych gmin, miast oraz powiatów MOF Lęborka oraz Łeby i Wicko, dotyczące tras rowerowych i ciągów pieszych

Źródło: Raport z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach opracowania Strategii terytorialnej ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+, grudzień 2022 r.

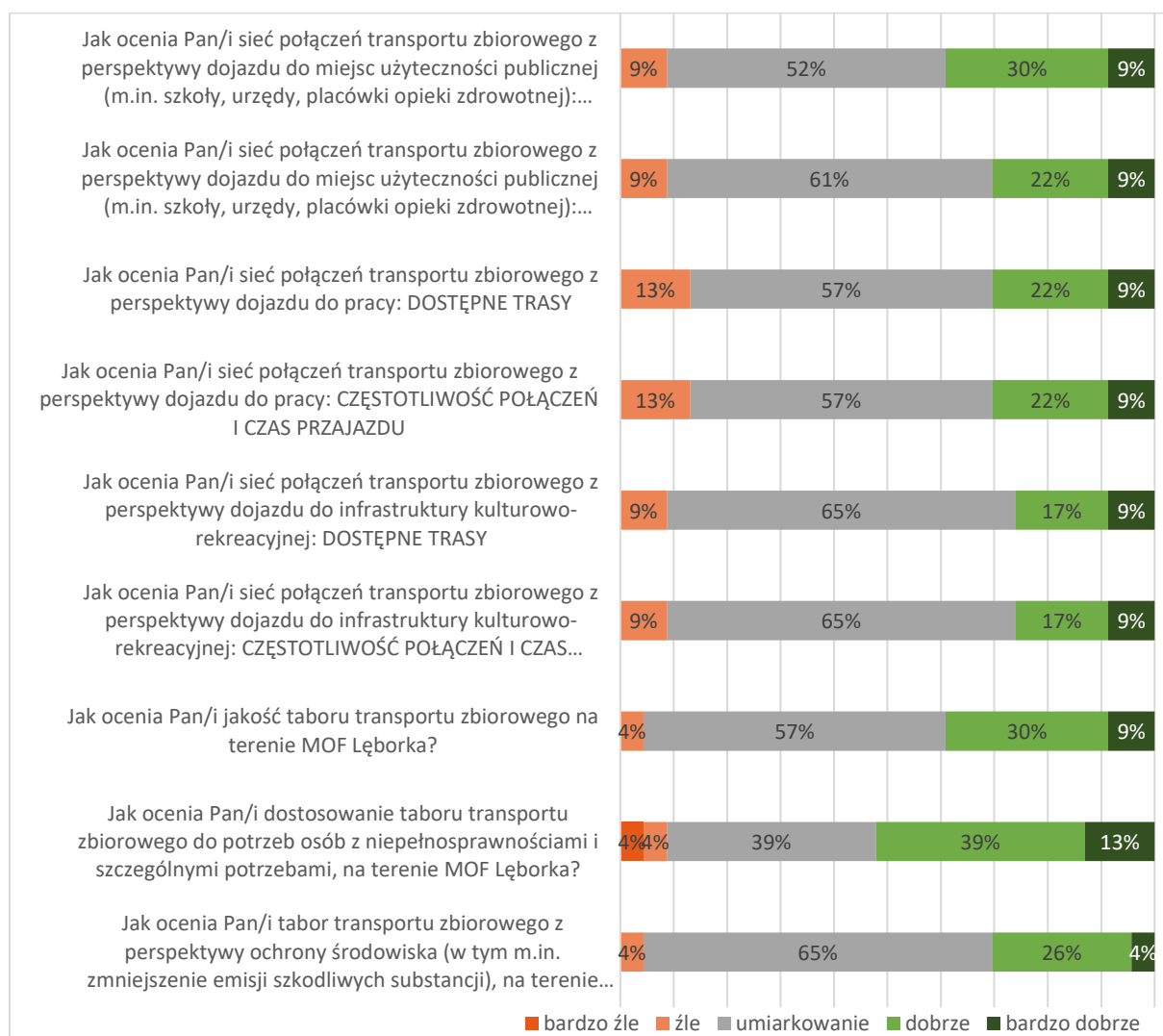
Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka 2030+

Ankietowani radni umiarkowanie ocenili ilość dostępnych węzłów komunikacyjnych (48% odpowiedzi) oraz system informacji pasażerskiej funkcjonujący na węzłach oraz przystankach (52%).

1/3 radnych pozytywnie ocenia:

- sieć połączeń transportu zbiorowego z punktu widzenia dostępnych tras, częstotliwości połączeń i czasu przejazdu do zakładów pracy, placówek edukacyjnych, miejsc użyteczności publicznej,
- jakość taboru transportu zbiorowego, stopień dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami, a także w perspektywy emisji szkodliwych gazów do otoczenia (Wykres 65).

Wykres 65. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie sołtysów, radnych gmin, miast oraz powiatów funkcjonujących na terenie MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko, dotyczące transportu zbiorowego

Źródło: Raport z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach opracowania Strategii terytorialnej ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka 2030+, grudzień 2022 r.

W opinii radnych wśród istotnych czynników dotyczących poprawy dostępności komunikacyjnej na terenie MOF znalazły się:

- rozwój tras pieszo-rowerowych,
- rozwój infrastruktury węzłów komunikacyjnych, zlokalizowanych poza m. Łębork,
- dostosowanie oferty przewozowej do potrzeb mieszkańców – zwiększenie liczby połączeń komunikacji transportu zbiorowego pomiędzy Łęborkiem a pozostałymi miejscowościami MOF.

Na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko gros miejsc pracy, placówek edukacyjnych, instytucji i ośrodków handlowych, kulturalnych i rozrywkowych ulokowanych jest w mieście Łębork. Gmina Nowa Wieś Łęborska w części okalającej miasto, pełni przede wszystkim funkcję mieszkalną, stąd też występują silne powiązania funkcjonalne z Łęborkiem, sieć połączeń komunikacji publicznej jest tu dobrze rozwinięta. Pozostałe tereny, szczególnie północno-wschodnia część Gminy Nowa Wieś Łęborska oraz tereny wiejskie Gminy Łęczyce, są znacznie słabiej skomunikowane z ośrodkiem miejskim. W celu zwiększenia spójności wewnątrz MOF wymagana jest realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie transportu, by w obszarze funkcjonalnym zapewnić sprawny, bezpieczny i ekologiczny dostęp mieszkańców do głównych ośrodków pracy, edukacji oraz usług.

3.4.2. Infrastruktura techniczna

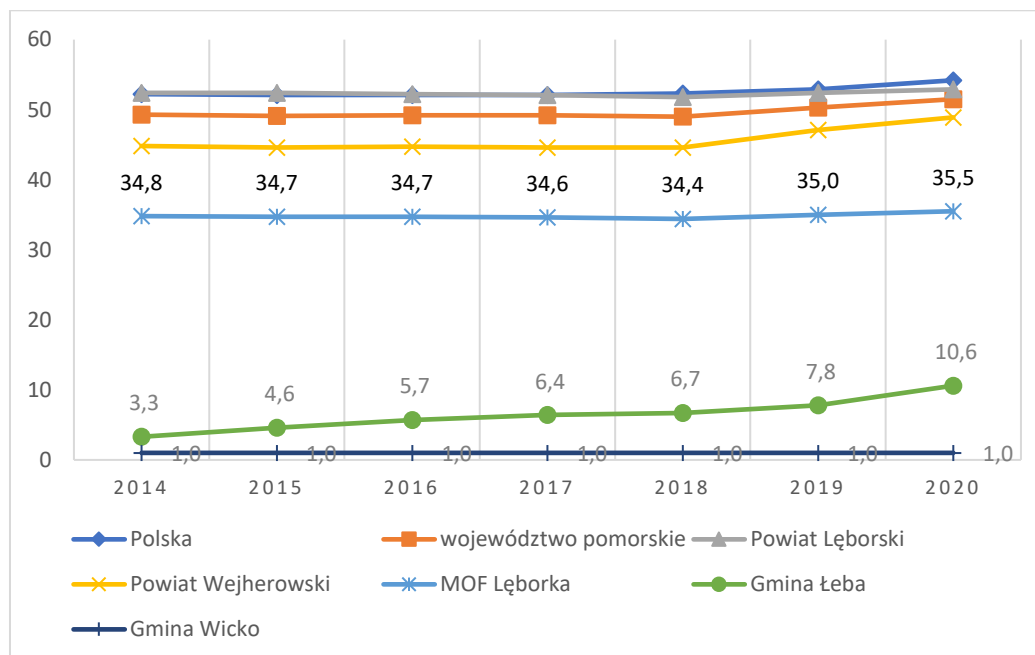
Infrastruktura techniczna MOF Łęborka oraz gminy Łeba i Wicko przedstawiona została w oparciu o analizę porównawczą infrastruktury technicznej MOF i gminy Łeba i Wicko wobec średnich wyników całego kraju, województwa pomorskiego oraz powiatów łęborskiego i wejherowskiego w ramach następujących zagadnień:

- udział korzystających z sieci gazowej w ogółu ludności (%),
- udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogółu ludności (%),
- udział korzystających z sieci wodociągowej w ogółu ludności (%).

Udział korzystających z sieci gazowej

Wskaźnik udziału mieszkańców z terenów MOF Łęborka korzystających z sieci gazowej w ogólnej liczbie mieszkańców z tegoż terenu w latach 2014-2020 był mniejszy od tożsamego wskaźnika na terenie województwa pomorskiego oraz na terenie całego kraju, większy jednak od wskaźnika z terenu gmin Łeba i Wicko. Udział ten w analizowanym okresie kształtował się na stabilnym poziomie. W nawiązaniu do obecnej sytuacji geopolitycznej, możliwego kryzysu energetycznego, w tym w zakresie dostępu do gazu, kształtowanie się tegoż wskaźnika poniżej średniej województwa i kraju może stanowić o przewadze obszaru – należałoby się zastanowić nad obniżeniem tegoż wskaźnika w mieście Łęborku (w 2020 roku udział ten wyniósł ponad 93%, przy prawie 53% odnotowanych w powiecie łęborskim) (Wykres 66).

Wykres 66. Udział korzystających z sieci gazowej w ogólnej liczbie w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020⁴⁹ (%)

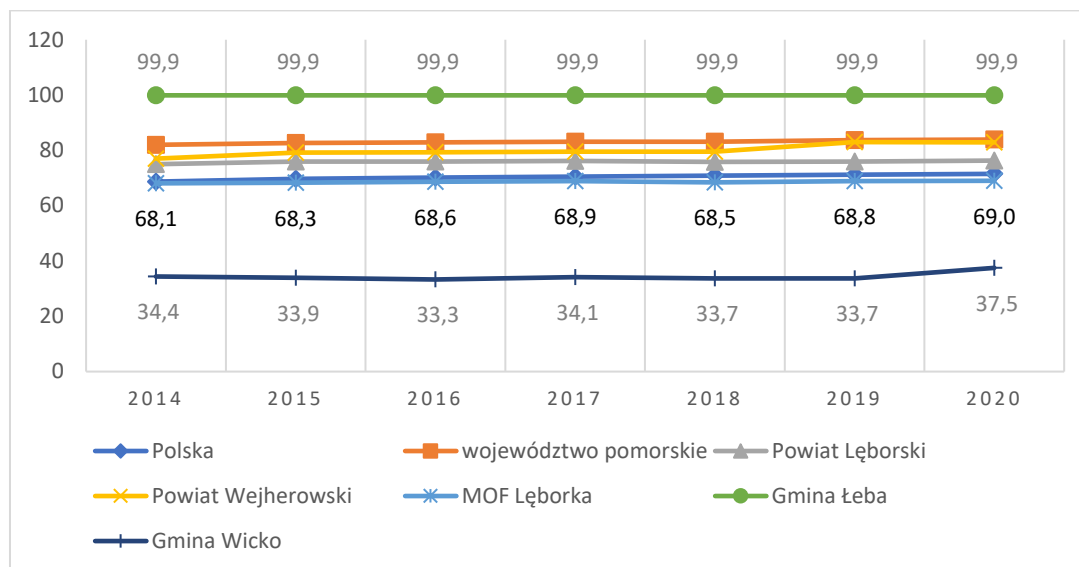
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział korzystających z sieci kanalizacyjnej

Współczynnik skanalizowania na terenie MOF Łęborka kształtował się na poziomie średniej krajowej, znacznie poniżej średniej wojewódzkiej (o prawie 15 p.p. mniej w roku 2020) i średniej dla Gminy Łeba (Wykres 67) – wartość ta zdeterminowana jest przez niski poziom skanalizowania gmin Łęczyce i Nowa Wieś Łęborska (w 2020 roku odpowiednio 72,2%, 40,6%). Należy podkreślić, iż kształtowanie się wskaźnika skanalizowania w poszczególnych latach na terenie MOF Łęborka charakteryzowało się stałym trendem, i w 2020 roku wyniósł on 69% (wzrost jedynie o 0,9 p. p. w porównaniu do roku 2014).

⁴⁹ Brak danych za rok 2021

Wykres 67. Udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020⁵⁰ (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

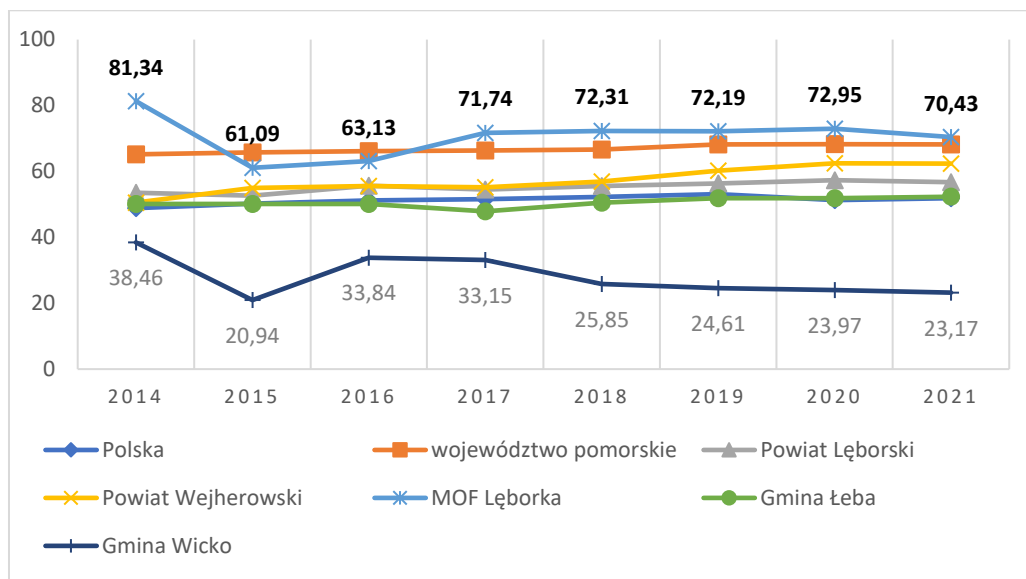
Średnia długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej na terenie MOF Łęborka w latach 2014-2020 kształtowała się na poziomie wyższym od średnich wartości odnotowanych dla wszystkich analizowanych obszarów (od rok 2017), wykazując spadek w rok 2021 w porównaniu do roku 2014 o prawie 11 p. p. (Wykres 68). Stosunkowo wysoka wartość wskaźnika determinowana była przez relację długości sieci kanalizacyjnej do długości sieci wodociągowej w Gminie Łęczyce, która w 2021 roku wyniosła 99,73%. Najniższy poziom wskaźnika odnotowany był w Gminie Wicko, wyniósł on w 2021 roku jedynie 23,17%.

Z uwagi na potrzebę ochrony wód powierzchniowych, a tym samym kwestę ochrony środowiska z analizy w/w współczynników wskazuje na potrzebę prowadzenie dalszego rozwoju sieci kanalizacyjnej na obszarze MOF Łęborka, a także w gminach Łeba i Wicko.

⁵⁰ Brak danych za rok 2021

Wykres 68. Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020⁵¹ (%)

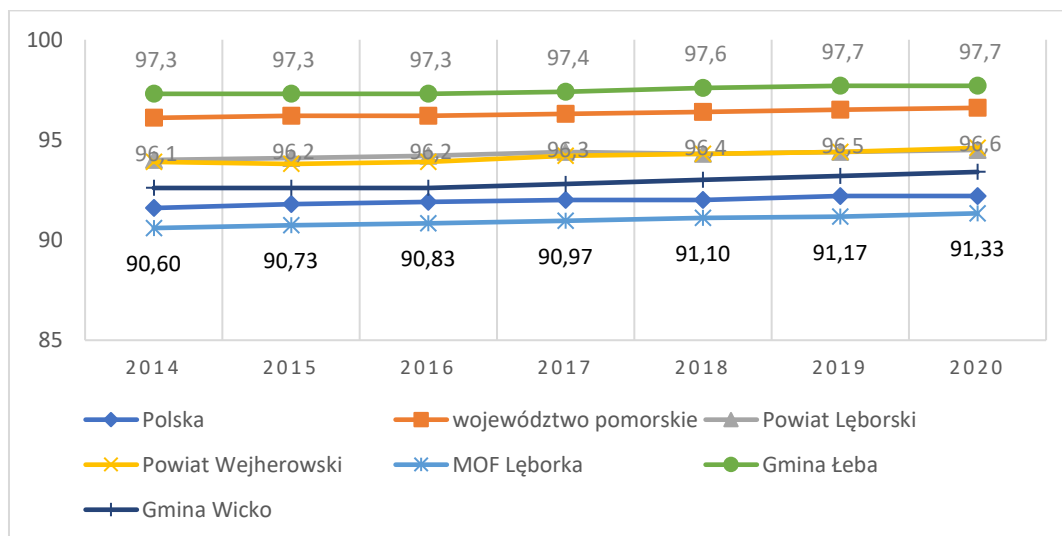
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział korzystających z sieci wodociągowej

Z sieci wodociągowej na terenie MOF Łęborka korzystało w 2020 roku ponad 91% ogólnej liczby mieszkańców MOF Łęborka, co jest wynikiem gorszym od średnich dla wszystkich analizowanych obszarów, w tym dla województwa pomorskiego, Polski (odpowiednio 96,6% i 92,2%, w mienie Łeba wartość wskaźnika w 2020 wyniosła 97,7%) (Wykres 69). Udział korzystających z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie mieszkańców MOF Łęborka w latach 2014-2020 kształtował się na stabilnym poziomie, wartość wskaźnika determinowana była niższym poziomem współczynnika zwodociągowania na terenie gmin Łęczycze i Nowa Wieś Łęborska (odpowiednio 88,1%, 87,6% w roku 2020). Analiza w/w współczynnika wskazuje na potrzebę prowadzenie dalszego rozwoju sieci wodociągowej na obszarze MOF Łęborka.

⁵¹ Brak danych za rok 2021

Wykres 69. Udział korzystających z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020⁵² (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

3.4.3. Energetyka

Zaopatrzenie w ciepło i energię na obszarze MOF Łęborka i gmin Łeba i Wicko

Na terenie MOF Łęborka funkcjonują zarówno zcentralizowane systemy ciepłownicze (ciepłownia w Łęborku- 2 kotłownie o mocy 52,08 MW – ok. 14,8 km sieci ciepłowniczej⁵³), kotłownie przemysłowe i kotłownie lokalne (gazowe, olejowe, węglowe) jak i indywidualne źródła ciepła. Ciepło systemowe zasila przede wszystkim osiedla wielorodzinne, wybrane osiedla jednorodzinne zlokalizowane w centralnej części miasta oraz budynki usługowe położone w zasięgu sieci ciepłowniczej. Na terenach Gmin Nowa Wieś Łęborska oraz Łęczycze, Łeba i Wicko funkcjonują jedynie indywidualne źródła ciepła.

Z uwagi na brak danych GUS dot. kształtowania się wielkości sprzedaży energii cieplnej w poszczególnych gminach w latach 2014-2020 wg celu, wartości te wyliczono jako iloczyn udziału mieszkańców Miasta Łęborka, w ramach którego funkcjonują kotłownie systemowe, w liczbie mieszkańców odpowiednio powiatu łęborskiego, do którego przynależy gmina. Sprzedaż energii cieplnej (w GJ) przeznaczony na ogrzanie budynków mieszkalnych znacznie przewyższała sprzedaż energii cieplnej do urzędów i instytucji w całym okresie analizy, odnotowując spadek o 9,54% w roku 2020 w porównaniu do roku 2014 (Wykres 70).

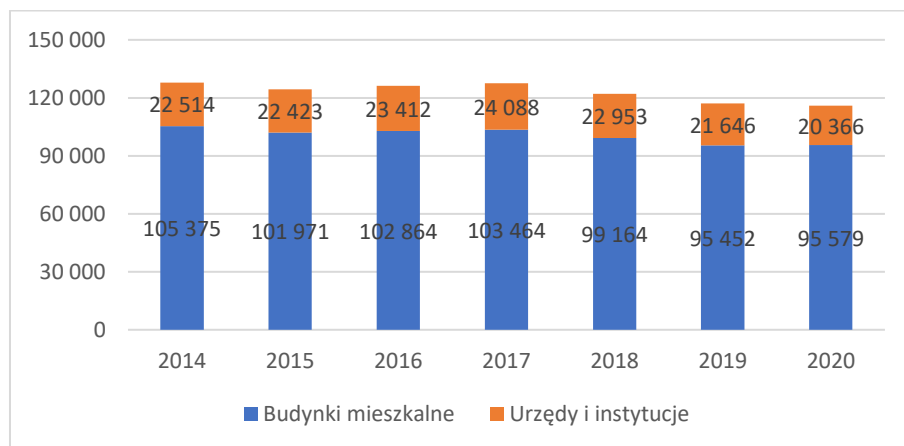
W celu dalszego zmniejszenia ilości wykorzystywanej energii cieplnej zarówno w odniesieniu do gospodarstw domowych, jak i urzędów i instytucji, koniecznym jest dalsza termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych na terenie MOF Łęborka, jak i gmin Łeba i Wicko. Efektywna termomodernizacja wykorzystuje efekt skali, zarówno w ujęciu

⁵² Brak danych za rok 2021

⁵³ Dane podane przez MPEC Łębork

klimatycznym (spadek emisji CO₂ do atmosfery), energetycznym (skumulowana oszczędność energii cieplnej) oraz finansowym (nakłady i koszty finansowania).

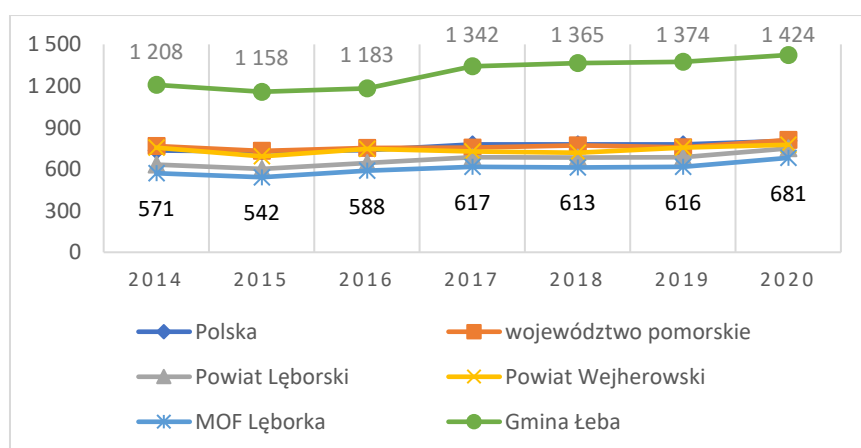
Wykres 70. Sprzedaż energii cieplnej na obszarze Miasta Łęborka wg celu w latach 2014-2020⁵⁴ (GJ)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Średnie zużycie energii elektrycznej przypadające na 1 mieszkańca Łęborka w latach 2014-2020 kształtowało się poniżej średnich krajowych, wojewódzkich oraz średniej powiatu łęborskiego, czego powodem może być mniejsze uprzemysłowienie tychże terenów, a tym samym mniejsze zapotrzebowanie na energię elektryczną (Wykres 71). Największe zużycie energii elektrycznej odnotowano w Łebie, co związane jest z prowadzeniem działalności turystycznej na tym terenie. Należy zwrócić uwagę na rosnący trend w zakresie zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca w każdym z analizowanych obszarów.

Wykres 71. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w miastach MOF Łęborka, Polski, województwa pomorskiego, Gminy Łeba w latach 2014-2020 (kWh)⁵⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

⁵⁴ Brak danych za rok 2021

⁵⁵ Brak danych za rok 2021, brak danych dla gmin wiejskich

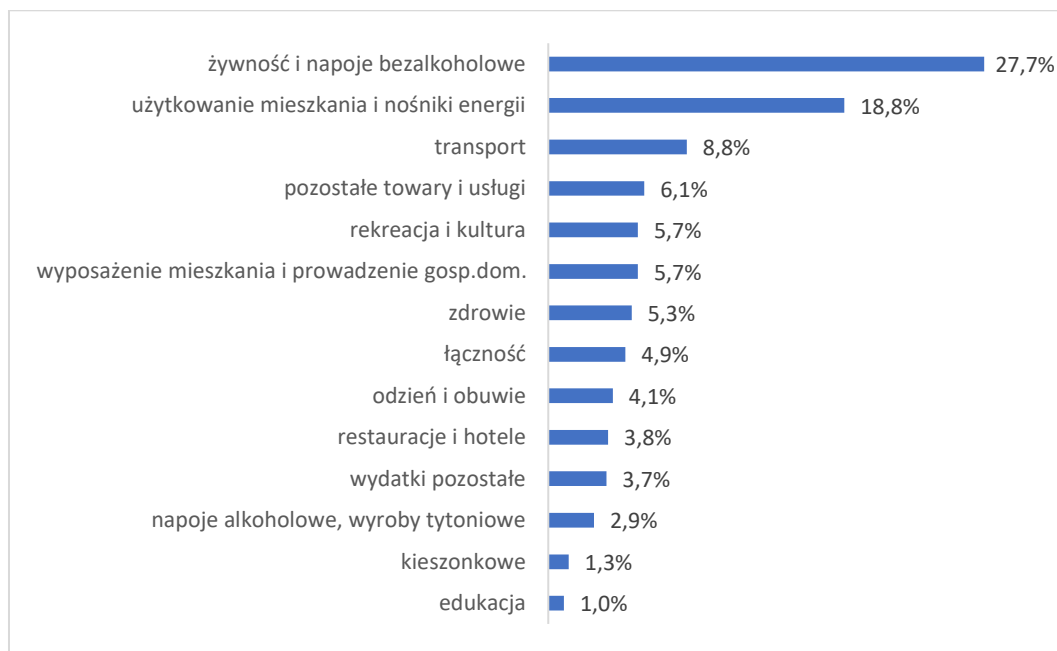
Biorąc pod uwagę strukturę przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w Polsce w 2020 roku, która wskazuje na drugie miejsce nośników energii w portfelu wydatków Polaków (Wykres 72), a także zważywszy na rosnące od 2019 roku ceny energii ciepłej i elektrycznej, niezwykle istotnym aspektem jest konieczność infrastrukturalnego obniżania kosztów energii, w tym energii ciepłej poprzez zintensyfikowanie działań w zakresie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, jedno i wielorodzinnych, a także obiektów przemysłowych, usługowych i handlowych wraz z wymianą źródeł ciepła i zastosowaniem Odnawialnych Źródeł Energii i przyłączenia do systemowych źródeł ciepła.

W latach 2014-2021 na terenie MOF Lęborka oraz gmin Wicko i Łeba termomodernizacjom poddano 17 obiektów użyteczności publicznej, osiągając efekt skali i pozytywny efekt środowiskowy (średnia oszczędność w zakresie wydatków na energię ciepłą wygenerowanych po realizacji projektów termomodernizacyjnych wyniosła średnio 36%⁵⁶). Kontynuacja projektów termomodernizacyjnych oraz projektów w zakresie wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne umożliwi osiągnięcie dalszych korzyści efektu skali w obszarze środowiskowym (np. redukcja emisji CO₂ do środowiska – wpływ na cały obszar MOF) i energetyczno-ekonomicznym, tzw. „value for money” (relatywnie wysoka wartość projektu i biskość realizowalnych inwestycji generuje efektywność kosztową w zakresie transportu i kosztów finansowania oraz zapewniając duże oszczędności energetyczne), co niewątpliwie jest wartością dodaną dla potencjalnych partnerów prywatnych, chcących realizować projekt w formule PPP i skorzystać z finansowania hybrydowego (spadek kosztów finansowania, wynagrodzenie ze skumulowanych oszczędności energetycznych wygenerowanych na etapie zarządzania inwestycjami przez partnera). Partnerzy MOF mogą również ogłosić wspólny przetarg na wybór wykonawcy w trybie Pzp również osiągając korzyści skali na etapie inwestycyjnym (koszt finansowania, koszty administracyjne).

---

⁵⁶ Dane Partnerów MOF

Wykres 72. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w Polsce (w % wydatków ogółem) w 2020 r.

Źródło: Sytuacja gospodarstw domowych w 2020 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych, GUS, maj 2021, s.6.

Energia odnawialna

MOF Lęborka oraz gminy Łeba i Wicko posiadają bardzo wysokie (istniejące i potencjalne) zasoby energii odnawialnych szczególnie w zakresie wiatru. Niemniej jednak z uwagi na wysoki udział w powierzchni poszczególnych obszarów terenów chronionych oraz na istniejące przepisy prawa utrudniony jest rozwój OZE w zakresie wiatru czy wody na terach MOF i gminach mających status obserwatora. Poniżej zostały opisane zasoby energii odnawialnej występujące w MOF Lęborka.

Energia wiatru

Na analizowanym terenie funkcjonują następujące elektrownie wiatrowe:

- Gmina Łęczycze – 1 farma wiatrowa (22 turbiny o łącznej mocy 44 MW),
- Gmina Wicko – 4 farmy wiatrowe (łącznie 69 turbin o mocy 169 MW).

Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego może służyć do produkcji energii w czterech formach:

- podgrzewanie cieczy przy wykorzystaniu kolektorów słonecznych,
- produkcja energii elektrycznej za pomocą ogniw fotowoltaicznych (PV),

- produkcja energii elektrycznej i podgrzewanie cieczy w systemach hybrydowych fotowoltaiczno-termicznych,
- poprzez tzw. pasywne systemy solarne – elementy obudowy budynku służące maksymalizacji zysków ciepła zimą i ich minimalizacji latem.

Dla Polski charakterystyczne jest ścieranie się różnych frontów atmosferycznych i występowanie dość częstych zachmurzeń. Roczna gęstość promieniowania słonecznego w Polsce, przypadająca na płaszczyznę poziomą waha się w granicach 950-1250 kWh/m². Średnie nasłonecznienie, czyli liczba godzin słonecznych wynosi 1600 godzin na rok. Warunki meteorologiczne charakteryzują się bardzo nierównym rozkładem promieniowania słonecznego w cyklu rocznym – około 80% rocznego całkowitego napromieniowania przypada na 6 miesięcy sezonu wiosenno-letniego, od początku kwietnia do końca września.

Moduły fotowoltaiczne mogą służyć do zasilania: obiektów leżących poza zasięgiem sieci energetycznej, domków letniskowych, urzędzeń komunalnych, telekomunikacyjnych, sygnalizacyjnych, oświetlenia, przydomowych mikro elektrowni w celu uzupełnienia bilans energetycznego budynku, urzędzeń transportowych i infrastruktury transportowej. Możliwa jest również budowa większych instalacji PV produkujących energię elektryczną na sprzedaż (do sieci, na zasadach komercyjnych).

Wyróżnia się dwa rodzaje instalacji:

- on grid – instalacje fotowoltaiczne zintegrowane z siecią elektroenergetyczną, oddające nadwyżki wyprodukowanej energii do sieci,
- off grid – instalacje fotowoltaiczne nie podłączone do sieci elektroenergetycznej, posiadające system magazynowania energii.

Instalacje fotowoltaiczne są coraz częściej wykorzystywane, głównie w budynkach mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych), gdyż mikroinstalacje prosumenckie o mocy do 40 kWp objęte są szeregiem ułatwień dla inwestora – są to m.in. uproszczone procedury przyłączenia do sieci (zgłoszenie), brak kosztów przyłączenia do sieci ze strony operatora sieci dystrybucyjnej, uproszczone procedury uzyskiwania pozwoleń administracyjnych związanych z budową. Ponadto, zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii wyprodukowaną energię można zużywać na potrzeby własne, a oddając nadwyżki do sieci energetycznej otrzymuje się tzw. opusty (oszczędność kosztów zakupu energii elektrycznej z sieci).

Instalacje fotowoltaiczne w chwili obecnej nie są powszechnie wykorzystywane w budynkach użyteczności publicznej na potrzeby własne. Na terenie MOF Lęborka jedynie na 2 obiektach zarządzanych przez Gminę Nowa Wieś Lęborska funkcjonują instalacje solarne.⁵⁷ W Mieście Lęborku w najbliższym czasie panele fotowoltaiczne zostaną zamontowane na 14 budynkach użyteczności publicznej. Z uwagi na obecną trudną sytuację na rynku energetycznym (ograniczony dostęp do surowców energetycznych, wysokie ceny energii) Partnerzy MOF Lęborka powinny realizować kolejne projekty z zakresu instalacji paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.

---

⁵⁷ Dane Gmin MOF Lęborka

Realizacja zintegrowanych projektów w tym zakresie zapewnia podobne korzyści skali, jakie wskazano w przypadku projektów termomodernizacyjnych.

Energia wody

Na terenie MOF Łęborska oraz gmin Łeba i Wicko nie funkcjonują elektrownie wodne.

3.4.4. Środowisko naturalne

Walory przyrodnicze MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko opisano w punkcie 3.3.5 przedmiotowej Strategii.

Kolejnym zasobem przyrodniczym MOF oraz gmin o statusie obserwatora jest sieć hydrograficzna, a składają się na nią przede wszystkim rzeki, kanały oraz jeziora. Jakość wód płynących oraz jezior należy uznać w większości przypadków za złą/zagrożoną (z wyłączeniem np. odcinka Łeba od Pogorzeliczy do wypływu z Jeziora Łebsko)⁵⁸. Za zły stan jakości wód powierzchniowych odpowiedzialne są zazwyczaj: niedostateczne wyposażenie w oczyszczalnie ścieków (brak oczyszczalni, zły stan techniczny, zbyt mała przepustowość lub przestarzałe technologie), mechanizacja rolnictwa oraz budowa sieci wodociągowych bez równoległego rozwoju kanalizacji (Wykres 15). Prowadzą one do odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych bezpośrednio do wód oraz do zanieczyszczeń powierzchniowych, pochodzących z działalności rolniczej. Potencjalne zagrożenie dla stanu wód powierzchniowych stanowią wszystkie obszary zurbanizowane. Gromadzenie nieczystości w szambach jest niewystarczające z punktu widzenia potrzeb ochrony środowiska.

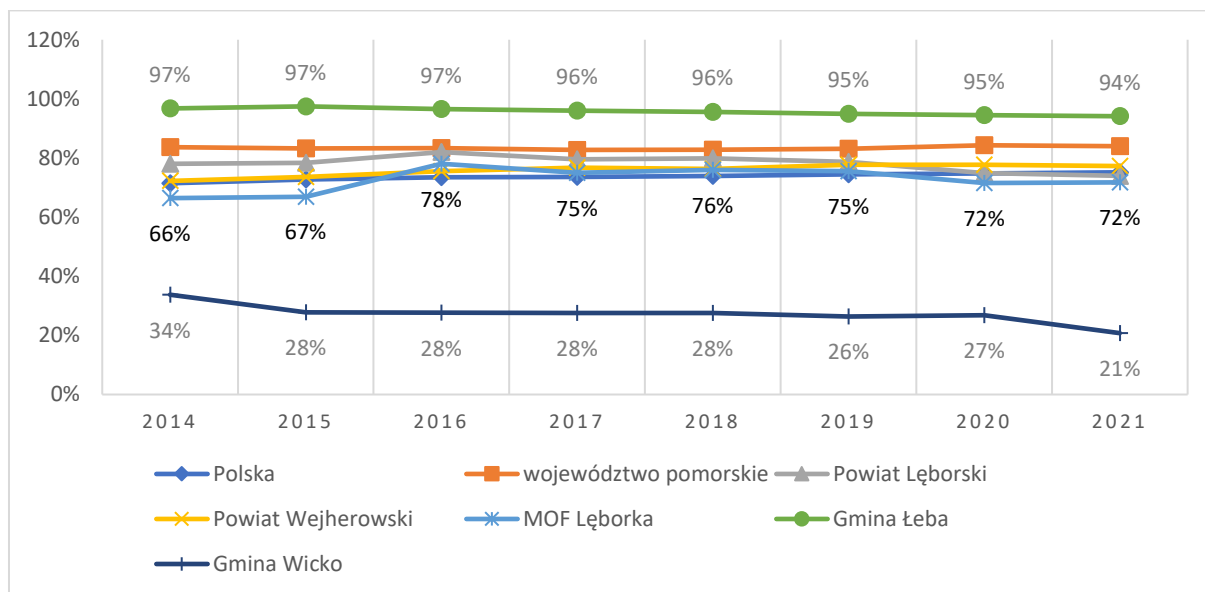
Średni odsetek ludności MOF Łęborka korzystających z oczyszczalni ścieków w latach 2014-2020 kształtował się powyżej średniej całego kraju, a od 2019 roku poniżej wartości wskaźnika dla województwa pomorskiego i Gminy Łeba (w 2021 roku ponad 94% mieszkańców gminy korzystało z oczyszczalni ścieków, jednakże powyżej wskaźnika dla Gminy Wicko, na obszarze której w 2021 roku tylko 20% mieszkańców korzystano z oczyszczalni ścieków. W 2021 roku jedynie 71% ogólnej liczby mieszkańców z terenów MOF Łęborka korzystało z oczyszczalni ścieków, co jest wynikiem lepszym o ponad 5 p. p. w porównaniu do roku 2014 (Wykres 73), jednak wartość wskaźnika determinowana jest przez niski udział ludności korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczby mieszkańców na terenie Gminy Nowa Wieś Łęborska (42,94% w 2021 roku). Dane te wskazują na konieczność rozwoju infrastruktury ściekowej głównie na terenach wiejskich MOF Łęborka i w Gminie Wicko.

---

⁵⁸ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030, Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja, Łębork, 2020, s. 78,79

Wykres 73. Udział ludności korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności narodowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Niezwykle istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego, głównie w zakresie zanieczyszczenia cieków wodnych jest zabezpieczenie przed lokalnymi podtopieniami, które mogą przetransportować szkodliwe substancje do cieków wodnych.

Obszar MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko jest obszarem zagrożonym powodzią (Rysunek 28 i 29). W chwili obecnej na terenie MOF Łęborka istnieje jedynie ok. 50,488 km kanalizacji odprowadzającej wody deszczowe oraz jeden zbiornik retencyjny w Mieście Łeba.

Rysunek 28. Obszary zagrożone powodzią- MOF Lęborka

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP.

Rysunek 29. Obszary zagrożone powodzią – Gmina Miejska Łeba, Gmina Wicko

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP.

W związku z powyższym niezwykle istotnym elementem ochrony środowiska naturalnego MOF jest rozwój kanalizacji deszczowej oraz budowa nowoczesnych, proekologicznych kolektorów deszczowych na terenie MOF oraz gmin Wicko i Łeba, aby w sposób skoordynowany zarządzać ryzykiem powodziowym i chronić cenne zasoby przyrodnicze obszaru.

Zanieczyszczenia przedostające się do powietrza atmosferycznego na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko można podzielić na trzy grupy: z gospodarstw domowych, transportu drogowego oraz działalności zakładów produkcyjnych/ zakładów usługowych. Na podstawie raportu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020”, wydanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, jakość powietrza na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko jest ogólnie dobra – stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają dopuszczalnych poziomów. Najwyższe stężenie zanieczyszczeń notuje się w pobliżu najbardziej uczęszczanych szlaków komunikacyjnych oraz w miejscach z rozproszonymi przestrzennie kotłami i piecami grzewczymi.

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, którego źródłem są przede wszystkim: transport (zarówno drogowy, kolejowy, jak i lotniczy) oraz miasta (np. zakłady produkcyjne, usługowe, tereny budowy, dyskoteki). Dlatego też miejscem o największym natężeniu hałasu na terenie MOF Łęborka jest

Miasto Łębork jako ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym, oraz obszary znajdujące się nieopodal najbardziej uczęszczanych dróg.⁵⁹

Stopień ochrony przyrody

W MOF chronionych jest ponad 41% gruntów. Należy jednak zwrócić uwagę, że zdecydowana większość terenów chronionych to obszary chronionego krajobrazu (prawie 99% całej powierzchni chronionej) – a więc forma mało restrykcyjna. Obszary bardziej restrykcyjnej ochrony przyrody mają większe znaczenie w dwóch gminach – Łebie oraz Wicku (Parki Narodowe stanowią odpowiednio 54% i 94% powierzchni chronionej, rezerwaty przyrody odpowiednio 46% i 6% powierzchni chronionej). Są to tereny Słowińskiego Parku Narodowego, którego większą część stanowią wody jeziora Łebsko.⁶⁰

Obszary chronione znajdujące się na obszarze MOF Łęborka mogą być w kontekście działalności gospodarczej (a zwłaszcza przemysłowej) z jednej strony traktowane jako bariera rozwojowa, z drugiej zaś są one czynnikiem sprzyjającym rozwojowi turystyki, która współtworzy PKB subregionu.

Zauważyć należy, że konflikt między ochroną przyrody a inwestycjami różnego rodzaju na terenie MOF oraz gmin Wicko i Łeba nie jest szczególnie nasilony. Jednocześnie jednak wskazać należy różne zagrożenia dla przyrody i potencjalne konflikty. Za najważniejsze z nich należy uznać:

- zbyt wysoką koncentrację ruchu turystycznego w Łebie, prowadzącą do silnej antropopresji ze strony turystów na położone w jej najbliższym sąsiedztwie obszary chronione oraz wybrzeże Bałtyku a także obciążenie samego miasta (korki drogowe, kwestia bardzo zmiennej liczby użytkowników infrastruktury technicznej, zależnej od pory roku), presję na tereny rekreacyjne,
- emisję zanieczyszczeń punktowych z systemów grzewczych,
- powstawanie chaotycznej zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej na niektórych cennych przyrodniczo obszarach oraz w strefach podmiejskich,
- zatopione w Morzu Bałtyckim środki bojowe z okresu II wojny światowej (m.in. iperyt), mogące znaleźć się na nadmorskich plażach lub w sieciach rybackich,
- hałas związany z działalnością lotniska wojskowego w Siemirowicach.⁶¹

Obszary chronione stanowią nie tylko o walorach przyrodniczo-krajobrazowych MOF, ale także są ważnym aspektem w zakresie rozwoju bioróżnorodności. Gminy MOF, wraz z gminami Łeba i Wicko, powinny realizować wspólne projekty w zakresie ochrony tejże bioróżnorodności, w tym gatunków chronionych i zapobiegać antropopresji ze strony turystów.

---

⁵⁹ Stan techniczny dróg również wpływa na poziom generowanego hałasu, a więc ma wpływ na stan środowiska naturalnego.

⁶⁰ Szerzej opisano w punkcie 3.3.5 przedmiotowej Strategii.

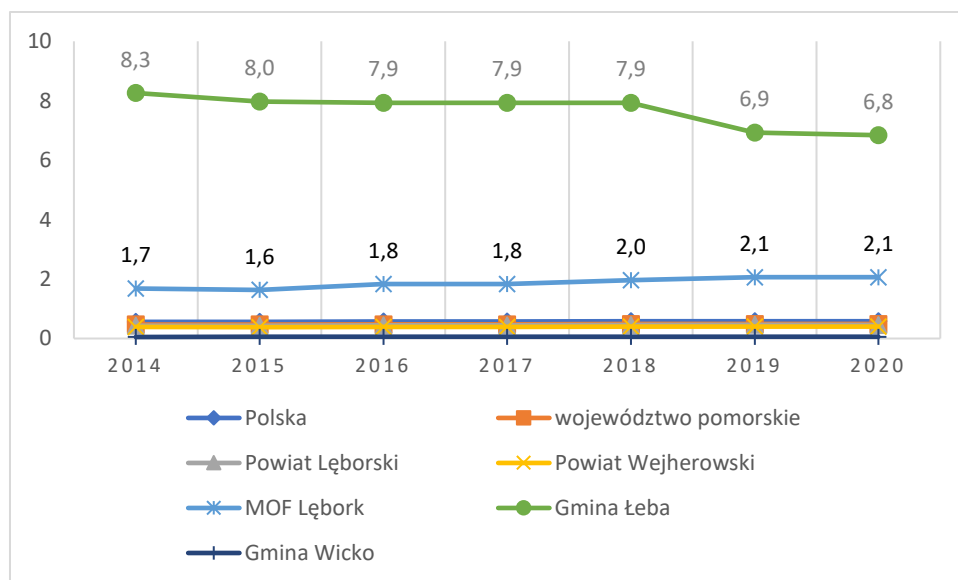
⁶¹ Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka, op. cit., s. 22-23

Tereny zielone

Średnia wartość udziału powierzchni terenów zielonych w powierzchni MOF Łęborka w latach 2014-2020 kształtowała się powyżej wartości na obszarze województwa pomorskiego, Polski oraz powiatów łęborskiego i wejherowskiego, poniżej wartości wskaźnika odnotowanej na terenie Gminy Miejskiej Łeba, wynosząc w 2020 roku 2,06%, tj. o 0,39 p.p. w porównaniu do roku 2014 (Wykres 74). Wartość wskaźnika kształtował głównie udział powierzchni zielonych w ogólnej powierzchni Gminy Miasta Łęborka (5,85%). Na terenie Gminy Łęczyce wskaźnik ten wyniósł w 2021 roku 0,09%, w Gminie Nowa Wieś Łęborska 0,25%, w Gminie Wicko 0,06%. Tereny zielone na terenach MOF Łęborka, w tym głównie na terenie Miasta Łęborka, które pełnią funkcje ponadlokalne, w tym w zakresie wypoczynku, są często terenami niezagospodarowanymi, zdegradowanymi, przez co nie są wykorzystywane przez lokalną społeczność MOF.

Tereny zielone stanowią nie tylko o walorach przyrodniczo-krajobrazowych MOF, ale także stanowią zabezpieczenie przeciw powodziom i lokalnym podtopieniom. Ich dalszy, zintegrowany rozwój, w tym na terenach miejskich, jest zatem istotny z punktu widzenia gospodarczego (turystyka – uzupełnienie oferty sieciowych produktów turystycznych), społeczno-przestrzennego (uzupełnienie infrastruktury społecznej), jak również środowiskowego (regulacja temperatury powietrza oraz magazynowanie i oczyszczanie wody deszczowej, retencja wód i zapobieganie powodziom), jako element rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury całego obszaru.

Wykres 74. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020⁶² (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

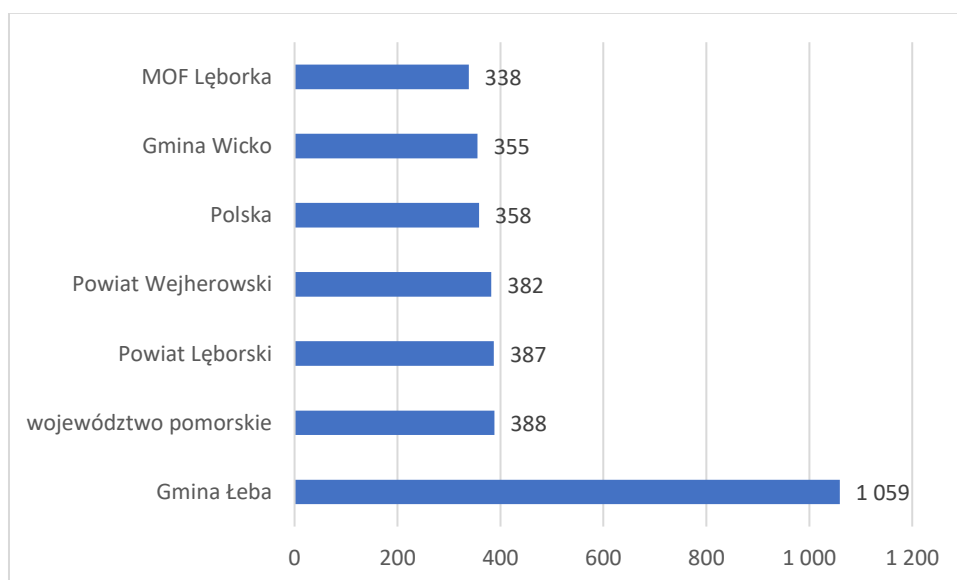
⁶² Brak danych za rok 2021

Gospodarka odpadami

Najważniejsze zadania w gospodarowaniu odpadami komunalnymi, wynikające z konieczności ochrony środowiska, sprowadzają się do minimalizacji powstawania odpadów i maksymalizacji ich zagospodarowania oraz ograniczania do koniecznego minimum składowania odpadów w środowisku.

W 2020 roku 1 mieszkaniec obszaru MOF Łęborka wytworzył 338 kg odpadów komunalnych, tj. o ponad 68 % mniej od masy odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca Gminy Miejskiej Łeba⁶³ (Wykres 75), przy średniej masie odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca województwa pomorskiego wynoszącej 388 kg, Polski- 358 kg.

Wykres 75. Masa odpadów komunalnych wytworzonych przez 1 mieszkańca w wyszczególnionych obszarach w roku 2021 (kg)

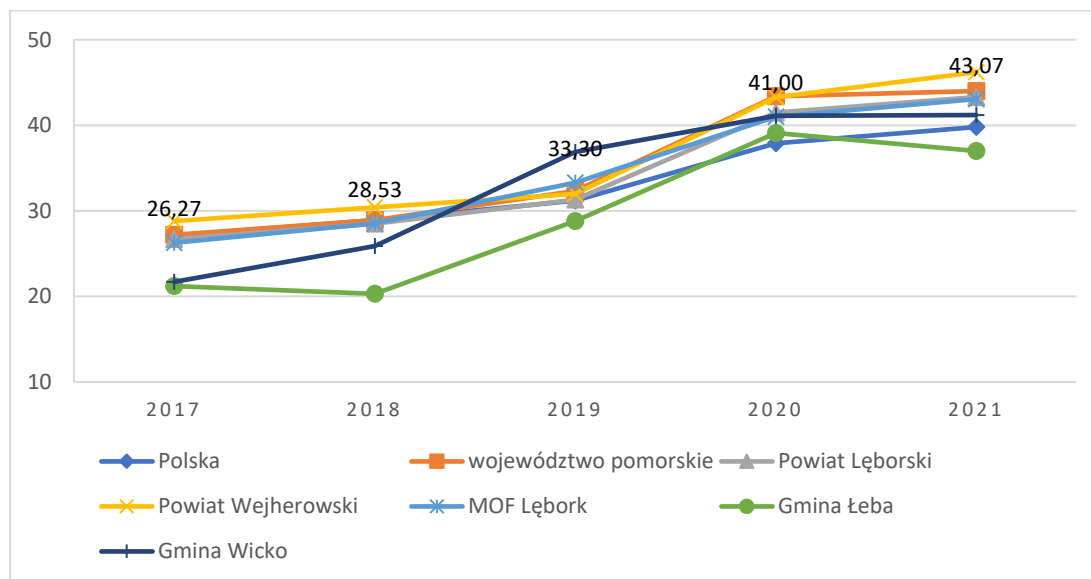
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Ważnym aspektem z punktu widzenia efektywności gospodarowania odpadami i ich wpływu na środowisko i tworzenie gospodarki obiegu zamkniętego na terenie całego MOF, wraz z gminami Łeba i Wicko, jest selektywna zbiórka odpadów i poziom recyklingu. Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku na terenie MOF Łęborka w latach 2017-2021 charakteryzował się pozytywnym rosnącym trendem, osiągając w 2020 roku wartość ponad 43%, jednakże poniżej średniej wojewódzkiej (Wykres 76).

⁶³ Za masę wytworzonych odpadów odpowiedzialni są również turyści wypoczywający w Łebie.

Wykres 76. Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku w wyszczególnionych obszarach w latach 2017-2020 (%)

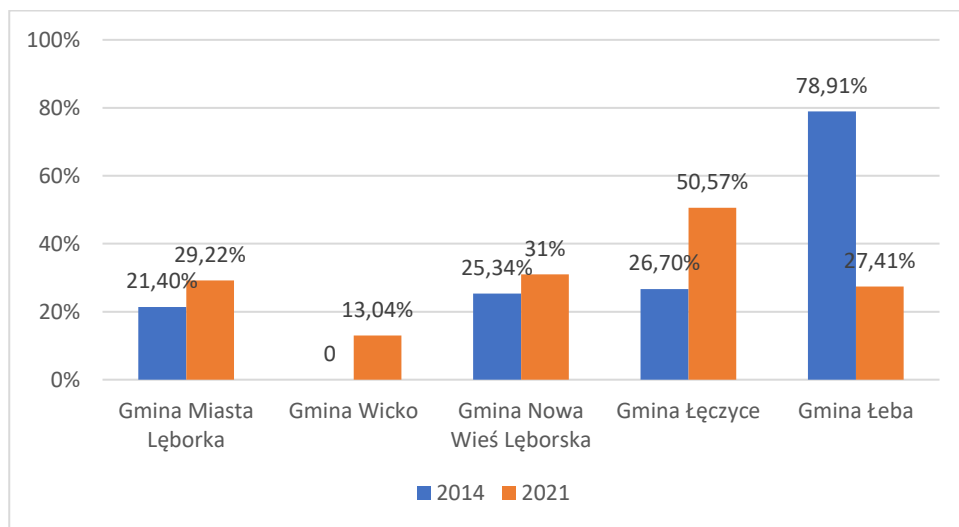

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych- papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w gminach MOF Łęborka i Gminie Miejskiej Łeba osiąga wartości powyżej wartości regencyjnych w danym roku (odpowiednio 14% w 2014 r. i 20% w 2021 roku) (Wykres 77). Wyjątkiem jest Gmina Wicko, gdzie w 2021 roku osiągnięto wartość wskaźnika poniżej wartości referencyjnej (13,04%). Najwyższy poziom recyklingu w 2021 odnotowano w Gminie Łęczycze (50,57%). Długookresowym celem działania gmin MOF, wraz z gminami mającymi status obserwatora, w kontekście rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego i ochrony środowiska, jest maksymalizacja skali recyklingu odpadów i dążenie do osiągnięcia wskaźnika poziomu recyklingu na poziomie min. 60% do 2030 roku, przy jednoczesnej minimalizacji innych negatywnych skutków oddziaływania na środowisko, takich jak wzrost emisji CO₂ i zanieczyszczeń spowodowanych transportem drogowym do atmosfery. Osiągnięcie tegoż celu możliwe jest np. poprzez modernizację lokalnych PSZOK, przy wsparciu działań edukacyjnych lokalnej społeczności w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego i jej znaczenia na ochronę środowiska naturalnego (systemowa, proekologiczna zmiana zachowań mieszkańców MOF i Gmin Łeba i Wicko w zakresie gospodarowania odpadami).

Wykres 77. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła na terenie gmin MOF Łęborka, Łeba i Wicko w roku 2014 i 2021⁶⁴

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych poszczególnych gmin.

⁶⁴ Dla Gmin Wicko brak danych za rok 2014

4. Wyniki badania ankietowego

Zakres informacji, zebranych zarówno za pomocą pytań zamkniętych jak i otwartych, pozwala na określenie kierunków rozwoju w zakresie transportu MOF Lęborka.

Z zebranych opinii wynika, że w sposób szczególny należy poprawić przepustowość głównych tras komunikacyjnych, w tym m.in. poprzez poprawę połączeń drogowych pomiędzy Lęborkiem oraz Łebą, a także pozostałymi miejscowościami ościennymi Lęborka. Z transportowego punktu widzenia, istotny element stanowi także połączenie drogowe do drogi krajowej nr 6.

Osiągnięcie poprawy w zakresie przepustowości głównych tras można dokonać także poprzez rozwój rowerowych ścieżek transportowych, których brakuje na terenie MOF Lęborka. Należy zauważyć, iż budowa poszczególnych tras pieszo-rowerowych stanowi najistotniejszy czynnik rozwoju transportu, który wskazali respondenci (najwięcej zaproponowanych tras).

Wraz z rozwojem infrastruktury drogowej, pieszej oraz rowerowej, należy przywrócić się dostępnym usługom transportu zbiorowego. Zbyt mała częstotliwość kursów transportu zbiorowego pomiędzy Lęborkiem, a pozostałymi miejscowościami, stanowi istotny problem. Rozwój transportu zbiorowego powinien być połączony z rozwojem taboru, który będzie spełniał oczekiwania mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. Zgodnie z opiniami ankietowanych, działania powinny być ukierunkowane na rozwój sieci autobusów elektrycznych na terenie MOF Lęborka.

5. Bilans strategiczny

5.1. Sfera społeczna

1. Stabilna tendencja liczby ludności MOF Lęborka przy ujemnym saldzie migracji – odpływ mieszkańców z terenów MOF.
2. Stosunkowo dobra sytuacja w zakresie współczynnika obciążenia demograficznego przy jednoczesnym rosnącym trendzie liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym.
3. Napływ uchodźców z Ukrainy na teren MOF w wyniku wybuchu wojny – konieczna integracja i kompleksowe wsparcie.
4. Pozytywne trendy w zakresie wzrostu liczby osób pracujących i spadek bezrobocia (jednakże przy wyższej stopie bezrobocia w porównaniu ze średnią województwa pomorskiego i Polski)- konieczność systemowego przygotowania się na nadchodzących kryzys gospodarczy.
5. Niedobór na lokalnym rynku pracy pracowników technicznych, budowlanych – konieczna ścisła współpraca ze szkołami, w tym przede wszystkim technikami i szkołami zawodowymi.
6. Stosunkowo niskie wydatki na oświatę w na obszarze MOF Lęborka – wskaźnik wydatków na oświatę w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniżej średniej wojewódzkiej i krajowej.
7. Malejący trend liczby imprez kulturalnych i ich uczestników z wydatkami na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniżej średniej wojewódzkiej i krajowej.
8. Zauważalny problem związany ze wzrostem liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym wywołanymi przez skutki pandemii Covid-19 i wojny na Ukrainie- problem z dostępnością poradni zdrowia psychicznego i opieką specjalistów.
9. Potrzeba wzrostu dostępności w zakresie ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej.
10. Zauważalny wzrost liczby uczestników imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.
11. Stosunkowo niski poziom zaangażowania ludności w szeroko rozumianą aktywność społeczną przy wartości wskaźnika liczby NGO na 10 tys. mieszkańców kształtującej się poniżej średniej wojewódzkiej i krajowej.

5.2. Sfera gospodarcza

1. Dominacja mikro i małych przedsiębiorstw (99% MOF) – mitygacja ryzyka możliwego wycofania się strategicznego inwestora z terenów MOF.
2. Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) liczby podmiotów gospodarczych w latach 2014-2021 w MOF 1,56% vs 2,33% w województwie pomorskim – niższy wskaźnik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w MOF od wskaźnika dla województwa pomorskiego – stagnacja stopnia rozwoju przedsiębiorczości (stabilizacja firm już funkcjonujących).
3. Niższy wskaźnik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w MOF od wskaźnika dla województwa pomorskiego – stagnacja stopnia

rozwoju przedsiębiorczości (stabilizacja firm już funkcjonujących), konieczna aktywizacja przedsiębiorczości na terenach MOF – narzędzia lokalne (IOB), regionalne, centralne w dobie kryzysu gospodarczego.

4. Uboga oferta inwestycyjna, w tym głównie w obszarze przemysłowym i magazynowym.
5. Polska Strefa Inwestycji – zwolnienia ulgi podatkowe, inne usługi wspierające inwestora.
6. Rozwinięta oferta w zakresie turystyki krajoznawczej, aktywnej, wypoczynkowej głównie w części północnej MOF i gmin mających status obserwatora – potencjalny obszar rozwoju zintegrowanych produktów sieciowych w zakresie turystyki aktywnej.
7. Niewystarczająca sieć połączeń pieszo-rowerowych, będących uzupełnieniem produktów turystycznych i/lub poprawiających dostępność komunikacyjną MOF.

5.3. Sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa

1. Przez teren MOF Lęborka przebiegają transportowe korytarze drogowe i kolejowe, łączące stolicę województwa pomorskiego ze Szczecinem (droga krajowa nr 6, linia kolejowa nr 202 – przebiegające w kierunku wschód-zachód) oraz na szlaku północ-południe, łączącym Łebę z województwem kujawsko-pomorskim (DW214, linia kolejowa nr 229). Ponadto połączenia siedzib poszczególnych gmin z Lęborkiem zapewniają drogi wojewódzkie nr 212 i 213.
2. W latach 2014-2020 wzrosła długość powiatowych dróg powiatowych i gminnych o twardej nawierzchni na 10 tys. mieszkańców (z 53 km na 56,6 km). Wskaźnik ten jest wyższy niż dla województwa pomorskiego (52,7), jednak znacznie poniżej średniej krajowej (69,2 km).
3. W kolejnych latach planowane są inwestycje dotyczące m.in. budowy Obwodnicy Lęborka oraz rewitalizacji linii kolejowej nr 229, co umożliwi wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto Lębork oraz poprawi warunki i dostępność komunikacyjną na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko.
4. Wzrost natężenia ruchu w ostatnich latach, liczby pojazdów zarejestrowanych w MOF oraz w ruchu tranzytowym, przebiegającym przez teren MOF w korytarzu wschód-zachód drogą krajową DK6 oraz północ-południe DW214, wpływa na poziom bezpieczeństwa drogowego, wskaźnik liczby ofiar na 100 wypadków jest wyższy w powiecie lęborskim (14,3) niż dla województwa pomorskiego (9,1) i całego kraju (10,6).
5. Miasto Lębork jest głównym kierunkiem podróży mieszkańców MOF. Gmina Nowa Wieś Lęborska, okalająca miasto, pełni przede wszystkim funkcję mieszkalną, dlatego też występują silne powiązania funkcjonalne z Lęborkiem, sieć połączeń komunikacji publicznej jest tu dobrze rozwinięta. Pozostałe tereny, szczególnie wiejskie i Gminy Łęczyce, są znacznie słabiej skomunikowane z ośrodkiem miejskim, co powoduje konieczność dojazdu mieszkańców własnymi środkami transportu (głównie samochody osobowe i rowery).
6. Łączna długość tras rowerowych na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko w ciągu ostatnich 6 lat wzrosła ponad dwukrotnie – z 26,6 km w 2014 r. do 56,6 km w 2020 r. Największy przyrost ścieżek rowerowych nastąpił w Gminie Wicko i Lęborku. Najniższy odsetek dróg rowerowych występuje w Gminie Łęczyce. Brak przedsięwzięć dotyczących rozwijania infrastruktury w tym zakresie negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców, szczególnie

że dojazd komunikacją zbiorową z Łęczyc do Łęborka jest ograniczony do połączeń kolejowych do stacji Godętowo, skąd jest 1,4 km do Łęczyc.

7. Analiza dostępności czasowej na terenie MOF Łębork wykazała stosunkowo dobrą dostępność w przypadku korzystania z indywidualnego transportu samochodowego. Istotne ograniczenia w dostępności komunikacji zbiorowej, w tym do 45 minut dojazdu do miasta powiatowego z terenów gmin Łeba, Wicko i Łęczycy, do 20 minut do siedzib gmin z większości obszaru MOF oraz gmin Łeba i Wicko, wskazują na konieczność podjęcia działań na rzecz poprawy oferty przewozowej.
8. Z roku na rok poprawia się struktura taboru autobusowego w powiecie łębarskim – rośnie liczba nowych pojazdów, w tym niskoemisyjnych, jednak wciąż udział autobusów zasilanych olejem napędowym jest wysoki (87%), przewyższający średnią wojewódzką (76%) i krajową (79%). ZKM w Łęborku nie posiada w swoim taborze autobusów elektrycznych, które przyczyniałyby się do realizacji krajowej polityki elektromobilności, a tym samym do dalszego rozwoju podmiejskiego transportu publicznego na terenie MOF w oparciu o nowoczesne, ekologiczne i wygodne dla mieszkańców rozwiązania.
9. Stosunkowo niski poziom korzystania przez mieszkańców MOF z sieci gazowej może stanowić o przewadze MOF przy aktualnej sytuacji na rynku energetycznym.
10. Niski poziom skanalizowania MOF (poniżej średniej wojewódzkiej), przy jednoczesnym rozwoju sieci wodociągowej, determinuje konieczność dalszych inwestycji w tym obszarze (ryzyko dalszego zanieczyszczania wód powierzchniowych).
11. Zauważalny wzrost poziomu wykorzystania energii elektrycznej, przy spadku ilości sprzedanej energii cieplnej.
12. Dobre warunki do rozwoju energii odnawialnej na terenie MOF Łęborka- energia wiatru i słońca.
13. Stosunkowo zły stan wód powierzchniowych oraz wód w rzekach i jeziorach- konieczność rozwoju sieci kanalizacyjnej.
14. W MOF chronionych jest ponad 41% gruntów, zdecydowana większość terenów chronionych to obszary chronionego krajobrazu (prawie 99% całej powierzchni chronionej) – a więc forma mało restrykcyjna. Obszary bardziej restrykcyjnej ochrony przyrody mają większe znaczenie w dwóch gminach – Łeba oraz Wicko. Są to tereny Słowińskiego Parku Narodowego, którego większą część stanowią wody jeziora Łebsko.
15. Konflikt między ochroną przyrody a inwestycjami różnego rodzaju na terenie MOF i gmin Wicko i Łeba nie jest szczególnie nasilony. Jednocześnie jednak wskazać należy różne zagrożenia dla przyrody i potencjalne konflikty. Za najważniejsze z nich należy uznać m.in.:
  - zbyt wysoką koncentrację ruchu turystycznego w Łebie, prowadzącą do silnej antropopresji ze strony turystów na położone w jej najbliższym sąsiedztwie obszary chronione oraz wybrzeże Bałtyku, a także obciążenie samego miasta (korki drogowe, kwestia bardzo zmiennej liczby użytkowników infrastruktury technicznej, zależnej od pory roku), presję na tereny rekreacyjne,
  - emisję zanieczyszczeń punktowych z systemów grzewczych,

- powstawanie chaotycznej zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej na niektórych cennych przyrodniczo obszarach oraz w strefach podmiejskich.
16. MOF Łęborka, gminy Wicko i Łeba są obszarami zagrożonymi podtopieniami i powodzią niewystarczająca długość sieci odprowadzającej wody deszczowe oraz ilość zbiorników retencyjnych.
  17. Tereny zielone, głównie na obszarach miasta wiodącego, pełniących ponadlokalne funkcje, są zniszczone i źle zagospodarowane.
  18. Pozytywny rosnący trend w zakresie masy odpadów zbieranych selektywnie, jednak poniżej średniej wojewódzkiej.
  19. Konieczność zwiększenia poziomu recyklingu na terenie MOF oraz gmin Łeba i Wicko, co przyniesie skumulowana wartość dodaną dla całego obszaru w ujęciu środowiskowym – cel długookresowy 60%.

6. Analiza SWOT

Tabela 9. Analiza SWOT – sfera społeczna MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Aktualnie pozytywna sytuacja na lokalnym rynku pracy. • Stosunkowo wysoka aktywność sportowa/ turystyczna na obszarze MOF. • Spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne. • Poprawa dostępu do POZ. • Stosunkowo dobry dostęp do infrastruktury rekreacyjnej (np. place zabaw). 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek liczby ludności. • Ujemne saldo migracji. • Niedobór pracowników technicznych, budowlanych. • Ograniczona oferta nowych miejsc pracy. • Starzejące się społeczeństwo. • Stosunkowo niskie wydatki na oświatę. • Niewystarczająca dostępność specjalistycznej opieki zdrowotnej, w tym w zakresie zdrowia psychicznego. • Stosunkowo niski poziom aktywności społecznej mieszkańców MOF. • Niska partycypacja mieszkańców MOF w wydarzeniach kulturalnych. • Słaba integracja mieszkańców poszczególnych gmin MOF (niski poziom identyfikacji MOF jako obszaru wspólnych działań i rozwoju).
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Integracja uchodźców z Ukrainy z lokalnym społeczeństwem. • Systemowa na całym obszarze MOF współpraca lokalnych przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi i technikami. • Rozwój systemowej specjalistycznej opieki zdrowotnej. • Rozwój systemowego wsparcia w zakresie przekwalifikowania pracowników. • Dalszy rozwój oferty Polskiej Strefy Inwestycji- pozyskanie nowych inwestorów strategicznych- nowe miejsca pracy. • Wzrost zaangażowania lokalnych organizacji pozarządowych w aktywizację poszczególnych grup wiekowych mieszkańców MOF, w tym osób 	<ul style="list-style-type: none"> • Kryzys gospodarczy, zwolnienia grupowe. • Przedłużający się konflikt zbrojny w Ukrainie. • Dalszy odpływ mieszkańców z terenów MOF. • Postępujący spadek aktywności społecznej mieszkańców MOF, w tym obszarze kultury, współdziałania w ramach MOF.

z niepełnoprawnościami i specjalnymi potrzebami.

- Działania edukacyjne lokalnej społeczności w zakresie szans i możliwości rozwojowych jakie daje MOF- realizacja zintegrowanych, systemowych projektów.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 10. Analiza SWOT – sfera gospodarcza MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba mikro i małych przedsiębiorstw na terenie MOF. • Stosunkowo wysoki skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) liczby podmiotów gospodarczych. • Stabilizacja działalności zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. • Dalszy rozwój oferty Polskiej Strefy Inwestycji – pozyskanie nowych inwestorów strategicznych. • Bogata oferta w zakresie turystyki krajobrazowej, wypoczynkowej, aktywnej, w tym wodnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stagnacja stopnia rozwoju przedsiębiorczości. • Stosunkowo niski skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) liczby podmiotów gospodarczych. • Uboga oferta inwestycyjna, w tym głównie w obszarze przemysłowym i magazynowym. • Niewystarczająca sieć połączeń pieszo-rowerowych. • Brak zintegrowanego całorocznej oferty turystycznej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja lokalnej przedsiębiorczości- narzędzia lokalne, regionalne i centralne, w tym działania NGO. • Tworzenie wspólnej marki inwestycyjnej, • Tworzenie i promocja wspólnej marki turystycznej. • Wykorzystanie bliskości Trójmiasta (dostępność komunikacyjna rynek pracy). • Rozwój całorocznych produktów turystycznych w obszarze turystyki aktywnej, w połączeniu z turystyką krajobrazową i wypoczynkową. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiający się kryzys gospodarczy, wycofanie się średnich i dużych firm z terenów MOF. • Likwidacja mikro i małych przedsiębiorstw na terenie MOF, odpływ pracowników. • Brak spójnej polityki inwestycyjnej i pro przedsiębiorczej Partnerów MOF – niewykorzystanie szans zintegrowanych działań i korzyści skali.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 11. Analiza SWOT – sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Lębork ulokowany w dwóch korytarzach transportowych: północ-południe oraz wschód-zachód – dobra komunikacja dalekobieżna Lęborka z innymi miastami w kraju. • Bliskość aglomeracji Trójmiasta, drogi ekspresowej S6. • Rozwinięta sieć połączeń między Lęborkiem a Gminą Nowa Wieś Lęborska. • Rozwój utwardzonych dróg gminnych. • Lębork miastem węzłowym – centrum integracji transportu zbiorowego. • Rozwój połączeń drogowej komunikacji przez prywatnych przewoźników. • Dobra komunikacyjna dostępność czasowa w przypadku korzystania z indywidualnego transportu samochodowego. • Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie MOF w ostatnich latach. • Opracowana koncepcja rozwoju tras rowerowych dla MOF Lęborka. • Funkcjonowanie parkingów przy węzłach przesiadkowych. • Inwestycje ZKM w Lęborku w niskoemisyjny tabor autobusowy, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. • Pozytywna ocena mieszkańców i radnych gmin MOF dotycząca: <ul style="list-style-type: none"> – dostępności transportu zbiorowego oraz i jakości taboru (publicznego i prywatnego), – jakości obecnych tras rowerowych, – dostępności do węzłów komunikacyjnych i przystanków transportu zbiorowego, – poziomu bezpieczeństwa na ulicach, 	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja miejsc pracy, placówek edukacyjnych, obiektów użyteczności publicznej i kulturalnych w Lęborku – główny cel podróży (obok ościennych ośrodków miejskich Gdańsk i Słupsk). • Ograniczona dostępność transportu zbiorowego dla mieszkańców miejscowości i wsi położonych w oddaleniu od dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych – konieczność korzystania z własnych pojazdów (aut, rowerów). • Braki w komunikacji publicznej w zapewnieniu odpowiednich połączeń z Gminą Łęczyce. • Istotne ograniczenia w czasowej dostępności komunikacji zbiorowej na terenach wiejskich gmin Nowa Wieś Lęborska, Łeba, Wicko i Łęczyce. • Słabo rozwinięta infrastruktura rowerowa w Gminie Łęczyce. • Nierównomierny układ dróg rowerowych na terenie MOF – brak spójnego systemu transportowego, ograniczona dostępność i mobilność mieszkańców. • Wysoki udział autobusów eksploatowanych dłużej niż 20 lat. • Olej napędowy podstawowym źródłem zasilania taboru, niski odsetek ekologicznych środków transportu komunikacji publicznej. • Negatywna ocena mieszkańców gmin MOF dotycząca: <ul style="list-style-type: none"> – przepustowości głównych tras komunikacyjnych, – dostępności rowerowych ścieżek transportowych,

- stanu nawierzchni dróg, ulic i chodników.
- Stosunkowo niski poziom korzystania przez mieszkańców MOF z sieci gazowej.
- Pozytywny rosnący trend w zakresie masy odpadów zbieranych selektywnie, jednak poniżej średniej wojewódzkiej.
- Zauważalne oszczędności energetyczne po zintegrowanych projektach termomodernizacyjnych.
- Duży udział gruntów chronionych, przy zdecydowanej większości terenów chronionych w postaci chronionego krajobrazu.
- Słowiński Park Narodowy, którego większą część stanowią wody jeziora Łebsko.
- dostosowanie ciągów pieszych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- dostosowanie prywatnego taboru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- poziomu bezpieczeństwa na chodnikach.
- Niski poziom skanalizowania MOF.
- Stosunkowo zły stan wód powierzchniowych oraz wód w rzekach i jeziorach.
- Niewystarczająca długość sieci odprowadzającej wody deszczowe oraz ilość zbiorników retencyjnych.
- Zniszczone i źle zagospodarowane tereny zielone, głównie na obszarach miast wiodących, pełniących ponadlokalne funkcje.
- Zbyt wysoka koncentracja ruchu turystycznego w Łebie i w okolicach Jeziora Łebsko, prowadząca do silnej antropopresji ze strony turystów.

Szanse

- Wzrost wskaźnika długości dróg powiatowych i gminnych o twardej nawierzchni na 10 tys. mieszkańców (wciąż jednak poniżej średniej krajowej).
- Planowane inwestycje dotyczące budowy obwodnicy Łęborka oraz modernizacji linii kolejowych, umożliwiające wyprowadzenie tranzytu poza miasto oraz poprawę dostępności komunikacyjnej.
- Rosnąca liczba podmiotów gospodarczych oraz osób pracujących na terenie MOF.
- Spadek liczby wypadków drogowych.
- Dostępność funduszy na realizację inwestycji w rozwój infrastruktury transportowej, poprawę mobilności mieszkańców.
- Rozwój elektromobilności oraz alternatywnych, ekologicznych źródeł zasilania pojazdów.

Zagrożenia

- Rozwój tranzytu, przebiegającego przez miasto Łębork (zwiększone natężenie ruchu drogowego, emisja spalin, liczba wypadków).
- Wzrost liczby samochodów osobowych na 1000 mieszkańców (wzrost natężenia ruchu, emisji spalin, ryzyka wypadków).
- Utrzymująca się liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych w ostatnich 5 latach.
- Prognozowany spadek liczby ludności, szczególnie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, zamieszkującej głównie miasta, oraz wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, przede wszystkim na wsiach – konieczność uwzględnienia tendencji w projektowaniu rozwoju infrastruktury transportowej i oferty przewozowej.
- Rosnące ceny energii elektrycznej i ciepłej.

- Rozwój infrastruktury transportu rowerowego.
- Rozwój oferty przewozowej komunikacji zbiorowej.
- Dobre warunki do rozwoju energii odnawialnej na terenie MOF – energia wiatru i słońca.
- Modernizacja PSZOK i budowa stacji przeładunkowych, przy wsparciu edukacyjnym mieszkańców MOF z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego.
- Dalsza systemowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków komunalnych.
- Ochrona bioróżnorodności gatunków/obszarów chronionych.
- Ponadnormatywny poziom opadów.
- Niekontrolowany zrzut nieczystości i pestycydów do rzek i jezior.
- Dalszy rozwój sieci wodociągowej bez rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

7. Identyfikacja obszarów wsparcia oraz wspólnych celów rozwojowych

Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego całego MOF wyodrębniono obszary wsparcia, w ramach których realizacja wspólnych, zintegrowanych projektów jest możliwa i zapewni wartość dodaną w ujęciu gospodarczym, społecznym i przestrzennym.

Głównymi obszarami wsparcia, które determinować będą cele rozwojowe w obszarze społecznym jest stworzenie kompleksowego, zintegrowanego systemu integracji i wsparcia dla uchodźców, którzy są lub będą mieszkańcami MOF Lęborka, gmin Łeba i Wicko.

W odniesieniu do rozpoczynającego się kryzysu gospodarczego niezwykle istotnym aspektem jest zintegrowane i systemowe podejście do wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, w tym przy aktywnym udziale organizacji pozarządowych z terenów MOF Lęborka, ale także dalsza ścisła współpraca o charakterze systemowym lokalnego biznesu ze szkołami w zakresie aktualnej podaży pracy i dostosowania w miarę możliwości kierunków kształcenia i ich promocji do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Obszarem wsparcia dla całego MOF w zakresie ochrony zdrowia jest potrzeba wzrostu dostępności w zakresie ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz w zakresie poprawy dostępności w ujęciu infrastrukturalnym i usługowym, do poradni zdrowia psychicznego.

Konieczna jest również realizacja zintegrowanych działań z zakresu aktywizacji społecznej mieszkańców MOF, w tym osób z niepełnosprawnościami, ograniczeniami funkcjonalnymi.

MOF Lęborka powinien być postrzegany jako spójna marka/ obszar inwestycji, przez co osiągnięte zostaną korzyści skali przez potencjalnego inwestora (liczba pracowników, dostępność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna, korzyści społeczne, np. jakość i warunki życia), przy wykorzystaniu bliskości Trójmiasta.

MOF Lęborka wraz z gminami Łeba i Wicko postrzegany powinien być jako spójna marka turystyczna- jednym z celów rozwojowych powinna być budowa całorocznego produktu turystycznego/ oferty turystycznej w oparciu o wspólne walory w zakresie turystyki krajobrazowej, historycznej, a przede wszystkim aktywnej, wpisując się w produkty turystyczne województwa. Koniecznym jest dalszy aktywny rozwój infrastruktury turystycznej (ścieżki piezo-rowerowe, miejsca noclegowe).

W obszarze transportowym w celu zwiększenia spójności wewnątrz MOF wymagana jest realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie transportu, by w obszarze funkcjonalnym zapewnić sprawny, bezpieczny i ekologiczny dostęp mieszkańców do głównych ośrodków pracy, edukacji oraz usług. W wypracowanej w 2021 r. Koncepcji struktury przestrzennej rowerowych turystycznych tras krajowych i regionalnych oraz systemu transportu rowerowego Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim, przedstawiono rekomendowane do realizacji/modernizacji rowerowe trasy transportowe dla MOF Lęborka, wśród których priorytetowe dotyczą zapewnienia połączeń funkcjonalnych pomiędzy gminami Nowa Wieś Lęborska i Lębork z Gminą Łęczyce, która jest najstąbiej skomunikowana na terenie MOF. Ponadto drogi rowerowe na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko rozmieszczone są nierównomiernie i nie tworzą spójnego systemu. Wpływa to negatywnie na mobilność mieszkańców dojeżdżających do miejscowości – przystanków, zlokalizowanych na terenach wiejskich, które nie są dobrze skomunikowane z codziennymi celami podróży, takimi jak miejsca pracy i placówki edukacyjne, co determinuje konieczność realizacji

zintegrowanych projektów transportowych w zakresie rozwoju ścieżek rowerowych, a także wskazuje na konieczność podjęcia działań na rzecz poprawy oferty przewozowej.

Z uwagi na ponadlokalne oddziaływanie Miasta Łęborka ważnym dla całego obszaru MOF jest dalszy rozwój podmiejskiego transportu publicznego na terenie MOF w oparciu o nowoczesne, ekologiczne i wygodne dla mieszkańców rozwiązania.

Niski poziom skanalizowania MOF (poniżej średniej wojewódzkiej), przy jednoczesnym rozwoju sieci wodociągowej, determinuje konieczność dalszych inwestycji w tym obszarze (ryzyko dalszego zanieczyszczania wód powierzchniowych).

Zauważalny wzrost poziomu wykorzystania energii cieplnej, przy wysokich cenach energii i ograniczeniach surowców energetycznych, wymusza na Partnerach MOF kolejne projekty termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej. Włączenie gmin Łeba i Wicko do projektów termomodernizacyjnych MOF (bliskość położenia, liczba obiektów wskazanych do termomodernizacji) zapewnia korzyści skali w ujęciu efektywności ekonomicznej – większa skala projektu i tańsze finansowanie zwrotne, oszczędność kosztów transportu, energetycznym – wzrost oszczędności energetycznych, środowiskowym- spadek emisji CO₂ do atmosfery na terenie MOF. Wspólnym obszarem wsparcia może być zintegrowana realizacja projektów w zakresie fotowoltaiki, przez co mogą być wykorzystane energetyczne i środowiskowe korzyści skali.

Z uwagi na fakt, iż teren MOF jest obszarem zagrożonym podtopieniami i powodzią ważnym aspektem jest dalszy systemowy rozwój sieci odprowadzającej wody deszczowe oraz budowa kolejnych zbiorników retencyjnych.

Obszary chronione MOF Łęborka, gmin Wicko i Łeba stanowią nie tylko o walorach przyrodniczo-krajobrazowych MOF, ale także są ważnym aspektem w zakresie rozwoju bioróżnorodności, gminy MOF wraz z gminami Łeba i Wicko powinny realizować wspólne projekty w zakresie ochrony tejże bioróżnorodności, w tym gatunków chronionych i zapobiegać antropopresji ze strony turystów.

Dalszy zintegrowany rozwój i zagospodarowanie terenów zielonych MOF Łęborka jest istotny z punktu widzenia ochrony środowiska – bioróżnorodności, zapobieganie podtopieniom, zrównoważonego rozwoju społeczno-przestrzennego (infrastruktura społeczna), rozwoju gospodarczego – walory turystyczne.

Koniecznym jest również podjęcie działań infrastrukturalnych i społecznych w obszarze tworzenia gospodarki obiegu zamkniętego, w tym w zakresie maksymalizacji poziomu recyklingu przy minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne (emisja CO₂, emisja zanieczyszczeń związanych z transportem drogowym), co możliwe będzie przez dalszą modernizację PSZOK i budowę stacji przeładunkowych, przy wsparciu edukacyjnym mieszkańców MOF z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego.

8. Założenia rozwojowe

8.1. Misja i wizja rozwoju MOF Lęborka do roku 2030

Wizja

MOF Lęborka przyjaznym dla mieszkańców i gości miejscem pracy oraz wypoczynku, spajającym historyczne i przyrodnicze walory miast partnerskich.

Miejski Obszar Funkcjonalny Lęborka w roku 2030 to:

- obszar przedsiębiorczych mieszkańców, zaangażowanych w życie społeczno – gospodarcze powiązanych funkcjonalnie samorządów terytorialnych,
- miejsce atrakcyjne dla inwestorów,
- zintegrowany wewnętrznie obszar z unikalną w skali kraju całoroczną ofertą turystyczną,
- obszar o bogatej ofercie kulturalnej i rekreacyjnej,
- teren o unikatowych walorach krajobrazowych i czystym środowisku.

Misja

Rozwijanie zintegrowanego potencjału gospodarczo-turystycznego MOF Lęborka w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju. Tworzenie optymalnego środowiska dla rozwoju przedsiębiorczości, spójną promocję walorów historycznych Lęborka i Łeby oraz wyjątkowości przyrodniczo-krajobrazowej od jeziora Lubowidzkiego po wydmy Łeby.

Misja pozwala na jednoznaczne wytypowanie obszarów priorytetowych oraz celów strategicznych Strategii, określa przyszłe korzyści oferowane przez MOF Lęborka zarówno jej mieszkańcom, jak i turystom oraz inwestorom. Misja i wizja tworzą tożsamość i spójność wewnętrzną całego obszaru funkcjonalnego, zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej.

8.2. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki interwencji

Strategia wskazuje trzy cele strategiczne (CS), mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one zoperacjonalizowane w postaci celów operacyjnych (CO) (Tabele 12, 14, 16).

Cele strategiczne i operacyjne odpowiadają na wyzwania i potrzeby wskazane w diagnozie i bilansie strategicznym MOF w poszczególnych obszarach funkcjonalnych, wynikają z nich działania i projekty, których wspólna realizacja przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej oraz przestrzennej MOF.

Tabela 12. Cel strategiczny (CS) 1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji

CS	CO	KIERUNKI INTERWENCJI	DZIAŁANIA
CS1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO 1.1. Bezpieczne środowisko	KI 1.1.1. Adaptacja do zmian klimatu oraz wzrost odporności na negatywne skutki zmian klimatu	D 1.1.1.1. Zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej
			D 1.1.1.2. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych
			D 1.1.1.3. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury
		KI 1.1.2. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego	D 1.1.2.1. Rozwój terenów zieleni
			D 1.1.2.2. Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych
			D 1.1.2.3. Ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej
	KI 1.1.3. Ograniczenie źródeł zanieczyszczeń środowiska	D 1.1.3.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja poziomu recyklingu odpadów	
		D 1.1.3.2. Poprawa jakości powietrza, w tym poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych	
	CO 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna	KI 1.2.1. Poprawa stopnia bezpieczeństwa energetycznego	D 1.2.1.1. Rozwój efektywnych, energooszczędnych oraz inteligentnych systemów zarządzania, dystrybucji, magazynowania i przesyłu energii
			KI 1.2.2. Poprawa dostępności infrastruktury i usług zdrowotnych
KI 1.2.3. Rozwój zrównoważonej mobilności MOF		D 1.2.2.1. Deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych	
		D 1.2.2.2. Rozwój opieki ambulatoryjnej i środowiskowej	
		D 1.2.3.1. Rozwój niskoemisyjnego taboru i infrastruktury transportu zbiorowego	
		D 1.2.3.2. Poprawa dostępności do gmin MOF poprzez systemowy rozwój ścieżek rowerowych	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 13. Wskaźniki dla CS1

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych
1	Średni udział ludności MOF korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności MOF	72% (2021)	>80%	GUS
2	Średni udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	2,1% (2021)	utrzymanie poziomu bądź wzrost	GUS
3	Osiągnięty średni poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w ramach MOF	31,27% (2021)	min. 60%	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
4	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (sztuka)	0 (2022)	13	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
5	Średni współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców MOF (osoba)	11 (2021)	<8	GUS
6	Liczba autobusów niskoemisyjnych (sztuka)	5 (2022)	8	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
7	Nowo wybudowane drogi rowerowe na terenie MOF (km)	0 (2022)	135	GUS

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 14. Cel strategiczny (CS) 2. Zaktywizowana społeczność MOF, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji

CS	CO	KIERUNKI INTERWENCJI	DZIAŁANIA
CS2. 2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO 2.1. Włączenie społeczne	KI 2.1.1. Włączenie zawodowe i społeczne osób zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym	D 2.1.1.1. Aktywizacja społeczna osób starszych, zagrożonych ubóstwem, osób w tym osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami
			D 2.1.1.2. Deinstytucjonalizacja usług społecznych
			D 2.1.1.3. Poprawa dostępu do usług publicznych poprzez wdrożenie zasad dostępności, w tym projektowania uniwersalnego i rozwiązań z zakresu technologii kompensacyjnych, w proces świadczenia usług publicznych
		KI 2.1.2. Wzrost poziomu integracji z imigrantami na terenie MOF	D 2.1.2.1. Wielopłaszczyznowa integracja imigrantów na terenie MOF
	CO 2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF	KI 2.2.1. Rozwój przyjaznej przestrzeni publicznej MOF, opartej o wspólny mianownik dziedzictwa kulturowego i historycznego	D 2.2.1.1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sposób integrujący społeczność MOF
			D 2.2.1.2. Zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego i niematerialnego
D 2.2.2.1. Kompleksowe wsparcie NGOs oraz wolontariatu przy trwałej współpracy organizacji pozarządowych, biznesu i sektora publicznego na terenie MOF (m.in. ekonomia społeczna, wolontariat pracowniczy)			
	KI 2.2.2. Budowanie otwartej wspólnoty kulturowej i obywatelskiej MOF	D 2.2.2.2. Podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców MOF w zakresie wspólnego dziedzictwa kulturowego, historycznego, aktywności obywatelskiej, postaw prozdrowotnych i pro środowiskowych	

Źródło: Opracowanie własne

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Tabela 15. Wskaźniki dla CS2

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych
1	Stworzony kompleksowy system wsparcia imigrantów (sztuka)	0 (2022)	1	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
2	W pełni wdrożone zasady dostępności w usługach publicznych – projektowania uniwersalnego i rozwiązań z zakresu technologii asystujących przez Partnerów MOF (liczba Partnerów, którzy wdrożyli zasady dostępności)	0 (2022)	6	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
3	Średnia frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych na terenie MOF	53,01% (2018)	>60%	GUS
4	Średnie saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych MOF (osoba)	-33 (2021)	osiągnięcie dodatniego wyniku bilansu	GUS
5	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w MOF (sztuka)	27 (2021)	zbliżenie do średniej wojewódzkiej	GUS

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 16. Cel strategiczny (CS) 3. Zrównoważona i prężna gospodarka, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji

CS	CO	KIERUNKI INTERWENCJI	DZIAŁANIA
CS3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO 3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF	K 3.1.1. Poprawa dostępności i jakości całorocznej oferty czasu wolnego na terenie MOF	D 3.1.1.1. Stworzenie sieciowego pakietu produktów turystycznych MOF/ produktów czasu wolnego
			D 3.1.1.2. Zintegrowana informacja i promocja utworzonej oferty czasu wolnego dla turystów i mieszkańców MOF
			D 3.1.1.3. Rozwój współpracy interesariuszy branży czasu wolnego w oparciu o modele zarządzania ruchem turystycznym
	CO 3.2. Edukacja a rynek pracy	KL 3.1.2. Promocja gospodarcza MOF w kraju i za granicą	D 3.1.2.1. Stworzenie spójnej inwestycyjnej marki MOF w oparciu o wspólne przewagi konkurencyjne
			D 3.1.2.2. Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia inwestorów polskich i zagranicznych – rozwój przedsiębiorczości
			D 3.1.2.3. Uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych targach o tematyce gospodarczej/ inwestycyjnej
CO 3.2. Edukacja a rynek pracy	KI 3.2.1. Wsparcie kształcenia zawodowego w branżach kluczowych dla gospodarki MOF	D 3.2.1.1. Realizacja kompleksowych projektów szkół ponadpodstawowych z terenu MOF w partnerstwie z lokalnym biznesem i/lub fundacjami i/ lub uczelniami wyższymi wspierającymi rozwój kompetencji wymaganym na lokalnym rynku pracy.	
		D 3.2.1.2. Rozwój doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na terenie MOF	

Źródło: Opracowanie własne

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Tabela 17. Wskaźniki dla CS3

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych
1	Udzielone noclegi na 1000 ludności na terenie MOF Lęborka	374 (2021)	Wzrost r/r o 5%	GUS/ raporty wewnętrzne Partnerów MOF
2	Liczba nowo pozyskanych inwestorów na terenie MOF (sztuka)	0 (2022)	2	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
3	Średni udział osób bezrobotnych MOF w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym	4,9% (2021)	<4%	GUS
4	Utworzenie nowych miejsc pracy na terenie MOF (sztuka)	0 (2022)	250	Raporty wewnętrzne Partnerów MOF
5	Udzielone noclegi na 1000 ludności na terenie MOF Lęborka	374 (2021)	Wzrost r/r o 5%	GUS/ raporty wewnętrzne Partnerów MOF

Źródło: Opracowanie własne

8.3. Projekty rozwojowe i źródła finansowania projektów

Wskazane projekty rozwojowe wpisują się w działania, kierunki interwencji, a tym samym cele Strategii, określone w rozdziale 8 niniejszej Strategii.

Projekty rozwojowe podzielono na projekty strategiczne, realizowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w poszczególnych obszarach tematycznych, oraz na projekty uzupełniające, które wypracowane zostały w odniesieniu do potrzeb poszczególnych grup odbiorców – grupa tychże projektów będzie uzupełniana w poszczególnych obszarach w odniesieniu do aktualnych potrzeb MOF, ich priorytetowości i możliwości budżetowych Partnerów MOF.

8.3.1. Projekty strategiczne

Projekty strategiczne stanowią projekty o strategicznym znaczeniu dla spójnego, dynamicznego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego MOF, które wypracowane zostały w odniesieniu do bieżących potrzeb i celów rozwojowych MOF. Projekty te realizowane będą w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, finansowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027 w poszczególnych obszarach interwencji (Tabela 18.)

Tabela 18. Alokacja ZIT dla MOF Lęborka wg obszarów interwencji

Obszar interwencji	Fundusz	Alokacja budżetowa (tys. EUR)
Efektywność energetyczna	EFRR	5 403,80
Adaptacja do zmian klimatu	EFRR	1 857,60
Bioróżnorodność	EFRR	506,60
Mobilność miejska	EFRR	7 768,00
Infrastruktura zdrowotna	EFRR	1 351,00
Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej	EFS	649,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

W przedmiotowym dokumencie wskazano wprost tzw. „nazwane projekty strategiczne” w poszczególnych obszarach interwencji (Tabela 19), które wypracowane zostały warsztatowo z Partnerami MOF, w odniesieniu do zidentyfikowanych działań, kierunków interwencji w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych, z włączeniem partnerów społeczno-gospodarczych (Zespół Doradczo-Konsultacyjny⁶⁵) – realizacja tychże projektów, z uwagi na ich zakres rzeczowy, spójny z dokumentami strategicznymi województwa pomorskiego w poszczególnych obszarach, możliwa jest jedynie przez jednostki sektora finansów publicznych – z tego też powodu do wyboru tychże projektów nie zastosowano procedury otwartych naborów, jednakowoż ich

⁶⁵ Opisany w Rozdziale 9. niniejszej Strategii.

zakresy skonsultowano z szerokim gronem odbiorców, w tym głównie podczas konsultacji projektu Strategii MOF.⁶⁶

---

⁶⁶ Fiszki projektowe wskazanych projektów stanowią Załącznik do niniejszej Strategii

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Tabela 19. „Nazwane” projekty strategiczne MOF Lęborka wskazane do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Obszar interwencji	Cel operacyjny Strategii MOF, Kierunek interwencji, Działanie	Tytuł projektu	Lider/ Partnerzy	Lokalizacja	Proponowany zakres	Szacunkowy budżet/ dofinansowanie (EUR)
Efektywność energetyczna	CO 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna KI 1.2.1. Poprawa stopnia bezpieczeństwa energetycznego D 1.2.1.1. Rozwój efektywnych, energooszczędnych oraz inteligentnych systemów zarządzania, dystrybucji, magazynowania i przesyłu energii	Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne, poprzez podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej na terenie MOF Lęborka.	Gmina Miasto Lębork	Gmina Miasto Lębork, oddziaływanie-MOF Lęborka	Wymiana źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych wykorzystujących paliwa stałe na źródła niskoemisyjne poprzez podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej w Lęborku oraz wymiana indywidualnych źródeł ciepła (kotłów lub pieców) w budynkach/ lokalach socjalnych Gminy Łęczycze	30 000,00/ 25 500,00
Efektywność energetyczna	CO 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna KI 1.2.1. Poprawa stopnia bezpieczeństwa energetycznego	Wymiana sieci ciepłowniczych z tradycyjnych kanałowych na sieci preizolowane	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Lęborku/ Gmina Miasto Lębork	Miasto Lębork, oddziaływanie-MOF Lęborka	Modernizacja sieci ciepłowniczej (o. 4,2 km)	4 008 715,00/ 3 407 408,00

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

	D 1.2.1.1. Rozwój efektywnych, energooszczędnych oraz inteligentnych systemów zarządzania, dystrybucji, magazynowania i przesyłu energii					
Mobilność miejska	CO 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna KI 1.2.3 Rozwój zrównoważonej mobilności MOF D 1.2.3.2. Poprawa dostępności do gmin MOF poprzez systemowy rozwój ścieżek rowerowych	Rozwój infrastruktury dla transportu niezmotoryzowanego obejmujący inwestycję w drogi rowerowe, ciągi piesze i pieszo-rowerowe wraz z zatokami postojowymi na terenie MOF Lębork wzdłuż DK 6	Gmina Miasto Lębork/ Powiat Lęborski, Gmina Łęczycze, Gmina Nowa Wieś Lęborska	Gmina Miasto Lębork/ Powiat Lęborski, Gmina Łęczycze, Gmina Nowa Wieś Lęborska, oddziaływanie-MOF Lęborka	Rozwój infrastruktury dla transportu niezmotoryzowanego obejmujący inwestycję w drogi rowerowe, ciągi piesze i pieszo-rowerowe wraz z zatokami postojowymi na terenie MOF Lębork wzdłuż DK 6 (130 km tras rowerowych)	906 220,00/ 770 284,00
Mobilność miejska	CO 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna KI 1.2.3 Rozwój zrównoważonej mobilności MOF D 1.2.3.1. Rozwój niskoemisyjnego taboru i	Zakup niskoemisyjnego taboru, rozwój podmiejskiego transportu publicznego oraz rozwój sieci punktów ładowania	Gmina Miasto Lębork/ ZKM Sp. z o.o. w Lęborku, Gmina Łęczycze	Gmina Miasto Lębork, Gmina Łęczycze, oddziaływanie-MOF Lęborka	Zakup 3 autobusów elektrycznych o minimalnej mocy silnika 160 kW, zakup i montaż punktów ładowania autobusów wraz z niezbędną infrastrukturą zabezpieczająca przed deszczem, utworzenie trasy dla komunikacji	1 800 000,00/ 1 530 134,00

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

	<p>infrastruktury transportu zbiorowego</p>	<p>autobusów elektrycznych</p>			<p>podmiejskiej poprzez miejscowości tj.: Kisewo - Brzeźno Lęborskie (drogi powiatowa nr 1322 G)– Pużyce - Chrzanowo (droga powiatowa nr 1458 G)– Wysokie – Dąbrowa Brzezieńska – Kaczkowo (droga powiatowa nr 1457 G) - Łęczyce – Godętowo (droga powiatowa nr 1318 G) o łącznej długości 22,0 km z utworzeniem zatoki autobusowej w m. Brzeźno Lęborskie (dz. nr 87/2). Na całej trasie planuje się wykorzystanie istniejących przystanków autobusowych będących w ewidencji zarządcy drogi tj. Zarządu Dróg dla powiatu puckiego i Wejherowskiego z siedzibą w Wejherowie.</p>	
--	---	--------------------------------	--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

W ramach następujących obszarów interwencji:

- Efektywność energetyczna- termomodernizacja budynków komunalnych oraz użyteczności publicznej na terenie MOF Lęborka,
- Adaptacja do zmian klimatu,
- Infrastruktura zdrowotna,
- Bioróżnorodność,

organizowane będą otwarte nabory projektów, które na podstawie wypracowanych regulaminów naboru i kryteriów oceny, zgodnych z założeniami dokumentu Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027, zostaną wybrane przez MOF i zgłoszone do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

W przypadku obszaru „Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej migrantów”, zorganizowany będzie otwarty konkurs na wybór Partnera projektu, który przedstawi w nim koncepcję stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia migrantów na terenie MOF Lęborka.

8.3.2. Projekty uzupełniające

Projekty uzupełniające wpisują się w cele, kierunki interwencji wskazane w Strategii, stanowią uszczegółowienie proponowanych działań. Projekty uzupełniające będą finansowane zarówno ze środków własnych poszczególnych Partnerów MOF, jak również z funduszy UE pochodzących z programów regionalnych i centralnych (projekty konkursowe). Przykładowe projekty uzupełniające wskazane w Strategii zostały wypracowane warsztatowo, z wykorzystaniem narzędzia Design Thinking, opierającego się na rzeczywistych potrzebach przedstawicieli poszczególnych grup społeczno-gospodarczych MOF. Na potrzeby Strategii wypracowano i wskazano projekty uzupełniające dotyczące wsparcia i włączenia osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami oraz podmiotów gospodarczych z terenów MOF (mikro i małe przedsiębiorstwa). Wskazano również potencjalny projekt turystyczny dotyczący stworzenia całorocznej, co najmniej dwudniowej oferty turystycznej MOF (Tabela 20).

Kolejne projekty uzupełniające będą tworzone minimum raz do roku, w nawiązaniu do ważności proponowanych działań, możliwości budżetowych Partnerów MOF, a także konkursów ogłaszanych przez Instytucje Zarządzające i Pośredniczące poziomu centralnego i regionalnego w ramach poszczególnych Programów.

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

Tabela 20. Projekty uzupełniające MOF Lęborka w obszarze gospodarczym i społecznym

Tytuł projektu	Cel operacyjny Strategii MOF, Kierunek interwencji, Działanie	Lider/ Partnerzy	Lokalizacja	Proponowany zakres	Szacunkowy budżet/ źródło finansowania
Zintegrowany system wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ograniczeniami funkcjonalnymi	CO 2.1. Włączenie społeczne KI 2.1.1. Włączenie zawodowe i społeczne osób zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym D 2.1.1.1. Aktywizacja społeczna osób starszych, zagrożonych ubóstwem, osób w tym osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami	Wybrany w konkursie NGO/ Partnerzy MOF Lęborka, gminy o statusie obserwatora, pracodawcy z obszaru MOF, NGO	MOF Lęborka + obszar gmin o statusie obserwatora	<ul style="list-style-type: none"> – Nawiązanie współpracy operacyjnej z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie możliwości zatrudniania osób z niepełnosprawnościami i ograniczeniami funkcjonalnymi – dostępne miejsca pracy – Wsparcie psychologiczne, zawodowe, infrastrukturalne dla mieszkańców MOF – osoby z niepełnosprawnościami – Dostępny MOF Lęborka – Działania integrujące osoby wykluczone z powodu niepełnosprawności/ ograniczeń funkcjonalnych ze społecznością MOF 	Ok. 3 mln zł za okres 5 lat/ środki własne Partnerów MOF, gmin obserwatorów, gmin obserwatorów, finansowanie UE (EFS/ EFRR), środki własne przedsiębiorstw/ NOG uczestniczących w systemie
System wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i promocji	CO 3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF	Inkubator przedsiębiorczości/ Partnerzy MOF Lęborka, gminy o statusie	MOF Lęborka + obszar gmin	– Systemowe wsparcie przedsiębiorstw w zakresie mikrozarządzania – na poszczególnych etapach rozwoju przedsiębiorstw	Ok. 2 mln zł za okres 5 lat/ środki własne Partnerów MOF, gmin obserwatorów, finansowanie UE

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

<p>gospodarczej MOF Lęborka</p>	<p>KL 3.1.2. Promocja gospodarcza MOF w kraju i za granicą</p> <p>D 3.1.2.2. Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia inwestorów polskich i zagranicznych- rozwój przedsiębiorczości</p> <p>CO 3.2. Edukacja a rynek pracy</p> <p>D 3.2.1.1. Realizacja kompleksowych projektów szkół ponadpodstawowych z terenu MOF w partnerstwie z lokalnym biznesem i/lub fundacjami i/ lub uczelniami wyższymi wspierającymi rozwój kompetencji wymaganym na lokalnym rynku pracy.</p>	<p>obserwatora, przedsiębiorcy z obszaru MOF, uczelnie wyższe, szkoły ponadpodstawowe</p>	<p>o statusie obserwatora</p>	<p>(specjalistyczne doradztwo, pozyskanie finansowania itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> - Branżowe sieciowanie przedsiębiorstw MOF, tworzenie grup zakupowych - Realizacja działań partnerskich przedsiębiorstw we współpracy ze szkołami wyższymi, ponadpodstawowymi - Wspieranie promocji przedsiębiorstw MOF w kraju i za granicą pod wspólną marką inwestycyjną MOF 	<p>(EFS/ EFRR), środki własne przedsiębiorstw uczestniczących w systemie</p>
<p>Stworzenie całorocznej, co najmniej dwudniowej oferty turystycznej MOF Lęborka</p>	<p>CO 3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF</p> <p>K 3.1.1. Poprawa dostępności i jakości całorocznej oferty</p>	<p>Lokalna Organizacja Turystyczna- możliwy wybór Partnera PPP/ przedsiębiorcy z branży czasu</p>	<p>MOF Lęborka + obszar gmin o statusie obserwatora</p>	<p>Zaprojektowanie, wybudowanie i zarządzanie produktem turystycznym – w okresie zimowym- trasy dla narciarstw biegowego z infrastrukturą towarzyszącą, okres letni, wiosenny, jesienny – trasy pieszo-</p>	<p>Do oszacowania</p>

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

	czasu wolnego na terenie MOF D. 3.1.1.1. Stworzenie sieciowego pakietu produktów turystycznych MOF/ produktów czasu wolnego	wolnego MOF, Partnerzy MOF Lęborka, gminy o statusie obserwatora		rowerowe z infrastrukturą towarzyszącą.	
--	--	--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

9. Opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji

Partnerzy społeczno-gospodarczy byli zaangażowani w całym procesie tworzenia strategii, zarówno w części diagnostycznej, jak i planistycznej. 2 sierpnia 2022 roku Zarządzeniem nr 87/2022 roku Burmistrza Miasta Lęborka powołany został Zespół Doradczo-Konsultacyjny Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka. Członkowie Zespołu są reprezentantami środowisk lokalnego społeczeństwa w zakresie spraw społecznych, gospodarczych, w tym w szczególności w zakresie spraw związanych z mobilnością, zdrowiem, integracją społeczną, ochroną środowiska naturalnego, efektywnością energetyczną, gospodarką i innych obszarów funkcjonalnych istotnych z punktu widzenia lokalnej społeczności. Członkowie Zespołu zgłosili się dobrowolnie, po przeprowadzonym otwartym naborze na członków Zespołu. Do zadań Zespołu należy współpraca z organami Związku ZIT Lęborka w sprawach związanych z doradztwem oraz konsultowaniem projektów proponowanych do uwzględnienia w ramach prac nad Strategią, jak również planowany jest udział Zespołu w zakresie wdrażania Strategii.⁶⁷

Poszczególni członkowie Zespołu uczestniczyli w spotkaniach, na których omawiane były poszczególne etapy prac nad Strategią, w tym w zakresie wypracowania misji, wizji MOF, celów strategicznych i operacyjnych, a także kierunków interwencji i rodzajów działań. Członkowie Zespołu brali również czynny udział w konstruowaniu i wewnętrznym wyborze projektów strategicznych, finansowanych w ramach ZIT (tzw. „projekty nazwane”), jak również w tworzeniu regulaminów i kryteriów otwartych naboru projektów strategicznych w obszarach dedykowanym takowym naborom. Członkowie Zespołu brali również udział w konstruowaniu projektów uzupełniających w obszarze społecznym i gospodarczym, uczestnicząc w kreatywnych warsztatach z wykorzystaniem narzędzia Design Thinking, które odbyły się 19 sierpnia 2022 roku (Rysunek 23).

Rysunek 30. Warsztaty Zespołu Strategicznego MOF Lęborka

Źródło: Materiały własne MOF Lęborka

⁶⁷ Opisano w Rozdziale 8. System wdrażania

Ponadto 30.03.2022 roku, 09.06.2022 roku, 14.07.2022 roku, 27.07.2022 roku 15.11.2022 roku, 05.01. 2023 roku odbyły się spotkania strategiczne i warsztatowe, wypracowujące kolejne uszczegółowienia projektów strategicznych. Podczas w/w spotkań przedstawione zostały zakresy i obszary projektów strategicznych MOF, które mogą być realizowane w formule ZIT – omówiono szczegółowo tzw. „projekty nazwane”, możliwe do realizacji wyłącznie przez partnerów publicznych MOF, zidentyfikowane co do szczegółowego zakresu, budżetu, zgodne z dokumentami strategicznymi województwa pomorskiego, wynikające z opracowanej diagnozy MOF Lęborka, w tym wyników badania ankietowego. Przedstawiono również obszary potencjalnych projektów/ przedsięwzięć strategicznych w blokach tematycznych, w ramach których po zatwierdzeniu przedmiotowej Strategii organizowane będą otwarte nabory potencjalnych przedsięwzięć/ projektów ZIT, wraz ze wskazaniem budżetów na poszczególne bloki tematyczne.⁶⁸ Każdy uczestnik spotkania mógł wyrazić swoje spostrzeżenia, uwagi, sugestie rozszerzenia bądź zmniejszenia zakresu danego przedsięwzięcia, co w uzasadnionych przypadkach, po konsultacjach Partnerów MOF i Zespołu Strategicznego, ujęto w ostatecznych kształcie projektów strategicznych ZIT, wskazanych w Strategii.

Spółeczność MOF została zaangażowana w proces tworzenia Strategii zarówno na etapie diagnostycznym- w ramach przeprowadzonego badania ankietowego, w ramach którego lokalna społeczność mogła ocenić poszczególne obszary funkcjonalne MOF, jak również wskazać priorytetowe kierunki interwencji, które brane były pod uwagę w tworzeniu kierunków interwencji i działań w Strategii.⁶⁹

Kolejnym elementem włączenia społecznego były konsultacje społeczne projektu Strategii, których pierwszym etapem były spotkania z mieszkańcami MOF, zorganizowane w dniach:

– ...,
– ...,

w ramach których przedstawiono raz jeszcze projekt całego dokumentu, wraz z wypracowanymi „nazwanymi” projektami strategicznymi ZIT, wysłuchano uwag i spostrzeżeń odnośnie całego dokumentu, jak również zaprezentowano wstępny harmonogram otwartych naborów na przedsięwzięcia strategiczne, nie mającego charakteru nazwanego. Drugim etapem w/w konsultacji społecznych było zamieszczenie projektu strategii na stronach internetowych Partnerów MOF z formularzem zgłaszania uwag do projektu dokumentu, co miało miejsce w dniach ..... Przesłane uwagi zostały przeanalizowane przez Partnerów MOF z członkami Zespołu Doradczcko-Konsultacyjnego, uwagi zasadne zostały uwzględnione w ostatecznym kształcie Strategii.

Ponadto Strategia została udostępniona i skonsultowana z następującymi podmiotami:

- podmioty wspierające ochronę środowiska naturalnego,
- podmioty wspierające włączenie osób z niepełnosprawnościami, osób ze specjalnymi potrzebami, zagrożone wykluczeniem społecznym,
- jednostki organizacyjne samorządów MOF, w tym jednostki budżetowe, spółki komunalne, samorządowe instytucje kultury,
- uczelnie wyższe,

⁶⁸ Wskazano w Punkcie 8.2. przedmiotowej Strategii

⁶⁹ Szczegóły badania ankietowego wskazano w załączniku nr 1 do niniejszej Strategii

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

- instytucje otoczenia biznesu, w tym działające w obszarze rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego MOF,
- organizacje pozarządowe,
- Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

10. System wdrażania

10.1. Założenia wdrożeniowe

W dniu 21 czerwca 2022 roku zawarto Porozumienie w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lęborka (Związek ZIT) mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka. Stronami Porozumienia są: Gmina Miasto Lębork, Powiat Lęborski, Gmina Nowa Wieś Lęborska, Gmina Łęczyce, Gmina Miejska Łeba oraz Gmina Wicko (dwie ostatnie gminy funkcjonują na zasadach obserwatora).

Niniejsza Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Lęborka 2030+ jest narzędziem realizacji wspólnej polityki społeczno-gospodarczej przy wykorzystaniu między innymi zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych.

Strategia (Plan Działania ZIT) powstała na podstawie przepisów art. 29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. i zawiera wszelkie niezbędne elementy wskazane w/w dokumencie, tj.:

- obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia;
- analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych wykorzystaniu potencjału danego obszaru;
- opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji;
- plan finansowy strategii.

Strategia porusza się w dwóch obszarach: strategicznym i operacyjnym. W obszarze strategicznym wskazane są wyzwania, cele, kierunki działań w długiej perspektywie czasu (do 2030r.). Zawiera on również misję uwzględniającą główne wartości w odniesieniu do kierunków działań oraz wizję, czyli docelowy, pożądany stan MOF Lęborka. Natomiast poziom operacyjny zawiera zbiór przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez partnerów MOF Lęborka. Są to projekty w znacznej mierze partnerskie, których część przewidziana jest do realizacji w ramach ZIT.

Na potrzeby opracowania, wdrażania, monitorowania i aktualizacji Strategii powołane zostały odpowiednie struktury dedykowane do wykonania poszczególnych zadań (opisane w pkt. Struktura i mechanizmy zarządzania).

10.2. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Strategia powinna zawierać opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji.

Zasadniczym dokumentem wskazującym partnerów i ich udział w procesie tworzenia strategii jest Porozumienie z dnia 21 czerwca 2022 r. na mocy Porozumienia jednostki samorządu terytorialnego tworzące Związek ZIT powierzyły Gminie Miasto Lębork rolę Lidera, koordynującego działania

Związku ZIT MOF Łębork w zakresie przygotowania, uzgadniania i opiniowania Strategii ZIT z właściwymi instytucjami i podmiotami.

Na podstawie powyższego Porozumienia (oraz art. 31) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym) Zarządzeniem Nr 87/2022 Burmistrza Miasta Łęborka z dnia 2 sierpnia 2022 r. powołano Zespół Doradczo-Konsultacyjny Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych MOF Łęborka. Do zadań Zespołu należy współpraca z organami Związku ZIT Łęborka w sprawach związanych z doradztwem oraz konsultowaniem projektów proponowanych do uwzględnienia w ramach prac nad Strategią Terytorialną ZIT Łęborka 2030+.

Jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF Łęborka podjęły szereg działań skierowanych na włączenia jak najszerzego grona partnerów społeczno-gospodarczych w proces tworzenia Strategii. Celem tych działań było zidentyfikowanie potencjału i potrzeb, jak również prawidłową identyfikację problemów, czy barier MOF zarówno wśród mieszkańców, organizacji pożytku publicznego oraz podmiotów społeczno-gospodarczych. Proces konsultowania został przeprowadzony między innymi z:

- podmiotami wspierającymi ochronę środowiska naturalnego,
- podmiotami wspierającymi włączenie osób z niepełnosprawnościami, osób ze specjalnymi potrzebami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- jednostkami organizacyjnymi samorządów MOF, w tym jednostkami budżetowymi, spółkami komunalnymi, samorządowymi instytucjami kultury,
- uczelniami wyższymi,
- instytucjami otoczenia biznesu, w tym działającymi w obszarze rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego MOF,
- organizacjami pozarządowymi,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego.

Szeroki zasięg konsultacji pozwolił na zgromadzenie opinii i pomysłów wykorzystanych na etapie identyfikowania kluczowych dla zrównoważonego rozwoju MOF zadań i przedsięwzięć strategicznych oraz projektów uzupełniających (wypracowywanych m.in. w trakcie warsztatów kreatywnych metodą Design Thinking).

Partnerzy społeczno-gospodarczy uczestniczyli aktywnie w opiniowaniu i zbieraniu uwag do projektów poszczególnych części dokumenty strategicznego, jeszcze przed etapem konsultacji społecznych.

Proces uspołeczniania oraz model oddolnego podejścia do Strategii będą kontynuowane również na etapie jej wdrażania oraz monitoringu i ewaluacji z opisanym powyżej instytucjami i organizacjami.

10.3. Struktura i mechanizmy zarządzania

Sprawność przebiegu procesu opracowania, wdrożenia oraz monitoringu i aktualizacji Strategii możliwa jest dzięki stworzeniu odpowiedniej struktury i zastosowaniu systemu mechanizmów zarządzania Strategią.

Struktura zarządzania procesem strategicznym na etapie opracowania Strategii została oparta o następujące organy:

1. Lidera MOF,
2. Związek ZIT,
3. Biuro ZIT,
4. Grupa Robocza,
5. Zespół Doradczo-Konsultacyjny ZIT MOF Łęborka.

Do kompetencji poszczególnych organów należy:

Lider MOF:

- przygotowanie, uzgadnianie i opiniowanie Strategii ZIT z właściwymi instytucjami i podmiotami,
- wybór wykonawcy opracowania Strategii Terytorialnej i podpisania umowy z wykonawcą;
- koordynację zadań wynikających z zawartej umowy z wykonawcą,
- rolę koordynatora w negocjacjach Porozumienia ws. Realizacji ZIT dla MOF Łęborka z właściwą Instytucją Zarządzającą programem regionalnym oraz/lub innymi niezbędnymi podmiotami,
- upoważnienie do podpisania Porozumienia ws. Realizacji ZIT z Zarządem Województwa Pomorskiego.

Związek ZIT (zinstytucjonalizowana forma partnerstwa pomiędzy jst tworzącymi MOF):

- przygotowanie Strategii Terytorialnej ZIT Łęborka,
- przedłożenie Strategii terytorialnej do zaopiniowania odpowiednim instytucjom,
- identyfikacja i wybór przedsięwzięć w formule ZIT,
- programowanie, uzgadnianie, aplikowanie, wdrażanie, bieżąca obsługa, finansowanie, rozliczanie i ewaluacja wspólnych przedsięwzięć z formule ZIT.

Grupa Robocza (składa się z przedstawicieli Stron Porozumienia i jest organem wykonawczym Związku ZIT):

- zapewnienie sprawnej realizacji postanowień Porozumienia.

Biuro ZIT:

- obsługa merytoryczna i administracyjna Związku ZIT,
- organizacja posiedzeń, przygotowywanie projektów uchwał oraz protokołów/notatek z ustaleniami z posiedzeń,
- sporządzanie i przekazywanie wszelkich niezbędnych dokumentów do Instytucji Zarządzającej programem regionalnym będących wynikiem prac Związku ZIT MOF Łęborka,
- udział w spotkaniach związanych z zagadnieniami realizacji ZIT organizowanych przez Instytucję Zarządzającą programem regionalnym i inne podmioty odpowiedzialne za kreowanie i realizację polityki spójności UE,
- podejmowanie czynności niezbędnych do podpisania i renegocjacji ZIT dla MOF Łęborka z Instytucją Zarządzającą,
- monitorowanie gotowości realizacyjnej projektów w ramach ZIT,
- koordynowanie procesu przygotowywania raportów na temat wdrażania projektów realizowanych w formule ZIT oraz raportów z monitoringu i ewaluacji Strategii ZIT,

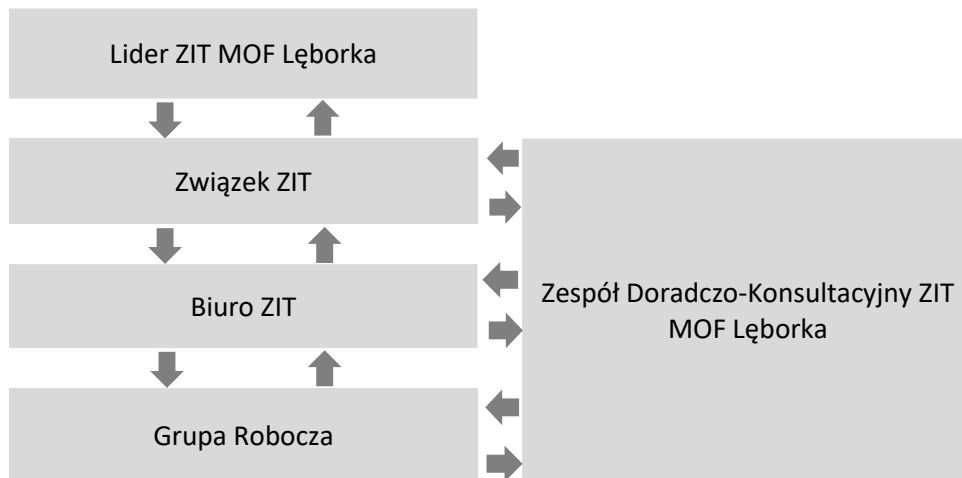
Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

- promocja działań związanych z realizacją ZIT Lęborka,
- wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Związku ZIT MOF Lęborka.

Zespół Doradczo-Konsultacyjny ZIT MOF Lęborka:

- współpraca z organami Związku ZIT Lęborka w sprawach związanych z doradztwem oraz konsultowaniem projektów proponowanych do uwzględnienia w ramach prac nad Strategia Terytorialną ZIT.

Rysunek 31. Struktura zarządzania procesem strategicznym na etapie opracowania Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Na etapie wdrożenia, monitoringu oraz ewaluacji Strategii struktura zarządzania ulegnie zmianie i będzie składała się z następujących organów:

1. Komitet Sterujący, który składać się będzie z przedstawicieli władarzy poszczególnych Partnerów MOF, przy czym przewodniczącym Komitetu będzie Burmistrz Miasta Lęborka (przekształcenie Związku ZIT),
2. Biuro ZIT,
3. Grupa Robocza,
4. Zespół Doradczo-Konsultacyjny ZIT MOF Lęborka.

Do zadań poszczególnych organów będzie należało:

Komitet Sterujący:

- analiza trendów makroekonomicznych i społecznych mających wpływ na realizację Strategii,
- diagnozowanie szans, zagrożeń i ryzyk mających wpływa na realizację Strategii,
- zarządzania procesem wdrażania Strategii,
- zatwierdzania projektów aktualizacji Strategii,

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

- kontrolowanie pracy Zespołów Monitorujących,
- zatwierdzanie raportów z monitoringu i ewaluacji Strategii.

Biuro ZIT:

- współpraca z Partnerami w zakresie monitoringu i ewaluacji Strategii,
- prowadzenie sekretariatu MOF.

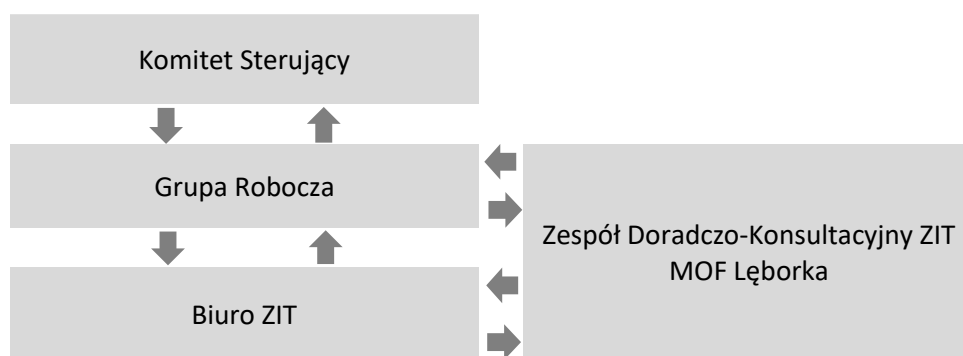
Grupa Robocza:

- Prowadzenie bieżącego monitoringu realizacji Strategii;
- Prowadzenie procesu ewaluacji i aktualizacji Strategii;
- Przeprowadzenie procesu konsultowania i uspołecznienia projektów aktualizacji Strategii;
- Przekazywanie raportu z realizacji Strategii do akceptacji Komitetu Sterującego;
- Bieżąca współpraca z Zespołem Doradczo-Konsultacyjnym,
- Nawiązanie współpracy o charakterze opiniotwórczym i doradczym w zakresie wdrażania strategii z pozostałymi partnerami społeczno-gospodarczymi MOF, w tym:
  - podmiotami wspierającymi ochronę środowiska naturalnego,
  - podmiotami wspierającymi włączenie osób z niepełnosprawnościami, osób ze specjalnymi potrzebami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
  - jednostkami organizacyjnymi samorządów MOF, w tym jednostkami budżetowymi, spółkami komunalnymi, samorządowymi instytucjami kultury,
  - uczelniami wyższymi,
  - instytucjami otoczenia biznesu, w tym działającymi w obszarze rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego MOF,
  - organizacjami pozarządowymi,
  - Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego.

Zespół Doradczo-Konsultacyjny:

- współpraca z pozostałymi organami struktury zarządzania – doradztwo i konsultacje w obszarze wdrażania założeń Strategii,
- wskazywanie opinii i potrzeb środowisk społeczno-gospodarczych MOF,
- uczestnictwo w tworzeniu kolejnych projektów strategicznych i uzupełniających.

Rysunek 32. Struktura zarządzania w procesie wdrażania Strategii

Źródło: Opracowanie własne

10.4. Monitoring i ewaluacja

Strategia ZIT MOF Łęborka w trakcie jej realizacji będzie podlegała ocenie skuteczności wykonania poprzez działania monitorujące i ewaluacyjne.

Monitoring Strategii będzie polegał na stałym selekcjonowaniu i gromadzeniu informacji niezbędnych do oceny postępów w realizacji Strategii.

Monitoring obejmował będzie cele w określonych obszarach priorytetowych Strategii.

Za działania monitoringowe odpowiedzialny będzie Zespół wdrożeniowy (w ramach Biura ZIT i Grupy Roboczej), który raz w roku będzie opracowywał raport, będący podstawowym elementem monitoringu realizacji celów strategicznych i operacyjnych. W raporcie analizowane będą wskaźniki skwantyfikowane dla poszczególnych celów operacyjnych.

Raporty będą przedstawione organom wykonawczym wszystkich partnerów tworzących MOF Łęborka.

W celu doskonalenia systemu monitoringu zespół będzie prowadził prace analityczne i badawcze w zakresie głównych obszarów tematycznych zawartych w Strategii. Równocześnie będą trwały prace nad rozwojem instytucjonalnym systemu monitoringu, np. w zakresie źródeł informacji i danych.

Obiektywna i stała ocena postępu realizacji celów umożliwi:

- podjęcie decyzji odnośnie kontynuacji lub zaprzestania realizacji działań,
- zaplanowanie ewentualnych działań zapobiegawczych, które mogą prowadzić do aktualizacji Strategii w okresie jej obowiązywania,
- zweryfikowanie wpływu realizowanych projektów na otoczenie społeczno-gospodarcze,
- zweryfikowanie stopnia wpływu realizowanych projektów na rozwiązywanie problemów MOF Łęborka.

Wskaźniki, które będą monitorowane zdefiniowane zostały dla każdego z celów operacyjnych i będą podstawą mierzenia postępu w osiągnięciu celów.

Etapy monitoringu:

- zbieranie danych,

- analiza danych wraz z identyfikacją odchyień od planu,
- przygotowanie raportu,
- propozycje zmian i działań korygujących (aktualizacja Strategii).

Ewaluacja dotyczy efektów wdrażania Strategii oraz jej wpływu na rzeczywisty rozwój społeczno-gospodarczy MOF Leborka. Ewaluacja musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązała zdiagnozowane problemy i jakie powinny zostać wdrożone usprawnienia i działania korygujące w przyszłych latach. Proces ewaluacji będzie realizowany przez Zespół wdrożeniowy.

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii będzie realizowana na trzech poziomach:

- analiza i ocena ex ante - na etapie rozpoczęcia realizacji wyznaczonych działań (na ile działania mają poprawić stan społeczno – gospodarczy),
- analiza i ocena bieżąca (mid-term) - określenie zgodności realizacji działań z wyznaczonymi celami,
- analiza i ocena es post - ocena długoterminowego wpływu efektów wdrażania Strategii na wybrane grupy docelowe oraz na ogólna sytuację społeczno – gospodarczą MOF.

Opracowane w trakcie zadań monitoringowych raporty będą stanowiły podstawę przygotowania ewaluacji Strategii na koniec okresu jej obowiązywania. Raport ewaluacyjny będzie obejmował ocenę efektów wdrażania Strategii na tle zdefiniowanych w niej wizji i celów, a w efekcie określi zakres ewentualnych działań korygujących. Działania korygujące będą punktem wyjścia do opracowania Strategii na kolejne lata, która w dużej mierze będzie prowadziła do realizacji celów, które nie zostały osiągnięte do końca 2030 roku.

11. Zbieżność Strategii z obowiązującymi dokumentami strategicznymi w kraju i regionie

Dokument Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łęborka 2030+ poddano analizie i weryfikacji z dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na szczeblach europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Poniżej wskazano zbieżność celów Strategii terytorialnej ZIT MOF Łęborka 2030+ z zapisami zawartymi w analizowanych dokumentach.

W analizie zbieżności ujęto następujące dokumenty strategiczne: Europejski Zielony Ład, Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030, Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku, Krajową Politykę Miejską 2030, Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 oraz Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym.

Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład to strategia rozwoju, która ma przekształcić Unię Europejską w obszar neutralny klimatycznie, w którym:

- w 2050 roku zostanie osiągnięty zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużycia zasobów,
- żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Tabela 21. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
<p>Główne elementy Europejskiego Zielonego Ładu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie czystej i bezpiecznej energii, • wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym, • budynki o niższym zapotrzebowaniu na energię, • przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność, • ochrona i odbudowa ekosystemów oraz bioróżnorodności, • przystosowanie się do zmiany klimatu, • ochrona zdrowia. 	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	<p>CO.1.1. Bezpieczne środowisko</p> <p>CO.1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna</p>

Źródło: https://www.pois.gov.pl/media/98573/zielony_lad_broszura_wersja_dostepna.pdf

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Przewidziano w nim rozwój naszego kraju jako społecznie i terytorialnie zrównoważony, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich regionów. Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorzady: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowy i przestrzennym.

Dokument wskazuje trzy cele szczegółowe polityki regionalnej i dla każdego z nich zostały przypisane kierunki interwencji:

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym – kierunki interwencji:
  - 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
  - 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
  - 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska,
  - 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych,
  - 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.
2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych:
  - 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego,
  - 2.2. Wspierania przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym,
  - 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.
3. Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie:
  - 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem,
  - 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym,
  - 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych,
  - 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.

Tabela 22. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
Cele szczegółowe polityki regionalnej		
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne
	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne

Źródło: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku

Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku, jest: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Cel główny ma zostać osiągnięty dzięki realizacji Celów szczegółowych wraz z opisem głównych obszarów koncentracji działań, które określono jako:

1. Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną, z Obszarami:
  - Reindustrializacja,
  - Rozwój innowacyjnych firm,
  - Małe i średnie przedsiębiorstwa,
  - Kapitał dla rozwoju,
  - Ekspansja zagraniczna.
2. Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, z Obszarami:
  - Spójność społeczna,
  - Rozwój zrównoważony terytorialnie.
3. Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, z Obszarami:
  - Prawo w służbie obywatelom i gospodarce,
  - Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem,
  - E-państwo,
  - Finanse publiczne,
  - Efektywność wykorzystania środków UE.

Cele zawarte w strategii ZIT odpowiadają celom szczegółowym wraz z obszarami:

Tabela 23. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne
		CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF

Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
---	--	--

Źródło: <https://www.gov.pl/web/ia/strategia-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju-do-roku-2020-z-perspektywa-do-2030-r--sor>

Krajowa Polityka Miejska 2030

Dokument Krajowa Polityka Miejska 2030, jako cel nadrzędny określa: stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu.

Realizacja celu nadrzędnego będzie możliwa dzięki osiągnięciu sześciu celów, wpisujących się w wizję długofalowego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych:

1. Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni i dostępnych zasobów,
2. Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi),
3. Miasto produktywne – oznacza oparcie rozwoju obszarów miejskich na zdywersyfikowanej gospodarce, która zapewnia mieszkańcom miejsca pracy, tworząc solidną inwestycyjną podstawę zrównoważonego rozwoju miejskiego,
4. Miasto cyfrowe – oznacza wykorzystanie procesów transformacji cyfrowej na rzecz wzmacniania wzajemnych relacji pomiędzy zarządzającymi obszarem miejskim, mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami, aby efektywnie zarządzać rozwojem miejskim,
5. Miasto dostępne – oznacza nie tylko niwelowanie barier poprzez racjonalne usprawnienia organizacyjne i funkcjonalne, ale także gwarancję zapewnienia równych szans wszystkim mieszkańcom i pełnego ich uczestnictwa w życiu społeczności oraz w dostępie do usług publicznych niezależnie od wielkości i umiejscowienia w strukturze osadniczej,
6. Miasto sprawne – oznacza zdolność skutecznego zarządzania, efektywnego wykorzystania zasobów własnych, ale także umiejętność współpracy między wszystkim uczestnikami procesów rozwoju miejskiego (współpraca partnerska między instytucjami, organizacjami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami, i innymi – nie tylko w obrębie miast, ale także w ich obszarze funkcjonalnym).

Tabela 24. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Krajowa Polityka Miejska 2030

Krajowa Polityka Miejska 2030	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
Cel 2	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko
Cel 3	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
Cel 5 i Cel 6	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne
		CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF

Źródło: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/polityka-miejska>

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Dokument Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 określa trzy cele strategiczne dla województwa wraz z celami operacyjnymi, jako:

1. Trwałe bezpieczeństwo:
  - 1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe,
  - 1.2 Bezpieczeństwo energetyczne,
  - 1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne ,
  - 1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe.
2. Otwarta wspólnota regionalna:
  - 2.1 Fundamenty edukacji,
  - 2.2 Wrażliwość społeczna,
  - 2.3 Kapitał społeczny,
  - 2.4 Mobilność.
3. Odporna gospodarka:
  - 3.1 Pozycja konkurencyjna,
  - 3.2 Rynek pracy,
  - 3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego,
  - 3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym.

Tabela 25. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
Cel strategiczny 1	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko
Cel strategiczny 2	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna
	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne
		CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF
	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.2. Edukacja a rynek pracy
Cel strategiczny 3	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
		CO.3.2. Edukacja a rynek pracy

Źródło: https://strategia2030.pomorskie.eu/wp-content/uploads/2021/06/Zalacznik-do-uchwaly_SWP_376_XXXI_21_SRWP2030_120421.pdf

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 jest obok Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 jednym z podstawowych dokumentów prowadzenia polityki regionalnej. Zawiera ona cztery cele z kierunkami działania:

C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy:

K.1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego:

- określenie hierarchii sieci osadniczej, w tym rangi poszczególnych ośrodków i obszarów ich obsługi,
- poszanowanie zasobu jakim jest przestrzeń, poprzez intensyfikację rozwoju w ramach istniejących struktur (regeneracja i uzupełnianie) i przeciwdziałanie niekontrolowanej suburbanizacji,
- strukturyzacja istniejących obszarów rozproszonej zabudowy i przeciwdziałaniu dalszemu jej rozpraszaniu na tereny otwarte,
- kształtowanie zwartych i wielofunkcyjnych jednostek osadniczych (m.in. skrócenie dystansu w relacjach: dom–nauka i praca–usługi),
- kształtowanie warunków przestrzennych dla efektywnej obsługi transportem zbiorowym istniejących i rozwijanych struktur przestrzennych,
- zapewnienie dobrych ekologicznych warunków życia w kształtowanych strukturach,

- zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni zurbanizowanej (zabudowa i przestrzenie publiczne).

K.1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego:

- dążenie do zapewnienia dostępności terenów mieszkaniowych do podstawowych usług i przestrzeni publicznych oraz do transportu zbiorowego,
- dążenie do wyposażenia terenów mieszkaniowych w infrastrukturę techniczną,
- określenie podstawowych wymagań w zakresie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych warunkujących wysoką jakość środowiska mieszkaniowego,
- tworzenie warunków przestrzennych bezpiecznego przemieszczania się i rozwoju mobilności pieszej i rowerowej na terenach mieszkaniowych,
- tworzenie warunków przestrzennych sprawniej realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego.

K.1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie:

- określenie minimalnego programu usług publicznych właściwego dla rangi poszczególnych ośrodków (zgodnie z hierarchią sieci osadniczej),
- racjonalizacja rozmieszczenia infrastruktury usług publicznych w odniesieniu m.in. do: specyfiki sieci osadniczej, efektywności ekonomicznej oraz indywidualnych predyspozycji poszczególnych ośrodków,
- określenie uniwersalnych zasad lokalizacji i warunków dostępności infrastruktury usług publicznych,
- zapewnienie "fizycznej", powszechnej dostępności infrastruktury usług publicznych (uwzględnieniu potrzeb wszystkich użytkowników, w tym osób o ograniczonej mobilności i percepcji).

K.1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz zagrożeń naturalnych:

- dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego przez budowę i rozbudowę infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym zwiększanie pojemności retencyjnej,
- maksymalnym zagospodarowaniu i zatrzymywaniu wód opadowych i roztopowych w miejscu opadu i ochronie ekosystemów istotnych dla retencji naturalnej,
- utrzymanie brzegu morskiego na całej długości w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo:

K.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę:

- kształtowanie i wzmocnianie istniejących struktur przestrzennych, wspierających osiągnięcie oraz utrzymanie wysokiej jakości zasobów i walorów przestrzeni,
- ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin oraz wód,
- racjonalne wykorzystanie zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ochrona zasobów leśnych oraz na trwałe, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarce leśnej,

K.2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy:

- zwiększanie potencjału gospodarczego i podnoszeniu atrakcyjności inwestycyjnej województwa,
- ukształtowanie warunków przestrzennych rozwoju największego węzła transportowo-logistycznego w Regionie Morza Bałtyckiego,
- wzmacnianie i rozwijanie funkcji małych portów i przystani morskich,
- rozwijanie infrastruktury sieci szerokopasmowej umożliwiającej rozwój usług cyfrowych.

K.2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne:

- zrównoważone wykorzystanie zasobów i walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych dla rozwoju oferty turystycznej,
- kształtowanie zintegrowanej i kompleksowej sieci szlaków turystycznych.

K.2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej:

- poprawa zewnętrznej dostępności transportowej województwa,
- wzmacnianie wewnątrzregionalnych powiązań transportowych województwa poprawiających jego spójność przestrzenną,
- kształtowanie warunków rozwoju sprawnego i efektywnego transportu zbiorowego,
- usprawnienie powiązań węzłów multimodalnych z infrastrukturą dostępności zewnętrznej warunkującej rozwój węzła transportowo-logistycznego w województwie.

K.2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych:

- ukształtowanie w regionie hubu paliwowo-energetycznego,
- wzrost produkcji energii elektrycznej ze źródeł zlokalizowanych na obszarze województwa,
- przekształcenie regionu w krajowego lidera produkcji zielonej energii,
- rozwój sieci przesyłowych i dystrybucyjnych elektroenergetycznych,
- zwiększenie możliwości i zdolności przesyłowych i magazynowych gazu ziemnego i produktów naftowych,
- zwiększenie możliwości i efektywności wykorzystania infrastruktury ciepłowniczej.

K.2.6. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa:

- kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających wysoką sprawność działania oraz ciągłość funkcjonowania państwa w czasie wojny,
- rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska:

K.3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności:

- utrzymanie i polepszanie stanu i właściwości komponentów środowiska (hydrosfery, pedosfery, atmosfery i biosfery),

- ochrona obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- ochronie, rewaloryzacji, pielęgnacji i odtwarzaniu zasobów biosfery o charakterze cennym, unikatowym i zagrożonym,
- utrzymanie i odtwarzanie łączności przestrzennej ekosystemów, umożliwiającej stabilność procesów przyrodniczych, migrację organizmów i spójność wyznaczonego systemu osnowy ekologicznej regionu,
- promocja i dydaktyka ochrony przyrody, ukierunkowanej na zachowanie cennych i charakterystycznych dla regionu walorów.

K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym:

- zachowanie, ochrona tożsamości historyczno-kulturowej oraz promocja zasobów i walorów kulturowych województwa, a w szczególności obiektów zabytkowych i zespołów przestrzennych,
- rewaloryzacja zdegradowanych przestrzeni o bogatej tradycji historycznej oraz obiektów zabytkowych,
- rozwijanie i promowanie szlaków kulturowych ukształtowanych w oparciu o zasoby kulturowe.

K.3.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska:

- rozwój zbiorczych i indywidualnych systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków w celu zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzonego ze ściekami do wód i ziemi,
- zmniejszenie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów dopuszczalnych przez właściwe kształtowanie terenów zieleni oraz działania techniczne,
- kształtowanie odpowiednich warunków przestrzennych dla poprawy jakości klimatu akustycznego,
- zapewnienie dostępnego i sprawnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami.

C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych:

K.4.1. Wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów,

K.4.2. Koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej,

K.4.3. Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi,

K.4.4. Przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług i rozwijanie nowych funkcji,

K.4.5. Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych.

Tabela 26. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
C.1	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko
		CO.1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna
	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.1. Włączenie społeczne
		CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF
C.2	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko
		CO.1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura społeczna
	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF
C.3	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko
	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF
C.4	CS.2. Zaktywizowana społeczność MOF	CO.2.2. Świadomy kapitał społeczny MOF
	CS.3. Zrównoważona i prężna gospodarka	CO.3.1. Konkurencyjność oparta o wspólny potencjał MOF

Źródło: <https://pomorskie.eu/plan-zagospodarowania-przestrzennego-wojewodztwa-pomorskiego-2030/>

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stanowi podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

Natomiast Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Plany te określają 3 cele główne, którym odpowiada 13 celów szczegółowych:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
  - utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym,
  - wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,

Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+

- określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami,
  - unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi.
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
- ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego,
  - ograniczenie istniejącego zagospodarowania,
  - ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe.
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
- doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
  - doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź,
  - doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi,
  - wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych,
  - budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,
  - budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Tabela 27. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi – Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym	Strategia terytorialna ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka 2030+	
	Cel strategiczny	Cel operacyjny
Cel 1	CS.1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń	CO.1.1. Bezpieczne środowisko

Źródło: <https://www.wody.gov.pl/nasze-dzialania/plany-zarzadzania-ryzykiem-powodziowym>

Źródło: <https://apgw.gov.pl/pl/l-cykl-materiały-do-pobrania-wisla>

Ponadto Strategia terytorialna ZIT MOF Lęborka 2030+ jest spójna z dokumentami strategicznymi dotyczącymi szczebla lokalnego.

12. Spis tabel

Tabela 1. Dostępne tereny inwestycyjne na obszarze MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	48
Tabela 2. Dostępne atrakcje turystyczne na obszarze MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	52
Tabela 3. Planowane inwestycje w infrastrukturę transportową na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	65
Tabela 4. Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 r. [osoby]	67
Tabela 5. Prognozowana liczba ludności zamieszkującej powiat łęborski [osoby]	69
Tabela 6. Czas dojazdu transportem zbiorowym z ośrodka gminnego do Łęborka	81
Tabela 7. Czas przejazdu komunikacją kolejową z Łęborka do Gdańska Głównego	85
Tabela 8. Istniejące i rekomendowane do realizacji/modernizacji rowerowe trasy transportowe na terenie MOF Łęborka	96
Tabela 9. Analiza SWOT – sfera społeczna MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	131
Tabela 10. Analiza SWOT – sfera gospodarcza MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	132
Tabela 11. Analiza SWOT – sfera przestrzenna, infrastrukturalna i środowiskowa MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko	133
Tabela 12. Cel strategiczny (CS) 1. Bezpieczna i przyjazna do życia przestrzeń, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji	139
Tabela 13. Wskaźniki dla CS1	140
Tabela 14. Cel strategiczny (CS) 2. Zaktywizowana społeczność MOF, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji	141
Tabela 15. Wskaźniki dla CS2	142
Tabela 16. Cel strategiczny (CS) 3. Zrównoważona i prężna gospodarka, z celami operacyjnymi (CO), kierunkami interwencji	143
Tabela 17. Wskaźniki dla CS3	144
Tabela 18. Alokacja ZIT dla MOF Łęborka wg obszarów interwencji	145
Tabela 19. „Nazwane” projekty strategiczne MOF Łęborka wskazane do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	147
Tabela 20. Projekty uzupełniające MOF Łęborka w obszarze gospodarczym i społecznym	151
Tabela 21. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Europejski Zielony Ład	165
Tabela 22. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	166
Tabela 23. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku	167
Tabela 24. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Krajowa Polityka Miejska 2030	169
Tabela 25. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	170
Tabela 26. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	174
Tabela 27. Zbieżność Strategii z dokumentami strategicznymi – Plany zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym	175

13. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności MOF Lęborka wg płci w latach 2014-2021 (osoba)	11
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	12
Wykres 3. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoby)	13
Wykres 4. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	13
Wykres 5. Liczba pracujących na terenie MOF Lębork w latach 2014-2020 (osoba)	15
Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie MOF Lęborka 2014-2021 (osoba)	15
Wykres 7. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (%)	16
Wykres 8. Udział absolwentów poszczególnych typów szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020	18
Wykres 9. Liczba absolwentów poszczególnych typów szkół na terenie MOF Lębork w latach 2014-2020 (osoba)	19
Wykres 10. Zdawalność egzaminu maturalnego w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020(%)	20
Wykres 11. Liczba absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020 (osoba)	21
Wykres 12. Liczba dzieci w przedszkolach na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020 (osoba)	22
Wykres 13. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie na 1 mieszkańca w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (PLN)	23
Wykres 14. Liczba imprez o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie MOF Lęborka i Gminy Wicko w latach 2014-2021 (sztuka)	25
Wykres 15. Liczba uczestników imprez o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie MOF Lęborka i Gminy Wicko w latach 2014-2021 (osoba)	25
Wykres 16. Ludność przypadająca na 1 obiekt kultury w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	26
Wykres 17. Ludność przypadająca na 1 placówkę biblioteczną w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	27
Wykres 18. Wydatki na 1 mieszkańca na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w latach 2014-2020 (PLN)	27
Wykres 19. Współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021	28
Wykres 20. Przyczyny zgonów na terenie powiatu lęborskiego w roku 2020	29
Wykres 21. Przyczyny zgonów na terenie powiatu wejherowskiego w roku 2020	29
Wykres 22. Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (bez uzależnień) ogółem na terenie Polski i województwa pomorskiego w latach 2014-2020 (osoba)	30
Wykres 23. Liczba ludności przypadająca na 1 przychodnię w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	31
Wykres 24. Liczba ludności przypadająca na 1 łóżko szpitalne w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (osoba)	32
Wykres 25. Liczba ludności przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (osoba)	32

Wykres 26. Liczba imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2021 (sztuka).....	34
Wykres 27. Liczba uczestników imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2021 (osoba).....	34
Wykres 28. Wybory samorządowe w roku 2018 – frekwencja na poszczególnych obszarach	35
Wykres 29. Wybory do Sejmu i Senatu w roku 2019 – frekwencja na poszczególnych obszarach	36
Wykres 30. Wybory prezydenckie 2020 – frekwencja na poszczególnych obszarach	36
Wykres 31. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (sztuki).....	37
Wykres 32. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci na terenie MOF Lęborka w latach 2014-2020 (rodzina)	38
Wykres 33. Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem w wyszczególnionych obszarach w latach 2016-2020 (%).....	39
Wykres 34. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka i gmin Wicko i Łeba w latach 2014-2021	40
Wykres 35. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka w latach 2014 – 2021 w podziale na sektory własnościowe.....	40
Wykres 36. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka w latach 2014 – 2021 według klas wielkości	41
Wykres 37. Podmioty gospodarki narodowej na terenie MOF Lęborka w roku 2021 według Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	42
Wykres 38. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gmin Łeba i Wicko w roku 2021 według Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	43
Wykres 39. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021.....	44
Wykres 40. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021.....	45
Wykres 41. Podmioty gospodarki narodowej wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021.....	46
Wykres 42. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021.....	46
Wykres 43. Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014 – 2021.....	47
Wykres 44. Liczba udzielonych noclegów turystom w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021.....	52
Wykres 45. Drogi publiczne powiatowe w powiecie lęborskim w latach 2014-2020 [km].....	62
Wykres 46. Drogi publiczne gminne w powiecie lęborskim w latach 2014-2020 [km]	63
Wykres 47. Wskaźnik - drogi publiczne powiatowe i gminne na 10 tys. mieszkańców w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i kraju [km].....	63
Wykres 48. Liczba pracujących na terenie MOF Lęborka i gminach Łeba oraz Wicko [tys. osób].....	66
Wykres 49. Prognozowana dynamika zmian w liczbie ludności zamieszkującej miasta w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i Polsce w 2035 r. wobec 2020 r. [%]	70
Wykres 50. Prognozowana dynamika zmian w liczbie ludności zamieszkującej wsie w powiecie lęborskim, województwie pomorskim i Polsce w 2035 r. wobec 2020 r. [%]	70
Wykres 51. Liczba wypadków drogowych w powiecie lęborskim.....	75
Wykres 52. Wskaźniki dotyczące wypadków drogowych w powiecie lęborskim w latach 2014-2020 [szt.].....	75

Wykres 53. Liczba ofiar śmiertelnych na 100 wypadków drogowych w powiecie łęborskim, województwie pomorskim i Polsce w latach 2014-2020 [osoby]	76
Wykres 54. Liczba i struktura wiekowa autobusów w powiecie łęborskim [szt.]	82
Wykres 55. Struktura autobusów w powiecie łęborskim według sposobu zasilania w 2020 r. [szt., %]	83
Wykres 56. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka oraz gmin Łeba i Wicko [km].....	92
Wykres 57. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka przypadające na 10 tys. ludności [km].....	92
Wykres 58. Drogi rowerowe na terenie MOF Łęborka, przypadające na 10 tys. ludności, na tle województwa pomorskiego i kraju [km]	93
Wykres 59. Struktura dróg rowerowych w MOF Łęborka gmin Łeba i Wicko w 2020 r. [km, %]	93
Wykres 60. Liczba samochodów osobowych w powiecie łęborskim	100
Wykres 61. Liczba przystanków autobusowych na terenie MOF Łęborka w 2020 r. [szt., %]	101
Wykres 62. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie mieszkańców gmin MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko dotyczące transportu zbiorowego	104
Wykres 63. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie mieszkańców gmin MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko dotyczące tras rowerowych, ciągów pieszych, dróg i bezpieczeństwa.....	105
Wykres 64. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie sołtysów, radnych gmin, miast oraz powiatów MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko, dotyczące tras rowerowych i ciągów pieszych.....	106
Wykres 65. Wyniki badań w ramach konsultacji społecznych – opinie sołtysów, radnych gmin, miast oraz powiatów funkcjonujących na terenie MOF Łęborka oraz Łeby i Wicko, dotyczące transportu zbiorowego	107
Wykres 66. Udział korzystających z sieci gazowej w ogólnej liczbie w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (%)	109
Wykres 67. Udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (%)	110
Wykres 68. Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (%)	111
Wykres 69. Udział korzystających z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (%)	112
Wykres 70. Sprzedaż energii cieplnej na obszarze Miasta Łęborka wg celu w latach 2014-2020 (GJ)	113
Wykres 71. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w miastach MOF Łęborka, Polski, województwa pomorskiego, Gminy Łeba w latach 2014-2020 (kWh).....	113
Wykres 72. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w Polsce (w % wydatków ogółem) w 2020 r.	115
Wykres 73. Udział ludności korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności narodowej w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2021 (%)	118
Wykres 74. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem w wyszczególnionych obszarach w latach 2014-2020 (%).....	122
Wykres 75. Masa odpadów komunalnych wytworzonych przez 1 mieszkańca w wyszczególnionych obszarach w roku 2021 (kg)	123
Wykres 76. Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku w wyszczególnionych obszarach w latach 2017-2020 (%)	124
Wykres 77. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła na terenie gmin MOF Łęborka, Łeba i Wicko w roku 2014 i 2021	125

14. Spis rysunków

Rysunek 1. Obszar MOF Lęborka wraz z Gminą Wicko i Gminą Miejską Łeba ze statusem obserwatorów	9
Rysunek 2. Pomorska Droga św. Jakuba	55
Rysunek 3. Przebieg regionalnych szlaków kajakowych na terenie MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko	55
Rysunek 4. Przebieg trasy EV 1/13, Etap 2	56
Rysunek 5. Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego – MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko na tle województwa pomorskiego	58
Rysunek 6. Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego – MOF Lęborka oraz gmin Łeba i Wicko	60
Rysunek 7. Sieć drogowa w powiecie lęborskim	62
Rysunek 8. Sieć kolejowa na terenie MOF Lęborka	64
Rysunek 9. Wskaźnik domknięcia rynku pracy (efektywność dojazdów do pracy) [%]	67
Rysunek 10. Kluczowe lokalizacje źródeł ruchu – celów podróży, oddziałujących na mobilność mieszkańców	71
Rysunek 11. Rozkład przestrzenny wewnętrznych podróży w województwie pomorskim w typowym dniu tygodnia roku 2019	72
Rysunek 12. Natężenie pasażerskiego ruchu drogowego w województwie pomorskim	73
Rysunek 13. Natężenie pasażerskiego ruchu kolejowego w województwie pomorskim	74
Rysunek 14. Schemat linii komunikacyjnych ZKM w Lęborku	78
Rysunek 15. Liczba połączeń autobusowych i kolejowych w dniu roboczym	80
Rysunek 16. Dostępność czasowa 60 minut do Trójmiasta – indywidualny transport samochodowy .	86
Rysunek 17. Dostępność czasowa 90 minut do Trójmiasta – transport zbiorowy	87
Rysunek 18. Dostępność czasowa 30 minut do Lęborka – indywidualny transport samochodowy	88
Rysunek 19. Dostępność czasowa 45 minut do Lęborka – transport zbiorowy	89
Rysunek 20. Dostępność czasowa 20 minut do siedzib gmin – indywidualny transport samochodowy	90
Rysunek 21. Dostępność czasowa 20 minut do siedzib gmin – transport zbiorowy	91
Rysunek 22. Przebieg istniejących i rekomendowanych do realizacji/modernizacji rowerowych tras transportowych na terenie MOF Lęborka	99
Rysunek 23. Parkingi przy stacji kolejowej w Lęborku	102
Rysunek 24. Miejsca parkingowe przy stacji kolejowej w Łebie.	102
Rysunek 25. Miejsca parkingowe przy Urzędzie Gminy nowa Wieś Lęborska	103
Rysunek 26. Miejsca parkingowe w Wicku	103
Rysunek 27. Miejsca parkingowe przy stacji kolejowej Godętowo	103
Rysunek 28. Obszary zagrożone powodzią- MOF Lęborka	119
Rysunek 29. Obszary zagrożone powodzią – Gmina Miejska Łeba, Gmina Wicko	120
Rysunek 30. Warsztaty Zespołu Strategicznego MOF Lęborka	154
Rysunek 31. Struktura zarządzania procesem strategicznym na etapie opracowania Strategii	160
Rysunek 32. Struktura zarządzania w procesie wdrażania Strategii	162

15. Bibliografia

1. Koncepcja zrównoważonej polityki miejskiej województwa pomorskiego, Gdańsk, marzec 2013
2. Aktualizacja delimitacji miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, listopad 2019
3. Wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne, Janusz Heitzman, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Klinika Psychiatrii Sądowej, 2020
4. Polska Strefa Inwestycji, Colliers International, PAIH, EY, 2019
5. Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka, Geoprofit, Warszawa-Lębork, listopad 2014
6. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030
7. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu lęborskiego na lata 2015-2025, 2015 r
8. Wieloletnie Plany Inwestycyjne Gmin MOF Lęborka oraz Łeby i Wicko.
9. Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, 2019 r.
10. Regionalny Program Strategiczny w zakresie mobilności i komunikacji, Uwarunkowania i diagnoza stanu systemu transportowego, Gdańsk 2022 r. (Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej na podstawie danych Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego)
11. Raport „Wypadki drogowe w Polsce w 2020 roku”, Komenda Główna Policji, Biuro Ruchu Drogowego, 2021
12. Koncepcja struktury przestrzennej rowerowych turystycznych tras krajowych i regionalnych oraz systemu transportu rowerowego Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim, 11. 2021.
13. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030, Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja, Lębork, 2020

16. Załączniki

1. Raport z konsultacji społecznych
2. Fiszki projektowe